

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**Základní škola a Mateřská škola Družby, Karviná, příspěvková
organizace**

č.j. ZS –DR/468/2017

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017

Školská rada projednala školní vzdělávací program dne 31. 8. 2017.

Mgr. Petr Bičej – předseda školské rady _____

Mgr. Iveta Ondruchová – člen školské rady _____

Silvie Knyblová – člen školské rady _____

Autorský tým ŠVP

Předkladatel ŠVP	Mgr. Andrzej Szyja
Koordinátor autorského týmu	Mgr. Gabriela Wojdylová
Český jazyk a literatura	Mgr. Květuše Zmrzlíková, Mgr. Renata Stalová, Mgr. Zuzana Kovaříková, Mgr. Jana Stolá
Anglický jazyk	Mgr. Gabriela Wojdylová
Německý jazyk	Mgr. Kateřina Rašová
Matematika	Mgr. Jana Siederová, Mgr. Iveta Ondruchová, Ing. Šárka Lamatschová, Mgr. Monika Bittová
Informatika	Mg. David Ryška
Prvouka	Mgr. Marie Reichlová
Přírodověda	Mgr. Ludmila Trávníčková
Vlastivěda	Mgr. Alena Bednárová
Dějepis	Mgr. Renata Stalová
Občanská výchova	Mgr. Alena Pavelková
Zeměpis	Mgr. Miroslav Hruška
Fyzika	Ing. Šárka Lamatschová
Chemie	Ing. Marie Cudráková
Přírodopis	Ing. Marie Cudráková
Hudební výchova	Mgr. Monika Bittová, Mgr. Ludmila Trávníčková
Výtvarná výchova	Mgr. Jana Stolá
Tělesná výchova	Mgr. Jana Siederová, Mgr. Kateřina Rašová
Výchova ke zdraví	Mgr. Martina Moravčinská
Pracovní činnosti	Mgr. David Ryška
Přípravný ročník	Mgr. René Rác
Školní družina	Alena Damková
Mateřská škola	Bc. Adriana Szmeková
Jazykové, stylistické a obsahové korektury	Mgr. Andrzej Szyja, Mgr. Gabriela Wojdylová

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Vybavení školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
3.1	Harmonogram zavádění tohoto školního vzdělávacího programu do výuky.....	7
3.2	Cíle školního vzdělávacího programu	7
3.2.1	Strategie naplňování klíčových kompetencí	7
4	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	8
4.1	Podpůrná opatření.....	9
4.1.1	4.1.1 Podpůrná opatření prvního stupně.....	9
4.1.2	Podpůrná opatření druhého až pátého stupně	10
4.2	Péče o žáky nadané a mimořádně nadané žáky	11
4.2.1	Specifikace podpůrných opatření	11
4.3	Poskytování poradenských služeb ve škole	12
4.3.1	Kariérové poradenství.....	12
4.3.2	Prevence sociálně patologických jevů	13
4.3.3	Psychologická péče	13
4.4	Přípravný ročník.....	13
4.5	Školní družina	13
4.6	Začlenění průřezových témat	13
5	UČEBNÍ PLÁN	16
5.1	Učební plán I. stupeň	16
5.2	Učební plán II. stupeň	17
5.3	Poznámky k učebnímu plánu	18
6	UČEBNÍ OSNOVY.....	19
6.1	I. STUPEŇ	19
6.1.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	19
6.1.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	42

6.1.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	55
6.1.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	59
6.1.5	UMĚNÍ A KULTURA.....	78
6.1.6	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	93
6.1.7	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	105
6.2	II. STUPEŇ	113
6.2.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	113
6.2.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	152
6.2.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	167
6.2.4	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	172
6.2.5	ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	189
6.2.6	UMĚNÍ A KULTURA.....	225
6.2.7	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	236
6.2.8	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	269
6.2.9	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	280
7	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	308
7.1	Pravidla pro hodnocení žáků	308
7.1.1	Obecné zásady hodnocení	308
7.1.2	Způsoby hodnocení.....	308
7.1.3	Zásady efektivního hodnocení	308
7.1.4	Sebehodnocení	311
7.1.5	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	311
7.2	Autoevaluace školy	312
7.2.1	Oblasti autoevaluace	312
7.2.2	Cíle, kritéria, nástroje autoevaluace a časové rozvržení evaluačních činností	312

Přílohy

- č. 1 Školní vzdělávací program PT
- č. 2 Školní vzdělávací program ŠD
- č. 3 Školní vzdělávací program MŠ
- č. 4 Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání č.j. ZS – Dr/383/2018

1 Identifikační údaje

Název programu	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Předkladatel	Základní škola a Mateřská škola Družby, Karviná, příspěvková organizace
Sídlo:	tř. Družby 1383/1, 735 06 Karviná – Nové Město
Ředitel školy	Mgr. Andrzej Szyja
Tel.(fax.)	596 311 317
Email	zs-druzby@volny.cz
Webové stránky	www.zsdruzby.cz
IČO	48 00 44 72
IZO	048 004 472
REDIZO	600 135 900
Koordinátor ŠVP	Mgr. Gabriela Wojdylová
Zřizovatel	Statutární město Karviná Fryštátská 72/1 733 24 Karviná – Fryštát IČO 00 29 75 34

V Karviné dne 31. 8. 2017

Mgr. Andrzej Szyja
ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola je nejstarší školou s českým vyučovacím jazykem v Karviné. Slavnostní zahájení provozu proběhlo v roce 1954. Je úplnou školou s 1. – 9. postupným ročníkem. Nachází se na okraji nejstarší sídlištní zástavby města, z této spádové oblasti pochází většina našich žáků. Zvláštností naší školy je to, že ji navštěvují především děti ze slabého sociokulturně znevýhodněného prostředí, z nichž je velká část dětí romského původu.

Maximální kapacita školy čítá 500 žáků. Průměrná naplněnost tříd je 21 žáků. Ke škole patří již od roku 1993 rovněž třídy přípravného ročníku.

Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny v prvním poschodí přístavby školy, které navštěvuje cca 40 žáků naší školy. Školní družina má k dispozici dostatečnou prostorovou kapacitu, je materiálně dobře vybavená. Děti mohou využít také učebny PC, tělocvičnu, školní hřiště a velkou školní zahradu.

Škola sídlí ve dvou budovách. Mimo hlavní areál na ulici Družby jsou také učebny prvního stupně umístěny na vedlejší budově bývalé mateřské školy na ulici Mírové.

2.2 Vybavení školy

V budově školy je v současnosti 18 kmenových tříd, 1 třída přípravného ročníku a 5 odborných učeben. Velmi dobré podmínky pro tělesnou výchovu poskytují dvě tělocvičny, z nichž větší svými parametry odpovídá požadavkům na většinu míčových her. Na dobré úrovni je venkovní sportovní areál s hřištěm, běžeckou dráhou, doskočištěm, doplněný oplocenou víceúčelovou sportovní plochou s umělým povrchem a antukové kurty sloužící pro hru volejbalu a tenisu.

V samostatné budově v areálu školy je umístěna odborná učebna školních dílen. Žáci využívají rovněž samostatné učebny PC Aj, Hv, přírodních věd a školní kuchyňku.

Kabinety vyučujících i sborovna jsou vybavené počítači připojenými do sítě, vyučující mají volný přístup na internet, používají tiskárnu i kopírku, společně se scházejí ve sborovně, kde je umístěna také učitelská knihovna. Sportovní vybavení školy mohou ve svém volném čase využívat žáci i učitelé, tělocvičny jsou pronajímány i cizím subjektům.

Několik kmenových učeben je vybaveno PC se zapojením do sítě, postupně chceme umístit jeden počítač do každé učebny, možnost napojení na internet v současnosti již existuje na celé škole. Celkový počet interaktivních tabulí a interaktivních projektorů je v současnosti 8 ks.

Na škole byly vytvořeny podmínky pro vzdělávání žáků s tělesným postižením. Budova je zčásti bezbariérová.

Na škole pracuje žákovský parlament, který má možnost podílet se na chodu školy, vznášet připomínky a náměty. Dle potřeby se schází s ředitelem školy.

Ve školním týdnu i o víkendech nabízíme dětem množství činností a kroužků, které přispívají k rozvoji zájmů a talentu našich žáků. Kroužky jsou zdarma, náklady na materiální vybavení pro činnost získáváme z nejrůznějších projektů. Pravidelné víkendové výlety po kraji jsou mezi žáky velmi oblíbeny.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Přepočtený počet pedagogických pracovníků se pohybuje optimálně kolem 25 učitelů, dvou vychovatelek a šest asistentů pedagoga. Kvalifikovanost pedagogického sboru je téměř 100%. Všichni učitelé jsou proškoleni v poskytnutí první pomoci, většina prošla kurzy týmové spolupráce, projektové výuky, etické, estetické a multikulturní výchovy a práce na PC.

Snažíme se o vytvoření stabilizovaného, plně kvalifikovaného, věkově vyváženého sboru, zastoupeného muži i ženami.

Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovný poradce, školní psycholog, speciální pedagog a školní metodik prevence. Cílem školního poradenského pracoviště je poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy a pomoc při řešení vzniklých problémů v oblasti edukační i sociální. Ve vyučovacím procesu a při zlepšení komunikace mezi školou a rodinami pomáhají značnou mírou také asistenti učitelů.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

O získání rodičů pro spolupráci s třídním učitelem a se školou cíleně usilujeme od mateřské školy. Na těchto základech stavíme i v dalších ročnících. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, účastnit se výuky,

podílet se na akcích se žáky. Pořádáme dny otevřených dveří, besídky k významným dnům, pravidelné třídní schůzky a konzultace, kterých se mohou účastnit i žáci.

Pro rodiče žáků budoucích prvňáčků připravujeme společnou schůzku s učiteli, vychovatelkami, školním psychologem zpestřenou vystoupením žáků a prohlídkou školy. Informace o škole poskytujeme rodičům také vhodnou písemnou formou.

Forma informací je rozšířena o možnost nahlédnutí na webové stránky.

Jako přínosnou hodnotíme spolupráci s Regionální knihovnou v Karviné, kde naši žáci využívají pravidelných nabídek literárních besed a účastní se akcí pořádaných knihovnou. Kulturní rozhled našich žáků je obohacen nabídkou uměleckých pořadů Městského domu kultury (MěDK) a výstav v Mánesově síni. Ve spolupráci se střediskem volného času JUVENTUS se účastníme řady sportovních akcí, dále zajišťujeme výuku plavání.

Naši žáci aktivně využívají spolupráce s o.s. Romcentrum, kde se účastní zájmových aktivit v kroužcích a vystupují na akcích zaměřených na národnostní menšiny.

Pro zkvalitnění výchovně vzdělávací práce školy je nezbytná spolupráce s PPP, SPC v Karviné, Ostravě a Opavě, Střediskem výchovné péče, oddělením péče o dítě MM v Karviné, využíváme besed a přednášek pro žáky realizovaných Policií ČR, Slezskou diakonií.

Od 1. 9. 2006 funguje při škole školská rada tvořená zástupci zřizovatele, pedagogického sboru a zákonných zástupců žáků.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Harmonogram zavádění tohoto školního vzdělávacího programu do výuky

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola a Mateřská škola Družby Karviná, příspěvková organizace, č.j. ZS – Dr/468/2017 nahrazuje školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola Karviná- Nové Město tř. Družby 1383 č.j. ZS – Dr/434/2012.

Důvodem je změna učebního plánu v organizaci výuky volitelných předmětů v rámci 2. stupně, zařazení jednotlivých průřezových témat do výuky a taktéž organizační změny týkající se autorského týmu. Dílčí změny v náplni jednotlivých předmětů jsou plně v souladu s rámcově vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3.2 Cíle školního vzdělávacího programu

Při výchově a vzdělávání v naší škole plníme vzdělávací cíle, které jsou vytyčeny v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání:

Žák naší školy se v průběhu školní docházky učí:

1. používat potřebné strategie učení
2. tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy
3. všestranně, účinně a otevřeně komunikovat (včetně komunikace v cizích jazycích a komunikace prostřednictvím moderních informačních a komunikačních technologií)
4. spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
5. projevovat se jako svěbytná, svobodná a zodpovědná osobnost, uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
6. projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavosti a pěstování citlivých vztahů k lidem, svému prostředí i k přírodě
7. aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
8. žít společně s ostatními lidmi, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
9. poznat a rozvíjet své vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Dosáhnout těchto cílů však není v podmínkách naší školy jednoduché. Každý žák chce zažít ve škole úspěch a chce se učit zajímavé věci zajímavým způsobem. Na základě našich poznatků a zkušeností jsme přistupovali k tvorbě našeho vlastního školního vzdělávacího programu. Ten je vytvořen tak, abychom byli školou, která nabídne prostor ke sblížení kultur, k odstranění vyloučenosti zdejších obyvatel, ke zvýšení bezpečí pro všechny.

3.2.1 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku. Jednotlivé strategie rozvíjejí dovednosti, které se podílejí na vytváření, rozvíjení a upevňování jednotlivých kompetencí.

Hlavní výchovné a vzdělávací strategie, které uplatňujeme:

Kompetence k učení

Cílem je umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení:

- poskytujeme žákům dostatečný časový prostor pro splnění úkolů
- vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolě
- rozvíjíme u žáků dovednost vyhledávat a třídit informace a následně je využívat, klademe důraz na čtení s porozuměním
- propojujeme informace se skutečným životem
- vybíráme vhodné způsoby, metody a formy práce, které podporují zvědavost žáků
- přihlížíme k individuálním zvláštnostem a potřebám dětí

Kompetence k řešení problémů

Cíleně podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů:

- učíme žáky nebát se problémů – „*problém není hrozba, ale výzva*“
- otevřeně s žáky komunikujeme o problémech ve školním životě (prostřednictvím zvolených zástupců ve školním parlamentu, schránky důvěry...) a tam, kde je to možné, společně nacházíme jejich vhodná řešení

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace
- podporujeme žáky v jejich samostatných aktivitách
- v projektech i v běžné výuce spojujeme učivo se skutečnými problémy žáků, s problémy nejbližší komunity a celého města
- ve škole i v mimoškolních aktivitách sledujeme, jak žáci řešení problémů zvládají v praxi
- zapojujeme nadané žáky do olympiád a soutěží

Kompetence komunikativní

Naším cílem je vést žáky k všestranné a účinné komunikaci:

- nebát se vyslovit svůj názor k danému tématu
- umožňujeme žákům samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuze, komunitní kruhy)
- využíváme týmovou a skupinovou práci
- vedeme žáky k dodržování etiky komunikace (naslouchání, prostor pro různé názory, respektování odlišných názorů...)
- umožňujeme žákům podílet se na přípravě a realizaci rozhlasových relací, tvorby školního časopisu jako prostředku komunikace mezi žáky
- klademe důraz na adekvátní verbální i neverbální komunikaci se spolužákem, s dospělým ve škole i mimo školu
- vhodně využíváme informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Cíleně rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých:

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci spolupodíleli
- žáci mají možnost vznášet připomínky ke školnímu řádu prostřednictvím školní žákovské samosprávy
- budujeme pozitivní školní a třídní klima
- zařazujeme do výuky práci ve skupinách, kde umožňujeme žákům střídání rolí
- upevňujeme zásady slušného chování ve vztazích mezi žáky i vůči dospělým
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů
- rozvíjíme smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci lidí odlišných národností, kultur, náboženství a lidí s handicapem

Kompetence občanské

Připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti:

- ve vyšších ročnících vytváříme třídní a školní žákovskou samosprávu, která spolupracuje s vedením školy
- organizujeme celoškolní projektové dny, na jejichž přípravě se podílejí starší žáci
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- vedeme žáky k respektování a posilování národních, kulturních a historických tradic a vlasteneckého citění
- vytváříme podmínky pro reprezentaci našich žáků v soutěžích a pro účast na veřejných akcích

Kompetence pracovní

Cílem je pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při praktických činnostech a rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci:

- nabízíme možnosti zapojení žáků do zájmových aktivit ve škole
- různými formami (exkurze, besedy, film) seznamujeme žáky s různými profesemi
- cíleně ujasňujeme představy žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali aktivně používat materiály, nástroje a vybavení v odborných učebnách při výuce pracovních činností a výchov
- vedeme žáky k vědomé ochraně zdraví a k bezpečnosti při práci
- prostřednictvím pracovních činností vedeme žáky k uvědomění si významu a hodnoty lidské práce

4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola je otevřená vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). Toto vzdělávání probíhá v souladu s § 16 zákona č. 82/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Dalším významným dokumentem je vyhláška č. 27/2016 Sb. - Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění vyhlášky č.270/2017 Sb.

Vzdělávání v naší škole je obecně založeno na **poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**. Zajišťujeme, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně rozvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Žákem se SVP se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a také užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Podpůrná opatření spočívají v:

- a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- b) úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,
- c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- g) využití asistenta pedagoga,
- h) využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů,
- i) poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

4.1 Podpůrná opatření

4.1.1 4.1.1 Podpůrná opatření prvního stupně

Poskytováním podpůrných opatření prvního stupně škola okamžitě reaguje na aktuální vzdělávací potřeby žáka. Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, a to formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy. Žákům je sestavován plán pedagogické podpory (dále jen PLPP), a to sice ve spolupráci třídního učitele, dalších vyučujících a pracovníků školského poradenského pracoviště (dále jen ŠPP). Sestavení plánu předchází pozorování v hodině, prověřování znalostí s dovedností žáka, reflexe jeho vzdělávacích výsledků, analýza domácí přípravy žáka a dosavadního pedagogického působení školy. PLPP je zpracován písemně v termínu daném školním speciálním pedagogem/ pedagožkou. Jeho zavedení je rovněž konzultováno se zákonným zástupcem žáka. .

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření navržených v PLPP třídní učitel ve spolupráci s dalšími vyučujícími vyhodnocuje, zda opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci využití poradenské pomoci ŠPZ.

Plán pedagogické podpory

- PLPP zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci speciálního pedagoga a výchovného poradce,
- PLPP se zpracovává před zahájením poskytování podpůrných opatření,
- před zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností,

- výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s třídním učitelem, rodiči žáka, ostatními pedagogy, vedením školy i žákem samotným,
- PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření 1. stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu,
- PLPP se aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka,
- PLPP má písemnou podobu (formulář viz. příloha vyhlášky č. 27/2016 Sb.),
- s PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka, PLPP obsahuje jména a podpisy osob, které s ním byly seznámeny.

4.1.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Žákům se SVP s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně sestavují individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce výchovný poradce/poradkyně, školní speciální pedagog/pedagožka ve spolupráci s třídním učitelem/učitelkou a učiteli/učitelkami konkrétních vyučovacích předmětů. K umožnění vzdělávání podle IVP je nutná žádost zákonného zástupce.

IVP má písemnou podobu a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ, není-li v doporučení uveden jiný termín. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku dle vzdělávacích potřeb žáka. Naplňování vyhodnocuje nejméně jedenkrát ročně ŠPZ ve spolupráci se školou.

V případě podpůrných opatření pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále jen LMP) s doporučenými podpůrnými opatřeními ve třetím stupni je pro tvorbu IVP využívána Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je pro konkrétní ročník a jednotlivé předměty v něm obsažené rozpracována ve školním vzdělávacím programu. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit. V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením.

Při provádění podpůrných opatření pro žáky se SVP dle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory v naší škole využíváme:

- oblast metod výuky:
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
 - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
 - použití kompenzačních pomůcek a speciálních učebnic,
 - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
 - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času ke zvládnutí úkolů,
- oblast organizace výuky
 - střídání forem a činností během výuky,
 - využívání prvků skupinové a kooperativní výuky,
 - kromě hodnocení známkami lze vydat na žádost rodičů i slovní hodnocení, které má konkrétnější výpovědní hodnotu o prospěchu a pokrocích žáka,
 - náhrada předmětů (jen s doporučením ŠPZ).

Pokud je v rámci podpůrných opatření doporučen asistent pedagoga, spolupracuje velmi úzce s třídním učitelem a vyučujícími jednotlivých předmětů. Podílí se i na tvorbě a vyhodnocení IVP, komunikuje se zákonnými zástupci žáka. Náplň a rozsah činností vyplývá z doporučení ŠPZ a z § 5 Vyhlášky 27/2016 Sb.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

- IVP zpracovává škola (třídní učitel či vyučujícího konkrétního předmětu s pomocí výchovného poradce) na základě školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka,
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem,
- IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně úpravě výstupů ze vzdělávání žáka,

- IVP obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka,
- IVP se zpracovává do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku,
- výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn,
- výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky,
- IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením,
- realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.

Pedagogickým pracovníkem, který je pověřen za spolupráci se ŠPZ, je výchovný poradce/ poradkyně. Oblast speciálních vzdělávacích potřeb žáku řeší zejména výchovný /poradkyně ve spolupráci se školním speciálním pedagogem/pedagožkou a ŠPZ (PPP Karviná, SPC Karviná). Oblast problémů v chování řeší zejména výchovný poradce/ poradkyně ve spolupráci se školním metodikem/metodičkou prevence, ŠPZ (PPP Karviná, Středisko výchovné péče - Karviná) a orgánem sociálně právní ochrany dětí, Městskou policií Karviná a policií ČR. Škola usiluje o prevenci a včasnost péče o žáky v riziku a žáky s počínajícími problémy v chování. Dle možností proškoluje pedagogy v tématech speciálně pedagogické problematiky. Pedagogové mohou využívat metodické podpory školního speciálního pedagoga/pedagožky či školního psychologa/psycholožky. Ve spolupráci s rodiči a odborníky zajišťujeme žákům vhodné podmínky pro jejich vzdělávání. Podle možností umísťujeme žáka do méně početné třídy či upravujeme rozvrh v souladu s potřebami žáka. Na prvním i druhém stupni se žákům dostává pedagogických intervencí či předmětů speciálně pedagogické péče s rozsahem dle doporučení odborného pracoviště. Žákům dále pomáháme v začleňování do kolektivu třídy, školy. K žákovi i jeho rodičům, příp. pěstounům přistupujeme s ohledem na jejich individuální potřeby – podporujeme častější setkávání, jednání s rodiči a s žákem. Rodičům umožňujeme také účast ve výuce.

4.2 Péče o žáky nadané a mimořádně nadané žáky

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby.

Za nadaného žáka se pro účely vyhlášky č. 27/2016 Sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Učitelé jednotlivých předmětů zařazují v hodinách práci dle individuálních schopností žáků, v rámci domácích úkolů je nabízen výběr z různých alternativ. Škola umožňuje úpravou rozvrhu výuky a využití v oblastech zájmu a talentu žáků, dále zapojení do různých výtvarných, hudebních, sportovních, a znalostních soutěží i do řídicí činnosti ve třídě. Umožněna je rovněž účast ve výuce předmětu ve vyšším ročníku. Pravidla pro tvorbu IVP mimořádně nadaného žáka vychází z §28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovný poradce/poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem, učiteli vyučovacích předmětů, ve kterém se projevuje mimořádné nadání žáka, s rodiči žáka a se školským poradenským zařízením. Práce na sestavení IVP jsou započaty okamžitě po doporučení ŠPZ. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

4.2.1 Specifikace podpůrných opatření

Provedení podpůrných opatření u žáků nadaných může zahrnovat např.:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka ve výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- obohacování vzdělávacího obsahu a rozšiřování o mezioborové vztahy,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- přípravu a účast na soutěžích, včetně zájmových aktivit.

4.3 Poskytování poradenských služeb ve škole

Ve škole je školní poradenské pracoviště, jehož cílem je poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy a pomoc při řešení vzniklých problémů v oblasti edukační i sociální.

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce/poradkyně, školní psycholog/psycholožka, speciální pedagog/pedagožka a školní metodik/metodička prevence. Za poskytování poradenských služeb na škole zodpovídá ředitel školy a zástupci/zástupkyně ředitele. Důraz je kladen především na důvěrnost jednání, ochranu osobních dat klientů, vzájemnou informovanost.

Služby jsou koordinovány výchovným poradcem/poradkyní, který společně se školním psychologem, školním metodikem prevence, speciálním pedagogem, s třídními učiteli, vedením školní žákovské samosprávy a vedením školy zodpovídá za Program zabezpečování pedagogicko-psychologického poradenství poskytovaného ve škole, koordinuje služby s ostatními zařízeními v regionu, které poskytují pedagogicko-psychologické, speciálně pedagogické a preventivně-výchovné služby. Dále koordinuje poskytování služeb jinými resorty a nestátními subjekty.

Zaměření školního poradenského pracoviště:

- systematicky zlepšovat sociální klima školy,
- pomáhat vytvářet podmínky pro práci s talentovanými dětmi,
- poskytovat poradenskou pomoc pedagogům při řešení pracovních problémů,
- pomáhat při tvorbě dlouhodobé koncepce preventivní činnosti,
- věnovat systematickou péči dětem s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro zlepšování jejich propěchu
- snižovat počet neprospívajících žáků,
- podílet se na okamžitém řešení problémů spojených se školní docházkou,
- poskytovat poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, radit rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poskytovat poradenství při školní neúspěšnosti, navrhnout postupy řešení neprospěchu a zajišťovat podporu žáků ve zlepšení, prevenci neúspěchu,
- zajišťovat poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, navrhnout postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poskytovat poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- zajišťovat kariérové poradenství, volbu povolání,
- poskytovat poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poskytovat poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodicky podporovat učitele v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- dávat informace o dalších službách poradenských zařízení a o spolupráci s dalšími odbornými institucemi,
- poskytovat odbornou pomoc při integraci a vzdělávání žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- vytvořit metodické zázemí pro vytváření preventivního programu školy,
- průběžně vyhodnocovat účinnost preventivního programu školy.

Výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, speciální pedagog i školní psycholog realizují konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů a po domluvě také i mimo ně.

4.3.1 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, žákům jsou k dispozici informační materiály o středním školství a trhu práce.

4.3.2 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik prevence a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě Magistrátu města Karviné a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech výchovný poradce a metodik prevence koordinují postup, svolávají setkání s rodiči, provádějí konzultace s žáky a nabízejí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy.

4.3.3 Psychologická péče

Na školního psychologa, speciálního pedagoga a výchovného poradce se mohou žáci i jejich rodiče kdykoli obrátit a požádat je o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce i školní psycholog pomáhají s řešením konfliktů mezi žáky, podporují optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Sledují a průběžně vyhodnocují rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy, školy i sborovny. Nabízejí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Svolávají výchovné komise s účastí zástupců OSPOD Magistrátu Karviná. Podle potřeby poskytují konzultace a podporu učitelům při práci s žákem v oblasti problémů v učení, v chování, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem.

4.4 Přípravný ročník

Kvalitní činnost s dětmi předškolního věku zaměřenou na připravenost ke školní docházce, především v oblasti jazykové a sociální zajišťuje každoročně přípravný ročník. Činnost dětí ve třídách je přizpůsobena individuálním potřebám a možnostem i etnickým, kulturním, sociálním odlišnostem těchto dětí. Do přípravné třídy mohou být zařazeny děti s odkladem povinné školní docházky.

Vzdělávací program pro přípravné třídy je přílohou ŠVP. (příloha č. 1)

4.5 Školní družina

Činnost školní družiny je zaměřena na zájmové vzdělávání žáků před i po výuce, a také smysluplné využití volného času dětí. Školní vzdělávací program školní družiny je přílohou ŠVP. (příloha č. 2).

4.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Tematické okruhy:
- 1) Osobnostní rozvoj
 - 2) Sociální rozvoj
 - 3) Morální rozvoj

Výchova demokratického občana (VDO)

- Tematické okruhy:
- 1) Občanská společnost a škola
 - 2) Občan, občanská společnost a stát
 - 3) Formy participace občanů v politickém životě
 - 4) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Tematické okruhy:
- 1) Evropa a svět nás zajímá
 - 2) Objevujeme Evropu a svět
 - 3) Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

- Tematické okruhy:
- 1) Kulturní diference
 - 2) Lidské vztahy
 - 3) Etnický původ
 - 4) Multikulturalita
 - 5) Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

- Tematické okruhy:
- 1) Ekosystémy
 - 2) Základní podmínky života
 - 3) Lidské aktivity a životní prostředí
 - 4) Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MV)

- Tematické okruhy:
- 1) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - 2) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - 3) Stavba mediálních sdělení
 - 4) Vnímání autora mediálních sdělení
 - 5) Fungování a vliv médií ve společnosti
 - 6) Tvorba mediálních sdělení
 - 7) Práce v realizačním týmu

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je uvedeno v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

Přirazení průřezových témat

	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	
Osobnostní a sociální výchova /1	Prv,Čj,M, Vv,Tv	Prv,Čj,M, Tv,Vv	Prv,Čj,M, Tv,Vv,Pv	Čj,M,Tv, Prv,Př,Hv ,Pv,Vv	Čj,M,Tv, Př,Hv,Vv, Pv, I	F,Př,Vv,O v,VZ,Čj, I	Čj,Vv,Pě	M,Vv,Hv, Př,Ov,Tv, Sh,Čj,Pě	Vv,M,Čj, Tv,Pě	
OSV /2	Prv	Hv	Prv,Cj,Pv, Tv,Vv	Cj	Cj	Čj,Cj,Tv, VZ	Čj,Cj,Tv, VZ	Čj,Cj,Ov, Tv	Čj,Cj,Tv	besedy s psychologem
OSV /3				M	Čj,M	Ov	Čj,VZ	Čj, Pě	Čj,F,Pě	
Výchova demokrat. občana /1	Prv	Prv	Prv	Tv	Tv	Ov		Čj	Čj	
VDO /2				VI	Př	D,I	D,VZ	D,Ov	D,Z, I	
VDO /3					VI		Ov	Ov		
VDO /4			Hv		VI			Ov	D	
Výchova k myšlení v glob.evr. souv. /1			Cj	Pv,Hv,Cj	Pv,Hv,VI, Cj	Cj	Cj,Z	Čj, Cj	Čj,Ov,Cj	
VMEGS /2					VI		Z	Z	Ov	
VMEGS /3					VI	D	D	D	D,Z,Ov	
Multikulturní výchova /1					VI					projekt
MKV/2	Prv	Prv					D	Ov		
MKV/3			Prv			D, Vv	Ov,Hv, Vv	Čj, Vv	Z, Vv	
MKV/4			Cj	Cj	Cj	Čj, Cj,I	Cj,VZ	Cj	Čj, Cj	
MKV/5			Prv					Ov	D	projekt
Environmen-tální výchova /1				Př		Př	Z		Př	
EV /2	Pv	Pv	Pv	Pv,Př	Pv,Př	D,Z,Př	Z,F,Př,Ch	F,Ch,Př	F,Ch,Př	
EV /3				VI			Z,D,I,Pě	Z,D,Ch,I, Pě	Z,Ov,Př, Ch,Pě	Projekt-Den Země
EV /4	Prv	Prv			Vv	Ov	Čj	Čj,Z,F	Čj,Př,Ch, F	
Mediální výchova /1					Čj	Čj, I	Čj,Ov		Čj	
MV/2				Čj		VZ		F	Čj,F,Ch	
MV/3					Čj		Čj		Čj	
MV/4				Čj		Čj	Ov	Cj	Čj, Cj	
MV/5									Cj,Vv	
MV/6					Čj	Čj,I	Čj,Aj,Ov	Čj,Aj	I, Aj	
MV/7										projekt

5 Učební plán

5.1 Učební plán I. stupeň

Vyučovací předmět	Počet hodin v ročníku					celkem	z toho disponibilní čas.dotace
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		
Český jazyk a literatura	8	8	8	7	7	38	5
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	-
Matematika	5	5	5	5	5	25	5
Informatika	0	0	0	0	1	1	-
Prvouka	2	3	3	-	-	8	4
Přírodověda	-	-	-	2	2	4	
Vlastivěda	-	-	-	2	2	4	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	2
Výtvarná výchova	1	2	2	2	2	9	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Celkový počet hodin v daném ročníku	20	22	25	25	26	118	16

5.2 Učební plán II. stupeň

Povinné předměty		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Minimální dotace	z toho disponibilní čas. dotace
Český jazyk a literatura	Čj	5	5	5	5	20	5
Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	-
Německý jazyk	Nj	-	2	2	2	6	-
Matematika	M	5	5	5	5	20	5
Informatika	Inf	1	-	-	1	1	1
Dějepis	D	1	1	2	2	11	
Občanská výchova	Ov	2	1	1	1		
Fyzika	F	2	2	1	1	21	
Chemie	Ch	-	-	2	2		
Přírodopis	Př	2	1	2	2		
Zeměpis	Z	1	1	1	1		
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	10	-
Výtvarná výchova	Vv	2	2	1	1		
Výchova ke zdraví	Vz	1	1	-	-	10	
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2		
Pracovní činnosti	Pč	1	1	1	1	3	1
		29	28	29	30	116	12

Volitelné předměty

Další cizí jazyk	Rj	-		2	2		
Finanční gramotnost	Fg		2	2	2		
Technické práce	Tp	-	2	2	-		
Ekologické praktikum	Ep	-	2	2	2		
Výpočetní technika	Vt	-	2	2	2		
Sportovní hry	Sh	-	2	2	2		
Vedení domácnosti a příprava pokrmů	Vd	-	2	2	2		
		-					6
		29	30	31	32	122	

5.3 Poznámky k učebnímu plánu

Na prvním stupni jsme všechny hodiny disponibilní časové dotace využili k posílení hodinové dotace povinných předmětů.

Pro rozvoj klíčových kompetencí, realizaci průřezových témat, profilaci školy v rámci povinných předmětů na druhém stupni bylo z disponibilní časové dotace použito 12 hodin, ostatních 6 nabízíme žákům od 7. třídy v rámci volitelných předmětů.

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** se vyučuje v předmětu český jazyk a anglický jazyk na obou stupních základní školy. Vzhledem k nutnosti procvičení komunikačních dovedností je posílena hodinová dotace v rámci předmětu český jazyk. **Další cizí jazyk** – německý, vyučujeme od 7. ročníku s celkovou dotací 6 hodin.

Navýšení hodinové dotace **Matematiky** bude využito pro prohloubení schopnosti žáků řešit matematické úlohy a matematické operace, se kterými se setkávají v běžném životě.

Vyučovací předmět **Informatika** je zařazen povinně pro všechny žáky v 5. a v 6. ročníku, kde zahrnuje základy práce s počítačem. V 7. a 8. ročníku mohou žáci pokračovat ve formě volitelného předmětu a dále se vyučuje v 9. ročníku. Na druhém stupni je navýšena hodinová dotace předmětu o jednu hodinu, protože aplikace dovedností z tohoto předmětu využívají žáci v ostatních předmětech a je v současné době nutná pro profesní uplatnění.

Člověk a jeho svět je jediná vzdělávací oblast určená pouze pro 1. stupeň ZŠ. Je vyučována v 1.- 3. ročníku v předmětu Prvouka, na ni pak ve 4. a 5. ročníku navazuje Vlastivěda a Přírodověda. Časová dotace činí 16 hodin týdně, jsou tak využity 4 hodiny z disponibilní dotace.

K rozvíjení smyslového vnímání, práci v týmu pomůže posílení oblasti **Člověk a kultura** o 2 hodiny z disponibilní dotace, realizovaném v předmětech Hudební a Výtvarná výchova na I. stupni

V oblasti **Člověk a zdraví** se vyučovací předmět Výchova ke zdraví vyučuje samostatně v 6. a 7. ročníku, část vzdělávacího obsahu je součástí obsahu předmětu Tělesná výchova.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** je realizován v předmětu Pracovní činnosti.

Škola žákům nabízí vždy alespoň **4 volitelné předměty**. Jsou dotovány z vázané disponibilní časové dotace. O jejich výběru a zařazení do učebnímu plánu rozhodne ředitel školy podle zájmů žáků a možností školy tak, aby byl dodržen celkový týdenní počet hodin v jednotlivých ročnících. Do jedné skupiny lze spojovat žáky různých ročníků v rámci 7. – 9. ročníku podle zaměření volitelných předmětů a pracovat s nimi diferenciovaně.

Volitelný předmět je realizován po dvou vyučovacích hodinách v ročníku, bylo využito 6 disponibilních hodin.

Soustavu volitelných předmětů může ředitel školy podle pedagogických záměrů školy a potřeb žáků doplnit o další předměty s podmínkou, že jejich vzdělávací obsah bude navazovat na Standard základního vzdělávání a funkčně jej rozvíjet.

Žádné předměty nejsou vzájemně integrovány, ale učivo v rámci předmětů jednotlivých oblastí je sladěno a vzájemně na sebe navazuje. Součástí předmětů jsou průřezová témata.

Škola může nabízet různé typy vzdělávacích **zájmových útvarů a kroužků** podle možností školy a zájmu žáků.

6 Učební osnovy

6.1 I. STUPEŇ

6.1.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk**.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího oboru je rozdělen do tří složek – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Na 1. stupni se vyučuje v 1.- 5. ročníku.

Základním znakem vzdělanosti žáků je kvalitní osvojení a užívání mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě. Žák získává takové vědomosti a dovednosti, jež mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení a porozumět jim, vhodně komunikovat a správně se vyjadřovat.

Žák je veden k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace. Získává tím současně přehled o historii národní a evropské kultury. Výuka probíhá v kmenových učebnách.

Časová dotace:	1. ročník - 8 vyuč. hodin
	2. ročník - 8 vyuč. hodin
	3. ročník - 8 vyuč. hodin
	4. ročník - 7 vyuč. hodin
	5. ročník - 7 vyuč. hodin

V 2. a 3. ročníku je 1 hodina psaní, 1 hodina slohové výchovy, zbytek časové dotace je věnován jazykové výchově a literatuře.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k používání mateřského jazyka v jeho mluvené a písemné podobě
- poznáváme smysl a cíl učení
- podporujeme u žáků pozitivní vztah k učení
- rozvíjíme schopnost zhodnotit své výsledky a diskutovat o nich

Ke kompetencím k řešení problému:

- správným výběrem jazykových prostředků vedeme žáky k uvážlivým rozhodnutím a řešení problémových situací
- podporujeme vyjadřování vlastními slovy

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům formulovat a vyjadřovat své myšlenky a city v logickém sledu
- podporujeme jejich výstižné vyjadřování, souvislý a kultivovaný písemný i ústní projev

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky k porozumění vět a často používaných výrazů vztahujícím se k informacím o něm – žákovi a jeho rodině
- rozvíjíme schopnost diskutovat v malé skupině, přispívat k debatě celé třídy

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k respektování, ochraně a ocenění naší tradice a kulturního i historického dědictví
- podporujeme a rozvíjíme smysl pro tvořivost a vnímání kulturního dědictví

Ke kompetencím pracovním:

- využíváme znalosti a zkušenosti žáků k jejich vlastnímu rozvoji s ohledem na jejich vlastní budoucnost
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK

1. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře – dole, vzadu – vpředu, před – za, nad – pod apod.	Přípravné období čtení. Orientace v prostoru.		
	Určuje hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo.	Vyvození hlásek, analýza, syntéza hlásek, slabik.		
	Pozná své jméno psané velkými tiskacími písmeny. Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. Dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z modelíny, ze špejlí, z drátku.	Nácvik čtení jednotlivých hlásek.		
Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost.	Čte velkou i malou tiskací abecedu. Dokáže se orientovat na stránce v knize. Orientuje se v pojmech stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta. Přiřazuje obrázky ke slovům. Skládá slova z přeházených písmen. Doplňuje chybějící písmena do slov. Přečte slabiky di –dy, ti – ty, ni –ny a slabiky dě – tě – ně – bě – pě – vě –mě.	Hláska, slabika, slovo.		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním. Správně sedí a snaží se správně držet psací potřeby (praváci i leváci).	Uvolňovací cviky.		
		Období čtení a psaní písmen, slabik, slov (otevřených, zavřených) a vět.		
Tvoří slabiky.	Provádí analýzu a syntézu slabik a otevřených slov.	Analýza, syntéza slabik, slov čtení slabik, slov otevřených.		
Píše písmena a číslice-dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen. Spojuje písmena a slabiky.	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena, slabiky i slova tužkou. Rozlišuje délku samohlásek. Zkouší psát tvary ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixem na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu. Píše slova (max. 6 písmen), poté i věty. Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. Píše opis, přepis i diktát písmen, slabik, slov. Kontroluje svůj vlastní písemný projev.	Nácvik psaní písmen, číslic, slabik, slov, krátkých vět.		

	Na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje.	Čtení slov a krátkých jednoduchých textů.		
		Komunikační a slohová výchova.		
Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky (spolupráce s logopedem). S názorem učitele opakuje rytmická cvičení (hra na tělo). Volí vhodnou hlasitost řeči.	Rytmická a dechová cvičení, tématické hry, říkadla, básničky.		
Rozumí pokynům přiměřené složitosti.	Dokáže naslouchat ostatním. Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. Vyjádří své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla).	Dramatizace, situační hry, rozhovor.		
Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací.	Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text.	Vypravování zážitků, reprodukce pohádky.		
		Literární výchova.		
	Rozlišuje pojmy – básnička, říkadlo, pohádka, příběh, tvoří slova, která se rýmují.	Básnička, říkadlo, pohádka, Příběh.		
Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.	Naslouchá čtenému textu. Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. Zařadí postavu do správné pohádky. Nakreslí ilustraci k příběhu. Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu. Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích.	Dramatizace pohádky, obrázková osnova, přednes básně.		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK
2. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:	Jazyková výchova.		
Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky.	Rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova, člení slova na slabiky, hlásky. Skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty. Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího. Odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky (např. drahá a dráha). Prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Porovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova a podobně).	Hláskosloví, druhy vět, slovní zásoba, slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená.	OSV/1	
Rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky.	Vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké i obojetné. Odůvodní a správně napíše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách.	Samohlásky a souhlásky, psaní i/y, í/ý po tvrdých a měkkých souhláskách.		
	Zdůvodní a správně napíše ve slovech ú/ů.	Psaní u/ú/ů na začátku, uprostřed a na konci slova.		
	Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.	Psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.		
Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.	Používá velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Vlastní jména osob, zvířat, místní pojmenování.		
	Vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa a předložky. Tvoří s nimi věty.	Slovní druhy – podstatná jména, slovesa a předložky		
Zná všechna písmena malé i velké abecedy.	Seznámí se s abecedou a vyjmenuje ji.	Abeceda.		
	Zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f).	Párové souhlásky na konci i uvnitř slov.		
Převádí slova z mluvené do psané podoby.	Píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy.	Psaní slov, vět.		
		Komunikační a slohová výchova		
Čte s porozuměním jednoduché texty.	Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti potichu i nahlas, se správnou intonací. Rozumí textu a reprodukuje jeho obsah.	Zvyšování plynulosti čtení, jeho kvality a rychlosti, vzbuzení zájmu o četbu prostřednictvím prezentace vhodných knih.		
	Napíše adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz. Tvoří věty k obrázkům. Nahrazuje slova jiným výrazem. Pracuje s obrázkovou osnovou (řadí, vypráví).	Psaní krátkého dopisu, blahopřání, vzkazu. Vyprávění vlastní příhody – rozlišovat podstatné, správně přiřadit děj.		

		Popis zvířátka.		
		Literární výchova.		
	Poslouchá uvědoměle literární texty.	Čtení knih, krátkých textů.		
	Kreslí ke knize vlastní ilustraci.	Ilustrace knih.		
	Vypráví dětem zajímavou část knihy nebo textu.	Vypravování.		
	Seznámí se se systémem půjčování knih ve veřejných knihovnách.	Návštěva knihovny.		
Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně.	Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. Rozlišuje a používá jemu známé pojmy.	Pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo.		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK

3. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:	Jazyková výchova.		
	Zdůvodní a píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f).	Párové souhlásky.	OSV/1	
	Dokáže vyhledat slova příbuzná, rozpozná kořen slova. Snaží se tvořit ke kořenu slova příbuzná.	Stavba slova. Slova příbuzná.		
Rozumí pokynům přiměřené složitosti.	Vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách. Rozumí jejich obsahu. Přiřazuje k nim slova příbuzná. Seznamuje se se slovy stejně znějícími (být – bít, výr – vír atd.)	Vyjmenovaná slova.		Není nutno dodržet pořadí od b.
Zná všechna písmena malé a velké abecedy.	Vyjmenuje zpaměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy podle prvního (druhého, třetího) písmene.	Abeceda.		Hledá v abecedním rejstříku.
	Vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů – podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky. U podstatných jmen určují rod, číslo a seznamuje se s pádem. U sloves určuje osobu, číslo, čas a koncovky sloves v oznamovacím způsobu.	Podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky.		
Opisuje a přepisuje krátké věty.	Píše všechna písmena psací (velká i malá) abecedy, slova, jednoduché věty, číslice. Dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní. Kontroluje si písemný projev.	Psaní slov, vět, souvislého textu, opis, přepis, diktát vět.		
	Vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché. Tvoří k holé větě větu rozvitou.	Základní skladební dvojice. Věta holá a rozvitá.		
		Komunikační a slohová výchova.		
	Komunikuje se spolužáky a s dospělými. Dokáže zdravít, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat. Orientuje se a v praxi, realizuje společenská pravidla chování v prostorách školy (požádá o uvolnění cesty, nechává dveřmi projít dospělou osobu atd.).	Pozdrav, omluva, prosba, poděkování.	OSV/2	Průběžně během školního roku.
	Dokáže stručně a jasně mluvit do telefonu.	Telefonický rozhovor.	OSV/2	
	Napíše dopis a pohlednici s dodržáním formy a samostatným napsáním adresy.	Adresa a krátký dopis, pohlednice.		
	Obohacuje si slovní zásobu a tvoří slova a pojmy.	Slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma,		

		slova podřazená a nadřazená, slova citově zbarvená.		
	Pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu). Dokáže text rozčlenit na části. Vypravuje podle osnovy.	Vypravování podle obrázkové osnovy.		
	Popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, jednoduchý pracovní postup.	Popis.		
		Literární výchova.		
Čte s porozuměním jednoduché texty.	Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací, člení text, frázuje. Rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Čte po rolích, rozlišuje přímou řeč.	Nácvik techniky čtení, práce s textem.	MKV/4	
	Orientuje se v literárních druzích a žánrech.	Pověst, povídka, pohádka a bajka.		
Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.	Poslouchá uvědoměle literární texty. Čte knihy. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Rozpozná hlavní postavy. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, předčítá dětem zajímavou část knihy.	Vlastní četba.		
	Půjčuje si knihy. Orientuje se v knihovně s pomocí knihovnice.	Hra na knihovnu, návštěva knihovny.		
	Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku.	Básně a říkadla.		
	Vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah.	Návštěva divadelního představení.		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK

4. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Jazyková výchova.		
	Vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná, porovnává a třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, vlastnost).	Slovní zásoba.	OSV/1	
	Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov.	Tvoření slov.		
	Rozlišuje slova spisovná a nespisovná, pozná a rozliší spisovné a nespisovné tvary slov.	Slova spisovná a nespisovná.	OSV/1	
Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik. Určuje samohlásky a souhlásky, seřadí slova podle abecedy, správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě, správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky.	V psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná. Vyhledá v textu slova nespisovná a nespisovné tvary slov a nahradí je tvary spisovnými.	Psaní spisovných slov.		
	Rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá.	Slova citově zabarvená, hanlivá a lichotivá.	OSV/1	
	Rozpozná části slova – kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene.	Stavba slova - předpona, příponová část.		
	Odlišuje předpony a předložky – nad..., pod..., od..., před..., roz..., bez..., vz.; správně píše slova s předponami a s předložkami.	Předpony a předložky.		
Pozná podstatná jména a slovesa.	V textu vyhledá a určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa a předložky.	Podstatná jména, příd. jména, slovesa, předložky.		
	Seznamuje se s neohebnými slovními druhy – příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce, vyhledává jejich příklady v textu.	Neohebné slovní druhy.		
	Ohebné slovní druhy – zájmena a číslovky rozpoznává v textu (neurčuje druhy a neskloňuje je v návaznosti na pravopis).	Zájmena a číslovky.		
Pozná podstatná jména a slovesa.	V textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy.	Slovní druhy.		
	U podstatných jmen určuje mluvnické kategorie – rod, číslo, pád.	Mluvnické kategorie podstatných jmen.		

	Seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstatných jmen rodu mužského podle algoritmu.	Vzory podstatných jmen.		
	Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov, skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování jednotlivých vzorů.	Skloňování podstatných jmen.		
	U sloves procvičuje a zlepšuje určování mluvnických kategorií osoba, číslo a čas.	Mluvnické kategorie u sloves.		
	Rozpozná v textu infinitiv.	Neurčitek.		
	V textu vyhledá slovesné tvary a rozliší tvary jednoduché (tvořené jedním slovesem a zvrtná slovesa) a tvary složené (vyjádřeny více slovy).	Slovesa jednoduchá, složená.		
	Časuje slovesa v čase přítomném.	Časování sloves - přítomný čas.		
	Seznamuje se s kategorií způsob – oznamovací, rozkazovací, podmiňovací.	Způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací.		
	Určuje u sloves - osobu, číslo, čas, způsob (bez způsobu podmiňovacího).	Časování sloves.		
Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího.	Upevňuje si dovednost rozlišování věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru.	Skladba - věta jednoduchá, souvětí.		
	U souvětí vyhledává základní skladební dvojici a určuje podle toho počet vět v souvětí.	Počet vět v souvětí.		
	Seznamuje se s nejčastějšími spojkami (když, ale, že, protože + zájmeno který).	Spojky a spojovací výrazy.		
	Docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov.	Vyjmenovaná slova.		
	Zdůvodňuje a píše i, y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných.	Pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných.		
	Upevňuje pravopis i, y ve dvojicích slov souzvučných (homonym).	Pravopis.		
Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik.	V psaném projevu píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách.	Vyjmenovaná slova.		
		Literární výchova.		
	Plynule čte a ovládá techniku čtení.	Četba literatury.		
Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy.	Volně reprodukuje text podle svých schopností.	Vyprávění.		
Rozlišuje prózu a verše.	Přednáší vhodné literární texty z paměti.	Básně, veršované pohádky.		
Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti.	Vyjádřuje se a zaznamenává své dojmy z četby anebo poslechu literárního díla přiměřeně svým schopnostem.	Záznamy z četby.		
	Samostatně nebo v kolektivu spolužáků se pokouší o dramatisaci textu.	Dramatizace.		
	Porozumí základním pojmům literární teorie.	Divadlo, kniha, ilustrátor, čtenář, herec, jeviště, hlediště, režisér, verš, rým, přirovnání.		
		Komunikační a slohová výchova.		
Čte s porozuměním jednoduché texty.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Technika čtení, aktivní naslouchání.		

Rozumí pokynům přiměřené složitosti.	Zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova.	Práce s textem.	MV/4	
	Procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou.	Rozhovor, beseda.		
Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání. Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích.	Zdokonaluje se ve věcném naslouchání (soustředěné a aktivní), reaguje otázkami. Používá komunikační žánry - pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog. Používá při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku.	Mluvený projev.		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy. Opisuje a přepisuje jednoduché texty.	Používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní.	Písemný projev.		
Píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen.	Snaží se používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá.	Pravopis v písemném projevu.		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK

5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Jazyková výchova.		
	Tvoří a používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná.	Slovní zásoba a tvoření slov.	OSV/1	
	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Odliší předponu a předložku, příponu a koncovku.	Tvoření slov pomocí předpon, přípon, koncovek.	OSV/1	
	Bezpečně určí základní části slova, rozliší slovo základové a odvozené.	Slovo základové a odvozené.		
Pozná podstatná jména a slovesa.	V textu přiměřené náročnosti určuje slovní druhy plnovýznamových slov.	Slovní druhy.		
	Využívá slovních druhů v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Tvary slov.		
	Podstatná jména skloňuje podle vzorů (nově předseda a soudce), odůvodňuje psaní y/i v koncovkách.	Vzory podstatných jmen.		
	U podstatných jmen v textu rozlišuje rod i životnost, číslo, pád a vzor.	Skloňování podstatných jmen podle vzorů.	OSV/2	
	U sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob (i podmiňovací).	Mluvnické kategorie u sloves.		
	Slovesa časuje v čase přítomném, budoucím i minulém, kde se seznámí s psaním koncovek podle syntaktických pravidel.	Časování sloves.	OSV/3	
	Samostatně určí přídavná jména, určí jejich druh, skloňuje přídavná jména podle vzoru mladý a jarní , odůvodní pravopis koncovek.	Přídavná jména - druhy, skloňování podle vzoru mladý a jarní.		
	Pozná zájmena a určuje druh (neskloňuje).	Zájmena - druhy zájmen.		
	Pozná číslovky a určuje druh (neskloňuje).	Číslovky - druhy číslovek.		
Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího.	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Skladba - věta jednoduchá, souvětí.		
	Získává dovednost psaní čárky před spojovacími výrazy. Užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje.	Spojky a spojovací výrazy.		
	V souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu.	Interpunkce v souvětí.		
Pozná podstatná jména a slovesa.	Ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek.	Základní skladební dvojice - podmět a přísudek.		
	Seznamuje se s pojmem nevyjádřený podmět v základní skladební dvojici.	Nevyjádřený podmět ve větě.		
	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. Zdůvodňuje a píše i/y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných. V psaném projevu píše správně i/y v koncovkách ohebných slov (podstatných jmen, sloves - kromě shody přísudku s podmětem).	Pravopis i/y.		
		Komunikační a slohová výchova.		
	Při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různá zbarvení hlasu podle textu.	Technika čtení.	MV/1	
	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Technika čtení s porozuměním.	MV/3	

	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená.	Práce s textem.		
Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy.	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Reprodukce textu.	MV/6	
	Posoudí úplnost či neúplnost sdělení písemného i ústního.	Orientační prvky ve sdělení.		
Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování.	Vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje.	Mluvený projev.		
	Vede telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Rozhovor, vzkaz na záznamníku.		
	Rozpoznává manipulativní komunikaci – zejména v reklamě.	Reklama - její dramtizace.		
Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace.	Jazyk a komunikace.		
Dramatizuje jednoduchý příběh.	Používá při řeči přiměřená gesta a mimiku.	Dramtizace, komunikační situace.		
Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje.	Píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry.	Dopis, zpráva, referát, výpisek (z vlastivědy, přírodovědy), jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník).		
Opisuje a přepisuje jednoduché texty.	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti.	Tvorba osnovy, zestručnění textu.		
		Literární výchova.		
Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek.	Vyjádří své dojmy z četby, zaznamená je a seznamuje s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize.	Literární výchova.		
Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy.	Volně reprodukuje text podle svých schopností.	Reprodukce textu.		
	Tvoří vlastní literární text na dané téma.	Vlastní tvorba referátů, básní, literární text.		
Rozlišuje prózu a verše.	Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů.	Věcná a umělecká literatura.		
	Seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie.	Humor v literatuře (situační a slovní).		
	S pomocí tyto pojmy používá při jednoduchém rozboru literárního díla.	Literární pojmy: bajka, povídka, báje, pověst, cestopis, řeč autora a řeč postav, čas a prostředí děje.		

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk tvoří důležitou součást ŠVP školy. Jazykové vzdělávání poskytne žákům především jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v angličtině. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk, souvisejících tematických okruhů a průřezových témat RVP pro základní vzdělávání. Některá **průřezová témata** prolínají výukou anglického jazyka neustále: Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace, kooperace a kompetice), tematický okruh - Morální rozvoj, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tematický okruh Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, **Multikulturní výchova** – tematický okruh Multikulturalita. Jiná jsou naplňována prostřednictvím jednotlivých hodin nebo prostřednictvím miniprojektů.

Při výuce anglického jazyka vychází škola z Evropského referenčního rámce pro jazyky (resp. Evropské jazykové portfolio).

Cílem předmětu anglický jazyk na prvním stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves, slovní druhy, stupňování přídavných jmen atd.)

Předmět Anglický jazyk má **týdenní časovou dotaci** 3 hodiny a je zařazen povinně do 3.- 9. ročníku. S výukou cizího jazyka je možné začít při zájmu žáků a souhlasu jejich rodičů i v nižších ročnících; přednostně musí být žákům nabídnuta výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, škola prokazatelně upozorní zákonné zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu. Dělení tříd na skupiny žáků se řídí platnými pokyny MŠMT.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- žáci analyzují a procvičují novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolě

Ke kompetencím k řešení problémů:

- učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- rozvíjíme schopnosti žáků mluvit anglicky s cizím člověkem
- zapojujeme žáky do práce na projektech, při kterých využívají znalosti i z jiných předmětů
- vedeme je k porovnávání výsledků své práce se spolužáky, k jejich vyhodnocování a vyvozování osvědčeného postupu pro svou další práci
- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňujeme žákům samostatně ústní i písemné prezentace v anglickém jazyce
- učíme žáky rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- vedeme žáky k využívání dovedností osvojených v anglickém jazyce k navazování kontaktů či vztahů s jinými lidmi
- procvičujeme gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a tím vedeme žáky k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- umožňujeme žákům sdělovat informace o svých názorech a pohledech na svět prostřednictvím projektů

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky v jednoduchých situacích dokázat vyžádat si nebo poskytnout radu a pomoc v anglickém jazyce
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování v anglicky mluvícím prostředí, zásady slušného chování, vzájemné tolerance a vzájemné ohleduplnosti
- vedeme žáky ke spolupráci na jednoduchém úkolu v anglicky hovořící společnosti
- umožňujeme žákům pracovat na úkolech ve dvojici nebo v týmu, ovlivňovat kvalitu společné práce
- nabízíme žákům možnost porovnávat své chování v kolektivu s chováním postav v jednotlivých příbězích
- rozvíjíme individuální schopnosti a potřeby žáků
- necháváme žákům při práci s učebnicí dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohroží příjemnou atmosféru hodiny
- podporujeme sebedůvěru a sebeúctu

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k získání představy o zvycích a svátcích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se svátky a zvyky u nás v České republice
- umožňujeme žákům poznávat v textech různé chování lidí, různé názory, projevy a hodnoty
- učíme žáky vyjadřovat své postoje k dění ve svém okolí
- vedeme žáky k prohlubování odpovědnosti za svou práci, která je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- nabízíme možnost využívat anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí humanitních a přírodních věd
- umožňujeme žákům samostatně nebo ve skupině pracovat při realizaci projektů v rámci vyučovacího předmětu i v rámci školních projektů
- učíme žáky pracovat s učebnicí podle pravidelného schématu, vedeme je k systémové práci
- umožňujeme žákům pracovat na úkolech, při kterých projeví kromě své iniciativy, představivosti a schopnosti spolupracovat s ostatními, také smysl pro správné načasování dílčích úkolů
- vedeme žáky k přesnému rozplánování si jednotlivých etap práce na projektu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
3. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	POSLECH S POROZUMĚNÍM		OSV/1	
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Rozumí jednoduchým pokynům a větám, přiměřeně na ně reaguje.	reakce na pokyny a příkazy		
	Rozumí známým slovům z jednotlivých osvojovaných témat.	identifikace a pojmenování předmětů za pomoci obrázků		
	Rozlišuje výslovnost odlišných hlásek na základě poslechu.	rozlišení v-f, g-h, b-p, d-t a dalších hlásek na konci slova		
	Doplňuje chybějící slova do krátkých vět a rozhovorů na základě poslechu.	pravidelně se tvořící množné číslo podstatných jmen, osobní a přivlastňovací zájmena		
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Nakreslí obrázek na základě poslechu krátké informace.	přídavná jména small-big, long-short, happy-sad,...		dramatizace
	Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	jednoduché otázky What?, Who?, Where?, How?, ...		
	Seřadí políčka v kresleném seriálu podle významu.	poslech krátkých autentických textů, porozumění jednoduchým příběhům		
	MLUVENÍ			
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Dokáže pozdravit při setkání a loučení.	pozdravy a rozloučení	MKV/4	dramatizace
	Vyjádřuje souhlas a nesouhlas.	představování se a představování ostatních		
	Rozumí známým slovům z jednotlivých osvojovaných témat.	identifikace a pojmenování předmětů za pomoci obrázků		
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Zopakuje výslovnost jednotlivých hlásek.	nácvik výslovnosti jednotlivých hlásek		
	Rozlišuje výslovnost odlišných hlásek.	rozlišení v-f, g-h, b-p, d-t a dalších hlásek na konci slova		
	Vyslovuje foneticky správně v rozsahu osvojené slovní zásoby.	nácvik výslovnosti tematické slovní zásoby		
	Reaguje na jednoduché otázky, týkající se jeho osoby.	otázka, zápor, vyjádření libosti a		třídní besídka

		nelibosti a dovednosti		
	Naučí se z paměti jednoduchou říkanku, básničku, písničku.	říkanky a písničky k jednotlivým tematickým celkům: Numbers, Coulers, Animals,...		
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			miniprojekty
	Čte nahlas foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	slovní zásoba z tematických celků: Greetings, Commands, Numbers 1-10, Toys, Animals, Family, Face, Colours		
	Orientuje se v textech a křestních jménech.	hlasité čtení autentických textů a křestních jmen		
	Dokáže číst dlouhé a krátké slabiky ve slovech.	rozlišování výslovnosti /i/ a /i:/, /u/ a /u:/,		
	Rozlišuje znělé a neznělé hlásky v jednotlivých slovech.	rozlišování výslovnosti /p/ a /b/, /d/ a /t/		
	Ovládá pravopis osvojených slov a vět.	psaní jednoduchých slov a vět na základě osvojené slovní zásoby		
	Reaguje na jednoduché otázky, týkající se jeho osoby.	otázka, zápor, vyjádření libosti a nelibosti a dovednosti		
	Seřadí políčka v kresleném seriálu podle významu.	tiché čtení autentických textů, porozumění jednoduchým příběhům		
	Roztřídí slova podle používání neurčitého členu.	neurčitý člen a/an, určitý člen the		
	Doplní chybějící slova do krátkých vět a rozhovorů na základě poslechu.	pravidelně se tvořící množné číslo podstatných jmen, osobní a přivlastňovací zájmena		
	Přiřadí krátký text ke správnému obrázku a naopak.	čtení textů		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
4. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	Rozumí známým slovům a větám se vztahem k osvojovaným tématům.	slovní zásoba jednotlivých tematických celků	OSV/2	miniprojekty:
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Vybere a přiřadí správná slova k obrázkům na základě poslechu.	pokyny, příkazy, krátké instrukce		Days and months Christmas
	Srovná události, jak za sebou následovaly (obrázky, slova, krátké jednoduché věty) na základě poslechu.	skladba věty jednoduché-nutnost vyjádřit podmět v anglické větě		Easter, Our neighbours
	Vybere a přiřadí chybějící slova v jednoduché konverzaci, na základě obsahu a smyslu.	osobní a přivlastňovací zájmena		
	Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	tvoření jednoduchých vět a spojování jednoduchých vět do krátkého textu		
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Vybere správnou odpověď na otázku.	krátké odpovědi: Yes,...No,...		
	Doplní chybějící slova do jednoduchého textu na základě poslechu.	jednoduchá písemná sdělení: popis, omluva, určení předmětu ve třídě		
	Rozumí na základě poslechu, kde se nacházejí jednotlivé osoby, zvířata a věci.	prepositions of place		
	MLUVENÍ			
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Dokáže pozdravit a představit se.	základní pozdravy, reprodukce a obměna pamětně osvojeného mikrodialogu		
	Dokáže rozlišovat jednotné a množné číslo, ústně popsat, kde se nacházejí jednotlivé věci a osoby na základě osvojené slovní zásoby.	použití vazby there is/there are, členu určitého a neurčitého		
	Dokáže hláskovat své jméno a jednoduchá slova.	čtení tištěných a psaných textů, abeceda -spelling		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu jazyka.	Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	odvození významu slova z kontextu, tvoření slov, slova stejného a opačného významu		

	Aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace.	pozdrav, poděkování, představení		
	Dokáže odpovědět na jednoduché otázky, užívá krátké odpovědi.	otázky typu: What?, Who?, Where?, How?,...užití sloves TO BE, TO HAVE, TO LIKE v přítomném čase		
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Zopakuje jednotlivá slova a krátkou informaci na základě poslechu.	technika čtení- vázání slov, znělost, neznělost		
	Vyjmenuje členy rodiny, určí jejich pohlaví.	osobní a přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád		
	Zformuluje ústně krátké blahopřání.	blahopřání		
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	Plní a zadává jednoduché příkazy.	slovní hry		
	Reprodukuje a obměňuje mikrodialogy.	jednoduchý dialog, jazykové a slovní hry		
	Naučí se říkanku, básničku, písničku.	reprodukce říkanky, básně, písňe		
	Pojmenuje jednotlivé osoby, zvířata a předměty podle obrázků a ústně popíše jejich vzhled, barvu a velikost.	slovní zásoba základních tématických okruhů		
	Mluví o tom, co má rád, kde se nachází.	What do you like...? Do you like...? Yes, I do. No, I don't. otázka a zápor pomocí "do" (ve vztahu se slovesem like)		
	Vyjadřuje své nálady a pocity a dokáže pojmenovat pocity jiných lidí.	přídavná jména:happy, sad, hungry, thirsty...,zájmena, , sloveso "TO BE", "TO HAVE"		
	Reprodukuje a obměňuje mikrodialogy.	jednoduchý dialog, jazykové a slovní hry		
	Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	dramatizace krátkého příběhu, pohádky	OSV/2	
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
	Vybere a přiřadí správná slova k obrázkům a dokáže je přečíst.	pokyny, příkazy, krátké instrukce		
	Rozumí krátkému příběhu na základě hlasitého čtení.	pevný pořádek slov v jednoduché anglické větě		
	Vyhledá nebo nakreslí obrázek k přečtenému textu.	základní podoba vět oznamovacích a tázacích		
	Srovná události, jak za sebou následovaly (obrázky, slova, krátké jednoduché věty), na základě čtení.	skladba věty jednoduché-nutnost vyjádřit podmět v anglické větě		
	Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci na základě čtení.	čtení hlasité i tiché, čtení s porozuměním		

	Čte nahlas a foneticky správně slova a jednoduché připravené texty obsahující známou slovní zásobu.	slovní zásoba základních tematických celků: Colours, School things, Numbers 1-20, Furniture, Animals, Family, Clothes, Human body,...		
	Doplní chybějící slova do jednoduchého textu.	jednoduchá písemná sdělení: popis, omluva, určení předmětu ve třídě		
	Zformuluje krátké písemné blahopřání.	blahopřání		
	Vyplní své základní údaje do formuláře.	opis a přepis slovní zásoby jednotlivých tematických celků, formulář		
	Napíše gramaticky správně jednoduchou větu.	pořadí slov v anglické větě		
Seznámí se s grafickou podobou jazyka.	Napíše podle vzoru - nápovědy krátký text.	opis a přepis slovní zásoby jednotlivých tematických celků		
	Vybere a přiřadí správnou odpověď na sdělení v písemné formě.	vytváření a psaní jednoduchých otázek a odpovědí		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	Rozumí známým slovům a jednotlivým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	slovní zásoba jednotlivých tematických celků: School, Countries, Numbers 1-100, Colours, Parts of the body, Time, Family, Personal information, Favourite things, Pets,...	OSV/1	miniprojekty: Communitation
	Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci na základě poslechu.	odlišnosti českého a anglického slovosledu		Letter to my friend
Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	Obměňuje slova v krátkých textech na základě poslechu.	množné číslo podstatných jmen: pravidelné, nepravidelné		English in the world
	Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci.	odlišnosti českého a anglického slovosledu		
	Dokáže rozumět obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály).	porovnávání smyslu textů		
	Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	poslech s porozuměním	MKV/3	
	Srovná události, jak za sebou následovaly (obrázky, slova, krátké jednoduché věty) na základě poslechu.	skladba věty jednoduché-nutnost vyjádřit podmět v anglické větě		
	Vyhledá nebo nakreslí obrázek jako ilustraci k dané konverzaci.	porozumění textu (kresba obrázku)		
	MLUVENÍ			
Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Opakuje foneticky správně jednotlivá slova a krátké věty.	nácvik intonace-oznam.věta, yes/no otázky,wh-otázky		
	Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché ústní sdělení.	slovní zásoba z tematických celků		
	Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, odpoví na otázky, týkající se jeho osoby.	slovní zásoba z tematických celků		
Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.	Pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem.	pravidla komunikace v běžných		

		každodenních situacích-pozdrav, poděkování, představení,...		
	Poskytne požadovanou informaci na základě osvojené slovní zásoby.	reakce na otázky, čas, směr, polohu		
	Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	reakce na otázky, čas, směr, polohu		
	Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché ústné sdělení.	telefonní rozhovor, omluva, popis, dopis,...		
	Dokáže zazpívat několik písní.	písně k jednotlivým tematickým celkům		
	Převypráví informaci, krátký příběh nebo část pohádky.	minidramatizace krátkých textů a pohádek		
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
Seznámí se s grafickou podobou jazyka.	Přiřadí jednotlivé informace k obrázkům a naopak.	pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, opozita, kontext		
Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	Dokáže odvodit význam nových slov za pomoci obrázků a kontextu krátkého textu.	četba textů		
	Používá dvojjazyčný slovník.	četba autentických textů a pohádek		
	Sestaví příběh z obrázků podle přiloženého textu.	volný překlad		
	Čte nahlas foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	četba textů z učebnice		
	Čte potichu i nahlas jednoduché texty a vyhledá v nich potřebnou informaci.	čtení textů a orientace v nich		
	Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení.	slovní zásoba z tematických celků		
Seznámí se s grafickou podobou jazyka.	Vyplní své základní údaje do formulářů.	jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis, umístění osob a věcí, určení polohy předmětů,...		
	Najde správná slova, která písemně doplní na vynechaná místa v krátkém textu.	určování času, předložky, přívlastňovací a ukazovací zájmena		
	Obměňuje slova v krátkých písemných textech.	množné číslo podstatných jmen: pravidelné, nepravidelné		
Seznámí se s grafickou podobou jazyka.	Vytvoří písemnou odpověď na otázku nebo určitý druh sdělení.	otázky typu: What is...? Whose is..? Who is..?..		
	Sestaví gramaticky a formálně správně větu: oznamovací, otázku, odpovědi na otázku (kladnou, zápornou) a rozkazovací.	přítomný čas, modální slovesa CAN, MUST		

	Dokáže najít chyby v jednoduchých větách nebo v krátkém textu a opravit je.	čtení krátkých textů s porozuměním		
	Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	reakce na otázky, čas, směr, polohu		
	Dokáže rozumět obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) na základě čtení.	porovnávání smyslu textů		
Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	Vyhledá nebo nakreslí obrázek jako ilustraci k dané konverzaci na základě čtení.	porozumění textu (kresba obrázku)		

6.1.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení.*

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je vyučována ve všech ročnících 1. stupně. Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy – Čísla a početní operace, Závislosti, Vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy. (a je jich tady uvedeno 5?????)

Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné pro praktický život. Rozvíjí paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a logický úsudek. Tato oblast je založena především na aktivních činnostech. Je vyučována v kmenových třídách.

Časová týdenní dotace činí:

1. ročník - 5 hodin
2. ročník - 5 hodin
3. ročník - 5 hodin
4. ročník - 5 hodin
5. ročník - 5 hodin

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky stručně a přesně se vyjadřovat matematickým jazykem
- používáme symboliku
- provádíme rozborů a zápisy
- zdokonalujeme grafický projev

Ke kompetencím k řešení problémů:

- samostatně řešíme problémy
- užíváme při řešení různé matematické a logické postupy
- využíváme získané vědomosti k objevování různých variant řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- používáme jednoduchou matematickou terminologii a symboliku početních operací
- rozvíjíme prvky matematického jazyka a obohacujeme slovní zásobu
- umožňujeme žákům vyjádřit své myšlenky a názory a účinně se zapojovat do diskuse

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme k rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh
- diskutujeme ve skupině i v celé třídě

Ke kompetencím občanským:

- propojujeme poznatky z ostatních předmětů
- respektujeme názor druhých
- hodnotíme svou práci i práci ostatních
- **jsme ohleduplní**

Ke kompetencím pracovním:

- dodržujeme vymezená pravidla
- používáme bezpečně určené pracovní nástroje s ohledem na své zdraví i zdraví jiných

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
1. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		číslo a početní operace		
Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, rozkládá čísla v oboru do 20. Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20. Zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat.	Čte a zapisuje čísla, znázorňuje a vyhledává čísla na číselné ose. Porovnává, užívá vztah rovnosti a nerovnosti, orientuje se v číselné řadě do 20, tvoří soubor s daným počtem prvků, soubory porovnává. Provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace bez přechodu přes desítku, dočítá do 10, do 20. Využívá osvojené početní operace v praktických situacích.	obor přirozených čísel do 20		
		závislosti, vztahy a práce s daty		
Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek. Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20. Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.	Porozumí pojmu, na základě pozorování si uvědomuje změny a závislosti známých jevů, porovnává velikosti věcí a čísel, rozumí pojmu zvětšujeme, zmenšujeme, rozkládá čísla, rozumí pojmu záměna sčítanců, užívá je v praxi, doplňuje tabulky a posloupnosti čísel, rozumí pojmu sloupec a řádek.	řešení jednoduchých slovních úloh ze života hry s řadou čísel 0 – 20 metr, litr, kilogram, manipulace s penězi		
	Orientuje se v čase, popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	časová orientace z hlediska školního režimu dne sledování jednoduchých závislostí na čase, okolnostech, dění		
		geometrie v rovině a v prostoru		
	Orientuje se v rovině.	orientace v rovině - pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, mezi, nahoře, dole, vpředu, vzadu, hned před, hned za		
Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit.	Rozezná, nakreslí, pojmenuje rovinné útvary, porovnává velikost útvarů. Orientuje se v prostoru.	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh rozlišuje pojem větší - menší, dál - blíž z hlediska okolí, dokáže dané tvary vyhledat		

		využití stavebnic		
	Rozlišuje tělesa, vyhledává je ve svém okolí, vymodeluje jednoduchá tělesa.	tělesa: krychle, válec, koule		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
2. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		číslo a početní operace		
Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20. Zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat.	Bezpečně sčítá a odčítá bez přechodu 10. Sčítá a odčítá s přechodem přes 10. Řeší příklady s jednou závorkou. Početní operace provádí z paměti i písemně. Při sčítání a odčítání používá manipulační činnosti. V praxi využívá znalosti o záměně sčítanců. Řeší slovní úlohy, tvoří je, řeší slovní úlohy o více, o méně.	obor přirozených čísel do 20 sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky	OSV/1	
Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100. Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20.	Čte, zapisuje, vyhledává na číselné ose, porovnává. Používá vztah rovnosti a nerovnosti. Počítá po desítkách, po jednotkách v určité desítce. Vytváří a porovnává soubory. Sčítá a odčítá desítky. Rozkládá čísla na desítky, jednotky. Používá sčítání a odčítání v praktických úlohách. V jednoduchých případech užívá závorky. Řeší slovní úlohy: vztah o n - více, n - méně. Sčítá a odčítá s přechodem 10, ale dvojciferná čísla sčítá a odčítá bez přechodu 10.	číselný obor do 100 zápis v desítkové soustavě číselná osa		
	Provádí písemně sčítání a odčítání 2ciferných čísel. Seznámí se s násobením a dělením (0, 1, 2, 5, 10, 3, 4). Provádí činnosti k pochopení násobilky a jejímu procvičování a použití v praktickém životě. Zaměňuje činitele.	písemné sčítání a odčítání násobení a dělení do 50	OSV/1	
		závislosti, vztahy a práce s daty		
Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20.	Doplňuje jednoduché tabulky, řady, sloupky. Prakticky měří délky. Používá jednotky délky (metr, centimetr).	tabulky počet do 100 metr, centimetr	VMEGS/1	
	Používá jednotky času (hodina, minuta). Čte časové údaje na různých typech hodin.	den, hodina, minuta		
Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	sledování jednoduchých závislostí		

využitím pomůcek. - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi		na čase, okolnostech, dění - změny teplot, délku vyučovací hodiny, přestávky		
		geometrie v rovině a v prostoru		
Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují. Umí používat pravítko.	Chápe pojem kreslení a rýsování. Kreslí křivé a rovné čáry, geometrické tvary. Rozlišuje pojmy: bod, přímka, úsečka, čára křivá, přímá, lomená. Osvojuje si správné návyky při rýsování. Rýsuje, odhaduje, měří úsečky na centimetry a milimetry, porovnává úsečky. Rozliší přímku, úsečku, určí bod.	lomená čára, body, úsečka, přímka délka úsečky		
	Pracuje s jednotkami: metr, litr, kilogram.	jednotky délky		
Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit.	Pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, užívá stavebnice ke stavbám. Rozlišuje vrcholy a strany, určí délky stran. Pracuje s jednotkami: metr, litr, kilogram.	trojúhelník, čtverec, obdélník, krychle, kvádr, koule	OSV/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
3. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		číslo a početní operace		
	Procvičuje učivo z 2. ročníku. Počítá z paměti do 20 s přechodem 10. Sčítá a odčítá v oboru do 100.	opakování učiva	OSV/1	
Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20. Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100. Zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat. Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20. Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20.	Sčítá a odčítá dvojciferná čísla s přechodem. Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání i k porovnávání. O několik více, o několik méně. Písemně sčítá a odčítá.	numerace do 100		
	Vyjmenuje řady násobků od 1 do 10. Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. Řeší slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení a rozlišování úsudků několikrát více, několikrát méně a jejich obměny. Počítá po jednotkách, desítkách, stovkách. Čte a píše trojciferná čísla.	násobilka do 100		
Umí rozklad čísel v oboru do 20.	Rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě.	přirozená čísla do 1000 zápis čísla v desítkové soustavě rozklad čísel		
	Znázorňuje dvojciferná a trojciferná čísla na číselné ose. Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka <, >, =. Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel.	číselná osa		
	Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky. Sčítá a odčítá násobky sta.	vlastnosti početních operací s přirozenými čísly		
	Písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla. Provádí kontrolu výpočtu.	součet a rozdíl čísel písemné sčítání a odčítání		

	Používá výrazy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl.			
	Dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek.	násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným		
	Určí neúplný podíl a zbytek. Používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin. Provádí odhady výsledků. Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů. Dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem.	dělení se zbytkem - odhady výsledků práce s kapesním kalkulátorem		
		závislosti, vztahy a práce s daty		
	Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	jednoduché příklady na převod jednotek času		
Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek. Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. Řeší úlohy typu "o n více" a "o n méně". Řeší úlohy typu "n-krát více" a "n-krát méně".	sledování jednoduchých závislostí na čase, okolnostech, dění závislosti a jejich vlastnosti		
	Využívá tabulek násobků v praxi. Sestavuje a čte tabulky násobků.	tabulky násobků		
		geometrie v rovině a v prostoru		
Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují.	Rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky.	délka úsečky: jednotky délky		
	Označuje bod, průsečík dvou přímek.	základní útvary v rovině - bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec		
Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit.	Rozlišuje rovinné útvary - mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh.	obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule		
	Rozezná, vymodeluje a popíše trojúhelník.	trojúhelník, strany trojúhelníku		
Umí používat pravítko.	Změří délku úsečky. Přenáší úsečku na danou polopřímku.	délka úsečky, jednotky délky		

	Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr. Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10 (mm, cm, dm, m, km). Provádí odhady vzdálenosti a délky.			
	Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran.	obvod základních obrazců		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
4. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		číslo a početní operace		
Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000.	Čte a zapisuje čísla.	čtení a zápis čísel v oboru přirozených čísel do milionu	OSV/1	
	Počítá po 1000, 10000, 100000.	počítání po 1000, 10000, 100000		
	Určuje řady čísel.	porovnávání čísel	OSV/1	
Zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky.	Zaokrouhluje na 10, 100, 1000.	zaokrouhlování čísel		
Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla. Zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100. Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100.	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	písemné sčítání a odčítání násobení jedno a dvojciferným činitelem dělení jednociferným dělitelem odhad a kontrola výpočtu	OSV/1	
Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy. Rozeznává sudá a lichá čísla, umí používat kalkulačtor.	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel.	slovní úlohy		
	Užívá závorky, určuje pořadí početních výkonů.	vztahy mezi početními operacemi		
	Pojmenuje členy matematických operací.	matematické názvosloví		
		závislosti, vztahy a práce s daty		
Vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu.	Vyhledává, sbírá a třídí data.	orientace v jízdním řádu	OSV/1	Jízdní řád, kalendář
Orientuje se a čte v jednoduché tabulce. Určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích. Umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času. Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	diagramy, jízdní řády, kalendáře, obsahy knih	VMEGS/1, EV/3	Naučná literatura
		geometrie v rovině a prostoru		
Znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary.	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché	náčrt a jednoduchá konstrukční úloha		

	konstrukce.			
	Zná vlastnosti, rýsuje pomocí trojúhelníku.	přímka	OSV/1	
Měří a porovnává délku úsečky.	Rýsuje osu a střed pomocí kružítka.	úsečka		
Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Zná pojmy - strana, vrchol, určí obvod útvarů.	čtverec, obdélník, trojúhelník		
	Umí zapsat a použít jednotky délky a obsahu.	jednotky délky a obsahu		
	Vymodeluje kružnici a určí její poloměr, rýsuje s daným středem a poloměrem.	kružnice		
	Zná a používá základní značky a symboly.	základní geometrické značky a symboly		
Pozná základní tělesa.	Rozlišuje - krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule.	tělesa	EV/3	
		nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy		
	Doplňuje číselné a obrázkové řady.	řady	OSV/1	
	Řeší jednoduché rébusy.	rébusy	OSV/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		číslo a početní operace		
Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000.	Čte, zapisuje a porovnává čísla v oboru přirozených čísel, užívá znaménka nerovnosti.	přirozená čísla v oboru do 1000000	OSV/1	
Zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky.	Zaokrouhluje ve všech řádech oboru.	zaokrouhlování čísel		
Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla.	Sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti i písemně. Provádí kontrolu početních operací.	pamětné i písemné sčítání a odčítání přirozených čísel		
Zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100. Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100.	Násobí a dělí v oboru násobilky. Násobí a dělí mimo obor násobilky. Provádí písemné násobení i dělení. Provádí odhady výsledků a kontrolu početních operací.	pamětné násobení a dělení přirozených čísel písemné algoritmy početních výkonů	OSV/1	
	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	zlomky		
	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	desetinná čísla		
	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	záporná čísla		
Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy. Rozeznává sudá a lichá čísla. Umí používat kalkulačtor.	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	slovní úlohy		
	Využívá komutativnost a asociativnost.	vlastnosti početních výkonů		
	Využívá závorek.	vztahy mezi početními operacemi		
	Používá názvy čísel v matematických operacích.	matematické názvosloví		
		závislosti, vztahy a práce s daty	OSV/1, VMEGS/1	
Orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	Sestavuje jednoduché tabulky různých závislostí, vyhledává, čte požadované údaje, doplňuje chybějící údaje.	tabulky	MV/1	

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.				
Vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu.	Vyhledává, sbírá a třídí data podle reálné situace.	diagramy, grafy, jízdní řády, kalendáře, seznamy		jízdní řády, kalendáře, naučná literatura
		geometrie v rovině a prostoru	OSV/1	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Dokáže vyjmenovat vlastnosti, určí vzájemnou polohu přímk. Sestrojí přímky rovnoběžné, různoběžné, kolmé, vyznačí průsečík.	přímka		
	Sestrojí polopřímku.	polopřímka		
Měří a porovnává délku úsečky.	Rýsuje úsečku, vyznačí střed a osu, graficky sčítá a odčítá úsečky.	úsečka		
Znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary.	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. Orientuje se v pojmech - strana, vrchol, střed.	čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice		Vv
Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Určí obsah pomocí čtvercové sítě, obvod sečtením délek stran.	obsah a obvod obrazce		
	Zná základní jednotky.	jednotky délky a obsahu		
Určí osu souměrnosti překládáním papíru.	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	osově souměrné útvary	OSV/1	
Pozná základní tělesa.	Pozná kvádr, krychli, jehlan, kužel, kouli, válec a nachází je v předmětech kolem sebe. Dokáže je vymodelovat.	tělesa		Vv
	Zná a používá základní značky a symboly.	základní geometrické značky a symboly		
		nestandardní aplikační úlohy a problémy	OSV/1	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy	MV/1	
	Řeší jednoduché magické čtverce.	magické čtverce	MV/1	
	Doplňuje číselné a obrázkové řady.	řady		

6.1.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. i 2. stupni. Umožňuje žákům již na 1. stupni základního vzdělávání získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií. Získané dovednosti se učí využívat při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Zvládnutí výpočetní techniky urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopností formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Informatika** umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je tento předmět vyučován v pátém ročníku jednu vyučovací hodinu týdně v odborné PC učebně. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- zadávanými úkoly vedeme žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, využitím spolupráce s ostatními žáky, nápovědy u jednotlivých programů, literatury apod.
- rozvíjíme schopnost pořizovat si takové poznámky, které pak žákovi pomohou při praktické práci

Ke kompetencím k řešení problémů:

- zadáváním úkolů a projektů je žák veden k tvořivému přístupu při jejich řešení; v životě a při práci s informačními a komunikačními technologiemi se budou žáci setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům využít vhodné technologie pro komunikaci na dálku (možnost odevzdání práce prostřednictvím elektronické pošty)
- při komunikaci dodržujeme vžitá konvence a pravidla, tj. formu vhodnou pro danou technologii, náležitosti apod.

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky ke spolupráci, práci v týmu
- vedeme žáky k naplánování si práce, dodržování časového harmonogramu

Ke kompetencím občanským:

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se můžou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Ke kompetencím pracovním:

- dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci získávají možnost využití ICT pro hledání informací důležitých pro rozvoj svých schopností

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	Chápe význam pravidel používání PC a internetu a chápe důležitost ochrany dat před poškozením, ztrátou a zneužitím.	pravidla učebny a bezpečného používání Internetu		
	Chápe rozdíl mezi softwarem a hardwarem.	základní struktura PC - software, hardware		
Ovládá základní obsluhu počítače.	Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferní zařízení.	funkce a popis počítače a přídatných zařízení	OSV/1	
Dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou.	Odhaduje příčinu poruch a nestability systému. Snaží se odstranit vzniklé poruchy a nestability systému.	hygiena na PC postupy při běžných problémech s hardware a software		ŠPZ: Člověk a zdraví (vliv prostředí na vlastní zdraví, bezpečnost a hygiena)TV: protahovací a uvolňovací cviky při sedavé práci
	Uspořádává a pracuje s objekty na pracovní ploše.	operační systém		
	Využívá příslušenství OS - malování, kalkulačka, WordPad, poznámkový blok.	základní příslušenství operačního systému		
	Chápe systém ukládání dat.	organizace dat v PC - disky, složky, ikony		
	Používá základní strukturu pro ukládání dat - složky.	práce se složkami		
	Ovládá ukládání a otevírání souborů.	práce se soubory		
	Chápe význam používání textového editoru pro psaní textu.	textový editor		
Pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu.	Pracuje s textem v textovém editoru.	kopírování - pravidla pro text		
Pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu.	Pracuje s obrázkem v grafickém editoru.	příslušenství OS - malování	OSV/1	
	Chápe význam Internetu jako zdroje různých informací.	Internet - celosvětová síť, zdroj informací webové adresy, odkazy, pravidla surfování a bezpečného internetu		
Komunikuje pomocí internetu či jiných	Vyhledává informace na portálech, správně formuluje	vyhledávání na internetu		

běžných komunikačních zařízení.	požadavky - klíčová slova. Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.			
	Umí založit e-mailovou schránku-registrace.	E-mail: komunikace na internetu	OSV/1	

6.1.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Oblast zahrnuje vyučovací předmět PRVOUKA v 1. - 3. ročníku. Na 1. stupni na něj navazuje ve 4. a 5. ročníku PŘÍRODOVĚDA a VLASTIVĚDA. Oblast je členěna na 5 tématových okruhů, prostřednictvím nichž jsou rozvíjeny poznatky a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro praktický život a orientaci v něm. Uplatňována je především názornost, možnost využití projektů, vycházek, přímého pozorování a praktického ověřování získaných poznatků a dovedností. Výuka probíhá v kmenových třídách, je možno využít odborné učebny PC, v případě potřeby přímo v terénu.

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučuje se v 1. – 3. ročníku.

Časová týdenní dotace činí:

1. ročník – 2 hodiny
2. ročník – 3 hodiny
3. ročník – 3 hodiny

Výchovné a vzdělávací strategie k předmětu

Ke kompetencím k učení:

- ve výuce využíváme především názornost
- s žáky pozorujeme, popř. experimentujeme, vyhledáváme a třídíme informace

Ke kompetencím k řešení problému:

- vnímáme a řešíme s žáky různé problémové situace
- snažíme se o konstruktivní řešení problémových úloh

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- umožňujeme jim seznámení se s různými texty a obrazovými materiály

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k zodpovědnému chování k sobě samému a druhým
- rozvíjíme u žáků cit pro respektování a oceňování tradic
- podporujeme u nich pozitivní postoje k okolí a životnímu prostředí

Ke kompetencím pracovním:

- při činnostech dbáme na dodržování vymezených pravidel
- pracujeme podle předem stanoveného postupu, ale umožňujeme žákům hledat i vlastní postup /možnost tvůrčí práce/

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- věnujeme se žákům jak individuálně, tak umožňujeme práci ve skupině
- snažíme se vést žáky k vytvoření a vlastnímu přispění k vytvoření pozitivní atmosféry mezi dětmi

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA
1. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Místo, kde žijeme.		
	Seznamuje se a posléze i orientuje v budově školy.	naše škola		exkurze po škole
	Pojmenuje nejbližší okolí školy.	domov		vycházka
Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy.	Pojmenuje své město a ulici, kde bydlí.	cesta do školy	OSV/1	najdi cestu do školy
	Dbá na bezpečnou cestu do školy a ze školy.	obec, kde žiji		hádej, kde bydlím - vycházka
	Dokáže se připravit na vyučovací hodinu.	vyučovací hodina, přestávka		co už umím
		Lidé kolem nás.		
Zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.	Rozpozná a pojmenuje nejbližší rodinné příslušníky.	rodiče a sourozenci	MKV/2	fotoalba
Pojmenuje nejběžnější povolání.	Vypráví o práci rodičů.	rodiče a sourozenci	OSV/2	u nás doma
	Vypráví o rodině.	rodina		kresba rodiny
Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	Vytváří s ostatními dětmi ve třídě kolektiv.	naše třída	MKV/5	kom. kruhy, kolektivní práce
	Rozlišuje správné a nesprávné chování u sebe i jiných.	škola, spolužáci	VDO/1	společenské hry
		Lidé a čas.		
	Pojmenuje a pozná dny v týdnu.	týden, den		
Zná rozvržení svých denních činností.	Oddělí od sebe čas práce a odpočinku.	části dne		obrazové materiály
	Rozliší od sebe vyučovací hodinu a přestávku.	den ve škole		praktické činnosti
Pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase.	Rozliší od sebe znaky dne a noci.	den a noc		
		Rozmanitost živé a neživé přírody		
	Pojmenuje věci běžného použití.	látky a jejich vlastnosti		konkrétní předměty
	Rozpozná roční období.	rok		obraz. materiál
Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Pozoruje změny v přírodě v souvislosti se změnami ročních období.	roční období		vycházky, kalendář
	Rozpozná a pojmenuje daná zvířata.	živočiškové		omalovánky,

				obrázkový materiál
Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.	Odliší od sebe domácí a volně žijící zvířata.	zvířata na dvorku, v lese		výtvarné práce
	Poznává pravidla správného chování v přírodě.	příroda kolem nás, člověk v přírodě	EV/4	návštěva ZOO
Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.	Porovnává určené druhy rostlin.	rostliny - květiny, keře a stromy		vycházka
		Člověk a jeho zdraví		
Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity.	Dbá na základní hygienické návyky /mytí rukou, použití WC.../.	péče o zdraví, zdravá výživa		praktické činnosti
	Snaží se dodržovat denní režim.	denní režim	OSV/1	
Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Dbá na zdraví a bezpečnost sebe i jiných.	pravidla bezpečného chování		společná pravidla
Pojmenuje hlavní části lidského těla.	Poznává základní části lidského těla.	lidské tělo		obr. mater., hry
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro chodce.	Ovládá chůzi po chodníku, přechází po přechodu, používá světelné signalizace pro chodce.	chování správného chodce		vycházky
	Dokáže v případě potřeby vyhledat pomoc dospělého.	řešení krizových situací		modelové situace
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné.	Je obezřetný k cizím lidem.	příklady situací ohrožujících osobní bezpečí		modelové situace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA
2. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Místo, kde žijeme.		
	Samostatně vyhledá ve škole třídu, šatnu.	naše škola		exkurze po škole
	Dbá na bezpečnost při pohybu v okolí školy.	obec		vycházka
Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy.	Orientuje se v okolí školy a svého bydliště.	okolí školy, okolní krajina, domov		lesopark
	Připraví se na vyučování podle rozvrhu.	činnost ve škole	OSV/1	
Popíše a zvládne cestu do školy.	Pamatuje si adresu svého bydliště.	můj domov		hra Na poštu
	Rozpozná a pojmenuje důležité dopravní značky.	doprava		hra Na dopravu
		Lidé kolem nás.		
Zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.	Vyjmenuje další rodinné příslušníky, rozlišuje věkový rozdíl jednotlivých členů.	rodina		hra Na rodinu
Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.	Vnímá práci zaměstnanců školy, popíše povolání rodičů.	škola a lidé, pracovní profese		exkurze-jídelna,...
	Respektuje školní pravidla chování ve třídě a škole.	chování lidí	OSV/2	vytvoření pravidel třídy
Má osvojené základy společenského chování.	Zná svá práva, ale i povinnosti.	soužití lidí	MKV/2	
	Dokáže přednést své názory.	škola, spolužáci	VDO/1	komunitní kruhy
		Lidé a čas.		
Pozná, kolik je hodin. Orientuje se v čase.	Vyjmenuje měsíce v roce.	orientace v čase, rok		pohádka „O dvanácti měsíčkách“
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Chápe posloupnost včera, dnes a zítra.	dny v týdnu		
	Rozliší pojmy den, týden, měsíc a rok.	den, týden, měsíc a rok ve škole		kalendář
Poznává různé lidské činnosti.	Porovnává zvyky a život lidí v minulosti a současnosti.	život lidí		
	Pozná a pojmenuje některé památky v obci.	obec- historické a kulturní památky		vycházka
		Rozmanitost živé a neživé přírody.		
	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků.	látky a jejich vlastnosti		vycházka

Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Rozlišuje a porovnává roční období podle charakteristických znaků.	rok v přírodě		obraz. materiál, kalendář
Provede jednoduchý pokus podle návodu.	Provádí jednoduché pokusy s rostlinami.	podmínky pro život rostlin		
Pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.	Pozná a pojmenuje rostliny v okolí.	flora		vycházky
	Rozpozná a pojmenuje určité savce a ptáky.	fauna		exkurze Stanice mladých přírodovědců
	Vhodně a šetrně se chová k přírodě.	člověk a příroda, ochrana přírody	EV/4	
		Člověk a jeho zdraví.		
Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity.	Dodržuje hygienické návyky.	péče o zdraví, zdravá výživa		praktické činnosti
	Dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrozil sebe ani jiné.	bezpečnost ve škole a na jiných místech	OSV/3	pobyt v přírodě,....
Pojmenuje hlavní části lidského těla.	Rozpozná a pojmenuje hlavní části lidského těla.	lidské tělo		společná pravidla
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu.	Uplatňuje a dodržuje základní pravidla silničního provozu.	chodci v silničním provozu		vycházka, obr. materiál, hry
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné.	Dokáže reagovat v kritické situaci.	složky záchranného systému		exkurze - hasiči
	Chrání si své zdraví.	zdravá výživa, otužování, sport		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA
3. ročník**

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Místo, kde žijeme.		
Popíše a zvládne cestu do školy.	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy.	domov, bydliště	OSV/1	vycházka
	Vyznačí cestu na určité místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	obec, okolí školy		plánky okolí
Zná nejvýznamnější místa v svém okolí.	Začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR.	naše město, ČR		obraz. materiál
	Pozoruje a popíše změny v okolí a obci.	orientace v místě bydliště		exkurze Karviné
	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině.	můj domov, okolní krajina		vycházka
	Vyjadřuje různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost okolní krajiny.	plánky, obrázky, makety svého města		záznamy
		Lidé kolem nás.		
Zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	rodina, soužití lidí, chování lidí	OSV/2	hra Na rodinu
Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.	Odvodí význam a potřebu různých povolání pro společnost.	pracovní profese		
Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, přednostem i nedostatkům.	chování lidí	MKV/3	
Má osvojené základy společenského chování.	Zná svá práva, ale i povinnosti.	soužití lidí, jejich práva a povinnosti	VDO/1	pravidla ve třídě
	Dokáže přednést své názory.	škola, spolužáci		komunitní kruhy
		Lidé a čas.		
Pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase.	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	orientace v čase		
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	časová osa		časová osa
Poznává různé lidské činnosti.	Poznává kulturní či historické památky svého města.	památky města		vycházka
	Interpretuje některou pověst či báj spjatou se svým městem.	báje, pověsti, mýty		
	Dokáže pojmenovat hlavní město ČR, jeho některé	Praha		obr. materiál, video

	památky.			
		Rozmanitost živé a neživé přírody.		
	Rozlišuje prvky živé a neživé přírody.	látky a jejich vlastnosti		porovnávání
	Určí a roztřídí některé přírodniny podle určitých znaků.	třídění a porovnávání látek		herbář, atlas,...
Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami. Poznává nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.	Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	rostliny, houby, živočichové		vycházky do přírody
Provede jednoduchý pokus podle návodu.	Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	voda, vzduch		pokusy, led, sníh
	Zkoumá a uvědomuje si význam vody, vzduchu pro život.	rostliny, živočichové, lidé		pokusy s rostlinami
	Změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	metr, kilogram, litr		měření, vážení, měření objemu
		Člověk a jeho zdraví.		
Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu. Popíše své zdravotní potíže a pocity.	Uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně-preventivní návyky.	zdraví, strava, hygiena		praktické činnosti
Pojmenuje hlavní části lidského těla.	Využívá znalosti o lidském těle k upevnování svého zdraví a zvyšování své tělesné kondice.	lidské tělo, první pomoc		
	Vhodným chováním a činnostmi projevuje vztah ke zdraví.	prevence, péče o zdraví, sport, otužování,...		hry
	Dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval své zdraví a zdraví jiných.	silniční provoz, návykové látky	OSV/3	vycházka, obr. materiál, hry
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Dokáže v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe i jiné.	složky záchranného systému	OSV/3	exkurze - hasiči
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu.	Uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	doprava		didaktické hry
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích.	situace ohrožení zdraví a života		nácvik evakuace školy

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku. Časová dotace činí 2 hodiny týdně. Obsah učiva je rozčleněn do dvou částí:

1. Rozmanitost přírody
2. Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, využívat encyklopedie a odbornou literaturu
- nabízíme žákům informace o přírodě
- vedeme je k pozorování přírody a výsledky svého pozorování zaznamenávat a hodnotit

Ke kompetencím k řešení problému:

- používáme metody, při kterých žáci sami dochází k objevům, řešením a závěrům
- umožňujeme jim správně se rozhodovat v různých situacích
- vyžadujeme řešit zadané úkoly a vyhledávat informace z různých zdrojů vedoucí k řešení problému

Ke kompetencím komunikativním:

- rozvíjíme aktivně u žáků slovní zásobu
- vedeme žáky k používání správné terminologie
- umožňujeme jim vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na podněty jiných

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- připravujeme pro žáky společné činnosti a aktivity
- využíváme skupinové vyučování
- přijímáme a respektujeme náměty, názory a zkušenosti spolužáků

Ke kompetencím občanským:

- podporujeme u žáků ohleduplný vztah ke svému okolí a přírodě
- vedeme děti k toleranci a slušnému chování k ostatním lidem
- zdůrazňujeme nutnost dbát o své zdraví i zdraví jiných

Ke kompetencím pracovním:

- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vedeme ke správnému užívání pracovních pomůcek, vybavení a techniky
- vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA
4. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.	Poznává stavbu těla, zná způsob života, životní podmínky a závislost výskytu na prostředí. Poznává rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, jedovaté, užitkové a léčivé. Rozeznává rostliny a dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté). Poznává rostliny a houby v naší přírodě. Vyjmenuje a pozná základní stavbu a výživu hub.	rozmanitost přírody: rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla), životní podmínky	EV/1	
Třídí organismy do známých skupin.	Rozeznává v přírodě význam hub, rostlin, živočichů pro člověka. Orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy.	rovnováha v přírodě		
Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	Prakticky měří hmotnost, objem, čas, teplotu, třídí látky. Rozlišuje změny látek, skupenství a vlastnosti. Prakticky využívá při měření látek základní jednotky.	látky a jejich vlastnosti		
Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody.	Vyjmenuje vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů. Popíše koloběh vody v přírodě. Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život.	voda a vzduch		
Popisuje vliv činností lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.	Orientuje se v rozmanitosti podmínek života na Zemi. Uvědomuje si význam ovzduší, vodstva, půd, rostlin a živočichů na Zemi. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	životní podmínky ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost lidí	EV/2	
Popíše střídání ročních období.	Rozliší planetu a hvězdu. Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi. Vysvětlí střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru. Seznámí se s působením magnetické a gravitační síly. Má základní informace o postavení Země ve vesmíru. Uvědomuje si podmínky života na Zemi.	vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období)		

Uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu.	Chrání své zdraví. Dodržuje základní hygienické zásady. Uplatňuje zdravý způsob života. Uplatňuje zásady zdravé výživy. Vhodně naplňuje denní režim.	člověk a jeho zdraví - péče o zdraví, zdravá výživa, úrazová zábrana , osobní bezpečí (bezpečné chování v silničním provozu)	OSV/1	
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.	Uplatňuje pravidla účastníků silničního provozu.	průkaz cyklisty		
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu pro cyklisty.	Uplatňuje pravidla účastníků silničního provozu. Osvojí si pravidla, kde a jak jezdit na jízdním kole. Vyjmenuje součásti povinného vybavení jízdního kola.	průkaz cyklisty dítě - cyklista		praktická jízda na DDH, obrázky
Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	situace hromadného ohrožení		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA
5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		rozmanitost přírody		
Popíše střídání ročních období.	Poznává Slunce a jeho planety, postavení Země. Rozumí pohybům Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy. Sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne). Pracuje s modelem Země - globem. Popisuje některé změny v přírodě.	vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období.		planetárium
Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.	Rozlišuje výtrusné a semenné rostliny. Třídí živočichy podle jejich příbuznosti a podobnosti (bezobratlí a obratlovci). Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. Nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy vztahy mezi organismy rovnováha v přírodě		
Rozeznává základní oblasti Země. Rozumí pojmům podnebí a počasí.	Rozeznává základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech. Rozumí pojmům podnebí a počasí. Sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě.	životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; podnebí a počasí	EV/2	
Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí. Popisuje vliv činností lidí na přírodu.	Sleduje vliv člověka na prostředí. Nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Vidí potřebu energie pro život, nutnost šetření energií, příklady ekologických výrob. Hodnotí vztah člověka a přírodních zdrojů (neživé a živé zdroje a jejich využívání).	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	EV/3,4	
		člověk a jeho zdraví		
Uplatňuje základní znalosti a poznává lidský organismus.	Pozoruje charakteristické znaky člověka. Porovnává lidský organismus a jeho vztah k prostředí. Poznává povrch těla, oporu těla, pohyb, řízení těla. Zpřesňuje znalosti o příjmu látek - trávicí soustava.	lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince		

	Poznává dýchací soustavu, význam čistého vzduchu. Všimá si vylučovací soustavy a významu čistoty a hygieny prostředí.			
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. Seznamuje se s etikou dospívání - anatomicko-fyziologické změny v pubertě, tělesný vzhled. Chápe vznik života a narození dítěte. Všimá si sexuálního chování - pocitu. Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví.	partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - vývoj jedince, rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality	VDO/1/2	
Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	Trénuje duševní hygienu. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. Seznamuje se se škodlivostí nezdravé stravy (fastfood). Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc	EV/1	
Odmítá návykové látky.	Rozumí závislostem (drogy, hrací automaty, počítače). Předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače		
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Seznamuje se s bezpečným chováním v silničním provozu. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. Orientuje se v nabídce odborné pomoci (linka bezpečí, nadace Naše dítě, linka důvěry). Rozpoznává různé druhy násilí.	osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, situace hromadného ohrožení, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci	VDO/1,2	TV

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku.

Časová týdenní dotace činí: 4. ročník – 2 hodiny
5. ročník – 2 hodiny

Předmět zahrnuje 3 tématické okruhy:

1. *Místo, kde žijeme*
2. *Lidé kolem nás*
3. *Lidé a čas*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění všech dostupných informací, využívání různých zdrojů

Ke kompetencím k řešení problému:

- zařazujeme různé problémové úkoly a situace, které žáci vnímají a snaží se o jejich řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- podporujeme u žáků vyjádření vlastního názoru formou slovní argumentace
- dáváme jim možnost slovně vyjádřit své myšlenky a názory

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- využíváme práci ve skupině a kolektivu
- vytváříme různé seskupení žáků tak, aby měli možnost vzájemně se poznávat v různých situacích
- využíváme účelně jednotlivé role ve skupině

Ke kompetencím občanským:

- klademe důraz na tradice
- seznamujeme žáky s kulturními a historickými památkami
- vedeme je k toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňujeme žákům podílet se na pravidlech a kritériích hodnocení.

Ke kompetencím pracovním:

- vyžadujeme u žáků dodržování pravidel bezpečnosti
- vedeme je k plánování úkolů a postupů
- využíváme při činnostech možnost spolupráce mezi žáky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA
4. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany. Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí.	Určí na mapě světové strany. Orientuje se podle světových stran v přírodě. Dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	orientace v místě bydliště bezpečné chování v přírodě péče o životní prostředí		
Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany.	Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a osídlení na mapách. Vysvětlí význam globu a mapy. Objasní význam měřítka mapy. Najde a ukáže poledníky a rovnoběžky. Rozpozná základní geografické značky.	mapy: obecně zeměpisné a tematické obsah grafika vysvětlivky		
Zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti, popíše střídání ročních období.	Vysvětlí jednoduché údaje o přírodních podmínkách a osídlení, porovnává svůj region s ostatními oblastmi ČR.	zemský povrch vodstvo vliv krajiny na život lidí působení lidí na krajinu životní prostředí vybrané oblasti ČR		
Má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.	Vyhledá Prahu na mapě ČR. Najde své bydliště na mapě. Určí a vyhledá polohu svého města. Pojmenuje kraj, ve kterém žije a krajské město.	místo, kde žijeme: obec (město) místní krajina části poloha v krajině minulost a současnost		
Zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti, sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest.	Vysvětlí na mapě polohu svého regionu. Posoudí jednoduchým způsobem význam regionu z hlediska přírodního, historického a politického.	okolní krajina: místní oblast region zemský povrch a jeho tvary půda rostlinstvo živočišstvo vliv krajiny na život lidí životní prostředí	EV/3	

Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují, uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu.	Určí a stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství). Vyhledá na mapě významná města a řeky. Seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech. Pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy.	regiony ČR: Praha a vybrané oblasti ČR surovinové zdroje výroba služby a obchod naše vlast domov národ státní zřízení a politický systém státní správa samospráva státní symboly		
	Ukáže na mapě a pojmenuje pohraniční pohoří. Určí a pojmenuje rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR. Vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou.	zemský povrch a jeho tvary		
Pozná státní symboly České republiky.	Zná státní symboly ČR, seznamuje se s jejich významem. Rozlišuje hlavní orgány státní moci.	státní symboly základy státního zřízení a politického systému naší republiky		
	Pojmenuje prezidenta ČR a premiéra ČR. Zná oficiální název ČR a správně ho píše.	prezident stát		
Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	soužití lidí pravidla slušného chování principy demokracie formy vlastnictví základní lidská práva	OSV/ 1 VDO/ 2	
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze, sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.	Orientuje se v základních formách vlastnictví.	formy majetku		
Zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.	Podílí se na vytváření pravidel soužití ve škole, která má dodržovat. Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.	pravidla chování soužití lidí rodina	MKV/1, 2, 3	
Zná významné události, které se vztahují k regionu a kraj, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	Dokáže vyjmenovat významná místa a památky města Karviné a okolí. Seznámí se s některými regionálními pověstmi. Pojmenuje některé postavy ze Starých pověstí českých. Rozpozná některé významné osobnosti a památná	lidé a čas: čtení z nejstarších českých dějin minulost regionu		

	místa českých dějin.			
Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti.	dějiny jako časový sled událostí časová přímka výrazné osobnosti naší vlasti		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA
5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Pozná státní symboly České republiky, má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.	Určí letopočet vzniku ČR. Pojmenuje prvního a současného prezidenta ČR. Rozlišuje pojmy vláda, parlament, zákon.	místo, kde žijeme: naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	VDO/4	
Zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti.	Charakterizuje způsob života v naší vlasti a její přírodní podmínky. Seznamuje se s významem regionu z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického a snaží se o jeho posouzení.	přírodní podmínky surovinové zdroje výroba, služby, obchod		
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz.	Dokáže charakterizovat hospodářství a jeho jednotlivá odvětví. Charakterizuje pojem tržní hospodářství. Vysvětlí význam slova daně a jejich využití. Rozlišuje pojmy zisk, čistý zisk, mzdy, náklady.	hospodářství ČR: zemědělská výroba průmysl doprava obchod služby cestovní ruch		
Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany, sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest.	Orientuje se na mapě, vyhledá na mapě státy Evropy. Dokáže na mapě určit polohu evropských států k ČR a jejich hlavní města. Rozpozná ráz krajiny evropských států, případně největší řeku a pohoří. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest. Na základě případných vlastních zkušeností porovná způsob života a přírodu doma a v navštívené zemi.	kontinenty evropské státy - EU, naši sousedé	VMEGS/1,2,3	
Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách, zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji. Vymenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	Orientuje se bezpečně v časové přímce. Zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději. Seznámí se s osobnostmi české kultury a vzdělanosti. Seznámí se se vznikem prvního československého státu a významem osobnosti T. G. Masaryka.	lidé a čas: obrazy z novějších českých dějin vlastenci a buditelé svět práce a techniky česká kultura a společenský život světové války		Čj, Hv, Vv

	Seznámí se se základními událostmi nejnovějších dějin České republiky a s jejím vstupem do EU.	novodobé dějiny		
Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	Využívá různé formy informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	vyhledávání osobností naší historie (internet, encyklopedie, muzeum, exkurze) regionální památky		
Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.	Srovnává a hodnotí způsob života a práce předků v minulosti a současnosti v našem regionu.	změny ve způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	MKV/1,2	
Zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji.	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	státní svátky národní a regionální tradice		Vv, Pč
Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě), rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, odmítá návykové látky, uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Seznamuje se s funkcí rodiny. Vyvozuje pravidla soužití v rodině, ve škole, mezi chlapci a dívkami a uvědomuje si nutnost jejich dodržování.	funkce rodiny role členů v rodině mezilidské vztahy		
Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc, uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	Dokáže posoudit mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností. Posuzuje významné sociální problémy a problematiku nesnášenlivosti mezi lidmi. Rozpozná protiprávní jednání.	lidé kolem nás: člověk ve společnosti - rodina, soužití lidí dodržování zákonů - chování lidí, právo a spravedlnost společensví - smysl života	VDO/3	
Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Rozpozná ve svém okolí změny a problémy. Vyjadřuje svůj názor a snaží se navrhnout řešení.	sociální problémy problémy životního prostředí		

6.1.5 UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Oblast Umění a kultura je zastoupena předměty **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je vyučován ve všech ročnících 1. stupně.

Hudební výchova umožňuje ve výuce mimo jiné uplatnit i projektové vyučování, práci ve dvojicích či skupinách. Rozvíjí u žáků vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Umožňuje prožívání světa a odráží umění a kulturu, která tvoří neoddělitelnou součást každodenního života. Je postavena na tvorbě, vnímání a interpretaci. Žák je veden k vzájemnému naslouchání, k odvaze a chuti uplatnit pocity a prožitky z hudby.

Vyučuje se v 1.- 5. ročníku. Časová týdenní dotace činí:

- 1.ročník – 1 hodina
- 2.ročník – 1 hodina
- 3.ročník – 1 hodina
- 4.ročník – 1 hodina
- 5.ročník – 1 hodina

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení a používání obecných termínů z oblasti hudební
- umožňujeme žákům orientaci v oblasti umění a kultury a společně s tím intenzivněji prožívat činnosti spjaté s uměním a kulturou

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k uvážlivému hodnocení v oblasti umění a kultury, aby byli schopni svůj názor obhájit
- předkládáme žákům dostatečné množství prožitků tak, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Ke kompetencím komunikativním:

- poskytujeme žákům dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření, k vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu
- vedeme je ke schopnosti vyslechnout názor druhých na společně prožitý estetický prožitek

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vysvětlujeme žákům společenská pravidla a vedeme je k respektování a dodržování zásad chování na kulturních a společenských akcích
- na základě respektování názorů každého jednotlivce podporujeme u dětí sebedůvěru
- umožňujeme žákům skupinovou práci

Ke kompetencím občanským:

- podporujeme u žáků zájem o naše tradice, kulturní a historické dědictví
- vedeme žáky k respektování a oceňování kulturních tradic
- **snažíme se docílit u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost**

Ke kompetencím pracovním:

- podporujeme u žáků aktivní přístup k umění a kultuře
- využíváme jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- při vyjádření hudební nálady a prožitku využíváme taneční pohyb
- formou různých aktivit umožňujeme žákům v praktických činnostech uplatnit své znalosti a dovednosti, ale i představivost a fantazii v oblasti hudby

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	Dbá na správné dýchání a držení těla. Provádí hlasová a dechová cvičení. Seznamuje se s významem not, rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný. Vytleskává rytmus podle vzoru. Rozlišuje krátké a dlouhé tóny.	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena), hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu. Pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek.	instrumentální činnost hra na hudební nástroje (nástroje z Orffova instrumentáře) rytmizace hudební hry (ozvěna)		
Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	Provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod).	hudebně pohybové činnosti taktování pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
Pozorně vnímá jednoduché skladby.	Zpívá vybrané vánoční koledy. Rozlišuje vybrané hudební nástroje podle zvuku.	poslechové činnosti hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
2. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty. Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	Dbá na správnou techniku zpěvu. Melodizuje říkadla. Zpívá podle pokynů učitele. Spojí melodii písně s rytmickým doprovodem hry na tělo.	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) hudební rytmus intonace improvizace (ozvěna, otázka a odpověď)		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hraje doprovod hrou na tělo (tlesk, plesk, dupání). Používá jednoduché nástroje. Zvládne jednoduchý doprovod písně.	instrumentální činnosti hra na hudební nástroje (OI) rytmizace a melodizace hudební hry	OSV/1	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	Zvládne poskočný krok. Dovede pochodovat v rytmu. Pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitky z hudby.	hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	OSV/1	
Rozliší sílu zvuku. Pozorně vnímá jednoduché skladby.	Rozliší vyšší tón od nižšího. Pozná hudbu k tanci, ukolébavku, koledu, pochod. Pozná podle obrázku základní hudební nástroje.	poslechové činnosti kvality tónů- délka, síla hudební styly a žánry - hudba pochodová, taneční, ukolébavka interpretace hudby		zážitky z poslechu vyjádří kresbou, slovy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
3. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty. Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	Dbá na správnou techniku zpěvu (tvorba tónů, dýchání, měkké nasazení, zpívá písně ve 2/4 a 3/4 taktu, rytmizuje hrou na tělo, reaguje na pokyny učitele), jednotný začátek a konec písně.	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev dýchání, výslovnost, hlasová hygiena hudební rytmus - realizace ve 2/4 a 3/4 taktu intonace vokální improvizace grafický záznam vokální hudby čtení a záznam rytmického schématu písně		
Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny. Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	Hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání). Zvládne jednoduchý doprovod písně na nástroje OI. Udržuje tempo tleskáním nebo vyťukáváním dob.	instrumentální činnosti hraje na hudební nástroje - reprodukce motivů jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů OI rytmizace hudební improvizace - hudební hry grafický záznam melodie		
Reaguje pohybem na melodické a rytmické změny. Propojí vlastní pohyb s hudbou.	Z tanečních prvků ovládá chůzi a tanec. Předvede taneční hry se zpěvem. Pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie. Reaguje pohybem na znějící hudbu.	hudebně pohybové činnosti taktování pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance		
Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb.	Chápe rozdíl mezi pojmy rozvázně a živě. Podle délky rozezná notu a pomlku celou, pozná notovou osnovu a houslový klíč. Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu. Seznámí se s dílem - hymna ČR.	poslechové činnosti kvalita tónů - délka, síla, barva hudební výraz a prostředky a hudební prvky - rytmus, melodie, zvukomalba hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka) interpretace hudby (slovní vyjádření)	VDO/4	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
4. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Správně hospodaří s dechem při interpretaci písní. Frázování. Zpívá písně v průměrném rozsahu k individuálním schopnostem.	Dbá na správné dýchání (dýchá v pauze, mezi frázemi). Zpívá písně ve 2/4 a 3/4 taktu. Střídá sólový zpěv se sborovým. Melodizuje a rytmizuje texty. Vypracovává jednoduchý notový záznam.	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev (dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tonu, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) hudební rytmus - realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu kánon lidový dvojhlas intonace vokální improvizace hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) grafický záznam vokální tvorby		
Zpívá písně v průměrném rozsahu k individuálním schopnostem. Odliší tóny podle výšky, síly a barvy.	Hraje lidové písně z Orffova instrumentáře. Hraje hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď). Orientuje se ve stupnici dur. Podle délky pozná notu celou, půlovou.	instrumentální činnosti hra na hudební nástroje reprodukce motivů jednoduchých skladbiček rytmizace melodizace stylizace hudební improvizace grafický záznam melodie rytmické schéma jednoduché skladby		
Propojí vlastní pohyb s hudbou.	Dokáže taktovat dvoudobý takt. Pohybově ztvární taneční hry se zpěvem. Rozlišuje polku od valčíku.	hudebně pohybové činnosti taktování pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru		

<p>Odliší tóny podle výšky, síly a barvy. Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb.</p>	<p>Vnímá kvalitu tónů - délka, síla, barva, výška. Chápe rozdíl mezi pojmy legato a staccato. Ví co je dynamika. Je obeznámen s epizodami ze života skladatelů poslouchané hudby. Poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické. Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu.</p>	<p>poslechové činnosti kvality tónů - síla, barva, výška, vztahy mezi tóny hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným nábojem hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální lidský hlas nástroj hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka interpretace hudby a její slovní vyjádření</p>	<p>VMEGS/1, OSV/1</p>	
--	---	---	---------------------------	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem. Odlíší tóny podle výšky, délky, síly a barvy.	Prodlužuje výdech, váže tóny, zpívá písně a rozsahu h1 - c2. Pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i molové tónině. Zpívá písně ve 2/3, 3/4, i 4/4 taktu. Střídá sólový zpěv se sborovým. Poznává a zazpívá celý tón a půltón. Čte a zapisuje jednoduché rytmické schéma. Orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie.	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena, rozšíření hlasového rozsahu hudební rytmus - realizace písní ve 2/3, 3/4, a 4/4 taktu intonace vokální improvizace - diatonické postupy v dur a mollových tóninách (I, III, V stupeň) hudební hry - ozvěna, otázka – odpověď grafický záznam vokální hudby		
Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje.	Reprodukuje motivy, témata, jednoduché skladbičky pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře. Tvoří hudební doprovod. Hraje hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď).	instrumentální činnosti hra na hudební nástroje rytmizace melodizace stylizace a hudební improvizace grafický záznam jednoduché melodie		
Propojí vlastní pohyb s hudbou.	Vytváří rytmická schémata jednoduchých skladbiček, taktovací pohyb, doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Rozpozná valčík a polku.	taktování pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý, třídobý takt taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance		
Propojí vlastní pohyb s hudbou. Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb.	Vnímá hudební výraz. Doprovází písně tancem. Užívá hudebně výrazové prostředky v praxi - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, pohyb, melodie. Rozeznává nástroje, které hrají v symfonickém orchestru. Rozlišuje pojmy dirigent, kapelník, sbormistr. Je obeznámen s příběhy ze života skladatelů poslechové hudby. Nabývá povědomí o skladatelích (J. S. Bach, W. A. Mozart, L. Janáček).	poslechové činnosti kvality tónů - délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny - souzvuk, akord hudebně výrazové prostředky a hudební prvky - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie hudba vokální, instrumentální (lidský hlas a hudební nástroje) hudební styly a žánry hudba taneční, pochodová, ukolébavka interpretace hudby a její slovní vyjádření	OSV/1, VMEGS/1	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova umožňuje uplatnit mimo jiné i projektové vyučování, práci ve dvojicích či skupinách a rozvíjet vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Umožňuje poznání světa a odráží umění a kulturu, tvoří neoddelitelnou součást každodenního života. Je postavena na tvorbě, vnímání a interpretaci. Žák je veden k odvaze a chuti uplatnit své pocity a prožitky a zapojit se do procesu tvorby a komunikace.

Tomuto předmětu se vyučuje na prvním stupni většinou v kmenových třídách, mohou také využít učebnu výtvarné výchovy.

Mimo 1. třídu, kde je předmětu přidělena jedna hodina, vyučuje se od 2. ročníku na 1. stupni ve dvouhodinových celcích.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- ve výuce používáme názornost
- s žáky pozorujeme, experimentujeme, výsledky porovnáváme a společně posuzujeme
- uvádíme věci do souvislostí a utváříme tak pohled na kulturní a společenské jevy
- žáky vedeme k hodnocení výsledků své práce a k diskusi

Ke kompetencím k řešení problémů:

- podporujeme žáky ke sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky
- vedeme je k využívání komunikativních dovedností, k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- zařazujeme pro žáky spolupráci ve skupině
- věnujeme se žákům individuálně
- pozitivně ovlivňujeme, podílíme se spolu s žáky na utváření příjemné atmosféry
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými přispíváme k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vedeme žáky k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- umožňujeme spolupráci s druhými při řešení daného úkolu
- vedeme k oceňování zkušenosti druhých, kdy čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- **nalézáme cesty k žákově sebedůvěře a samostatnosti, aby měl pocit sebeuspokojení**

Ke kompetencím občanským:

- u žáků rozvíjíme vlastenectví, nutnost chránit a cenit si našich tradic a kulturního i historického dědictví
- učíme projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům
- rozvíjíme smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění

Ke kompetencím pracovním:

- při činnostech dbáme na používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- vedeme k ochraně svého zdraví i zdraví jiných
- vybízíme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
1. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozezná barvy, tvary, porovnává je, získává nové zážitky a představy. Zvládne techniku malby, umí míchat barvy, rozliší barvy teplé a studené, světlé a tmavé.	barva shlukování barevných skvrn práce po mokřím podkladu, rozpíjení a zapuštění barevných skvrn rozvoj motoriky při práci se štětcem	OSV/1	žák se seznamuje s vlastnostmi barvy
Rozvíjí svou představivost, vynalézá a kombinuje své představy v prostoru, objevuje tvary.	výtvarné osvojování přírody třídění, případně dotváření přírodnin přinesených z vycházky	OSV/1	vycházka
Seznamuje se s plastickým materiálem, poznává jeho vlastnosti, získává inspiraci, rozlišuje a pojmenovává základní tvary plošné a prostorové (koule, čtverec, obdélník, trojúhelník) a jejich vlastnosti (kulatý, hranatý, rovný, křivý).	modelování a organizace prostoru stlačování, hnětení, válení, stáčení (pečivo, ovoce,...) panelová stavebnice LEGO: vytváření jednoduchého obytného prostoru		plastelína
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazového vyjádření. Rozlišuje materiál, z něhož byly vyrobeny, vnější vzhled.	Výtvarná umění a životní prostředí beseda o knížkách, ilustracích a ilustrátorech beseda o hračkách		beseda

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
2. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák: Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu. Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.	Žák: Pojmenovává jednotlivé barvy, umí vyjmenovat i několik odstínů, obohacuje svou představivost ze získávání zážitků.	barva námět krajiny při rozpíjení a zapouštění barev do mokrého podkladu, monotyp poznávání výrazových vlastností světlé a tmavé plochy, modelování skvrn narůstáním, kouř, mrak, sněhové skvrny, narůstání a rozšiřování pruhů na textilu-kanafas apod. námět zvířecí postavy při rozpíjení a zapouštění barev - osová souměrnost	OSV/1	
Rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	Pozoruje a citlivě vnímá barevnou a tvarovou bohatost a proměnlivost v různých roč. obdobích, orientuje se v přírodě - hmatem i zrakem poznává vlastnosti i barevné odstíny.	výtvarné osvojování přírody shlukování přírodních materiálů v esteticky působivé sestavy		vycházka
	Využívá a prohlubuje poznatky z 1. ročníku. Poznává funkci předmětů, vnímá tvar, objem.	modelování a organizace prostoru modelování přírodních materiálů (zelenina, houby, apod.)		výstavka
	Rozvíjí výtvarnou tvořivost směřující k chápání užitého umění, učí se rytmu: pravidelnému střídání nebo opakování linií, ploch či tvarů, barev i prostorových útvarů.	dekorativní práce barevné pruhy tvořené jedním tahem širokého štětce rytmické řazení geometr. tvarů otisk různých prvků do plastických materiálů		Literární výchova: říkadla,... hudební výchova
	Pozoruje a rozlišuje jednotlivé postavy, poznává vztahy mezi lidmi, věcmi a přírodou i jejich prostorové souvislosti.	výtvarné umění a životní prostředí loutky a loutkové divadlo		dramat. výchova (literární výchova) - beseda o ilustraci (návštěva výstavy, vlastní výstavka)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
3. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.	Objevuje a využívá výrazové vlastnosti barev spojené s estetickým osvojováním přírody. Vnímá přírodní proměny. Poznává a využívá doplňkové barvy jako výrazového prostředku v dekorativní kompozici.	barva rozkvetlá louka, květinový záhon, kytice apod. (malba - pestré a nepestře barvy) stopy v blátě, zoraném poli, domy a stromy za mlhavého rána (malba) návrh na koberec, závěs s geometrický, vzorem v lomených barvách (malba)		vycházka
	Pozoruje, výtvarně vnímá a analyzuje tvar a růst přírodniny, analyzuje biolog. stavbu, růst stromů, výtvarně je zobrazuje na základě pozorování a představy.	dítě a příroda větvičky, kořeny, keře (rozfoukávání skvrny, rytí, vtlačování) ovoce a zelenina, květy, zvířata, brouci, apod. (kresba, malba) holý strom (kresba, malba, koláž)		čerpáme z vycházek, z hodin prvouky - výstavka prací
Rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	Vyjadřuje své zážitky, rozvíjí představivost a tvořivost; výtvarně zachytí skutečnost.	tematické práce ze života dětí, zážitky z prázdnin, ze školy, apod. (kresba) ze života dětí a dospělých, osobité vyjádření významné společenské události (malba, kresba) ilustrace - vítězství dobra nad zlem	OSV/1,2	propojení s literární výchovou, prvoukou, beseda
Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.	Žák si vytváří estetický vztah k věcem denní potřeby. Rozvíjí výtvarné vnímání a výtvarné grafické představy při zobrazování a porovnávání tvaru, využívá osu souměrnosti.	dítě a svět věcí hrneček, šálek, džbán, křeslo, židle (koláž, domalovaná koláž, malba, kresba) domácí strojky, lampy (kresba, malba) auta, stavební stroje apod. (kresba, lavirovaná a kolorovaná kresba)		
	Rozvíjí schopnost organizovat prostor z hotových nebo vyřezaných hranatých, oblých, prostorových prvků. Vyjadřuje děj.	organizace prostoru a práce s hmotou makety prostorových prvků (řezání, lepení, sestavování a barvení papírových krabiček) lidské a zvířecí postavy (modelování z hlíny, těsta, plastelíny)		mezipředmětové vztahy (Prvouka)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
4. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr.	Rozvíjí estetické vnímání barev, tvořivost a sebevyjádření. Rozvíjí tvořivost při práci z fantazie. Vyjadřuje vzájemný vztah a rozmístění obrazových prvků (figur). Vyjádří prostor. Barvou dovede vyjádřit náladu, radost, smutek. Vybírá konkrétní situaci ze zážitku. Vnímá barvy jako celek i barvy jednotlivých přírodních forem. Všimá si barevného kontrastu předmětů a pozadí. Učí se ho vyjadřovat.	barva barvy podzimu (ovoce, zelenina, listy,...) zobrazení řezů (jablkem, hruškou, dýní rajčetem, paprikou): malba, lavírovaná kresba štětcem suché trsy trávy do mokrého podkladu - dotvořená dřívkem, štětcem nebo perem podzimní barvy z vycházky (pozorování výtvarných děl, barevných fotografií), barvy květů, záhonu květinové zátiší (Den matek): malba; kytice s lidskou figurou zvířecí figura a hlava (sova, hlava kočky, brouci, motýli, atd.)monotyp a dotváření, vystřihování a nalepování, koláž, apod.	OSV/1	vycházka, výstavka zvířat
	Využívá fantazijní výrazové vlastnosti linie.	poznávání výrazových vlastností linie vousatý námořník, neoholený dědeček, robinsonova hlava: kresba		literární výchova
Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	Řeší plochu řazením geometrických prvků, chápe funkci užitého umění v životním prostředí, seznamuje se, co je vkus. Upevňuje poznání rytmu jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu i ploše, vytváří si estetický vztah k užité tvorbě.	rytmus v dekorativní výzdobě dekorativní kachlík s geometrickým nebo stylizovaným prvkem: modelování z plastelíny nebo odlévání do sádry; dekorativní pás a plocha na keramice, textilu apod.: malba, otiskování, vystřihování,...	OSV/1	
Rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	Využívá výrazové vlastnosti linie k hlubšímu estetickému pohledu na okolní jevy a předměty. Poznává a zkouší vlastnosti různých druhů linie kreslené různým materiálem a nástroji. Využívá výrazových vlastností linie k postupnému kultivování grafického projevu.	linie léta dřev, proudění vody, peří, kartáč, velký malířský štětec: kresba: pastel, redisové pero, dřívko, zhušťování a zředování kruhy a smyčky na leďě, volně stočená nit, provázek, vlasy na hlavě apod.: kresba, lepení nitě, vyrývání ve škrabovém podkladu fantazijní náměty - drak se šupinami, velryba, krokodýl.		

<p>Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.</p>	<p>Rozvíjí tvořivost a sebevyjádření při práci z představy, ohraničuje a zpřesňuje situace.</p>	<p>tematické práce zážitky ze života dětí doma, ve škole, na ulici, v přírodě: kresba, kolorovaná kresba</p>		
---	---	---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	Uplatňuje poznatky o barvě a barevné harmonii, uplatňuje osovou souměrnost. Poznává a uplatňuje základní principy z nauky o barvách (míšení barev). Vytváří si estetický vztah k přírodní skutečnosti. Barevným kontrastem odlišuje pozadí. Poznává a využívá symetrii přírodní formy při výtvarném zpracování různými technikami.	barva moje oblíbené zvíře (papírová mozaika) zátiší s ovocem a zeleninou (malba) motýl, želva s volným uplatněním osově souměrnosti (vitráž) květ slunečnice, kopretiny, macešky (lidská postava): monotyp s dotvářením kresbou nebo malbou, vystřihování, nalepování, proškrabávání do voskového podkladu		využití znalostí z přírodovědy, vycházky, práce s literaturou
Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr.	Využívá poznání, představivost a fantazii. Na základě vlastní zkušenosti nalézá obsah obrazného vyjádření.	linie O Šípkové Růžence (víla s dlouhými vlasy): kresba pavučina s pavoukem, klec s ptáčkem drátěná síť, pletivo, popraskaná země: kresba, proškrabávání do voskového podkladu, apod.	OSV/1	
Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	Chápe smysl a funkci dekorativní tvorby ve vztahu užitkového předmětu k materiálu. Vytváří si estetický vztah k přírodě. Rozvíjí si smysl pro prostor a architektonické řešení. Využívá výtvarné možnosti, diferencuje skutečné a fantastické lidské postavy.	dekorativní práce záložka, blahopřání: malba, tiskátka obalový papír, tapety: malba kombinované techniky modelování maketa obce: konstruování, sestavování, malování lidské reálné a fantastické postavy: modelování z těsta, hlíny, plastelíny		možnost skupinové práce
Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.	Rozvíjí tvořivost a sebevyjádření při práci z představy. Rozmísťuje obrazové prvky, naznačí prostor, prostorové vztahy a barevný kontrast.	tematické práce zážitky ze života dětí a dospělých		

6.1.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují) do života školy.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA je vyučován ve všech ročnících prvního stupně ZŠ po dvou hodinách. Ve 2. a 3. ročníku žáci v rámci předmětu absolvují kurz plavání **formou vždy 15 hodinových lekcí na plaveckém bazénu.**

Tělesná výchova plní ve vzdělání především funkci regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu. Další její význam je v rozvoji pohybových dovedností i v kultivaci pohybu, především pak v poznávání možností rozvoje zdravotně orientované zdatnosti. Její úroveň má zásadní význam pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady i v dospělosti. Využívá možnost samostatně ovlivňovat svůj pohybový projev a zdatnost. Charakteristické je rozvíjení pohybových předpokladů. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Do tělesné výchovy je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

Tomuto předmětu se vyučuje ve dvou tělocvičnách a k dispozici je také školní hřiště.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování
- vedeme žáky k porovnávání svých výsledků
- vybízíme je k vyvození závěrů pro využití v budoucnosti a poznání smyslu a cíle

Ke kompetencím k řešení problémů:

- pomáháme žákům zvládat problémy, hledat cesty a objevovat různé varianty řešení problémů
- vedeme je k tomu, aby využívali získané dovednosti, aby je neodradil případný nezdar
- diskutujeme o problémech, příčinách

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky výstižně a kultivovaně
- umožňujeme žákům zapojovat se do diskuse

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- společně se podílíme na vytváření pravidel práce v týmu
- vedeme je k tomu, aby přispívali k pozitivní atmosféře
- při sportovních aktivitách vedeme žáky ke schopnosti poskytnout v případě potřeby pomoc nebo o ni požádat

Ke kompetencím občanským:

- snažíme se, aby se žák choval zodpovědně s ohledem na svou i cizí bezpečnost

Ke kompetencím pracovním:

- dbáme na dodržování vymezených pravidel a na ochranu svého zdraví i zdraví jiných

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova
1. ročník**

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:	činnosti podporující pohybové učení		
Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.	Reaguje na jednoduché povel a signály. Používá vhodné oblečení a obuv na sport, uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti. Osvojuje si dovednost se samostatně převléct do cvičebního úboru. Respektuje význam přípravy organismu před cvičením. Respektuje zásady fair play. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech. Spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti k pohybu za pomoci učitele a rodičů.	poznatky z Tv a sportu hygiena čistota prostředí příprava a ukládání náradí a náčiní význam pohybu pro zdraví pohybový režim pohyb o přestávkách	OSV/1	
		činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	Snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele. Předvede jednoduchý taneční krok s hudbou. Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky, ovlivňuje je pomocí učitele a rodičů.	průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení postupný nácvik pohybových dovedností průpravná cvičení pro jednotlivé sportovní disciplíny správné držení těla		
Reaguje na základní pokyny a povel k osvojované činnosti.	Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech. Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi převaly stranou v lehu, kolébku na zádech, leh vznesmo, stoj na lopatkách, kotoul vpřed, přeskok, chůze po lavičce, šplh o tyči s přírazem, s úkolem vyšplhat co nejvyšší, spouští se ručkováním. Cvičí s náčiním.	Gymnastika akrobacie pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok přes lavičku chůze po lavičce šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním		
	Opakuje po učiteli běžeckou abecedu. Předvede v souladu s individuálními předpoklady	atletika běžecká abeceda		

	<p>základní pohybové výkony. Uvědomuje si, že běhy, skoky a hody jsou nevhodnější přirozené činnosti. Seznamuje se se základními pojmy související s během, skokem do dálky a hodem. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti. Pokouší se o zvládnutí základní techniky běhu, skoku a hodu.</p>	<p>rychlé běhy (30 - 50 m) vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky z místa a z rozběhu hod míčkem a drobnými předměty v přírodě</p>		
<p>Projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám.</p>	<p>Snaží se zapamatovat a dodržovat základní pravidla. Snaží se spolupracovat s ostatními hráči. Označuje používané náčiní. Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti. Dodržuje pravidla fair play.</p>	<p>sportovní hry minigolf vybíjená minikošíková florbal</p>		
<p>Zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.</p>	<p>Uvědomuje si, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Osvojuje si některé hry a hraje je se spolužáky. Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách, snaží se jim zabránit. Používá při hře jiné předměty než tělocvičné náčiní.</p>	<p>pohybové a drobné hry hry spojené s během, s házením, pro uklidnění, na hřišti hry pro osvojování různých způsobů lokomoce hry pro manipulaci s různým náčiním hry soutěživé</p>	OSV/1	

<p>Uvědomuje si, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Osvojuje si některé hry a hraje je se spolužáky. Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách, snaží se jim zabránit. Používá při hře jiné předměty než tělocvičné náčiní.</p>	<p>pohybové a drobné hry hry spojené s během, s házením, pro uklidnění, na hřišti hry pro osvojování různých způsobů lokomoce hry pro manipulaci s různým náčiním hry soutěživé</p>	OSV/1	
--	--	-------	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
2. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		činnosti podporující pohybové učení		
Dokáže reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti. Dodržuje základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky.	Správně reaguje na jednoduché povely a signály. Dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev. Používá vhodné oblečení a obuv na sport. Dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje. Dodržuje zásady fair play a pozná přestupek. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech. Seznamuje se s pravidly her a soutěží a dodržuje je. Pojmenuje používané náčiní.	poznatky z Tv a sportu pořadová cvičení komunikace v Tv organizace při Tv zásady jednání a chování pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	OSV/1	
		činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Zvládá podle pokynů a názorné ukázky přípravu na pohybovou činnost. Zvládá reakci na základní pokyny a povely. Učí se uvědomovat si rizika při pohybových činnostech. Projevuje kladný postoj k motorickému učení.	Správně provádí cviky pod vedením učitele. Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a ovlivňuje je. Ovládá zásady správného držení těla, dýchání. Odstraňuje cvičením únavu. Cvičí s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem. Vyjadřuje melodii pohybem. Předvede 2 jednoduché taneční kroky. Cvičí podle říkanek a písní. Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech.	průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení pohybové hry s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity využití náčiní pohybová tvořivost		
Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost, napodobuje pohyb po předvedení a uvědomuje si rizika při provedení pohybových aktivit.	Zvládá pády stranou, vzad, kotoul vpřed, předvede jednoduchou předepsanou sestavu. Zvládá průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad. Osvojuje si kotoul vzad na nakloněné podložce. Bezpečně ovládá cviky na lavičce, chůze, běh, přeskoky, plížení, lezení, podlézání. Zlepšuje se ve šplhu na tyči s přírazem.	základy gymnastiky průpravná cvičení akrobacie cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		

	Nacvičuje prosté skoky snožmo z trampolíny. Opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu.			
Pomalou zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů. Dodržuje po opakovaném a důsledném opakování základních pravidel bezpečnosti.	Předvede základní pohybové výkony. Usiluje o jejich zlepšení. Seznamuje se se základními pojmy související s během, skokem do dálky, hodem a dovede pojmenovat základní atletické disciplíny. Za pomoci učitele dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech. Pomalu zvládá základní pravidla.	základy atletiky rychlý běh vytrvalý běh skok do dálky hod míčkem		
Dodržuje základní pravidla při herních činnostech. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti. Spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Spolupracuje s ostatními hráči. Dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek. Zvládá techniku běhu, skoku a hodů míčkem. Zvládá způsoby házení chytání míče. Předvede všechny druhy přihrávek.	základy sportovních her manipulace s míčem, jiným herním náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		
Zvládá podle pokynů přípravu na plavecký výcvik. Reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti, dodržuje základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky.	Chápe, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností. Dodržuje hygienu v bazénu. Adaptuje se na vodní prostředí. Osvojuje si základní plavecké dovednosti. Správně dýchá a splývá. Plave s plaveckými pomůckami. Hraje ve vodě hry. Dodržuje pravidla bezpečného pohybu u vodní plochy.	plavání základní plavecká výuka		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
3. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		činnosti podporující pohybové učení		
Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	Pozná a připravuje si vhodné oblečení a obuv na sport. Dodržuje zásady fair play chování. Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. Reaguje bezpečně na smluvené a naučené signály. Používá základní tělocvičné názvosloví. Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu. Zařadí se do družstva. Podřizuje se organizaci při Tv. Dodržuje základní pravidla chování při Tv a sportu. Ovládá pravidla naučených her. Reprezentuje školu na soutěžích.	organizace při Tv komunikace v Tv zásady jednání a chování pravidla pohybových činností pořadová cvičení	OSV/1	
		činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti.	Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Pojmenuje základní postoje, pohyby, kroky. Předvede krok přísunný, poskočný, cval. Zvládá známé pohyby podle hudebního doprovodu. Snaží se pečlivě provádět vyrovnávací cviky. Provádí cviky na rychlost, pohyblivost, obratnost, vytrvalost. Zvládá estetické držení těla.	průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení rytmická gymnastika	OSV/1	
	Hraje některé pohybové hry se spolužáky i mimo Tv. Uvědomuje si, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností. K pohybové hře využívá tělocvičné náčiní, ale i jiné netradiční předměty. Seznamuje se s gymnastickými cvičeními, která napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly.	pohybové hry	OSV/1,2	

<p>Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.</p>	<p>Předvede kotoul vpřed, kotoul vzad a jeho modifikace. Cvičí průpravné cviky pro zvládnutí stoje na ruce. Provede rozběh a odraz z můstku. Přeskakuje určený počet dílů švédské bedny. Předvede prosté skoky snožmo z trampolíny. Zvládá základy gymnastického odrazu. Vyšplhá na tyči s přírazem. Cvičí na lavičce a na kladince, plní drobné úkoly. Uvědomuje si, že běhy, skoky a hody jsou nevhodnějšími činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka.</p>	<p>základy gymnastiky</p>		
<p>Projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám.</p>	<p>Po učiteli opakuje běžecskou abecedu. Na povel odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem. Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. Zlepšuje si své výkony. Odhodí míček z místa i z rozběhu ze správného odhodového postoje.</p>	<p>základy atletiky</p>		
<p>Zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.</p>	<p>Uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a herního myšlení. Používá základní pojmy osvojovaných činností. Manipuluje s míčem. Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Ovládá pravidla minifotbalu. Chytá míč, odhazuje míč jednou rukou. Ovládá pravidla vybíjení. Používá správné držení míče. Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Osvojuje si základní pravidla minibasketbalu. Ovládá florbalovou hokejku. Odehraje míč tahem, vede míč za pohybu. Ovládá základní pravidla florbalu. Chytá a hází tenisový míček, softbalový míček. Manipuluje s pálkou a jiným herním náčiním (ringo).</p>	<p>základy sportovních her minifotbal vybíjená minibasketbal florbal</p>	<p>OSV/2</p>	
	<p>Upevní si a dodržuje hygienické návyky. Splývá, dýchá do vody, ovládá jeden plavecký způsob. Provádí pády a skoky do vody. Seznámí se s nebezpečím plavání ve volné přírodě, v</p>	<p>plavání</p>		

	neznámém prostředí.			
--	---------------------	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
4.- 5. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti.	Používá vhodné oblečení a obuv pro sport. Dodržuje zásady chování fair play. Dokáže odpovědět na otázku: "Proč se rozcvičujeme?", "Proč po cvičení provádíme protahovací cvičení a relaxační cviky?", "Co hrozí tělu při jednostranném posilování?". Dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech.	poznatky z Tv a sportu - význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita), zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, úklid náčiní a nářadí	OSV/1	
Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti.	Reaguje, rychle a přesně, na povely. Dokáže s ostatními nastoupit do řady, dvojřady, zástupu, dvojstupu.	pořadová cvičení		
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením. Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti.	Orientuje se v základních pojmech - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní. Zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou (s dopomocí), průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolíny.	gymnastika - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		
Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností.	Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 3 - 4 díly švédské bedny. Předvede roznožku přes kozu.	přeskok		
	Rozšiřující učivo: S pomocí učitele provede: -shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj, -shyb stojmo - svis závěsem v podkolení - stoj.	hrazda		
	Přejde kladinu bez dopomocí.	kladina		
	V souladu s individuálními předpoklady se snaží o vyšplhání 3 m na tyči.	šplh		
Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností.	Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje: krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval, polkový a valčíkový. Zatancuje mazurku a polku.	rytmická a kondiční gymnastika - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	VDO/1	tělocvična velká a malá
Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a	Po předvedení opakuje běžeckou abecedu (lifting,	atletika, běh	OSV/1	využití venkovního

správné držení těla.	skipping, zakopávání). Na povel odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Orientuje se v základní technice běhů.			sportovního areálu
	Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (odraz od prkna). Podle pokynů učitele si dovede vyměřit rozběh. Provádí úpravu doskočiště.	skok daleký		
	Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje.	hod		
<p>Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play. Zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy.</p>	<p>Dbá na pravidelný pohybový režim, střídá různé formy zátěže. Vytváří varianty osvojených pohybových her. Dodržuje pravidla osobní hygieny. Hodnotí činnost svou i spolužáka. Jedná v duchu fair play - dodržuje pravidla. Respektuje opačné pohlaví. Porovnává své výkony s předchozími. Informuje se o sportovních akcích nejen ve škole.</p>	<p>pohybové a sportovní hry: minifotbal: přihrávání vnitřním nártem, slalom s míčem, spolupráce se svým spoluhráčem při hře, ovládnutí základních pravidel minifotbalu; vybíjená: chytání míče do "košíku", odhazování míče jednou rukou, přehazování hřiště přihrávkou jednou rukou, spolupráce se svými spoluhráči při hře, ovládnutí pravidel vybíjené; minibasketbal: používání správného držení míče (oběma rukama), předvedení základního hráčského postoje a obrátky s míčem, přihrávání obouruč i jednoruč trčením o zem, driblování na místě i za pohybu, spolupráce se svými spoluhráči při hře. Zvládnutí základních pravidel minibasketbalu; miniházená: spolupráce se svými spoluhráči, ovládnutí základních pravidel miniházené; florbal: odehrávání míče tahem a příklepem, předvedení střelby po vedení míče, spolupráce se svými spoluhráči při hře, zvládnutí základních pravidel florbalu; minisoftbal: chytání a házení tenisovým (softbalovým) míčkem, obíhání met s došlapováním na</p>	<p>VDO/1, OSV/1</p>	<p>tělocvična velká a malá nebo hřiště</p>

		mety, ovládní základních pravidel minisoftbalu; přehazovaná: přehazování hřiště na přehazovanou, spolupráce se svými spoluhráči		
--	--	---	--	--

6.1.7 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávacího oblast Člověk a svět práce je realizován na prvním stupni ve vzdělávacím předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI. Žáci 1. stupně jsou v něm vedeni k získání základních dovedností a návyků, k vytváření životní a profesní orientace. Pracují s různými materiály, učí se plánovat, organizovat a hodnotit činnosti v týmu i samostatně.

Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výuka probíhá ve třídách, ve školní kuchyňce a při náročnějších úkolech v učebně výtvarné výchovy.

Vyučuje se v 1. – 5. ročníku, časová týdenní dotace činí:

1. ročník – 1 vyučovací hodina
2. ročník – 1 vyučovací hodina
3. ročník – 1 vyučovací hodina
4. ročník – 1 vyučovací hodina
5. ročník – 1 vyučovací hodina

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření drobných předmětů z tradičních i netradičních materiálů
- poznávání vlastností různých materiálů
- seznamování s pracovními pomůckami a způsoby jejich používání
- organizace práce, jednoduché pracovní postupy
- lidové tradice, zvyky, řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- zakreslení jednoduchých plánků stavby
- sestavování modelů z různých stavebnic i jiných materiálů
- práce podle plánků, předloh, návodů

3. Pěstitelské práce

- péče o nenáročnou rostlinu – přesazování, rozmnožování
- pěstování rostlin ze semen, zaznamenávání **vývoje** rostliny
- pozorování změn v přírodě, zaznamenávání a vyhodnocování výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- příprava tabule ke stolování
- pravidla stolování
- výroba jednoduchých pokrmů – především využití ovoce a zeleniny podle sezónní sklizně
- zdravá výživa, její pravidla

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- žáky vedeme k rozvíjení tvořivosti, uplatňování vlastních nápadů, vytrvalosti a soustavnosti
- učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- umožňujeme dětem pracovat s různými materiály, používat vhodné pomůcky a nářadí
- všímáme si pokroku u všech žáků

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k promýšlení postupů při plnění úkolů
- zadáváme úkoly tak, aby žáci mohli hledat své vlastní řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- rozvíjíme slovní zásobu - názvy pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, při popisu postupu práce
- vedeme žáky k používání správné terminologie
- učíme žáky komunikovat při práci ve skupině, při hledání vhodného řešení, postupu

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- zadáváme práce do skupin
- vedeme žáky ke spolupráci, respektování různých názorů, k hledání nejlepší cesty k dosažení dobrých výsledků
- učíme žáky používat sebehodnocení

- dbáme na uplatnění všech členů ve skupině, střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k ocenění pomoci spolužáků

Ke kompetencím občanským:

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci
- vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce
- umožňujeme každému žákovi zažít pocit úspěchu

Ke kompetencím pracovním:

- dbáme na hygienu a bezpečnost při práci, na vhodné používání pomůcek a dodržování pravidel při používání nástrojů k práci
- zohledňujeme různé tempo při práci
- oceňujeme i dílčí úspěchy
- vedeme žáky k pozitivnímu sebehodnocení dosažených pokroků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
1. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Mačká, překládá, trhá, stříhá, lepí, vystřihuje, skládá, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru.	práce s papírem		
Stříhá a lepí textil.	práce s textilem		výroba koláží
Třídí přírodniny, navléká, aranžuje, vytváří jednoduché obrázky z přírodnin.	práce s přírodninami		
Pracuje s jednoduchými stavebnicemi, montuje a demontuje stavebnice, pracuje s jednoduchou předlohou, plánkem.	konstrukční činnosti		
Pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, přihnojování, klíčení semen.	pěstitelské činnosti	EV/2	
Dodržuje zásady správného stolování, prostírá.	příprava pokrmů		
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s přírodninami, modelovací hmotou apod. s využitím jejich vlastností		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
2. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Mačká, překládá, trhá, stříhá, lepí, vystřihuje, pracuje s jednoduchou šablonou, skládá, vytváří jednoduché prostorové tvary z papírů.	práce s papírem, kartonem, krabičkami, vlnitou lepenkou apod.		
Stříhá textil, slepuje a nalepuje textilii, navléká jehlu, dělá uzel, šije zadním stehem, přišívá knoflíky, vyrábí jednoduché textilní výrobky.	práce s textilem		nácvik zadního stehu na čtvrtce, textilní koláže
Třídí přírodniny, navléká, aranžuje, vytváří jednoduché obrázky z přírodnin. Pracuje podle slovního návodu i podle předlohy.	práce s přírodninami		příprava vánočních svícňů, ozdobné předměty z přírodnin
Pracuje s jednoduchými stavebnicemi, montuje a demontuje stavebnice, pracuje s jednoduchou předlohou, plánkem. Zakresluje jednoduchý plánec.	konstrukční činnosti		
Pečuje o pokojové květiny (otírání listů, zalévání, kypření, přihnojování) klíčení semen. Provádí pozorování, hodnotí výsledky.	pěstitelské práce	EV/2	setí jarních semínek (velikonoční osení, hrášek, fazole)
Dodržuje zásady správného stolování, prostírá, připravuje jednoduché pokrmy studené kuchyně.	příprava pokrmů		vánoční posezení, pohoštění ke dni matek

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
3. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru.	papír a karton		dodržuje bezpečnost při práci
Třídí při sběru přírodní materiál, dotváří a opracovává, aranžuje, navléká, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy.	přírodniny		
Navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil, šije zadním stehem, přišívá knoflíky, slepuje textilie, vyrobí jednoduchý textilní výrobek.	textil		textilní koláže, nácvik zadního stehu na čtvrtce
Sestavuje stavebnicové prvky, montuje a demontuje stavebnici, zakreslí jednoduchý náčrt svého výrobku.	konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi	OSV/1	spolupráce ve skupině
Pečuje o pokojové květiny - otírání listů, kypření, zalévání, přihnojování. Seje semena, provádí pozorování, zapisuje a hodnotí pozorování.	pěstitelské práce	EV/2	setí velikonočního osení
Orientuje se v základním vybavení kuchyně, chová se vhodně při stolování, připraví jednoduchou tabuli ke stolování, připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně, udržuje čistotu pracovních ploch.	příprava pokrmů, stolování	OSV/2	vánoční besídka pohoštění
Při každé činnosti žák udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnost při práci. Společně s dospělým poskytuje první pomoc při úrazu.	organizace práce, pravidla bezpečné práce, zásady první pomoci		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
4. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Vyřezává, děruje, polepuje, pracuje podle návodu, jednoduchých nákresů, podle šablon.	práce s papírem, kartonem, krabičkami, vlnitou lepenkou, tapetami		využití odpadních materiálů, krabičky, zbytky tapet, staré noviny apod.
Poznává přírodniny, seznamuje se s lidovými tradicemi a využíváním přírodnin v lidových tradicích.	práce s přírodninami		lidové tradice - Vánoce, Velikonoce
Ovládá více druhů stehů (přední, zadní, ozdobný).	práce s textilem		lidové tradice, jednoduché dárky
Sestaví složitější stavebnicové prvky, pracuje podle návodu a předlohy, zakreslí plánek.	konstrukční činnosti	OSV/1	spolupracuje ve skupině, pracuje se složitějšími stavebnicemi
Rozlišuje mezi setím a sázením. Pečuje o pokojové květiny, množí rostliny řízkováním a odnožemi, dbá na správnou volbu nástrojů a nářadí, správně je pojmenuje.	pěstitelské činnosti	EV/2	dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při práci
Orientuje se v základním vybavení kuchyně, zná bezpečnost při práci s kuchyňským náčiním, správně pojmenuje náčiní, připraví jednoduchou studenou kuchyni.	příprava pokrmů	VMEGS/1	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	organizace práce a pravidla bezpečného chování		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
5. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Mačká, překládá, trhá, stříhá, lepí, vystřihuje, pracuje se šablonou, skládá, vytváří prostorové tvary z papírů	práce s papírem, kartonem, krabičkami, vlnitou lepenkou, tapetami		
Seznamuje se s využitím přírodních materiálů v lidových tradicích, seznamuje se s aranžováním přírodnin.	práce s přírodninami		lidové tradice - Vánoce, Velikonoce
Zvládne více druhů stehů - přední, zadní, ozdobný, seznamuje se s různými technikami - látáním, háčkováním, vázáním jednoduchých ozdobných uzlů.	práce s textilem		výroba jednoduchých upomínkových předmětů
Sestavuje složitější stavebnicové prvky, pracuje podle návodu, zakreslí plánek.	konstrukční činnosti	OSV/1	
Rozlišuje setí a sázení. Pečuje o pokojové květiny, seznamuje se s množением rostlin řízkováním a odnožemi, dbá na správnou volbu nářadí a pojmenuje je.	pěstitelské činnosti	EV/2	dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při práci, poskytne první pomoc
Orientuje se v základním vybavení kuchyně, zná bezpečnost při práci s kuchyňským náčiním, správně pojmenuje náčiní, připraví jednoduchou studenou i teplou kuchyni.	příprava pokrmů	VMEGS/1	výběr a nákup potravin, rozpočet, stolování, příprava jednoduchých pokrmů
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	nabídka dalších možností práce s drobným materiálem dle možnosti - vypalování do dřeva, práce s kovem, konstrukce ze špejlí, práce s kovovými fóliemi, sádrou apod.		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	pravidla bezpečnosti a hygieny práce, první pomoc při úrazu		

6.2 II. STUPEŇ

6.2.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Dovednosti získané v tomto oboru jsou důležité pro úspěšné získávání poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Vzdělávací obsah tohoto předmětu má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, učí se analyzovat a kriticky posoudit obsah textu, posuzovat jeho formální stránku a jeho výstavbu. V **jazykové výchově** získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení si spisovné podoby českého jazyka, jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení. V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova rozvíjí základní literární návyky a dovednost recepce a interpretace uměleckých děl.

Časová dotace předmětu **Český jazyk a literatura** je ve všech ročnících 2. stupně 5 hodin.

Do předmětu **Český jazyk a literatura** byla integrována témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* (zejména jeho tematického okruhu *Komunikace*), průřezového tématu *Multikulturní výchova* (tematických okruhů *Etnický původ* a *Multikulturalita*) a všech tematických okruhů průřezového tématu *Mediální výchova*. K jednotlivým průřezovým tématům budou odkazovat i texty, s nimiž se ve všech složkách předmětu **Český jazyk a literatura** pracuje.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- využíváme texty svým obsahem vhodné pro rozvoj průřezových témat a mezipředmětových vztahů, a tak napomáháme pochopení komplexnosti světa
- při výuce žákům objasňujeme cíle učení
- pro vyučování využíváme zejména taková témata, která vycházejí z jejich zkušeností a potřeb, a tak posilujeme jejich motivaci pro učení (zejména v komunikační výchově)
- kromě skupinových a frontálních činností využíváme i individuální práci, která učí děti samostatnosti
- učíme žáky prezentovat před ostatními výsledky své či skupinové práce
- poskytujeme dětem stálou zpětnou vazbu, učíme je objektivnímu sebehodnocení i k hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy (např. dramatizace, projektové vyučování)
- ve škole i při mimoškolních aktivitách průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají (tvorba časopisu, rozhlasová vysílání, novinové články atd.)
- podporujeme žáky v jejich samostatných aktivitách (např. vlastní tvorba)

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali srozumitelně (ústně i písemně) s ohledem na cíl, adresáta i okolnosti projevu
- prostřednictvím skupinové práce a kooperativního učení dáváme žákům ve výuce možnost vzájemné cílené komunikace s ostatními spolužáky
- vedeme žáky k prezentaci svých názorů a postojů prostřednictvím mluvních cvičení na vybraná témata z jejich každodenního života i referátů o přečtené knize, v následné diskusi žáci dostávají příležitost naučit se argumentovat, obhajovat své názory a hodnotit obsah i formu těchto vystoupení
- své komunikativní dovednosti žáci prokazují prostřednictvím dvou ústních a dvou písemných slohových prací v každém ročníku
- vytváříme příležitosti k práci se slovníky a jazykovými příručkami
- zařazujeme čtenářské dílny, v nichž se žáci učí prostřednictvím čtení knih, jež si sami vybrali, reprodukovat, interpretovat a vyhodnocovat umělecká díla
- vedeme žáky k vhodnému používání moderních komunikačních prostředků – od telefonu po internet

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- do výuky zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování
- učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci, vzájemnou pomoc ve skupině

- vyžadujeme od žáků rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu

Ke kompetencím občanským:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň poslouchat názory jiných (mluvní cvičení, referáty o přečtených knihách, fiktivní dopisy představitelům města apod.)
- vedeme žáky k respektování vzájemně dohodnutých pravidel chování (např. slohová práce Naše třída před zrcadlem
- rozvíjíme u žáků pocit národní hrdosti, úcty ke kulturním tradicím lidstva, k rozvoji přírodních hodnot (vhodné úryvky literární, úvahy v komunikační výchově)
- vhodné projektové dny (Vánoce...)

Ke kompetencím pracovním:

- různými formami (film, beseda, slohové práce Čím chci být, hraní rolí, dramatizace atd.) seznamujeme žáky s profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o volbě vhodného dalšího studia
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- zapojujeme žáky do olympiád, recitačních a literárních soutěží, do tvorby rozhlasových vysílání, psaní článků do novin apod.
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Reprodukuje text.	Při naslouchání zopakuje vyslechnuté, shrnuje a komentuje, jak mu porozuměl.	soustředěné, aktivní naslouchání	OSV/2	
	Při psaném projevu používá čitelného písma, člení text na odstavce.	osnova, odstavce	MDV/6	
	Při mluveném projevu používá vhodných gest a mimiky.	gesta, mimika	OSV/2	
	Upravuje text, aby odpovídal změněnému adresátovi, účelu a situaci projevu, s ohledem na tyto činitele vybírá vhodné jazykové prostředky.	jazykové prostředky, adresát a účel projevu	OSV/2, MDV/6	
Reprodukuje text.	Souvisle vypravuje (používá časové i logické následnosti), pro vyjádření napětí využívá kratších vět a přechodu z minulého času do času přítomného, pro oživení děje používá přímou řeč, vybírá vhodná dějová slovesa, reprodukuje čtený text.	vypravování, reprodukce čteného textu	OSV/2	
S vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.	Přesně popisuje, s rozmyslem vybírá vhodná přídavná a podstatná jména, vyhýbá se opakování bezobsažných sloves.	popis		
Dokáže napsat běžné písemnosti.	Píše soukromé i oficiální dopisy, používá v nich vhodné prostředky s ohledem na jejich adresáta.	dopis	MDV/6	
Dokáže napsat běžné písemnosti.	Výstižně a stručně formuluje zprávy a oznámení.	zpráva a oznámení	MDV/6	
Dokáže napsat běžné písemnosti.	Vyplní běžné tiskopisy (složenky, objednávky, podací lístek).	tiskopisy		
	Využívá výstižné zkratky v písemné komunikaci.	SMS		
	Vědomě rozvíjí svou slovní zásobu, hledá a poznává slova příbuzná, používá slovníky pro určení významu slova.	slovní zásoba, orientace ve slovnících		
Komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk.	Vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce.	formy prezentace	OSV/2	

	Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace.	manipulativní působení projevu	MDV/4	
Komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk.	V diskusi postupuje podle dohodnutých pravidel, vyjádří i obhájí svůj vlastní názor, trpělivě a věcně ho vysvětluje.	diskuse	OSV/2	
	Vytváří stručné poznámky a výpisky z textu, výstižně reprodukuje smysl textu i další hlavní myšlenky, posoudí úplnost či neúplnost sdělení.	práce s textem	MDV/1	
		II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
		úvod do českého jazyka		
	Význam slov, kterým nerozumí, si vyhledává a ověřuje ve Slovníku spisovného jazyka českého a slovníku cizích slov.	práce se slovníky		dovednost využívána a rozvíjena v naukových předmětech
Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu.	Vyhledává v Pravidlech českého pravopisu či ve Slovníku spisovného jazyka českého správný pravopis slov.	práce s Pravidly		
Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu.	Ve spolupráci se spolužáky se orientuje v úvodní části Pravidel českého pravopisu s pravopisnými pravidly, vyhledává v nich potřebná poučení a aplikuje je na jednodušší případy probíraného učiva.	práce s Pravidly	OSV/2	
Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	Rozliší jazykové projevy realizované spisovným jazykem, nářečím a obecnou češtinou.	základní útvary ČJ, národní jazyk, mateřský jazyk		OV
	Vyjmenuje příklady dalších slovanských jazyků.	slovanské jazyky, západoslovanské jazyky	MKV/4	Z
		zvuková stránka jazyka a hláskosloví		
Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	Spisovně vyslovuje běžně užívaná česká slova.	spisovná výslovnost		
	Ve svých mluvených projevech správně používá přízvuk, na vhodných místech využívá pauzy, správně intonuje a používá vhodné tempo řeči.	přízvuk, pauza, tempo řeči	OSV/2	
Zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis.	Píše správně i se zdůvodněním i/y ve vyjmenovaných slovech i slovech k nim příbuzných.	pravopis i/y ve vyjmenovaných a k nim příbuzných slovech		
		slovní zásoba a tvoření slov		
Správně píše slova s předponami.	Ve slovech příbuzných rozliší kořen slova, předpony, přípony a koncovky.	rozbor stavby slova, kořen, předpona, přípona, koncovka		
	K slovům odvozeným vyhledá slova základová a zjistí slovtvorný základ.	slovtvorný rozbor, základové slovo, slovtvorný základ		
	Správně čte zdvojené souhlásky a píše správně a se zdůvodněním běžná slova se zdvojenými souhláskami.	pravopis zdvojených souhlásek		

	Píše správně a se zdůvodněním skupiny s pě, bě/bje, vě /vje, mě/mně.	pravopis těchto hláskových skupin		
Správně píše slova s předponami.	Píše správně, případně i se zdůvodněním slova s předponami s-, z- a vz-.	předpony s, z, vz		
	Pomocí vhodných morfémů vytváří slova příbuzná a rozumí jejich významu.	příbuzná slova	OSV/1	
		tvarosloví		
Pozná a určí slovní druhy.	Na základě pochopeného algoritmu přiřazuje jednotlivá slova ke slovním druhům.	slovní druhy		
Pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa.	Tvoří spisovné tvary ohebných slov a vědomě jich správně používá.	slova ohebná a neohebná		
Skloňuje podstatná jména.	Rozliší a pojmenuje podstatná jména abstraktní a konkrétní, pomnožná, hromadná a látková, obecná a vlastní, určuje mluvnické kategorie podstatných jmen.	abstraktní, konkrétní, pomn., hromadná, látková, obecná a vlastní		
Skloňuje přídavná jména.	Používá správné tvary přídavných jmen, na základě určení jejich druhu správně píše s pomocí jejich vzorů koncovky přídavných jmen, určuje mluvnické kategorie přídavných jmen.	přídavná jména		
Pozná osobní zájmena.	Vyhledá v textu zájmena, používá jejich spisovné tvary a určí jejich druh a správně a se zdůvodněním píše stejně znějící tvary zájmen (my/mi, mně/mě).	zájmena		anglický, německý jazyk
	Vyhledá v textu číslovky, používá jejich spisovné tvary a určí jejich druh, prostřednictvím pravopisu správně rozliší číslovky základní a řadové zapsané číslicí.	číslovky		matematika
Časuje slovesa.	Používá správné tvary sloves, určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas).	slovesa		
	Píše správně a se zdůvodněním skupiny mě/mně v příslovcích i v různých tvarech sloves a podstatných jmen i ve slově tamější.	příslowce		
		skladba		
	Vyhledá a určí základní větné členy a tvoří s nimi věty.	podmět a přísudek		
Zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem.	Píše správně koncovky příčestí minulého.	shoda		
Rozezná větu jednoduchou od souvětí.	Rozliší větu jednoduchou a souvětí.	věta, souvětí		
	Ve větě jednoduché i v souvětí používá (a vyhledá) nejobvyklejší spojovací výrazy.	spojovací výrazy		

		III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
	Čte plynule, výrazně a s porozuměním (nahlas i potichu) přiměřeně náročné umělecké i populárně naučné texty.	umělecký a populárně naučný text		
Ústně formuluje dojmy z četby.	Diskutuje o přečteném, souvisle reprodukuje text.	reprodukce textu	OSV/1	
Ústně formuluje dojmy z četby.	Zaznamenává si písemně své dojmy z četby.	záznam a reprodukce hlavních myšlenek	OSV/1	
	Vysvětlí a posoudí jednání hrdinů uměleckého díla.	hrdina	OSV/2	
	Vyjádří časovou i kauzální následnost jednotlivých epizod literárního díla.	základy literární teorie		
	Rozliší díla ústní lidové slovesnosti a literatury.	literatura, slovesnost	MKV/4	
Rozezná základní literární druh.	Vysvětlí, čím se vyznačuje próza, poezie a drama.	próza, poezie, drama		
	Porovná pohádku klasickou a moderní a umělecké prostředky, kterých využívají, napíše vlastní dokončení pohádky.	pohádka (klasická a moderní)	OSV/3	
	Posoudí, které části vybraných pověstí vycházejí z historické skutečnosti.	pověst		dějepis, zeměpis
	U vybraných bájí objasní, které jevy se tyto báje pokoušejí vysvětlit.	báje, mýtus (mytologie)	MKV/4, VMEGS/1	dějepis, zeměpis
	V bajce rozezná její typické znaky a pointu.	bajka		
	Při rozboru básní používá elementární literární pojmy (sloka, verš, rým).	sloka, verš, rým		
	Rozpozná rým sdružený, střídavý a obkročný.	druhy rýmů		
	Rozpozná epické a lyrické části literárního díla.	epika, lyrika		
	S porozuměním používá pojmy monolog, dialog, scénické poznámky.	monolog, dialog...	OSV/2	
	S porozuměním používá pojmy ze světa divadla (režisér, dramatik, dějství, premiéra, repríza, derniéra, komedie, tragédie) a filmu (režisér, kameraman, klapka..., animace).	divadelní hra a film		
	Výrazně recituje vhodné umělecké texty.	interpretace uměleckých textů	OSV/2	
	Porovná část původního textu a jeho adaptace ve scénáři.	adaptace		
	Vytváří své vlastní jednoduché literární texty.	vlastní texty	OSV/1	
	Orientuje se v dětském oddělení místní pobočky regionální knihovny.	besedy v knihovně		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.	Souvisle vypravuje (používá časové následnosti), pro vyjádření napětí využívá kratších vět a přechodu z minulého času do času přítomného.	vypravování pohádky, dovyprávění příběhu	OSV/2	
	Přesně popisuje, s rozmyslem vybírá vhodná přídavná jména, vyhýbá se opakování bezobsažných sloves.	popis třídy, popis cesty do školy, popis jednoduchého přístroje		
	V textu vyhledává klíčová slova, výstižně reprodukuje hlavní myšlenky, vypíše informace, jež ho zaujaly, z jednoduššího populárně naučného textu vytvoří výtah.	výpisky, výtah	MDV/3	
Komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk.	Při diskusi si ujasňuje téma či smysl diskuse, neodbíhá od tématu, navazuje na myšlenky druhých.	diskuse, interview	OSV/2, MDV/6	
Popíše osoby.	Uspořádaně popisuje vzhled svých přátel, příbuzných a známých, používá výstižné názvy vlastností.	charakteristika (vnější a vnitřní - přímá, nepřímá)	OSV/2	
	Dramatizuje ve spolupráci se spolužáky každodenní situace.	dramatizace	OSV/3	
		II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
		nauka o slovech a tvoření slov		
	Hledá, formuluje a jednoduše definuje věcné významy slov.	slovo a sousloví, jednoznačná slova a mnohoznačná slova.		
	K různým slovům uvádí synonymní řady a antonyma.	synonyma, antonyma.		
	Uvede příklady homonym.	homonyma		
	Uvede příklady různých způsobů obohacování slovní zásoby.	tvoření nových slov, přejímání slov		
	Rozezná slova odvozená a složená a zkratky, uvede, jak tato slova vznikla.	tvoření slov - odvozováním, skládáním a zkracováním		
	V odborném textu z různých oblastí vyhledá termíny.	odborné názvy, názvosloví	MDV/1	
		tvarosloví		
	Používá správný pravopis častých vlastních jmen a	psaní velkých písmen		

	názvů, správné psaní velkých písmen v méně běžných typech si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu.			
Skloňuje podstatná jména.	Tvoří správné tvary i u podstatných jmen s odchylným skloňováním.	ruce, ruky.		
	Stupňuje přídavná jména.	stupňování přídavných jmen		
Pozná osobní zájmena.	Skloňuje zájmena (i vztažná).	zájmena		
Časuje slovesa.	Vytváří slovesné tvary různých způsobů, převádí z jednoho způsobu do druhého.	slovesný způsob		
	Rozliší příslovečnou spřežku od spojení předložky a podstatného jména a správně je píše.	příslovečné spřežky		
	Stupňuje příslovce.	stupňování příslovcí		
	Ve svých jazykových projevech volí vhodné předložky a spojky, používá synonymních spojek.	neohebné slovní druhy		
		skladba		
	Ve svých projevech vědomě využívá vhodných vět podle postoje mluvčího různého druhu.	druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací – doplňovací a zjišťovací, rozkazovací, přací), věty zvolací	OSV/2	
	Ve větě rozezná podmět a přísudek, rozliší podmět vyjádřený, několikanásobný a všeobecný, nevyjádřený, přísudek slovesný a jmenný se sponou a jmenný beze spony.	základní skladební členy		
	Rozezná věty podle členitosti.	věty jednočlenné a dvojčlenné, větný ekvivalent		
	V jednoduché větě vyhledá a určí základní a rozvíjející větné členy a tvoří s nimi věty.	podmět a přísudek, PK (Sh, Nesh, rozvitý a postupně rozvíjející), PT, PU (místa, času, způsobu)		
	Graficky znázorňuje strukturu věty a tvoří věty na základě grafických schémat.	větné členy		
		III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Rozezná základní literární druhy a žánry.	Při rozboru textu používá jednoduché literární pojmy.	proza, poezie, epika, lyrika, drama, sloka, verš, rým, druhy rýmů, refrén, personifikace		
	Vyhledá a souvisle a výstižně reprodukuje hlavní myšlenky přečteného textu.	reprodukce textu	MDV/3	
Orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku.	Interpretuje vlastními slovy smysl díla.	povídka, román		
	Čte povídky různých typů a popíše jejich ustálené znaky	povídky ze života mládeže,	OSV/2, ENV/4	

	a postupy.	přírodní, fantastické, detektivní, dobrodružné, humoristické, sci-fi, horor		
	Vysvětlí jednání hrdinů, jeho příčiny, mluví o jejich pocitech a citech, porovnává jednání hrdinů textů se svými zážitky a zkušenostmi.	hrdina literárního díla	OSV/2	
	Na základě osvojených znalostí z literární teorie tvoří vlastní literární texty.	vlastní tvorba	OSV/1, MDV/6	
Ústně formuluje dojmy z četby.	Formuluje ústně a písemně své názory na četbu.	vytváření vlastních textů	OSV /1	
	Orientuje se v dětském oddělení místní pobočky regionální knihovny.	návštěva knihovny		
	V textech básní vyhledá jednotlivé básnické prostředky, rozliší lyrické a epické básně.	druhy lyriky, rým, druhy rýmu, metafora, epiteton, personifikace		
	V klasických dramatech rozliší prvky komedie a tragédie.	tragédie, komedie	OSV/2	
Ústně formuluje dojmy z divadelního nebo filmového představení.	Vysvětlí, co je úkolem jednotlivých profesí divadelního a filmového týmu.	scénárista, choreograf, osvětlovač, nápověda, klapka	MDV/3	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
8. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	Souvisle vypravuje, vtipně využívá situační a jazykový humor.	vypravování pohádky popletené, zmodernizované	OSV/1	
	Ve vypravování využívá různých možností zápisu přímé řeči.	přímá řeč		
Podle předlohy sestaví vlastní životopis	S pomocí počítače napíše svůj životopis a strukturovaný životopis.	životopis, strukturovaný životopis		
Podle předlohy napíše žádost	Napíše jednoduchou žádost spojenou s aktuální potřebou třídy, či školy.	žádost, objednávka	VDO/1	
Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup	Přesně popisuje.	popis		
	Při popisu věci, krajiny, či události, k nimž má pozitivní vztah, používá přiměřených obrazných vyjádření (přívlastků, přirovnání, personifikace, metafor), vyjádří přiměřeně vjemy různých smyslů.	líčení	EV/4	
	Vytváří podnětné otázky, provokující adresáta k zajímavým odpovědím.	rozhovor	OSV/2, MDV/6	
	Formuluje jednoduché texty žurnalistických žánrů.	zpráva, oznámení, inzerát, pozvánka	MDV/6	
	Věcně a srozumitelně vysvětluje své názory na aktuální problémy, které se ho týkají, vyjádří i své postoje, svou úvahu podpoří vhodnou argumentací.	jednoduchá úvaha	OSV/3	
		II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
		úvod do českého jazyka		
Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Rozliší spisovný a nespisovný jazyk, rozezná prvky obecné češtiny i nářečí.	obecná čeština, nářečí, slang, argot		
	Pečuje o kulturu svého mluveného a psaného projevu.	kultura jazyka		
		zvuková stránka jazyka a hláskosloví		
	Ve svých jazykových projevech používá vhodné	intonace, frázování, tempo řeči	OSV/2	

	intonace, frázování, tempa řeči.			
		nauka o slovech a tvoření slov		
	Na příkladech v textu dokládá různé způsoby obohacování české slovní zásoby.	skládání – složenina vlastní a nevlastní, odvozování, zkracování – iniciálová zkratka, zkratkové slovo přejímání slov, sousloví		
	Vysvětlí nejběžněji používaná přenesení významu i nejběžnější frazémy, sám je používá.	metafora, metonymie, frazém		
	Rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je synonymními slovy domácími.	práce se slovníkem cizích slov		
		tvarosloví		
Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	Používá správný pravopis častých vlastních jmen a názvů, správné psaní velkých písmen v méně běžných typech si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu.	psaní velkých písmen		
Skloňuje podstatná jména a přídavná jména	Skloňuje běžně užívaná slova přejatá a cizí vlastní jména významných osobností.	skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních	VMEGS/1	
Časuje slovesa	Rozezná slovesa v činném a trpném rodu, vzájemně je převádí z jednoho rodu do druhého.	slovesný rod		
	Rozezná u sloves slovesný vid, vytváří řady sloves s různými vidy a různou násobeností děje.	slovesný vid (dokonavý a nedokonavý), vidové dvojice		
	Rozliší spojky souřadící a podřadící, vhodně využívá synonymních spojovacích výrazů.	spojky souřadící a podřadící		
		skladba		
	Jednoduché věty spojuje pomocí vhodných spojovacích výrazů do souvětí.	věta jednoduchá a souvětí		
	Vyhledá a určí další druhy PU.	příslivečné určení míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky		
Rozezná větu jednoduchou od souvětí	Nahrazuje větné členy vedlejšími větami a naopak, určí druh vedlejší věty.	druhy vedlejších vět: podmětová, předmětová, příslivečná (místní, časová, způsobová, měrová, příčinná - důvodová, účelová, podmínková a přípustková), přívlastková, přísudková		
Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Píše správně interpunkci v jednodušších souvětích podřadných i souřadných.	syntaktický pravopis souvětí podřadného		
	Graficky znázorní jednoduché souvětí.	vzorce souvětí		
		III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		

	Seznamuje se s nejvýznamnějšími díly a autory světové a české literatury po dobu XIX. století, uvede základní charakteristiku, představitele a díla významných uměleckých směrů.	renesance (Shakespeare), Baroko (Komenský), Klasicismus (Swift), Romantismus (Mácha), Realismus (Twain, Němcová, Jirásek)	VMEGS/1	
	Na literárních ukázkách doloží znaky eposu a kroniky.	Epos o Gilgamešovi, Bible, Homér, Dalimilova kronika	MKV/3, VMEGS/1	
	Seznámí se tvorbou významných českých osobností.	Karel IV., Jan Hus, Jan Amos Komenský		
	Doloží znaky typické pro bajku.	Ezop, La Fontaine, Krylov		
	Vysvětlí význam národního obrození.	Dobrovský, Jungman, Čelakovský, Erben, Tyl		
	Doloží znaky typické pro epigram.	Havlíček Borovský		
	Rozliší podle typických znaků baladu a romanci.	Erben, Neruda		
	Vyhledá a pojmenuje básnické prostředky.	Vrchlický, Čech, Bezruč		
	Výrazně recituje vybrané umělecké texty.	přednes vhodných literárních textů	OSV/2	
	Využívá inspirace z přečtených textů k tvorbě vlastních literárních pokusů.	vlastní tvorba	OSV/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Vypráví podle předem připravené osnovy	Připraví vypravování, v němž použije vhodné jazykové prostředky.	vypravování bajky	OSV/1	
	V charakteristice vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy i zvláštnosti, napíše charakteristiku literárního nebo filmového hrdiny.	charakteristika, charakteristika literárních a filmových postav	OSV/2	
	Při popisu věci, krajiny, či události, k nimž má pozitivní vztah, používá přiměřených obrazných vyjádření (přívlastků, přirovnání, personifikace, metafor), vyjádří přiměřeně vjemy různých smyslů.	líčení	EV/4	
	Popíše postup jednoduché práce.	popis pracovního postupu, návod		
Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	Výstižně reprodukuje hlavní myšlenky, vytváří výpisky i jednoduchý výtah z textu, rozliší fakta od názorů a hodnocení.	výpisky, výtah	MDV/1, MDV/2	svět práce
S vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	Připraví k prezentaci výklad o něčem, co ho zajímá, využije k tomu různých informačních zdrojů.	výpisky, konспект, výklad	OSV/2	
	Věcně a srozumitelně vysvětluje své názory na aktuální problémy, které se ho týkají, vyjádří i své postoje, svou úvahu podpoří vhodnou argumentací.	úvaha	OSV/3	
	Připraví proslov k nějaké události v životě třídy či školy.	proslov	VDO/1	
	V různých zdrojích vyhledá ukázky funkčních stylů a doloží jejich typické znaky.	funkční styly (hovorový, odborný, umělecký, publicistický, administrativní a řečnický) a jejich typické znaky	MDV/3	
	Při ústním projevu používá vhodně adekvátní paralingvistické prostředky a vědomě i prostředky nonverbální.	mluvní cvičení	OSV/2	
	Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, rozpozná její jazykové i mimojazykové prostředky, rozeznává skryté významy a záměry autora (ústního i písemného projevu).	reklama, prostředky reklamy, manipulativní vyjadřování	MDV/4	

		II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
		úvod do českého jazyka		
	Vysvětlí základní důvody vývoje češtiny.	vývoj českého jazyka		
	Rozezná základní podobnosti v příbuzných jazycích.	slovanské, germánské a románské jazyky – indoevropské jazyky	MKV/4	zeměpis, dějepis
	Rozezná prvky obecné češtiny i nářečí, ve vhodné situaci a pro oživení svého spisovného jazykového projevu je uvědoměle používá.	obecná čeština, nářečí	MKV/4	zeměpis, dějepis
		zvuková stránka jazyka a hláskosloví		
	Spisovně vyslovuje běžně používaná cizí slova, správně je i zapíše.	slova přejatá		
	Ve svých projevech vědomě využívá zvukových prostředků řeči.	melodie a tempo řeči, přízvuk, příklonky		
		nauka o slovech a tvoření slov		
	Rozumí způsobům obohacování české slovní zásoby a využívá je i ve svých projevech.	způsoby obohacování slovní zásoby		
	V textu rozezná slova zastarávající i nově vytvořená.	archaismus, historismus, neologismus		
	Používá slovníky pro určení významu slova, jeho stylové charakteristiky nebo citového zabarvení.	práce se slovníky		
		tvarosloví		
	Správně skloňuje a používá správné tvary obecných i vlastních jmen přejatých (i cizí vlastní jména významných osobností).	skloňování obecných a přejatých vlastních jmen	VMEGS/1	
	Rozezná rozdíl mezi přirozeným a mluvnickým číslem, rodem a životností.	mluvnické číslo, rod a životnost		
		skladba		
	Vyjadřuje vhodným způsobem významové vztahy - slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinné (důvodové) a důsledkové mezi HV, rozšíří větu jednoduchou na souvětí s požadovaným vztahem.	souvětí souřadné		
	Rozezná vztahy mezi souřadně spojenými vedlejšími větami.	významový poměr mezi vedlejšími větami		
	Rozšíří větný člen na člen několikanásobný s požadovaným vztahem.	významový poměr mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu		
	Rozebere složité souvětí.	rozbor složitých souvětí		

	Prostřednictvím přístavkové konstrukce vyjádří totožnost (i v psaném projevu), rozezná použití přístavku ve větě.	přístavková konstrukce		
	Rozezná a používá odchylných konstrukcí ve větě.	vsuvka, samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa		
	Používá správného syntaktického pravopisu, správně používá i složitější pravidla shody přísudku s několikanásobným podmětem, používá správnou interpunkci ve větě jednoduché i v souvětích.	syntaktický pravopis		
	Vytváří souvislé texty v souladu se zásadami českého slovosledu.	aktuální členění výpovědi, činitelé uspořádání slov v české větě – významový, mluvnický, zvukový jádro a východisko výpovědi		
		III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Má pozitivní vztah k literatuře	Seznamuje se s nejvýznamnějšími díly a autory světové a české literatury od počátku XX. století po současnost.	Bezruč, Remarque, Hašek, Wolker, K. Čapek, Nezval, Osvobozené divadlo, Poláček, Tolkien, Seifert, Hrubín, Semafor, Pavel, Kainar, Škvorecký, Kundera, Havel, Hrabal, Nohavica	VMEGS/1	
	Rozpozná základní rysy výrazného individuálního autorského stylu.	autorský styl	MDV/4	
	Argumentuje, proč považuje přečtenou knihu za hodnotné, nebo naopak konzumní dílo.	kýč, konzumní dílo		
Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	Jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla, při rozboru textu využívá základní literární pojmy.	kompozice literárního díla		
Rozezná základní literární druhy a žánry	Rozezná různé žánry literatury, na různých ukázkách určí jejich typické znaky.	autobiografie, reportáž		
	S porozuměním používá pojmy ze světa divadla a filmu.	jeviště, dekorace, nápověda..., dějství, výstupy, scény		
	Výrazně a s prožitkem recituje vhodné umělecké texty.	přednes vhodných literárních textů	OSV/2	
Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury	Vede si poznámky o přečtených knihách a výpisky z nich, formuluje dojmy z četby, z návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	čtenářský deník		
Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	Porovná literární text a jeho adaptaci při filmovém zpracování.	filmová adaptace literárních děl		

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk rozšiřuje nejen jazykovou složku vzdělání žáků soustavně prohlubovanou výukou mateřského jazyka, ale i jejich všeobecný kulturní rozhled jakožto předpoklad k otevřenosti, porozumění, toleranci a schopnosti chápat a oceňovat kulturní hodnoty nejen svého národa, ale i národů jiných. Zároveň přispívá k rozvoji intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků, jejich dovedností a návyků samostatné duševní práce a k celkové kultivaci jejich vyjadřování i chování.

Primárním cílem vyučování cizím jazykům je položit pevný základ komunikativní kompetence v příslušném cizím jazyce. Jde o vytvoření základu, na němž lze dalším studiem rozvíjet osvojení tohoto jazyka podle individuálních schopností a potřeb žáka, případně rozvíjet i znalost jazyků dalších.

Obsahem výuky je **systematické rozvíjení řečových dovedností** zahrnujících dovednosti receptivní, tj. porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu, i dovednosti produktivní, tj. ústní a písemné vyjadřování, na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků. Při výuce anglického jazyka vychází škola z Evropského referenčního rámce pro jazyky (resp. Evropské jazykové portfolio). Vedle schopnosti komunikace, která je nástrojem při kontaktu s lidmi z různých částí světa, usnadňuje znalost jazyka rovněž práci s počítačem, Internetem apod. Proto je kladen důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, pracují více s časopisy a anglickými knihami, konverzují spolu anglicky v celcích a ve skupinách. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí.

Povinná časová dotace předmětu je ve všech ročnících 2. stupně 3 hodiny.

Předmětem Anglický jazyk procházejí neustále **průřezová témata**: Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice, tematický okruh - Morální rozvoj, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tematický okruh Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Multikulturní výchova – tematický okruh Multikulturalita. Jiná jsou naplňována prostřednictvím jednotlivých hodin nebo prostřednictvím miniprojektů.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které zahrnují formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- za pomoci učitele nebo samostatně žáci vyhledávají nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- žáci analyzují a procvičují novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolé

Ke kompetencím k řešení problémů:

- učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- rozvíjíme schopnosti žáků mluvit anglicky s cizím člověkem
- učíme žáky využívat všechny prostředky a opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- zapojujeme žáky do práce na projektech, při kterých využívají znalosti i z jiných předmětů
- vedeme žáky k porovnávání výsledků své práce se spolužáky, k jejich vyhodnocování a vyvozování osvědčeného postupu pro svou další práci
- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů
- nabízíme žákům možnost pracovat s texty, které simulují různé problémové situace v životě

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňujeme žákům samostatné ústní i písemné prezentace v anglickém jazyce
- učíme žáky rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- vedeme žáky k využívání dovedností osvojených v anglickém jazyce k navazování kontaktů či vztahů s jinými lidmi
- procvičujeme gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a tím vedeme žáky k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- umožňujeme žákům sdělovat své názory a pohledy na svět prostřednictvím projektů

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky v jednoduchých situacích dokázat vyžádat si nebo poskytnout radu a pomoc v anglickém jazyce
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování v anglicky mluvícím prostředí, zásady slušného chování, vzájemné tolerance a vzájemné ohleduplnosti
- vedeme žáky ke spolupráci na jednoduchém úkolu v anglicky hovořící společnosti
- umožňujeme žákům pracovat na úkolech ve dvojici nebo v týmu, ovlivňovat kvalitu společné práce
- nabízíme žákům možnost porovnávat své chování v kolektivu s chováním postav v jednotlivých příbězích
- rozvíjíme individuální schopnosti a potřeby žáků
- necháváme žákům při práci s učebnicí dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohroží příjemnou atmosféru hodiny
- podporujeme sebedůvěru a sebeúctu

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k získání představy o zvycích a svátcích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se svátky a zvyky u nás v České republice
- umožňujeme žákům poznávat v textech různé chování lidí, různé názory, projevy a hodnoty
- učíme žáky vyjadřovat své postoje k dění ve svém okolí
- vedeme žáky k prohlubování odpovědnosti za svou práci, která je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- nabízíme možnost využívat anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí humanitních a přírodních věd
- umožňujeme žákům samostatně nebo ve skupině pracovat při realizaci projektů v rámci vyučovacího předmětu i v rámci školních projektů
- učíme žáky pracovat s učebnicí podle pravidelného schématu, vedeme je k systémové práci
- umožňujeme žákům pracovat na úkolech, při kterých projeví kromě své iniciativy, představivosti a schopnosti spolupracovat s ostatními, také smysl pro správné načasování dílčích úkolů
- vedeme žáky k přesnému rozplánování si jednotlivých etap práce na projektu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Dokáže rozumět jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.	oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva, poděkování, žádost o pomoc, přání, nakupování, popis osob, věcí a míst, jednoduché informace v telefonní konverzaci	VMEGS/1,2	
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Demonstruje jednotlivé pokyny týkající se školního prostředí a dokáže na ně reagovat.	pokyny: Come here, Close your book, Don't look,.		
	Dokáže rozumět textu písně.	jednoduché písně		
	Vybere a správně doplní vynechaná slova v jednoduchém textu.	práce s krátkým a autentickým textem		
	Uspořádá do správného pořadí jednotlivé části krátkých textů nebo písně na základě poslechu.	porozumění jednoduchému textu na základě poslechu		
	Rozpozná a demonstruje pokyny týkající se školního prostředí.	Classroom English		
	MLUVENÍ			
	Reprodukuje, co komu patří.	Nakupování: základní gramatické struktury, základní vztahy mezi slovy ve větě, sloveso HAVE GOT (plné i krátké tvary), množné číslo podstatných jmen, otázky typu How many., How much...		
	Reprodukuje a formuluje časové informace.	časové otázky a odpovědi na ně: What's the time? It's ..., What day is it?		
Mluví o své rodině, kamarádech škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Pojmenuje a vyjádří vlastními slovy jednoduché každodenní činnosti.	Přítomný čas prostý v oznamovací větě a v otázce.		
	Hovoří o tom, co kdo má a nemá rád, o běžných denních činnostech, ptá se na ně.	Zápor a otázka přítomný čas prostý (do/does, don't/doesn't), základní gramatické struktury,		

		slovosled tematické okruhy: Rodina, Škola, Volný čas a záliby		
	Gramaticky správně tvoří přítomný čas vybraných sloves.	použití sloves: go, do, like, collect, play,....		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem.	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdravy, představování		
	Pojmenuje, co kdo může nebo umí udělat.	sloveso CAN v oznamovací větě, otázce a v záporu		
	Objedná si jídlo a pití v kavárně nebo v restauraci.	sloveso MUST v oznamovací větě, otázky typu Can I have...? Do you want anything to drink?, Do you like..?		
	Počítá v rozsahu 1- 100.	číslůvky 1-100		
	Hovoří o zvycích, obvyklých činnostech a o tom, co právě dělá.	přítomný čas prostý v porovnání s přítomným časem průběhovým v oznamovací větě, v otázce a v záporu		
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Vyjádří vlastními slovy, kde jsou umístěny věci a osoby, dokáže tvořit otázky na umístění, o druhu a vzhledu věcí a odpovídá na ně.	základní gramatické struktury a typy vět, základní vztahy-umístění: Where is/ Where are..., There is/ There are..., sloveso TO BE ve všech osobách a číslech ,otázky typu What's this?, Who's this?		
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Vybere, přiřadí a pojmenuje jednotlivé obrázky z tematických celků.	tematické celky: Rodina, Školní předměty, Volný čas a záliby, Zvířata, Lidské tělo Domov, Náš byt nebo dům, Město, Nákupy a Oblečení		
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.	práce na komunikačním projektu, popis rozličných věcí a osob, písemné vypracování vlastního rozvrhu hodin, popis různých míst,...		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Vybere a správně doplní vynechaná slova v jednoduchém textu.	práce s krátkým a autentickým textem		
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Popíše podle obrázku osoby a vzájemně je porovná, přiřadí správné obrázky k popisům a naopak.	popis osoby: He's tall and slim. He wears glasses. He has got a short		

		brown hair and..		
	Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.	četba textů jednotlivých tematických okruhů, četba autentických textů: pohlednice, dopis, mail, krátké informace v časopisech		
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	práce s textem		
	Používá dvojjazyčný slovník.	četba jednoduchých textů		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat.	Dokáže rozumět jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci.	oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva, poděkování, žádost o pomoc, přání, nakupování, popis osob, věci a míst	VMEGS/1,2	Projekty: Můj mazlíček, Rok v mém životě, Nemoci
	Porozumí obsahu slyšeného příběhu v minulosti.	jazykové prostředky a funkce: Past simple tense of verb "TO BE", regular verbs, irregular verbs		
	Dokáže rozumět textu písně.	jednoduché písně		
	Vybere a správně doplní vynechaná slova v jednoduchém textu.	práce s krátkým a autentickým textem, porozumění textu		
	Uspořádá do správného pořadí jednotlivé části krátkých textů nebo písně na základě poslechu.	porozumění textu přiměřené obtížnosti na základě poslechu		
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozpozná a demonstruje pokyny týkající se školního prostředí.	Classroom English		
	MLUVENÍ			
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Reprodukuje, co komu patří.	Nakupování: základní gramatické struktury, základní vztahy mezi slovy ve větě, sloveso HAVE GOT (plné i krátké tvary), množné číslo podstatných jmen, otázky typu How many., How much...	OSV/2	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Reprodukuje, formuluje a interpretuje časové informace.	časové otázky a odpovědi na ně: What's the time? It's ..., What day is today?		
	Pojmenuje jednotlivé aktivity a každodenní činnosti v životě lidí.	Přítomný čas prostý a minulý čas prostý v oznamovací větě a v otázce	VMEGS/1, 2 MDV/4	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Hovoří o tom, co kdo má a nemá rád, o běžných denních činnostech, ptá se na ně.	Zápor a otázka přítomný čas prostý (do/does, don't/doesn't),		

		minulý čas prostý (did/didn't), základní gramatické struktury, slovosled tematické okruhy: Rodina, Škola, Animals, Volný čas a záliby		
	Gramaticky správně tvoří minulý čas prostý vybraných sloves.	Použití pravidelných a nepravidelných sloves: go, do, buy, write, eat,...		
Mluví o své rodině, kamarádech škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Se aktivně zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem.	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdravy, představování	OSV/2 MKV/4	
	Pojmenuje, co kdo může nebo umí udělat.	sloveso CAN v oznamovací větě, otázce a v záporu v minulém čase		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Objedná si jídlo a pití v kavárně nebo v restauraci.	sloveso MUST v oznamovací větě, otázky typu Can I have...? Do you want anything to drink?, Do you like..?		
	Rozlišuje v ústním projevu rozdíly mezi základními a řadovými číslovkami.	základní číslovky 1-100, řadové číslovky a jejich použití ve vyjádření data: Dates, Months	MKV/4	
Mluví o své rodině, kamarádech škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Hovoří o zvycích, obvyklých činnostech a o tom, co právě dělá.	přítomný čas prostý v porovnání s přítomným časem průběhovým v oznamovací větě, v otázce a v záporu	VMEGS/1, 2	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Vyjádří vlastními slovy, kde jsou umístěny věci a osoby, dokáže tvořit otázky na umístění, o druhu a vzhledu věcí a odpovídá na ně.	základní gramatické struktury a typy vět, základní vztahy-umístění: Where is/ Where are..., There is/ There are..., sloveso TO BE ve všech osobách a číslech, otázky typu What's this?, Who's this? This/that/these/those	OSV/2 MDV/4	
	Stručně reprodukuje obsah přiměřené obtížného textu, promluvy a konverzace.	odvodí význam podobných slov v kontextu, převypravuje krátký příběh nebo část pohádky	MDV/4	
	Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	Everyday English	VMEGS/1, 2	
	Dokáže pojmenovat jednotlivé členy rodiny a vést jednoduchou konverzaci o ostatních lidech.	tematický celek Rodina: základní gramatické struktury, slovosled, Physical description - using adjectives		

	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
	Vybere, přiřadí, popíše jednotlivé obrázky z tematických celků.	tematické celky: Friends and family, Personal details, Physical descriptions, Colours, Clothes, Sports, Numbers, Classroom objects, Prices, Shopping, Months, The weather, Habits and hobbies, Animals, Parts of the body, Pets, Health, Doctors and dentists	VMEGS/1, 2	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.	práce na komunikačním projektu, popis rozličných věcí a osob, písemné vypracování vlastního rozvrhu hodin, popis různých míst,...	MDV/4	
	Vybere a správně doplní vynechaná slova v jednoduchém textu.	práce s krátkým a autentickým textem		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Popíše podle obrázku osoby a vzájemně je porovná, přiřadí správné obrázky k popisům a naopak.	popis osoby: He's tall and slim. He wears glasses. He has got a short brown hair and...		
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.	četba textů jednotlivých tematických okruhů, četba autentických textů: pohlednice, dopis, mail, krátké informace v časopisech	VMEGS/1, 2	
	Čte a rozumí obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory.	základní gramatické struktury: osobní a přivlastňovací zájmena, větný zápor a otázka, číslovky, vyjádření přítomnosti, změna stavu, schopnosti a dovednosti,...		
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalšíchosvojitých témat.	Sestaví jednoduché písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými celky.	napsání neformálního dopisu, pohlednice, sestavení jednoduchého dotazníku, napsání jednoduchého sdělení	MDV/4	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	práce s textem a mapou	MDV/4	
	Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	četba autentických textů		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
8. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat.	Porozumí obsahu slyšeného příběhu v minulosti.	jazykové prostředky a funkce: Past simple tense of verb "TO BE", regular verbs, irregular verbs		miniprojekty: "Život v minulosti" "Můj oblíbený recept" "Moje země" "Valentine's day" "Volný čas" "Zábava"
	Porozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory.	tematické okruhy slovní zásoby: School, My hobbies, My family, My future, Life in the future...		
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.	zdvořilé společenské fráze, dát radu, doporučit způsob řešení problému, vyjádřit zamýšlenou, jistou i obecnou budoucnost pomocí "going to" (chystat se)	OSV/3	
	V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	předložky a spojky ve větách, tvary sloves minulého času v kladných a záporných větách		
	Dokáže porozumět zeměpisnému popisu jednotlivých zemí a světadílů s využitím vizuální opory.	jazykové prostředky a funkce: porovnání stejných věcí/kvalit, popisná přídavná jména		
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozumí rozhovoru dvou osob na dané téma.	tematické okruhy slovní zásoby		
	MLUVENÍ			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Tvoří a klade otázky a dokáže na ně odpovědět.	kladná věta a otázka v minulém čase, zápor v minulém čase		
	Popíše činnosti, které dělá pravidelně ve volném čase.	jazykové prostředky: sloveso "muset/mít povinnost", frekvenční příslovce, příslovce s koncovkou -ly		

	Popíše osobu na základě osobních údajů a osobních věcí.	komunikační situace: popis, dotazy a odpovědi	OSV/2	
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Vypráví příběh podle obrázků v minulém čase s důrazem na správnou výslovnost.	výslovnost koncovky -ed u sloves v minulém čase, výslovnost nepravidelných sloves v minulém čase, oslabená výslovnost slov ve větě		
Mluví o své rodině, kamarádech škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Řekne, která jídla a nápoje má rád / nerad.	tematické okruhy slovní zásoby: Food and drinks, In the restaurant, Recipes, Towns and cities		
	Vyžádá si jednoduchou informaci.	komunikační situace: In the restaurant, Travelling, Shopping,..	OSV/2	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Dokáže popsat pracovní postup (příprava jídla - recept) s důrazem na správnou výslovnost.	přízvuk ve frázích, rozlišování stejné a rozdílné hlásky, výslovnost některých specifických hlásek "č" a "dž"		
	Porovná místa, věci, osoby na základě jejich podobnosti a dokáže pojmenovat rozdíly.	jazykové prostředky: Comparatives and superlatives of adjectives, porovnání za pomoci as...as, so...than, ...		
	Dokáže pojmenovat nejznámější země světa s důrazem na správnou výslovnost.	přízvuk ve slovech, výslovnost "th"		
	Tvořivým způsobem si ověřuje znalost slovní zásoby.	language twisters		
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.	tematické okruhy slovní zásoby. Entertainment, Daily routine, Free time, Customs, Records, Countries and continents, Clothes	VMEGS/1,2	
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Vytvoří část příběhu na základě daných informací a zahraje ho.	scénky, dramatizace		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Dokáže si domluvit schůzku s kamarádem.	komunikační situace. Date with my friend, Entertainment in my life,....		
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
	V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	předložky a spojky ve větách, tvary sloves minulého času v kladných a záporných větách		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Sestaví jednoduché písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.	tematické okruhy slovní zásoby. Entertainment, Daily routine, Free time, Customs, Records, Countries	VMEGS/1,2	

		and continents, Clothes		
	Dokáže napsat seznam nákupu a objednat si jídlo v restauraci.	jazykové prostředky: vyjádření množství potravin, Articles, Countable and uncountable nouns	OSV/2	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Napíše, která jídla a nápoje má rád / nerad.	tematické okruhy slovní zásoby: Food and drinks, In the restaurant, Receptions		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Napíše krátký dopis nebo delší vzkaz svému kamarádovi nebo učitelovi.	dopis		
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Vyhledá specifické informace v delším čteném textu.	příprava jídla podle receptu		
	Dokáže popsat pracovní postup (příprava jídla - recept) s důrazem na vyjádření množství.	Pokyny, imperative, countable and uncountable nouns		
	Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.	používání předpon a přípon		
	Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	četba autentického materiálu, časopisů a novin	VMEGS/1,2	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Dokáže porozumět zeměpisnému popisu jednotlivých zemí a světadílů s využitím vizuální opory.	jazykové prostředky a funkce: porovnání stejných věcí/kvalit, popisná přídavná jména		
	Porovná místa, věci, osoby na základě jejich podobnosti a dokáže popsat rozdíly.	jazykové prostředky: Comparatives and superlatives of adjectives, porovnání za pomoci as...as, so...than, ...		
	Popíše činnosti, které dělá pravidelně ve volném čase.	jazykové prostředky: sloveso "muset/mít povinnost", frekvenční příslovce, příslovce s koncovkou -ly		
	Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.	určování slovních druhů, stavba rozvitě věty, předložky, zájmena, zájmena v předmětu		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
	Rozumí obsahu jednoduchých slyšených textů nebo autentických materiálů s využitím vizuální opory nebo bez ní.	předložky a spojky ve větách, pravidla pořadí slov ve větě, tvoření přídavných jmen příponami, stupňování příslovčí		
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Reaguje adekvátně na aktuální situace z každodenního života.	Everyday English	VMEGS/2	
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozliší, kde se budovy, věci nebo místa nachází.	komunikační situace: lokalizace místa nebo objektu		
	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.	jazykové prostředky: přídavná jména a přirovnání, zájmena osobní a přivlastňovací, Tenses - Present tense, Past tense, Present perfect simple, minulé přičestí, předložky a příslovce		
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozumí rozhovoru dvou osob na dané téma.	tematické okruhy slovní zásoby		
	V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	Jazykové prostředky: podstatná jména, tvary sloves minulého, přítomného, budoucího a předpřítomného času v kladných a záporných větách		
	MLUVENÍ			
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Představí sebe a své blízké, popíše stručně své nejbližší okolí.	komunikační situace: představení sebe a svého okolí		
	Sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.	základní vztahy - existenciální, prostorové, časové, kvalitativní a kvantitativní tematické okruhy slovní zásoby: Family and friends, Personalities,		

		Activities,...		
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Dokáže popsat nejdůležitější události ve svém životě, popíše pocity z události.	komunikační situace: životní události, popis události za pomoci adjektiv, Feelings,.		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Tvoří a klade otázky související s událostí nebo činností v minulosti.	jazykové prostředky: Past simple tense s použitím "ago", používání zájmen, rozlišení muže a ženy v podstatném jméně		
	Dokáže stručně vyjádřit prostřednictvím jednoduché konverzace, co se chystá dělat a co má a nemá rád.	jazykové prostředky: Present tense simple and continuous, "-ing" forma pro "mít rád", vyjádření budoucnosti a popis budoucích plánů (chystat se něco dělat) "going to", výrazy s "have", spojování vět		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Vede rozhovor o svých kvalitách a zálibách.	tematické okruhy: Free time, School subjects, Technology,...		
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Reaguje adekvátně na aktuální situace z každodenního života.	Everyday English	VMEGS/2	
	Dokáže odpovědět na dotazy o své budoucnosti a ústně popíše představy o ní.	budoucí čas v souvislosti s nabídkou a rozhodnutím		
	Dokáže nabídnout a navrhnout určitý druh služby.	komunikační situace: nabídky, návrhy a rozhodnutí, předpovědi, tematické okruhy slovní zásoby: Transport, My future, Jobs, Livings,...	VMEGS/1	
	Popíše průběh minulého děje a dokáže udávat přesné časové údaje.	jazykové prostředky: Past tense continuous, předložky ve spojení s časovým údajem a s dobou		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	jednoduché sdělení - oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání, zpráva, rozhovor, interview		
	Ústně popíše místnost a situaci v ní, přiřadí správné obrázky k jednotlivým textům.	tematické okruhy: Houses and flats, Rooms in the house, Furniture and things in the house, Times		
	Vysvětlí, jak se dostat na určené místo.	popis směru cesty, určitý a		

		neurčitý člen		
	Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace nebo srozumitelně převypráví přečtený příběh.	komunikační situace a typy textů: osobní rozhodnutí, odmítnutí návrhu, filmová anotace, popis historické události, domluva a uspořádání záležitostí, osobní rada,...	MDV/5	
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Vyjmenuje školní pravidla, co se smí a nesmí ve škole dělat.	slovesa must, can, have to, may, need, tematické okruhy slovní zásoby: School		
	Zdůvodní své stanovisko či názor v rozhovoru s jednou nebo více osobami.	komunikační situace: osobní rada, osobní problémová situace		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Vyjádří svou otázku pomocí specifického výrazu.	Present perfect simple tense s "někdy" a "nikdy"		
	Neformálním způsobem vyjádří nutnost nebo potřebu něco udělat.	Everyday English		
	Tvořivým způsobem si ověřuje znalost slovní zásoby.	Language Twister		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	rozvoj slovní zásoby	OSV /1	
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
	Orientuje se a aktivně používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informace nebo význam slova ve vhodném výkladovém nebo tematickém slovníku.	četba autentického materiálu, časopisů a novin, internetové zpravodajství, úvod do fonetické abecedy v anglickém slovníku	MDV/1, 5	miniprojekty: Family, Free time, School subjects, Interesting country, Our future, Message about some accident, Capital of my country, My dream town, Guidebook of our town, Famous people of my country,....
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.	Dokáže písemně popsat nejdůležitější události ve svém životě, popíše pocity z události.	komunikační situace: životní události, popis události za pomoci adjektiv, Feelings,.		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Dokáže odpovědět na dotazy o své budoucnosti a písemně popíše představy o ní.	budoucí čas v souvislosti s nabídkou a rozhodnutím		
	Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.	neznámá slova v textu, předpony, přípony	MDV /1	

Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalšíchosvojitých témat.	Sestaví jednoduché písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.	tematické okruhy slovní zásoby: Family and friends, Personalities, Activities,...		
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu jednoduchých čtených textů nebo autentických materiálů s využitím vizuální opory nebo bez ní.	práce s textem, předložky a spojky ve větách, pravidla pořadí slov ve větě, tvoření přídavných jmen příponami, stupňování příslovcí		
	Dokáže písemně nabídnout a navrhnout určitý druh služby.	komunikační situace: nabídky, návrhy a rozhodnutí, předpovědi, tematické okruhy slovní zásoby: Transport, My future, Jobs, Livings,...	VMEGS/1	
	Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.	výslovnost samohlásek a souhlásek, dvojhásek a trojhásek, tichých hlásek, nepřízvučných hlásek, intonace v anglické větě		
	Napíše jednoduché texty týkající se průběhu minulého děje a dokáže udávat přesné časové údaje.	jazykové prostředky: Past tense continuous, předložky ve spojení s časovým údajem a s dobou		
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Vyhledá specifické informace v novinovém článku nebo na internetu za pomoci otázek nebo příkazů.	Everyday English		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalšíchosvojitých témat.	Popíše místnost a situaci v ní, přiřadí správné obrázky k jednotlivým textům.	tematické okruhy: Houses and flats, Rooms in the house, Furniture and things in the house, Times,.		
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Rozliší a popíše, kde se budovy, věci nebo místa nachází.	komunikační situace: lokalizace místa nebo objektu		
	Písemně vysvětlí, jak se dostat na určené místo.	popis směru cesty, určitý a neurčitý člen		
	Čte a rozlišuje informace o dopravních značkách a informativních cedulích a rozumí jejich sdělení.	frázová slovesa, tematické okruhy slovní zásoby: dopravní značky, informativní cedule a nápisy	VMEGS/1	
	Adekvátně používá a kombinuje čísla, rozlišuje vyjádření míry, délky, váhy, časového rozpětí či údaje.	čísla nad 100, zájmena složená s "nějaký", "nijaký", "jakýkoliv"		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalšíchosvojitých témat.	Písemně vyjádří svou otázku pomocí specifického výrazu.	Present perfect simple tense s "někdy" a "nikdy"		
	Neformálním způsobem vyjádří nutnost nebo potřebu něco udělat.	Everyday English		

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Je realizován v 7., 8. a 9. ročníku, vždy s dvouhodinovou týdenní dotací.

Umožňuje žákům osvojit si základy komunikativní kompetence v druhém cizím jazyce. Výuka je zaměřena na rozvoj základních řečových dovedností, na poslech s porozuměním a na ústní vyjadřování. Pozornost se ovšem věnuje také čtení a jednoduchému písemnému projevu.

Hlavní cíle vzdělávacího oboru:

- vnímání a postupné osvojování jazyka k získání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku
- získávání informací z různých zdrojů
- rozvíjení pozitivního vztahu k německému jazyku a jeho chápání jako zdroj pro rozvoj osobního a kulturního bohatství

Ve vyučovacím předmětu další cizí jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které zahrnují formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat v německém jazyce pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- za pomoci učitele nebo samostatně žáci vyhledávají nástroje k odstraňování problémů při komunikaci
- analyzujeme a procvičujeme novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- pro vyučování využíváme zejména taková témata, která vycházejí z potřeb uplatnění jazyka v každodenních běžných situacích
- nabízíme žákům aktivizační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky
- umožňujeme žákům zpětnou vazbu, učíme je také objektivnímu sebehodnocení i hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- umožňujeme žákům řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, rozvíjíme schopnost mluvit v cizím jazyce s cizím člověkem
- učíme žáky využívat všechny prostředky a opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- zadáváme žákům texty, které simulují různé problémové situace v praktickém životě

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v německém jazyce
- vedeme žáky k využívání dovedností osvojených v německém jazyce k navazování kontaktů s jinými lidmi
- žáci procvičují gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a tím jsou vedeni k efektivnímu a logickému vyjadřování se

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky v jednoduchých situacích dokázat vyžádat si nebo poskytnout radu a pomoc v německém jazyce
- dbáme o dodržování zásad slušného chování, vzájemné tolerance a vzájemné ohleduplnosti
- žáci pracují na úkolech ve dvojici nebo v týmu, ovlivňují kvalitu společné práce
- rozvíjíme individuální schopnosti a potřeby žáků
- podporujeme u žáků sebedůvěru a sebeúctu
- vytváříme situace, ve kterých si žáci uvědomí potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Ke kompetencím občanským:

- umožňujeme žákům získat představu o zvycích a svátcích v německy mluvících zemích a porovnávat je se svátky a zvyky u nás v České republice
- prohlubujeme odpovědnost za svou práci, která je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka
- rozvíjíme u žáků úctu k tradicím německy mluvících zemí

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- vedeme žáky ke správnému používání různých studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k využívání dalšího cizího jazyka k získávání informací z různých zdrojů
- dáváme jim dostatek příležitostí pracovat samostatně nebo ve skupině při realizaci projektů v rámci vyučovacího předmětu i v rámci školních projektů
- vedeme žáky k práci na úkolech, při kterých projeví kromě své iniciativy, představivosti a schopnosti spolupracovat s ostatními, také smysl pro správné načasování dílčích úkolů
- vedeme žáky k přesnému rozplánování si jednotlivých etap práce
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce i práce spolužáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK
7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Žák			
<p>Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka.</p> <p>Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům učitele.</p> <p>Pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas.</p> <p>Sdělí své jméno a věk.</p>	<p>Vyhledá v textu základní informace o osobách.</p> <p>Rozumí jednoduchému rozhovoru na téma představení.</p> <p>Vyplní jednoduchý formulář.</p> <p>Představí sebe a svého kamaráda.</p> <p>Odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného.</p>	<p>fonetika: fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti</p> <p>tematické okruhy: pozdravy, křestní jména, rodina, bydliště, země</p>		
<p>Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal.</p> <p>Rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů.</p> <p>Vyjádří souhlas a nesouhlas.</p>	<p>Přečte zprávu o škole.</p> <p>Vybere správnou odpověď na otázku.</p> <p>Vede se spolužákem krátký rozhovor.</p>	<p>mluvnice: číslovky 0 - 20, slovosled v oznamovací a tázací větě, časování slovesa „být“ v přítomném čase</p> <p>tematické okruhy: kamarádi, škola, dny v týdnu</p>	MKV/4	
<p>Rozumí jednoduchým slovům, se</p>	<p>Rozumí základním informacím o osobách.</p> <p>Vypráví jednoduchým způsobem o své rodině.</p> <p>Vyjmenuje měsíce a roční období.</p>	<p>mluvnice: člen určitý, člen neurčitý, přivlastňovací zájmeno „můj“, časování pravidelných sloves v přítomném čase, číslovky 20 - 100, časování slovesa „mít“ v přítomném čase, osobní zájmena</p>		

<p>kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal. Rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů.</p>		<p>tematické okruhy: členové rodiny, povolání, měsíce, roční období</p>		
<p>Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal. Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.</p>	<p>Přečte jednoduchý text na téma volný čas. Vyjádří, kolik je hodin. Pojmenuje některé potraviny a nápoje. Popíše svůj týdenní program.</p>	<p>mluvnice: časování vybraných nepravidelných sloves v přítomném čase, řadové číslovky, určování času tematické okruhy: volný čas, denní program, jídlo a pití</p>		
<p>Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal.</p>	<p>Doplní do textu chybějící informace. Vyhledá v textu požadovanou informaci.</p>	<p>mluvnice: množné číslo podstatných jmen, rozkazovací způsob tematické okruhy: nákupy, jídlo a pití</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK
8. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Žák			
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal. Vyjádří souhlas a nesouhlas.	Rozumí jednoduchému rozhovoru v nákupním centru. Pojmenuje obchody a zboží v nákupním centru. Vyjadřuje souhlas/nesouhlas. Pojmenuje oděv typický pro jednotlivá roční období. Napíše krátký text o tom, jaké oblečení nosí.	mluvnice: časování pravidelných sloves v přítomném čase, číslovky 1 - 1000, vyjádření souhlasu/nesouhlasu tematické okruhy: nákupy, oblékání, roční období		
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal . Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	Přečte jednoduchý text na téma bydlení, volný čas. Doplní do textu chybějící informace. Pojmenuje místnosti v bytě.	mluvnice: množné číslo podstatných jmen, předložky tematické okruhy: bydlení, volný čas		
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal. Vyjádří souhlas a nesouhlas. Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	Pojmenuje části lidského těla. Vyjádří, co ho bolí. Přečte jednoduché sdělení o zdravém životním stylu.	tematické okruhy: lidské tělo, zdraví a nemoci		
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal.	Přečte rozhovor s turistou. Doplní do textu chybějící informace. Vybere správnou odpověď na otázku. Osloví dospělého a zeptá se ho na cestu. Pojmenuje důležité budovy ve městě.	mluvnice: zeměpisné názvy, předložky ve spojení se zeměpisnými názvy tematické okruhy: realie německy mluvících zemí (Berlín), budovy ve městě		

Vyjádří souhlas a nesouhlas.				
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal.	Napiše pozvánku na vánoční oslavu. Vybere správné dokončení vět v jednoduchém textu.	tematické okruhy: svátky (Vánoce, Velikonoce)	MKV/3	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Žák			
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal.	Přečte jednoduchý text na téma počasí. Rozumí jednoduché předpovědi počasí. Požádá o zopakování informací. Pojmenuje dopravní prostředky.	tematické okruhy: počasí, dopravní prostředky		
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal. Vyjádří souhlas a nesouhlas.	Pojmenuje některé lidské vlastnosti. Popíše svého nejlepšího kamaráda. Doplní do textu chybějící informace. Vyjádří, co se mu líbí a nelíbí.	mluvnice: časování sloves v přítomném čase, přídavné jméno v přísudku, přivlastňovací zájmena tematické okruhy: lidské vlastnosti, lidské tělo		
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal. Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	Zapojí se do jednoduchého rozhovoru na téma volný čas a pracovní aktivity. Vypráví o svých aktivitách ve volném čase.	tematické okruhy: volný čas, denní program		
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal. Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	Doplní do textu chybějící informace. Vypráví, jak strávil prázdniny a jaké bylo počasí.	gramatika: vyjádření minulosti (préteritum, perfektum vybraných sloves) tematické okruhy: dovolená/prázdniny, cestování, ubytování		
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal.	Napiše krátké vyprávění na téma já a média. Řekne, která média jsou pro něj důležitá. Přečte rozhovor s turistou. Doplní do textu chybějící informace. Vybere správnou odpověď na otázku. Navrhne program školního výletu.	tematické okruhy: média, hudba, internet, televize, četba mluvnice: zeměpisné názvy, předložky ve spojení se zeměpisnými názvy tematické okruhy: realie německy mluvících zemí - Německo	MKV/1	

6.2.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Svým obsahem navazuje vzdělávací obsah 2. stupně na 1. stupeň základního vzdělávání. Matematiku chápeme především jako prostředek řešení úloh. Matematika poskytuje žákům vyjadřovací prostředky k popisu kvantitativních stránek světa, jak ho poznávají v běžném životě i v ostatních předmětech, pomáhá jim i v orientaci v prostoru, v němž žijí.

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Matematika** na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni.

Časová dotace v 6., 7., 8. a 9. ročníku je 5 vyučovacích hodin týdně.

Výuka je realizována v domovských třídách a dle stanoveného rozpisu je využívána učebna informatiky.

Vzdělávací obor **Matematika a její aplikace** je členěn na tyto tematické okruhy:

práce s číslem a početní operace na prvním stupni, práce s číslem a proměnnou na druhém stupni, dále geometrii v rovině a v prostoru, závislosti, vztahy a práce s daty, řešení problémových úloh.

Klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje získávat matematickou gramotnost. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Ve vyučovacím procesu využíváme kromě práce frontální také metody zaměřené na samostatnost žáků, na řešení problémů a skupinovou práci.

Specifické cíle:

- rozvíjení paměti, představivosti a logického myšlení žáků
- aplikace vzorců a početních úkonů při řešení slovních úloh v praktickém životě
- poskytnutí poznatků a dovedností, které jsou nezbytným předpokladem k poznávání ekonomiky, techniky, přírodních jevů a k využití počítačů
- formování volných vlastností (vytrvalost, přesnost, důslednost, vynalézavost, schopnost sebekontroly)

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- podporujeme u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek atp.
- vytváříme u žáků zásobu matematických nástrojů (početních operací, metod řešení úloh), které efektivně využívají při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Ke kompetencím k řešení problémů:

- nabízíme žákům dostatek úloh vyplývajících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k používání známých a osvědčených postupů při aplikaci v obdobných nebo nových úkolech a problémech

Ke kompetencím komunikativním:

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolu i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vedeme žáky k používání matematického jazyka, mat. symboliky, k orientaci v grafech, tabulkách, diagramech

- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky k ochotě diskutovat o problému, spolupracovat a respektovat druhé
- umožňujeme žákům práci ve skupinách i ve dvojicích

Ke kompetencím občanským:

- nabízíme žákům situace k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky)
- vedeme žáky k zodpovědnému chování k sobě samému a druhým

Ke kompetencím pracovním:

- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se bude učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály – papírem, textilem, dřevem, kovem)
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadanému úkolu, úplné dokončení práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA

6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		přirozená čísla		
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	Provádí početní operace v oboru přirozených čísel.	přirozená čísla, jejich znázornění a početní operace		
Zvládá orientaci na číselné ose.	Orientuje se na číselné ose.	číslo menší, větší, menší nebo rovno		F - měření teploty
	Zapisuje diktovanou velikost čísla pomocí číslic.	zápisy přirozených čísel		Čj - správné čtení čísel s porozuměním
	Provede zápis čísla v desítkové soustavě.	čísla a číslice		
	Zapisuje diktovanou velikost čísla pomocí číslic a aplikuje ve slovní úloze.	porovnávání čísel podle velikosti		
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000.	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností.	zaokrouhlování přirozených čísel, aplikace ve slovních úlohách		
		desetinná čísla a zlomky		
Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo).	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem).	zlomek, číslo smíšené, složený zlomek		
	Ovládá početní operace s desetinnými čísly.	sčítání, odčítání, násobení, dělení přirozených čísel a jejich užití ve slovních úlohách		
	Provede rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě.	rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		Z - vzdálenosti planet
	Chápe pojem převrácené číslo.	převrácené číslo		
Zvládá orientaci na číselné ose.	Umí znázornit desetinné číslo na číselné ose.	desetinná čísla a jejich znázorňování		
	Dovede poznat velikost desetinného čísla.	porovnávání desetinných čísel		
Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla.	Zaokrouhluje desetinná čísla.	zaokrouhlování desetinných čísel		
Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace.	Provádí početní operace s desetinnými čísly.	sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 násobení desetinného čísla přirozeným číslem a desetinným číslem dělení desetinného čísla přirozeným číslem a		

		desetinným číslem		
Samostatně řeší praktické úlohy.	Analyzuje a řeší jednoduché modelové situace z praktického života.	užití početních operací s desetinnými čísly ve slovních úlohách		
		rovinné útvary		
Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky.	Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Sestrojí střed a osu úsečky.	body, úsečky, přímky, polopřímky, délka úsečky, střed úsečky		
	Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	kružnice, kruh, obdélníky, čtverce, trojúhelníky		
	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů.	krychle, kvádr, válec, koule, síť kvádrů a krychle, povrch kvádrů a krychle, aplikace ve slovních úlohách		
		počítáme obvody a obsahy		
	Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů (obdélník a čtverec).	převody jednotek délky a jednotek obsahu		
	Aplikuje polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů ve slovních úlohách z praxe.	obvod a obsah čtverce		
	Využívá potřebnou matematickou symboliku.	obvod a obsah obdélníka		
Vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníka.	Řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	slovní úlohy na závěr při shrnutí učiva		
		úhel		
	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	druhy úhlů, měření a výpočet velikostí úhlů		
Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce.	Odhadne a sestrojí osu úhlu, umí sčítat, odčítat, násobit úhly početně i graficky.	odhad a měření velikosti úhlu, osa úhlu		
	Sestrojí graficky některé úhly bez pomoci úhloměru.	vlastnosti vybraných úhlů		
		souměrnost		
Sestrojí základní rovinné útvary v osové souměrnosti.	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti.	osová souměrnost		
	Charakterizuje shodný útvar, užívá k argumentaci věty o shodnosti trojúhelníků.	shodné útvary - teoreticky i v praxi		
	Určí osově souměrný útvar.	osově souměrné útvary		
		trojúhelník a kružnice		

	Charakterizuje trojúhelníky z hlediska délek stran, velikostí vnitřních úhlů.	trojúhelníky rovnostranné, rovnoramenný, obecný, ostroúhlý, pravouhlý, tupouhlý		
	Aplikuje vlastnosti vnitřních úhlů.	součet vnitřních úhlů trojúhelníka		
	Konstruuje výšky a těžnice trojúhelníka.	výšky trojúhelníka, těžnice trojúhelníka		
	Aplikuje význam těžnice trojúhelníka v praxi.	těžiště trojúhelníka		
	Konstruuje kružnici trojúhelníku opsanou.	kružnice trojúhelníku opsaná		
	Načrtne a sestrojí kružnici trojúhelníku vepsanou.	kružnice trojúhelníku vepsaná		
	Řeší aplikační úlohy.	shrnutí učiva		
		tělesa		
Načrtne základní tělesa.	Určuje základní prostorové útvary (tělesa).	kvádr, krychle, válec, jehlan, kužel		
Sestrojí síť základních těles. Zobrazuje jednoduchá tělesa.	Charakterizuje kvádr a krychli, načrtne a sestrojí síť a obraz kvádra a krychle, vymodeluje kvádr a krychli.	vlastnosti kvádra a krychle z hlediska jejich vlastnosti		
	Analyzuje vlastnosti těles a řeší jednoduché problémy z praktického života.	objem a povrch kvádra a krychle		
Samostatně řeší praktické úlohy. Vypočítá povrch a objem kvádra, krychle.	Aplikuje převody jednotek objemu. Odhaduje a vypočítává objem a povrch kvádra a krychle.	převody jednotek objemu, zavedení jednotek: litr, hektolitr, decilitr, centilitr, mililitr		
Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu.	Řeší aplikační úlohy z praxe.	souhrnná cvičení na opakování učiva		
		dělitelnost přirozených čísel		
	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	prvočíslo, číslo složené, kriteria dělitelnosti, dělitel a násobek, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, užití ve slovních úlohách		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
7. ročník**

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		opakování učiva 6. ročníku		
		zlomky		
	Určuje a porovnává vztah mezi desetinným číslem a zlomkem, převádí desetinná čísla na zlomky a naopak, upravuje na zlomky desetinná čísla.	zlomky		
	Vyjadřuje části celku pomocí zlomků.	celek a část		
	Zobrazuje hodnoty zlomků pomocí číselné osy.	zlomky na číselné ose		
		rozšiřování a krácení zlomků		
	Porovnává zlomky.	porovnávání zlomků		
	Provádí převody mezi zlomky, desetinnými čísly a smíšenými čísly.	zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla		
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla.	Sčítá a odečítá zlomky metodou společného jmenovatele.	sčítání a odčítání zlomků		
	Násobí zlomky, dělí zlomky metodou násobení převrácenou hodnotou.	násobení a dělení zlomků		
		čísla celá		
Zvládá orientaci na číselné ose.	Znázorňuje celá čísla na číselné ose.	čísla celá a jejich znázornění		
	Zvládá symboly pro zápis absolutní hodnoty, umí určit absolutní hodnoty celých čísel.	absolutní hodnota celého čísla		
	Porovnává celá čísla pomocí jejich zobrazení na číselné ose, pamětně porovnává celá čísla.	porovnávání čísel celých		
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla.	Sčítá a odčítá čísla celá.	sčítání a odčítání čísel celých		
	Násobí a dělí čísla celá.	násobení a dělení čísel celých		
		racionální čísla		
Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace.	Zobrazuje záporná desetinná čísla a zlomky na číselné ose, převádí záporná desetinná čísla na	záporná desetinná čísla a záporné zlomky		

	zlomky a opačně.			
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla.	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	sčítání, odčítání, násobení, dělení racionálních čísel, slovní úlohy		
		poměr		
	Aplikuje rozšiřování a krácení poměru metodou vhodného násobení a dělení.	rozšiřování a krácení poměru		
	Rozhoduje o rovnosti poměru.	rovnost		
	Převádí poměr na základní tvar. Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem.	poměr v základním tvaru		
	Využívá postupný poměr v praxi a zvládá výpočty postupného poměru.	postupný poměr		
		měřítko mapy, přímá a nepřímá úměrnost		
Používá měřítko mapy a plánu.	Přečte a určí měřítko mapy jako poměr, vypočte reálné vzdálenosti a vzdálenosti na mapě pomocí měřítka mapy a plánu.	měřítko mapy		
	Rozliší pojmy přímá a nepřímá úměrnost.	přímá a nepřímá úměrnost		závislosti, vztahy a práce s daty
	Řeší lineární závislost, znázorňuje přímku jako graf přímé úměrnosti, zvládá aplikaci příkladů na využití přímé úměrnosti.	přímá úměrnost		
	Řeší nelineární závislost, graficky znázorňuje nepřímou úměrnost, počítá příklady na využití nepřímé úměrnosti.	nepřímá úměrnost		
		soustava souřadnic		
	Orientuje se v oblasti kartézská soustava souřadnic (dvojměrná), zobrazuje body v kartézské soustavě souřadnic.	pravoúhlá soustava souřadnic v rovině		
	Znázorňuje graficky přímou úměrnost.	graf přímé úměrnosti		
	Znázorňuje graficky nepřímou úměrnost.	graf nepřímé úměrnosti		
		procenta		

Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento).	Užívá pojem procento, procentová část a procentový základ. Řeší aplikační úlohy na procenta. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část(přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	procenta		
Řeší jednoduché úlohy na procenta samostatně řeší praktické úlohy.	Aplikuje přímou úměrnost a trojčlenku ve výpočtech s procenty.	procenta s trojčlenkou		
	Seznamuje se s pojmem úrok a jeho využitím v praxi.	úrok		
	Seznamuje se s pojmem promile, jak se používá v praxi.	promile		
		geometrie v rovině		
	Určuje podmínky shodnosti geometrických útvarů.	shodnost geometrických útvarů		
Zná a rýsuje základní rovinné útvary.	Aplikuje věty sss, sus, usu	shodnost trojúhelníků		
	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar.	osová souměrnost		
Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti.	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar.	středová souměrnost		
	Porovnává tvary jednotlivých geometrických objektů, rozděluje dvourozměrné objekty na čtyřúhelníky a rovnoběžníky, rozděluje čtyřúhelníky a rovnoběžníky do skupin podle jejich základních vlastností.	čtyřúhelníky a rovnoběžníky - rozdělení		
	Odhaduje a počítá obvod a obsah rovnoběžníků s využitím vzorců.	obvod a obsah rovnoběžníků		
Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka.	Rozlišuje trojúhelníky, jejich rozdělení do základních skupin (obecný, rovnostranný, rovnoramenný, pravouhlý), odhaduje a počítá obvod a obsah trojúhelníku pomocí vzorce, provádí konstrukci trojúhelníku (náčrtek, rozbor, konstrukce).	trojúhelník (konstrukce, obvod, obsah, rozdělení)		
Zná a rýsuje základní rovinné útvary.	Rozlišuje objekt lichoběžníků, rozdělení lichoběžníků do základních skupin (obecný, rovnoramenný, pravouhlý), odhaduje a počítá obvod a obsah lichoběžníku pomocí vzorců, provádí konstrukci lichoběžníku (náčrtek, rozbor, konstrukce).	lichoběžník (konstrukce, obvod a obsah)		

		geometrie v prostoru		
Načrtne základní tělesa.	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	tělesa (hranol, krychle)		
Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle.	Rozlišuje pojmy objem a povrch těles, odhaduje povrch těles a užívá vzorce pro výpočty povrchu a objemu těles.	objem, povrch těles, rozdělení		
		souhrnná cvičení - opakování učiva		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
8. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
	Určuje druhou mocninu a odmocninu odhadem, výpočtem a pomocí tabulek.	druhá mocnina a druhá odmocnina		
	Užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech.	pojem čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin umocňování a odmocňování z paměti určení druhých mocnin a odmocnin (odhadem, výpočtem - pomocí tabulek)		
		Pythagorova věta a její užití		
	Rozlišuje odvěsny a přepony.	znění Pythagorovy věty		
	Zná Pythagorovu větu.	zápis P.V. pro libovolný pravouhlý trojúhelník		
	Využívá poznatků při výpočtu délek stran pravouhlého trojúhelníku.	určení zda daný trojúhelník je pravouhlý (výpočtem)		
	Řeší úlohy vedoucí k využití Pythagorovy věty a účelně využívá kalkulátor.	výpočet délek stran v pravouhlém trojúhelníku (odvěsny, přepony) užití Pythagorovy věty v rovině, v prostoru užití Pythagorovy věty- úlohy z praxe		
		třetí mocnina a třetí odmocnina		
	Určuje třetí mocninu a odmocninu odhadem, výpočtem a pomocí tabulek.	čtení a zápis třetích mocnin a odmocnin umocňování a odmocňování z paměti určení třetích mocnin a odmocnin (odhadem, výpočtem - pomocí tabulek)		
		mocniny s přirozeným mocnitelem		
	Zapisuje a určuje mocniny s přirozeným mocnitelem.	čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem		Fy. - zápis jednotek fyz. veličin
	Provádí početní operace s mocninami.	početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem (sčítání, odčítání, součin, podíl) mocnina součinu a podílu mocnina mocniny		

	Zapisuje čísla v desítkové soustavě s užitím mocnin o základu 10.	zápis čísla v desítkové soustavě		Z. - rozlohy světadílů a svět. Oceánů
		výrazy		
	Počítá hodnotu číselného výrazu. Dosazuje do výrazu s proměnnými. Zapisuje situaci danou slovním vyjádřením pomocí výrazů. Vyjádří daný výraz slovně. Sestaví jednoduchý vzorec pomocí výrazů s proměnnými.	číselný výraz a jeho hodnota výraz s proměnnými		
		mnohočleny		
	Zapisuje mnohočleny v co nejstručnějším a přehledném tvaru.	co to je - jednočlen, dvojčlen, trojčlen, čtyřčlen		
	Provádí probrané početní operace s mnohočleny.	mnohočlen, člen mnohočlenu		
	Upravuje mnohočlen na součin vytknutím před závorku.	sčítání, odčítání mnohočlenů		
	Užívá vzorce pro druhé mocniny.	násobení mnohočlenů rozklad mnohočlenu na součin vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů vzorec pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů		
		lineární rovnice		
	Užívá ekvivalentní úpravy rovnic.	rovnice s jednou neznámou		Fy.- vztahy mezi veličinami, řešení fyz. úloh
	Řeší lineární rovnice s jednou neznámou a provádí zkoušku dosazením.	levá a pravá strana rovnice, kořen rovnice (řešení rovnice)		Ch - chemické rovnice
Samostatně řeší praktické úlohy.	Využívá lineární rovnice s jednou neznámou při řešení úloh z praxe.	ekvivalentní úpravy rovnic		
	Po dosazení do vzorce vypočítá zbývající neznámou.	řešení lineárních rovnic řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou výpočet neznámé ze vzorce		
		základy statistiky		

	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	základní statistické pojmy		Z. - třídění odpadů
	Zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulky a sestojí jednoduchý diagram.	statistické šetření (statistický soubor, jednotka, znak a jeho hodnota, četnost, relativní četnost)	EV/3	
Vyhledává a třídí data, porovnává data, vypracuje jednoduchou tabulku.	Vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách. Porovnává soubory dat.	diagramy (sloupkový, kruhový) aritmetický průměr		
	GEOMETRIE V ROVINĚ	kružnice a kruh		
	Popisuje vzájemnou polohu kružnice a přímky, resp. dvou kružnic.	pojem - kružnice, kruh	OSV/1	zavlažování pozemku, výpočet kruhové dráhy
	Používá Thaletovu větu při konstrukci pravoúhlého trojúhelníku a k sestrojení tečny z bodu ke kružnici.	vzájemná poloha přímky a kružnice		
Vypočítá obvod a obsah kruhu.	Počítá délku kružnice, obvod kruhu a obsah kruhu.	vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta délka kružnice a obvod kruhu obsah kruhu		
	GEOMETRIE V PROSTORU	válec		
	Odhaduje a počítá povrch a objem válce.	pojem - válec a jeho síť	OSV/1	objem a povrch nádrží, bazénu, trubek, cisterny, hrnce, konzervy
Vypočítá povrch a objem válce. Hledá různá řešení předložených situací.	Aplikuje uvedené postupy v jednoduchých úlohách z praxe.	povrch a objem válce		
		konstrukční úlohy		
Provádí jednoduché konstrukce. Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami. Používá technické písmo. Čte jednoduché technické výkresy a rozumí jim.	Řeší a sestavuje jednoduché konstrukce. Rýsuje osu úhlu, osu úsečky, soustředné kružnice. Sestrojí trojúhelník s využitím výšky nebo těžnice. Sestrojí čtyřúhelník (rovnoběžník, lichoběžník) s využitím výšky. Užívá pravidla přesného rýsování. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	množiny bodů v rovině konstrukce trojúhelníků konstrukce čtyřúhelníků		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		číslo a proměnná - algebraické výrazy		
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných.	pojem lomený výraz		
	Určuje hodnotu výrazu.	dosazování jako metoda ověření správnosti		
	Rozkládá výraz na součin.	vytýkání, úprava pomocí vzorců		
	Provádí početní operace s lomenými výrazy.	krácení a rozšiřování, sčítání a odčítání, násobení a dělení, úprava složených lomených výrazů		
		číslo a proměnná - rovnice a soustava rovnic		
	Řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli.	rovnice s neznámou ve jmenovateli		
	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.	úlohy o směsích různě koncentrovaných roztoků, různě teplých látek		
	Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými.	metoda sčítací a dosazovací pro řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých		
Samostatně řeší praktické úlohy.	Formuluje jednodušším způsobem a řeší složitější matematickou reálnou situaci pomocí soustavy rovnic. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	slovní úlohy		
		geometrie v rovině a v prostoru - obvody a obsahy rovinných útvarů		
	Určuje obsah a obvod obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	přibližné určování obsahu a obvodu rovinného útvaru		
		závislosti, vztahy a práce s daty		
Vyhledává a třídí data, porovnává data, vypracuje jednoduchou tabulku.	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat.	příklady závislostí z praktického života, tabulky, grafy, jízdní řády, kalendáře, seznamy	OSV/1	
	Zakreslí bod v souřadnicovém systému.	pravoúhlá soustava souřadnic		
	Chápe pojem funkce jako vztah.	pojem funkce		

	Vyjadřuje funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	zadání funkce		
	Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti.	přímá a nepřímá úměra		
	Rozlišuje lineární funkci jako přímou úměru s rovnoběžným posunutím.	lineární funkce		
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	grafické řešení úloh na pohyb dvou objektů		
	Rozlišuje kvadratickou funkci na úrovni zadání rovnicí a grafem.	kvadratická funkce		
		číslo a proměnná - finanční matematika		
Hledá různá řešení předložených situací.	Řeší aplikační úlohy na procenta.	procenta		
Zvládá početní úkony s penězi.	Řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování. Účelně využívá kalkulátor.	základní pojmy z finanční matematiky	OSV/1	
		geometrie v rovině a v prostoru - podobnost		
	Rozlišuje shodné a podobné útvary na základě definice.	podobnost, shodnost	OSV /1	
Hledá různá řešení předložených situací.	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	věty o podobnosti trojúhelníků		
		geometrie v rovině a v prostoru - tělesa		
Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí. Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh.	Charakterizuje tělesa a nachází je v předmětech kolem sebe. Načrtne a rýsuje síť a z ní vymodeluje těleso. Odhaduje a vypočítá povrch a objem těles. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	jehlan, kužel, koule	OSV/1	

6.2.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět **Informatika** navazuje svým obsahem na 5. třídu, prohlubuje elementární dovednosti v ovládní výpočetní techniky a moderních informačních technologií. Rozvíjí logické myšlení žáků, přispívá ke zlepšení orientace se ve světě informací pomocí počítačů – strojů, které usnadňují lidskou činnost. Umožňuje žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání, tvořivě pracovat se získanými informacemi a využívat je v dalších předmětech a v praktickém životě.

Časová dotace předmětu je jedna hodina povinné dotace v 6. a 9. ročníku. Tento předmět je vyučován v odborné učebně. Na druhém stupni mají žáci možnost prohloubit své kompetence ve volitelném předmětu Výpočetní technika.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- zadávanými úkoly vedeme žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušenosti s jinými softwary, spolupráce s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- rozvíjíme schopnost pořizovat si takové poznámky, které žákům pomohou při praktické práci s technikou

Ke kompetencím k řešení problémů:

- zadáváním úkolů a projektů je žák veden k tvořivému přístupu při jejich řešení; učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- žáci jsou vedeni k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dokončení

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům využít vhodné technologie pro komunikaci na dálku (možnost odevzdání práce prostřednictvím elektronické pošty).
- při komunikaci dodržujeme vžitá konvence a pravidla, tj. formu vhodnou pro danou technologii, náležitosti apod.

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky ke spolupráci, práci v týmu, naplánování si práce, dodržování časového harmonogramu

Ke kompetencím občanským:

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat.
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Ke kompetencím pracovním:

- dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- zapojujeme žáky do soutěží
- uplatňujeme a využíváme získané informace v ostatních předmětech
- seznamujeme žáky s možnostmi využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou.	Dodržuje pravidla práce s PC.	pravidla učebny ICT		
		vývojové trendy informačních technologií		
	Dokáže historicky zařadit vznik počítačů. Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky.	vývoj počítačů		
	Chápe význam pojmu hardware. Poznává základní součásti základní desky a vysvětlí jejich funkci. Orientuje se v přípojných zařízeních. Rozlišuje základní charakteristické jednotky popisující hardware.	HW - hardware základní deska, mikroprocesor, pevný disk, porty, karty vstupní a výstupní zařízení jednotka výkonu procesoru, kapacita pamětí, rychlost připojení		
		ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright		
Vyhledává potřebné informace na internetu.	Seznámí se s pojmem "autorské právo" ve vztahu k softwaru nebo různým typům souborů (např. grafické, textové, zvukové a video soubory). Uvědomuje si spojitost mezi autorským právem a stahováním souborů z Internetu. Uvědomuje si důsledky autorského práva při používání a distribuování materiálů uložených na přepisovatelných médiích (CD, zip disky, flash disky aj.). Dovídá se o možnosti ověřování licenčního čísla programových produktů. Snaží se porozumět odborným termínům - shareware (software dostupný za poplatek), freeware (volně dostupný software), open licence, licenční smlouva s koncovým uživatelem.	Copyright		
	Chápe autorská práva programů. Zařazuje známé programy do příslušných skupin, vysvětluje k čemu skupina programů slouží.	SW - software textové editory, grafické editory, matematické kalkulátory, prezentační programy, antivirové	VDO/4	

		programy		
		správa souborů		
	Orientuje se ve struktuře ukládání dat, chápe nutnost logické struktury ukládání dat. Dokáže vytvořit složku nebo soubor, přejmenovat, zkopírovat, přesunout, odstranit.	Práce se složkami a soubory složka, soubor		
		textové editory		
Ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem. Využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy.	Rozlišuje textové editory. Vytváří textové soubory. Pohybuje se v dokumentu pomocí klávesnice a myši. Dokáže upravit písmo v dokumentu. Využívá elektronickou nápovědu v opravě gramatických chyb. Používá obrázky pro zkrášlení psaných textů. Dokáže zarovnávat text pomocí odrážek. Chápe význam a rozdíl oproti MS Excelu.	textové editory otevření, uložení, zavření souboru označování textu pomocí myši a klávesnice velikost a typ písma, barva písma oprava textu vlození obrázku - obtékání, ohraničení záložky tabulky	OSV/1	
		informace a informační zdroje, internet		
	Dovede objasnit pojem informace. Dovede vyjmenovat informační zdroje.	informace informační zdroje		
Vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou. Osvojí si základy elektronické komunikace. Vyhledává potřebné informace na internetu.	Chápe význam internetu jako celosvětové sítě obsahující nesmírné množství údajů. Orientuje se v historii vzniku Internetu. Rozlišuje pojmy Internet a WWW (World Wide Web). Dokáže vyhledat informaci nebo stránku o určitém tématu. Navštěvuje stránky své věkové kategorie. Dokáže vyhledat informace z více zdrojů, ověřit jejich věrohodnost, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Domluví se pomocí komunikátorů.	Internet význam internetu internet & web internetové prohlížeče webových stránek práce s informacemi komunikátory	MV/1 MKV/4	
		prezentace		
Vyhledává potřebné informace na internetu.	Chápe nutnost používání programů pro prezentaci svých prací. Orientuje se v základních šablonách. Používá základní snímky. Nastavuje animace jednotlivých objektů. Vkládá do prezentace grafiku.	prezentace šablony snímky - jejich nastavení a funkce animace vkládání grafiky	MV/2	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou.	Dodržuje pravidla práce s PC.	pravidla učebny ICT		
		informační terminologie		
	Rozumí základnímu pojmu počítačové terminologie - hardware. Pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače a vysvětlí jejich funkci. Orientuje se v přípojných zařízeních. Rozlišuje základní charakteristické jednotky popisující hardware.	HW - hardware základní deska, mikroprocesor, pevný disk, porty, karty vstupní a výstupní zařízení jednotka výkonu procesoru, kapacita pamětí, rychlost připojení		ukázka vnitřních součástí počítače
	Chápe používání různých verzí softwaru. Uvede příklady nejčastěji používaných operačních systémů. Zařazuje známé programy do příslušných skupin, vysvětluje k čemu skupina programů slouží.	SW - software druhy softwaru operační systém textové editory, grafické editory, matematické kalkulátory, prezentační programy, antivirové programy		
		tabulkový procesor		
Vyhledává potřebné informace na internetu.	Rozlišuje několik tabulkových procesorů. Chápe jednoznačné označení každé buňky. Dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji číselnými hodnotami a upravit její vzhled. S daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché operace. Vytváří vzorce pomocí logických funkcí	Tabulkový procesor buňka jako základní prvek vytvoření tabulky práce s jednoduchými vzorci (součet, rozdíl, násobení, dělení) funkce - vzorce typy a úpravy grafů	OSV/1	matematika - jednoduché početní operace; matematika
		prezentace informací		
	Používá web jako zdroj informací. K zadanému tématu dokáže vyhledat informace, zpracovat je a s využitím dostupného softwaru vytvořit písemný výstup splňující formální i estetické nároky.	www (world wide web), pohyb po webu, ukládání z webu vyhledávání a zpracovávání informací, vytvoření výstupního dokumentu		

	<p>Dokáže se prezentovat na celosvětové síti. Zvládá registraci svých stránek. Edituje informace na svých stránkách. Vkládá fotografie na své stránky. Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit.</p>	<p>vlastní www stránky registrace správa stránek fotogalerie ochrana osobních dat</p>	<p>MV/2 OSV/1 VDO/2</p>	
		grafické editory		
Vyhledává potřebné informace na internetu.	<p>Rozlišuje několik grafických editorů. Z názvu souboru pozná grafické formáty. Zvládá základní úpravy obrázku, přizpůsobuje velikost obrázku požadované velikosti.</p>	<p>grafické editory grafické formáty – rastrové, vektorové, metaformáty editování obrázků</p>	<p>OSV/2</p>	
		počítačové sítě		
	<p>Chápe rozdíl mezi lokální a rozsáhlou sítí. Nastavuje základní parametry sítě. Dokáže vytvořit síť z dvou počítačů. Používá a stahuje data z jiného počítače pomocí propojení.</p>	<p>počítačové sítě základní terminologie počítačových sítí IP adresa propojení dvou počítačů drátově propojení dvou počítačů bezdrátově</p>		

6.2.4 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací předměty **Dějepis a Občanská výchova**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Vzdělávací předmět **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací předmět **Občanská výchova** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vaze. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevnování vědomí přináležetosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis patří do oblasti **Člověk a společnost**.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho úkolem je seznámit žáky se základními událostmi, pojmy, procesy a osobnostmi obecných i českých dějin v takovém rozsahu a takovým způsobem, aby pochopili dějiny nikoliv jako sled dávno minulých událostí, ale jako odkaz minulých generací. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadně ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

Dějepis přispívá k rozumovému, citovému, etickému i estetickému vývoji žáků a k jejich postupnému včleňování do světa znalostí, norem a hodnot společnosti, v níž žijí. Důraz je kladen na národní dějiny jako součást širšího – evropského kulturního okruhu. Rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu.

Žák má pochopit následnost a současnost v historickém dění a uvědomit si povahu historické datace, která je daná kulturní tradicí.

Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu.

Časová dotace předmětu je v 6. a 7. ročníku 1 hodina týdně, v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení a propojení k jejich využívání v procesu učení
- rozvíjíme schopnost operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, vytvářet si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Ke kompetencím k řešení problémů:

- analyzujeme problémové situace, vedeme k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- učíme vyhledávat informace k řešení problému a využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme k formulaci a vyjádření své myšlenky a názoru v logickém sledu
- rozvíjíme souvislé a kultivované vyjadřování
- porovnáváme různé typy textů, záznamů a obrazových materiálů

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- nabízíme žákům dostatek možností spolupracovat ve skupině, přispívat k diskusi
- vedeme k posuzování odlišných názorů a oceňování zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek

Ke kompetencím občanským:

- podporujeme respektování přesvědčení druhých lidí, odmítání útlaku a krutého zacházení
- klademe důraz na pochopení principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomění si svých práv a povinností
- zařazováním vhodných příkladů vedeme žáky k respektování, ochraně a oceňování našich tradic, kulturního i historického dědictví
- posilujeme vytváření pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost

Ke kompetencím pracovním:

- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a plnění povinností
- uvádíme příklady využití znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti.	Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.	význam zkoumání dějin		
	Uvede příklady zdrojů informací o minulosti.	historické prameny		
	Pojmenuje instituce, kde se zdroje informací shromažďují.	muzea, archivy		
	Orientuje se v historické mapě a na časové ose.	historický čas a prostor		
	Řadí historické epochy v chronologickém sledu.	práce s časovou osou		
Má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí.	Charakterizuje život a kulturu pravěkých lidí.	starší doba kamenná - vznik člověka, předchůdci člověka, vznik náboženství a umění		
Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty.	Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	mladší doba kamenná - zemědělství, chov dobytka pozdní doba kamenná doba bronzová a železná		
Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	Uvede příklady archeologických kultur na našem území. Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací.	střední Evropa v pravěku rasy, jazyky vznik nejstarších států	MKV/3, EV/2	
	Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	starověké státy - Mezopotámie, Egypt, státy Předního východu, Indie, Čína antické Řecko antický Řím	VMS/3	
Popíše život v době nejstarších civilizací.	Zhodnotí na konkrétních příkladech přínos antické kultury.	nejstarší státy - literatura, náboženství, umění, vzdělanost		
	Vysvětlí podstatu antické demokracie.	vývoj nejstarších států, uspořádání, společnost	VDO/2	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	stěhování národů		
Uvede první státní útvary na našem území.	Porovnává základní rysy západoevropské, byzantsko - slovanské a islámské kulturní oblasti.	byzantská říše franská říše arabský svět a islám Avaři a Slované Sámová říše	VMEGS/3	
Uvede první státní útvary na našem území. Má základní poznatky z období počátků českého státu. Rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské. Uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu.	Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Velká Morava počátky českého státu vývoj českého státu poslední Přemyslovci Britské ostrovy a Skandinávie Kyjevská Rus Zlatá Horda Moskevská Rus počátky polského a uherského státu vláda Lucemburků	VDO/2, VMEGS/3, MKV/2	
Zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti.	Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	křesťanství v raném středověku		
	Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti.	společnost ve středověku	EV/3	
	Uvede příklady románské a gotické kultury.	románská a gotická kultura	VMEGS/3, MKV/2	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
8. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka.	italská renesance		
	Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce na tyto požadavky.	reformační hnutí v Evropě		
Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí.	Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	husitská revoluce		
Popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu.	Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	objevné plavby a jejich důsledky		
Má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi.	Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Jiří z Poděbrad Jagellonci český stát v habsburské monarchii habsburská monarchie v zápasech o postavení velmocí	VDO/2, VMEGS/3	
Má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi. Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku.	Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	třicetiletá válka habsburská monarchie a české země po třicetileté válce		
Rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap.	Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.	rozmach Španělska a boj Nizozemí za nezávislost východní Evropa v 16. století Anglie v 16. a 17. století anglická revoluce kontinentální mocnosti v době vrcholu panovnického absolutismu vznik USA	VDO/2	
	Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	renesance barokní kultura rokoko kultura 1. pol. 19. století kultura v pol. 19. století		
Rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap.	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, charakterizuje modernizaci společnosti.	změny v hospodářství 16. století rozvoj vědy a změny ve společnosti	EV/3	

		předpoklady přechodu k průmyslové společnosti průmyslová revoluce		
Má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století.	Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Velká francouzská revoluce napoleonské války Evropa po napoleonských válkách habsburská monarchie po Vídeňském kongresu	VMEGS/3	
Má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století. Zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století.	Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	české země v době národního obrození		
	Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	revoluční rok 1848 jednocení Itálie a Německa	VMEGS/3	
Rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap.	Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy.	hospodářské a politické změny 2.pol. 19.století		
Má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století. Zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století.	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií.	východní Evropa občanská válka v USA habsburská monarchie v letech přestavby		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války. Popíše průběh a důsledky 2. světové války.	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	první světová válka - příčiny, průběh, situace po první světové válce průběh druhé světové války		
	Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	hlavní rysy světových dějin v prvním poválečném desetiletí světová hospodářská krize svět ve třicátých letech	VDO/2	
	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	vývoj Ruska na začátku 20. století život v SSR mezi světovými válkami svět v meziválečném období vznik fašismu v Itálii a v Německu ohrožení Československa fašismem okolnosti vzniku 2. světové války začátek a průběh 2. světové války		
	Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	cesta k 1. světové válce svět v meziválečném období vznik fašismu	VDO/4, MKV/5	
Má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky. Popíše důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě.	Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	české země rakousko - uherské monarchii české země za 1. světové války rozpad Rakousko – Uherska vznik československého státu Československo ve 20. letech třicátá léta v Československu ovládnutí Československa Německem situace v českých zemích za 2. světové války boj Čechů proti německé okupaci osvobození Československa		

<p>Popíše politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě.</p>	<p>Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.</p>	<p>jednání o uspořádání světa po ukončení 2. světové války mezinárodněpolitické změny ve světě po 2. světové válce poválečné uspořádání Československa mezinárodně politické události v 2. polovině 20. století vývoj SSSR a zemí v jeho sféře vlivu nastolení komunistické moci v Československu 50. léta v Československu uvolňování diktátorského komunistického režimu v Československu v 60. letech komunistická "normalizace" v Československu v 70. a 80. letech</p>		
<p>Popíše politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě.</p>	<p>Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.</p>	<p>vývojové rysy západních států pohled na Evropu a proces jejího sjednocování</p>	<p>VMEGS/3</p>	
	<p>Posoudí postavení rozvojových zemí.</p>	<p>proces dekolonizace ve světě a postavení nově vzniklých států</p>		
<p>Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti.</p>	<p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.</p>	<p>politické změny ve světě a v Československu od poloviny 80.let do poloviny 90. let úspěchy a objevy dosažené lidstvem závažné problémy ohrožující lidstvo státně politické změny ve světě</p>		

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných událostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

- 6. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně
- 7. ročník – 1 vyučovací hodina týdně
- 8. ročník – 1 vyučovací hodina týdně
- 9. ročník – 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- knihovna
- učebna PC
- ostatní učebny
- veřejná prostranství mimo školu

Vyučující využije různých forem a metod práce k tomu, aby žáci dosáhli požadovaných klíčových kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, reprodukce textu, diskuse, testy, samostatná práce, soutěže, dramatizace, projekty, PC, video
- besedy
- dotazníky – interviu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojujeme získané poznatky do širších tematických celků a nalézáme souvislosti
- učíme žáky hodnotit získané poznatky, třídít je a vyvozovat z nich závěry
- pracujeme s aktivizačními metodami, podporujícími jejich samostatnou práci
- využíváme skupinové a individuální práce vedoucí k jejich samostatnosti a vzájemné kooperaci
- využíváme zpětné vazby pro objektivní sebehodnocení i hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- učíme žáky tvořivě přistupovat k řešení problémů, vyhledávat vhodné informace a pracovat s nimi
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a k obhajování svých stanovisek

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vhodně a kultivovaně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- vedeme žáky k dovednosti naslouchání druhým lidem, k respektování názorů ostatních i kritickému vnímání a hodnocení jednání jiných lidí
- učíme žáky využívat vhodné technologie ke komunikaci
- vytváříme situace, v nichž žáci řeší problémy vycházející z každodenního života

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- vedeme žáky k upevnění kladných mezilidských vztahů
- navozujeme takové situace, ve kterých si žáci uvědomují potřebu vzájemného respektu a vzájemné pomoci

Ke kompetencím občanským:

- učíme žáky poznávat legislativu a obecné morální zákony a vedeme je k jejich správné aplikaci v praktickém životě
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních a k formování svých volných a charakterových vlastností a k zodpovědnosti za vlastní činy
- dbáme na to, aby žáci dodržovali pravidla slušného chování
- zapojujeme žáky do různých projektů

Ke kompetencím pracovním:

- vedeme žáky k efektivnímu organizování vlastní práce
- vytváříme situace, ve kterých se žáci aktivně spolupodílejí na přípravě aktivit pro spolužáky (projektové dny, školní časopis...)
- vybíráme takové úkoly, při kterých žáci pracují s informacemi týkajícími se jejich budoucích povolání
- dáváme žákům prostor k ujasňování svých představ o vhodné volbě dalšího studia

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA
6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem.	Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Domov a rodina - pojem rodina - funkce rodiny - příbuzenské vztahy - náhradní rodinná péče - vzájemná pomoc, důvěra - konflikty v rodině		
Rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi.	Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole. Objasní potřebu tolerance ve škole, respektuje způsoby chování a myšlení druhých, zaujímá tolerantní postoje.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Naše škola - život ve škole - práva a povinnosti žáků - žákovská samospráva - společná pravidla a normy - význam vzdělání	OSV/2,3 VDO/1 MV/6	
Přistupuje kriticky k projevům vandalismu.	Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Naše obec, region, kraj - důležité instituce - zajímavá a památná místa - místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů	EV/4	
Je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům. Respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.	Respektuje odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Naše vlast - pojem vlast, vlastenectví - zajímavá a památná místa - významné osobnosti - státní symboly - státní svátky a významné dny		

<p>V modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.</p> <p>Je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p>	<p>Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.</p> <p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti.</p>	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Lidská setkání a vztahy mezi lidmi - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášlivosti</p>	<p>VDO/2,3 MKV/2,3 OSV/2,3</p>	
	<p>Přistupuje kriticky k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.</p> <p>Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.</p>	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Kulturní život - kulturní hodnoty - kulturní tradice - kulturní instituce - masmédia</p>	<p>MV/1,4</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA
7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Majetek a vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví - hospodaření s penězi		
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje. Dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi. Stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků. Uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany.	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje. Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. Dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje. Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Hospodaření - rozpočet domácnosti - úspory - investice - úvěry - splátkový prodej - rozpočet státu, typy rozpočtu - význam daní		
Ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení. Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet. Uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům.	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí. Vysvětlí význam úroků. Uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Peníze, banky a jejich služby - funkce peněz - formy placení - aktivní a pasivní operace bank - úročení, pojištění - produkty finančního trhu, investování		
	Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu. Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny. Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH. Popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Principy tržního hospodářství - výroba, obchod, služby - trh, nabídka, poptávka - tvorba ceny - podnikání - inflace		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA
8. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>Chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním.</p> <p>Formuluje své nejbližší plány.</p>	<p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů.</p> <p>Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí.</p> <p>Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.</p> <p>Objasní, jak může hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.</p> <p>Popíše, jak rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.</p>	<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnost člověka - osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter - temperament, projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - vnímání, prožívání a poznávání sebe i druhých - sebehodnocení - životní cíle a plány 		
<p>Uvede základní prvky fungování demokratické společnosti.</p> <p>Chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a institucí státní správy.</p> <p>Uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání.</p>	<p>Rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>Rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR.</p> <p>Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.</p> <p>Rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu.</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky státu - typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - složky státní moci - obrana státu - orgány a instituce státní správy a samosprávy 	VDO/4	
<p>Vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů.</p>	<p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.</p> <p>Vyloží smysl voleb v demokratických státech.</p> <p>Uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky demokratického řízení státu - politický pluralismus - význam a formy voleb 		
	<p>Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.</p> <p>Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - práva dítěte a jejich ochrana 		

		<ul style="list-style-type: none">- lidská práva a práva dětí v dokumentech- poškozování lidských práv- šikana a diskriminace		
--	--	---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků.	Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů.	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu ČR - orgány právní ochrany občanů - soustava soudů - právní norma a předpis		
Vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu. Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání. Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy. V krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací. Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu. Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele .	Objasní právní úpravy důležitých vztahů. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky. Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní vztahy, protiprávní jednání - význam právní vztahů - základní práva spotřebitele - styk s úřady - druhý a postihy protiprávního jednání - korupce - trestní postižitelnost - porušování předpisů		
Uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsob jejich uplatňování.	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady.	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR	VMEGS/1,2,3	
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah.	Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství. Popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany států a účasti v zahraničních misích.	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy - výhody spolupráce - významné mezinárodní	VMEGS/1,2,3	

		organizace		
Uvede příklady mezinárodního terorismu.	<p>Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.</p> <p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor.</p> <p>Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.</p> <p>Uvede příklady možných projevů globálních problémů a způsobů jejich řešení.</p> <p>Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání.</p> <p>Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu.</p>	<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy, klady a zápory - významné globální problémy - války, terorismus - řešení globálních problémů 	EV/3	

6.2.5 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je procesem poznávání, rozvíjení intelektuální a manuální dovednosti, který mají žáci poznat při výuce a uplatňovat ve svém dalším životě.

K uskutečnění těchto záměrů by mělo přispívat i to, že chceme ve výuce používat co nejčastěji jednoduché předměty denní potřeby, a tak bourat v současnosti rozšířené představy, že fyzikální zákony mají platnost omezenou na prostor učebny fyziky, laboratoř a fyzikální přístroje, zatímco skutečný svět se řídí jinými, „vlastními“ zákony. Jednotlivá probíraná fyzikální témata budou vycházet z otázek, úkolů a potřeb denní praxe.

Cílem výuky je v první řadě vytváření pozitivního vztahu žáků k procesu poznávání a rozvíjení intelektuálních operací žáků, které překračují hranice fyziky. Specifickým cílem předmětu je postup, kdy si žáci osvojují především na základě pozorování, měření a experimentování nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi.

Fyzika jako věda je základem všech ostatních přírodovědných i technologických disciplín, a proto je důležité, aby žáci pocítili její dílčí propojení s jinými předměty – matematikou, přírodovědou, zeměpisem, chemií a okrajově s cizím jazykem, tělesnou výchovou, výtvarnou výchovou.

Přehled cílových okruhů:

Látky a jejich vlastnosti
Pohyb a síla
Elektrické a magnetické jevy
Světelné a zvukové jevy
Tepelné jevy
Energie a její přeměny
Země a vesmír

Časová dotace v jednotlivých ročnících

6. ročník – 2 vyučovací hodiny / týden
7. ročník – 2 vyučovací hodiny / týden
8. ročník – 1 vyučovací hodiny / týden
9. ročník – 1 vyučovací hodina / týden

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- při výuce žákům objasňujeme cíle učení
- nalézáme a objevujeme s žáky uspokojení z nových poznatků
- pro vyučování využíváme zejména taková témata, která vycházejí z jejich zkušeností a potřeb, a tak posilujeme jejich motivaci pro učení (zejména v komunikaci)
- kromě skupinových a frontálních činností využíváme i individuální práci, která vede děti k samostatnosti
- učíme žáky prezentovat před ostatními výsledky své či skupinové práce
- poskytujeme dětem stálou zpětnou vazbu, učíme je objektivnímu sebehodnocení i k hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy (umění plánovat, uspořádat a realizovat své záměry)

Ke kompetencím komunikativním:

- prostřednictvím skupinové práce a kooperativního učení dáváme žákům ve výuce možnost vzájemné cílené komunikace s ostatními spolužáky
- vedeme žáky k vhodnému používání komunikačních prostředků – fyzikální pomůcky, počítač, Internet
- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali srozumitelně a fyzikálně (ústně i písemně) s ohledem na cíl

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- do výuky zařazujeme projekty, **projektové dny**, kooperativní vyučování
- vedeme žáky k zdolávání záměru s maximálním úsilím, nebát se neúspěchu
- učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci, vzájemnou pomoc ve skupině

Ke kompetencím občanským:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat, vhodnou formou prosazovat svůj názor a zároveň poslouchat názory jiných
- vedeme žáky ke společné práci směřující k určitému cíli

Ke kompetencím pracovním:

- při výuce vedeme žáky k soustředění na práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA
6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Látky a tělesa		
	Rozliší na konkrétních příkladech pojmy těleso a látka a skupenství. Zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) pevné, kapalné či plynné. Charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plyných. Charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic a uvede jevy, které jej charakterizují – difúze atd.	těleso a látka rozdělení látek – skupenství vlastnosti látek v závislosti na jejich složení neustálý neuspořádaný pohyb částic	OSV/1	CH-fyzikální vlastnosti (8. roč.) CH-atom (8. roč.) CH-iontová vazba (8. roč.) CH-částicové složení látek (8. roč.)
		Měřené veličiny		
Změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas.	Vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou. Uvede hlavní jednotku délky – metr, některé její díly a násobky (mm, cm, dm, km), změří danou délku vhodným délkovým měřidlem a zapíše výsledek. Uvede hlavní jednotku objemu – m ³ , některé její díly a násobky (cm ³ , dm ³), změří daný objem odměrným válcem a zapíše výsledek. Uvede hlavní jednotku objemu kapalných a plyných těles – litr, některé její díly a násobky (ml, cl, dl, hl), změří objem tělesa v „dutých“ jednotkách. Uvede hlavní jednotku hmotnosti – kilogram, některé její díly a násobky (mg, g, dkg, q, t), změří hmotnost tělesa na vahách a zapíše výsledek. Uvede hlavní jednotku času – sekunda, vedlejší jednotky času – min, hod, den, změří čas na stopkách a zapíše výsledek. Uvede jednotku teploty - °C, změří teplotu těles teploměrem a zapíše výsledek. Umí používat vzorec pro výpočet hustoty $\rho = m: V$. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických	fyzikální veličina jednotky a měření délky jednotky a měření objemu jednotky a měření hmotnosti jednotky a měření času jednotky a měření teploty jednotky a výpočty hustoty ($\rho = m: V$)	OSV/1	M – výpočet prům. hodnoty (6. roč.) M – měření délky úseček, jednotky délky (6. roč.) M – objem kvádra a krychle (6. roč.) Z – časová pásma (6. roč.) CH – fyz.vlastnosti látek (8., 9., roč.)

	problémů			
	Pozoruje změny rozměrů těles při jejich zahřívání či ochlazování. Usoudí, zda se délka či objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší.	Teplotní roztažnost - změna rozměrů (délka, objem) těles při jejich zahřívání či ochlazování	OSV/1	
Zná druhy magnetů a jejich praktické využití.	Ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso. Ověří existenci magnetického pole v daném místě a charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso. Uvede druhy magnetických pólů u magnetu. Charakterizuje magnetické pole Země. Charakterizuje gravitační sílu a ověří existenci gravitační síly Země. Charakterizuje gravitační pole Země.	elektrický náboj elektrická síla a elektrické pole magnety přírodní a umělé magnetická síla - magnetické pole magnetu gravitační síla , gravitační pole Země	OSV/1	
	Charakterizuje elektrický spotřebič jako zařízení, v němž se elektrická energie mění na jiné formy. Objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními. Charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající v prostředí sluchem vnímatelný rozruch. Vytváří a pozoruje zdroje zvuku.	elektřina v domě, elektrické spotřebiče zásady správného užívání elektrických spotřebičů jak se chránit před elektrickým spotřebičem Zvukové děje - podstata vzniku zvuku zdroj zvuku		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA
7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Pohyb těles		
Pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu.	Objasní klid a pohyb tělesa jako stálost resp. proměnnost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu. Z konkrétního příkladu pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu.	pohyb a klid tělesa	OSV/1	
Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů.	Změří dráhu uraženou tělesem a zapíše výsledek. Uvede jednotky času sekunda, minuta, hodina, den, rok a převádí tyto jednotky. Změří čas a zapíše výsledek. Pozoruje konkrétní rovnoměrné a nerovnoměrné pohyby. Rozezná na základě předložených či změřených hodnot dráhy a času, zda jde o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný. Experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a doby. Používá vztah $v = s : t$ pro rychlost při řešení problémů a úloh, převádí jednotky v . Vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti.	dráha jako délka trajektorie uražená tělesem čas a jeho jednotky rychlost rovnoměrného pohybu a nerovnoměrného pohybu jednotky rychlosti a jejich převádění	OSV/1	M – výpočet prům. hodnoty (6. roč.) M – rovnice o jedné neznámé Pc – vyjádření grafem závislosti dvou veličin
		Síla		
Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla předvídá změnu pohybu těles při působení síly.	Posoudí v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí Uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly - newton (síla, kterou Země přitahuje těleso přibližně o hmotnosti 0.1 kg), některé její díly a násobky, převádí jednotky síly. Znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti. Určí z orientované úsečky velikost působící síly a zapíše výsledek. Změří danou sílu siloměrem.	vzájemné působení těles a jeho projevy síla, její jednotka znázornění síly		

	<p>Charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa. Používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F_g = m \cdot g$ při řešení problémů a úloh. Pracuje s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole v jeho daném místě a její jednotkou.</p> <p>Určí pomocí olovnice svislý směr.</p> <p>Charakterizuje tlakovou sílu jako sílu působící kolmo k ploše.</p> <p>Uvede hlavní jednotku tlaku – pascal, některé její díly a násobky, převádí jednotky tlaku.</p> <p>Používá vztah pro tlak $p = F : S$ při řešení problémů a úloh.</p> <p>Využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem.</p> <p>Určí graficky a výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech.</p>	<p>gravitační síla a výpočet její velikosti</p> <p>gravitační pole, svislý směr</p> <p>tlaková síla</p> <p>tlak - jeho jednotka, výpočet tlaku</p> <p>třecí síla - síla smykového tření a její souvislost s tlakovou silou, obsahem, drsností a materiálem třecích ploch</p> <p>skládání dvou sil stejných a opačných směrů působících na těleso</p>	OSV/1	
Aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů.	<p>Určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení tělesa.</p> <p>Používá vztah pro moment síly $M = F \cdot r$ při řešení problémů a úloh a uvede hlavní jednotku momentu síly N.m.</p> <p>Experimentálně určí moment síly ze změřené síly a ramene síly.</p> <p>Pozná, zda síly působící na těleso jsou v rovnováze.</p> <p>Vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentů sil a využívá toho k objasňování funkce páky a pevné kladky u jednoduchých praktických problémů..</p> <p>Charakterizuje těžiště tělesa jako působíště gravitační síly působící na těleso.</p> <p>Určí experimentálně těžiště jednoduchých těles a využívá poznatek, že poloha těžiště v tělese závisí na rozložení látky v něm, pro objasňování praktických situací.</p>	<p>rameno síly</p> <p>moment síly, jeho jednotka a výpočet velikosti</p> <p>páka a její vlastnosti</p> <p>pevná kladka a její vlastnosti</p>		
		Newtonovy zákony		
	Objasní podstatu prvního pohybového zákona na této úrovni: pokud na těleso nepůsobí výsledná síla,	první pohybový zákon druhý pohybový zákon	OSV/1	

	<p>zůstává v klidu nebo pohybu rovnoměrném přímočarém.</p> <p>Objasní podstatu druhého pohybového zákona na této úrovni:</p> <p>a) čím větší působí na těleso výsledná síla, tím více v dané době změní rychlost,</p> <p>b) čím je hmotnost tělesa větší tím je změna jeho rychlosti při působení dané výsledné síly a daném čase menší.</p> <p>Objasní podstatu třetího pohybového zákona na této úrovni: síly, jimiž ne sebe působí dvě tělesa, jsou stejně velké, ale opačné.</p> <p>Pozoruje konkrétní experimenty potvrzující platnost pohybových zákonů.</p> <p>Používá pohybové zákony pro objasňování běžných situací i při řešení jednoduchých problémů a úloh.</p>	třetí pohybový zákon		
		Světelné jevy		
<p>Rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla.</p> <p>Zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití.</p>	<p>Pozná co je světelný zdroj, rozliší optická prostředí, rozezná stín a polostín.</p> <p>Využívá zákon o přímočarém šíření světla a zákon odrazu světla při řešení úloh.</p> <p>Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo lomí ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.</p>	<p>zdroje světla, optická prostředí, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce, odraz světla na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle, lom světla spojkou a rozptylkou, rozklad bílého světla hranolem</p>		
<p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.</p>	<p>Rozlišuje tyto tlaky, správně je přiřadí.</p> <p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.</p> <p>Popíše na jednoduchých příkladech, jak funguje hydraulické zařízení, jak se uplatňuje Pascalův zákon.</p>	<p>Mechanické vlastnosti tekutin- kapaliny, plyny</p> <p>hydrostatický a atmosférický tlak, Archimédův zákon - vztlková síla, potápění, vznášení a plování těles v klidných tekutinách Pascalův zákon a hydraulická zařízení</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA
8. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Energie		
Zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců).	Uvede hlavní jednotku práce – joule, výkonu – watt, některé jejich díly a násobky, převádí jednotky práce a výkonu, používá vztah pro výpočet práce $W = F \cdot s$, používá vztah pro výpočet výkonu $P = W : t$ při řešení problémů a úloh. Pozoruje dráhový účinek síly. Objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa. Co do velikosti porovná pohybové energie tělesa na základě znalosti jeho rychlosti či hmotnosti a využije těchto znalostí při řešení problémů a úloh. Užívá vztah $EP = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh. Určí ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa pokles (vzrůst) jeho energie pohybové. Pozoruje přeměny polohové a pohybové energie a jejich přenos. Objasní zákon zachování energie.	práce - jednotky a výpočet pohybová a polohová energie, jejich jednotky, výpočet velikosti polohové energie vzájemné přeměny a přenos pohybové a polohové energie Zákon zachování energie		
	Uvede hlavní jednotku výkonu – watt, některé jeho díly a násobky, převádí výkonu. Používá vztah pro výpočet výkonu $P = W : t$ při řešení problémů a úloh.	výkon - jednotky a výpočet		
Rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití. Rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	Charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic. Porovná vnitřní energie těles ze znalosti teplot těles. Vyhledá měrné tepelné kapacity látek v tabulkách. Charakterizuje možnosti změny vnitřní energie a uvede příklady z praxe. Pozorování skupenských přeměn látek. Uvede základní skupenské přeměny látek – tání, tuhnutí, kapalnění, sublimace, desublimace, charakterizuje souvislost těchto přeměn se změnami	vnitřní energie tělesa a její souvislost s teplotou tělesa změny vnitřní energie tělesa konáním práce a tepelnou výměnou přeměny skupenství látek tání a tuhnutí krystalické látky, teplota tání, skupenské teplo tání vypařování a var, teplota varu kapalnění sublimace, desublimace	OSV/1	CH – změny skupenství

<p>Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.</p>	<p>vnitřní energie a částicové struktury látek a využívá uvedených znalostí při objasňování jevů v přírodě i v každodenní praxi. Vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách. Charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně. Určí přijaté (odevzdané) teplo tělesem (při jeho stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti tělesa, změny jeho teploty a měrné kapacity látky, z níž je těleso. Charakterizuje některé z forem tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) a uvede příklady z praxe. zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>teplo a jeho jednotka teplo předané tělesu (bez změny skupenství) a jeho souvislost se změnou teploty tělesa, jeho hmotností a měrnou tepelnou kapacitou látky</p>		
		Elektrická energie		
	<p>Charakterizuje elektrickou energii jako energii elektrického pole. Uvede hlavní jednotku napětí – volt, některé její díly a násobky, převádí jednotky napětí. Měří stejnosměrné napětí v elektrickém obvodu voltmetrem. Uvede hlavní jednotku elektrického proudu – ampér, některé její díly a násobky, převádí jednotky elektrického proudu. Měří stejnosměrný proud v elektrickém obvodu ampérmetrem. Používá vztahy $W = U \cdot I \cdot t$, $P = U \cdot I$ pro elektrickou práci a elektrický výkon při řešení problémů a úloh. Změří elektrickou práci a výkon. Charakterizuje elektrický spotřebič jako zařízení, v němž se elektrická energie mění na jiné formy, a tepelný elektrický spotřebič jako zařízení, v němž se elektrická energie mění hlavně na vnitřní energii.</p>	<p>elektrické napětí a jeho jednotka elektrický proud a jeho jednotka elektrická práce, elektrický výkon elektrický spotřebič</p>		
		Elektromagnetické děje		

<p>Sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod. Zná zdroje elektrického proudu.</p>	<p>Objasní podstatu Ohmova zákona pro kovy na této úrovni: proud procházející vodičem je přímo úměrný napětí na koncích vodiče a používá jej při řešení problémů a úloh. Uvede hlavní jednotku elektrického odporu – ohm, některé její díly a násobky, převádí jednotky odporu. Používá vztah $R = U: I$ pro odpor vodiče při řešení problémů a úloh. Určuje odpor ze změřeného napětí a proudu. Uvede, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím obsahem jeho průřezu, závisí na materiálu vodiče a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh. Objasní podstatu reostatu a použije ho k regulaci proudu v obvodu+A15. Určí výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe z odpovídajících veličin na jednotlivých vodičích. Sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a nakreslí schéma daného reálného elektrického obvodu.</p>	<p>Ohmův zákon pro kovy odpor vodiče, jeho jednotka, souvislost s délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče podstata vedení elektrického proudu v kovech výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe reostat elektrický obvod a jeho hlavní součásti</p>	<p>OSV/1</p>	
<p>Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností.</p>	<p>Rozliší pokusně vodič od izolantu. Pozoruje vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a polovodičích. Obecně charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic a objasní jeho podstatu u kovů, kapalin, plynů a polovodičů.</p>	<p>vodiče a izolanty vedení elektrického proudu v kapalinách vedení elektrického proudu v plynech vedení elektrického proudu v polovodičích</p>	<p>OSV/1</p>	
	<p>Uvede základní meteorologické prvky a jevy. Pozoruje a objasní základní meteorologické jevy. Uvede hlavní problémy znečišťování atmosféry.</p>	<p>základní meteorologické jevy a jejich měření. problém znečišťování atmosféry. základní meteorologické prvky</p>	<p>OSV/1 EV/2,4 MDV/2</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		Elektromagnetické děje		
Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.	<p>Objasní podstatu elektromagnetické indukce. Objasní podstatu stavby a funkce transformátoru. Užívá vztah mezi počtem závitů cívek transformátoru a napětím na nich při řešení problémů a úloh. Charakterizuje střídavý proud jako proud, u něhož se mění jeho velikost a směr a princip jeho vzniku (otáčení závitu ve stejnorodém magnetickém poli). Charakterizuje periodu střídavého proudu či napětí. Charakterizuje kmitočet střídavého proudu či napětí a uvede jeho jednotku – hertz. Určí kmitočet ze znalosti periody a naopak. V uvedeném časovém průběhu harmonického střídavého proudu (napětí), vyznačí jeho periodu a libovolnou okamžitou hodnotu. Změří střídavý elektrický proud ampérmetrem. Změří střídavé elektrické napětí voltmetrem. Uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie (elektrárna, přenosové vedení, transformátory) a jejich funkce. Ojasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními.</p>	<p>elektromagnetická indukce transformátor, primární a sekundární cívka transformátoru jednofázový alternátor výroba elektrické energie, elektrárna přenosová soustava elektrické energie první pomoc při úrazu elektrickým proudem</p>	OSV/1 EV/4	M- rovnice o jedné neznámé
	<p>Objasní podstatu PN-přechodu, podstatu stavby a funkce polovodičové diody. Zapojí diodu v závěrném i propustném směru do obvodu. Pracuje s voltampérovou charakteristikou polovodičové diody.</p>	<p>podstata vedení elektrického proudu v polovodičích dioda a její zapojení</p>		
		Energie		

	<p>Charakterizuje jadernou energii jako energii nukleonů jádra atomu.</p> <p>Charakterizuje štěpení jádra atomu jako jeho rozpad na více částí.</p> <p>Charakterizuje řetězovou reakci a uvede hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh).</p> <p>Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, při mimořádných událostech, adekvátně reaguje.</p>	<p>jaderná energie, jaderné zařízení</p> <p>popis jádra, štěpení jader uranu, řetězová reakce</p> <p>jaderný reaktor, jaderná elektrárna ochrana za mimořádných událostí, situace hromadného ohrožení</p>	<p>OSV/3 EV/2,4 MDV/2,6</p>	<p>CH- stavba atomu, izotopy, nuklidy, chemické reakce</p>
		<p>Zvukové děje</p>		
<p>Rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz.</p> <p>Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.</p>	<p>Pozoruje šíření zvuku v prostředí.</p> <p>Charakterizuje šíření zvuku v prostředí jako proces zhušťování a zředňování prostředí, spojený s přenosem energie.</p> <p>Uvede, že rychlost zvuku závisí na druhu prostředí, v němž se zvuk šíří, a na teplotě prostředí a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh.</p> <p>Pozoruje tóny a jejich výšky.</p> <p>Charakterizuje tón jako zvuk vznikající pravidelným chvěním těles a výšku tónu jako jeho kmitočet, tedy počet kmitů pravidelně chvějícího tělesa za sekundu.</p> <p>Pozoruje odraz zvuku.</p> <p>Charakterizuje odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasní vznik ozvěny.</p> <p>Charakterizuje infrazvuk a ultrazvuk a jejich využití.</p> <p>Pozoruje různou hlasitost zvuku.</p> <p>Charakterizuje hlasitost zvuku jako energii zvukového rozruchu s ohledem na citlivost našeho sluchového ústrojí a uvede, že hlasitost zvuku závisí na vzdálenosti našeho ucha od zdroje zvuku a na prostředí, v němž se zvuk šíří.</p> <p>Charakterizuje hluk jako zvuk vznikající nepravidelným chvěním těles a možnosti potlačování nadměrného hluku v našem životním prostředí.</p> <p>Pozoruje kmitavé pohyby, používá vztahy pro frekvenci a periodu kmitavého pohybu, charakterizuje jednotlivá vlnění</p>	<p>šíření zvuku v různých prostředích</p> <p>rychlost zvuku a její souvislost s druhem prostředí, v němž se zvuk šíří, a s teplotou prostředí</p> <p>tón, výška tónu</p> <p>odraz zvuku na překážce</p> <p>zvuková ozvěna</p> <p>hlasitost zvuku</p> <p>pohlcování (absorpce) zvuku</p> <p>hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka</p> <p>kmitání (perioda, frekvence, kmitavý pohyb) a vlnění (druhy vlnění, vlnění v pevných látkách a tekutinách)</p>	<p>OSV/1</p>	

		Vesmír		
<p>Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země. Rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru.</p>	<p>Uvede, že sluneční soustava je tvořena Sluncem, planetami, které kolem něj obíhají pod vlivem jeho gravitačního pole po uzavřených křivkách, dále měsíci planet, dalšími malými planetkami, meteoroidy a kometami. Vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách. Charakterizuje hvězdy jako vesmírná plynná tělesa, v nichž je vysoký tlak a teplota a která vysílají záření vznikající při slučování jader atomů, jež ve hvězdách probíhá. Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností. Charakterizuje Slunce jako hvězdu. Charakterizuje pojem světelného roku jako dráhu uraženou světlem za rok a používá tento pojem při řešení problémů a úloh.</p>	<p>sluneční soustava a její složení charakteristika pohybů planet ve sluneční soustavě hvězdy, podstata jejich složení a vyzářování světelný rok</p>	MDV/2	

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět vede žáky k poznávání chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami. Jsou vedeni k ochraně přírody i vlastního zdraví.

Chemie přispívá s ostatními přírodovědnými předměty k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Chemie je vyučována v 8. a 9. třídě.

V každém ročníku je určena 2 hodinová týdenní dotace.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborných učebnách vybavených videoprojektorem, zpětným projektořem, počítači s přístupem na Internet, interaktivní tabulí.

Základními formami výuky jsou výklad, prezentace pokusů, tematické diskuse, referáty, prezentace žáků na PC.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- umožňujeme žákům osvojit si obecně užívané termíny, symboly, znaky
- prostřednictvím vhodně zvolených zadání učíme žáky poznat smysl osvojování postupů pro běžný život
- učíme žáky vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy

Ke kompetencím k řešení problémů:

- učíme žáky získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali závěry na základě ověřených výsledků a uměli je obhajovat
- pomáháme žákům hledat vlastní postup při řešení problémů

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení složitějších chemických reakcí ve dvojicích, v menší skupině
- prostřednictvím společné práce se žáci učí komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- umožňujeme žákům samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitů sebeuspokojení a sebeúcty
- vedeme žáky ke stanovování pravidel pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k uvědomění si své školní povinnosti v souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- učíme žáky tomu, aby poskytovali podle svých možností účinnou pomoc a chovali se zodpovědně v krizových situacích
- vedeme žáky k pochopení výhod dodržování pravidel zdravého životního stylu

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky bezpečně používat chemikálie a pomůcky a dodržovat je v pořádku, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- požadujeme, aby žáci dodržovali pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k výsledkům, které dosáhli, ke stanovení kritérií hodnocení vlastní práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu CHEMIE
8. ročník

Minimální výstup ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami.</p> <p>Reaguje na případy úniku nebezpečných látek rozpozná přeměny skupenství látek.</p>	<p>Uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie.</p> <p>Rozliší fyzikální tělesa a látky.</p> <p>Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek.</p> <p>Popíše vlastnosti látek.</p> <p>Rozpozná vlastnosti látek a jejich změny.</p> <p>Uvede zásady bezpečnosti práce v chemické pracovně.</p> <p>Vysvětlí význam R vět a S vět.</p> <p>Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi.</p>	<p>úvod do výuky chemie jako věda, význam a historie bezpečnost práce v chemii chemické metody vlastnosti látek</p>		<p>mezipředměto vé vztahy - F</p>
<p>Pozná směsi a chemické látky.</p> <p>Rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě.</p> <p>Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití.</p> <p>Uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.</p>	<p>Rozliší různorodé a stejnorodé směsi.</p> <p>Použije v souvislostech pojmy: složka roztoku, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený.</p> <p>Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci.</p> <p>Rozpozná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství.</p> <p>Zhodnotí význam vody na Zemi.</p> <p>Vysvětlí oběh vody v přírodě.</p> <p>Vysvětlí princip hašení.</p> <p>Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření.</p>	<p>směsi, voda a vzduch různorodé a stejnorodé směsi oddělování složek směsí voda v přírodě výroba pitné vody čistota vody vzduch: složení a vlastnosti čistota ovzduší hoření</p>	<p>EV/2</p>	<p>mezipředměto vé vztahy - F, Z, Př, M</p>

<p>Zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti.</p>	<p>Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech. Popíše složení atomu. Popíše vznik kationtu a aniontu a neutrálních atomů. Používá značky a názvy běžně používaných chemických prvků. Vysvětlí, co udává protonové číslo. Vyhledává v tabulkách názvy k daným protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo. Používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech.</p>	<p>částicové složení látek a chemické prvky molekuly, atomy proton, neutron, elektron elektronový obal a jeho chemické změny v chemických reakcích názvy a značky prvků vlastnosti a použití vybraných prvků protonové číslo periodická soustava prvků ionty</p>		<p>mezipředmětové vztahy - F</p>
<p>Pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí.</p>	<p>Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech. Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh. Přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek.</p>	<p>chemické reakce a chemické rovnice reaktanty (výchozí látky a produkty) zákon zachování hmotnosti molární hmotnost chemická rovnice faktory ovlivňující rychlost reakcí</p>		<p>mezipředmětové vztahy - M, F</p>
<p>Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</p> <p>Orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem. Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.</p>	<p>Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech. Napíše z názvu vzorce oxidů a naopak. Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí.</p>	<p>dvouprvkové sloučeniny oxidy oxid: siřičitý, sírový, uhelnatý, uhličitý, vápenatý, dusný, dusičitý názvosloví oxidační číslo použití a význam oxidů</p>	<p>EV/3</p>	<p>mezipředmětové vztahy - Z, PŘ</p>
	<p>Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech. Popíše vlastnosti, použití a význam NaCl. Napíše název halogenidu ze vzorce a naopak.</p>	<p>Halogenidy fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy názvosloví halogenidů</p>		
	<p>Určí oxidační číslo v atomech prvků v sulfidech. Zapíše z názvu vzorce a naopak. Popíše využití sulfidů.</p>	<p>Sulfidy názvosloví použití a výskyt</p>		<p>mezipředmětové vztahy - PŘ</p>
	<p>Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami. Zapíše z názvu vzorce a naopak. Rozliší kyselé a zásadité pH pomocí indikátoru pH. Změří pH pomocí univerzálního indikátorového papírku.</p>	<p>Kyseliny kyselina: chlorovodíková, sírová, dusičná názvosloví pH, indikátory pH kyselé deště</p>		<p>mezipředmětové vztahy - Z, PŘ</p>

	Posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí.			
	Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů. Popíše první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami. Zapíše vzorce z názvů a naopak.	Hydroxidy hydroxid: sodný, draselný, vápenatý názvosloví použití v průmyslu		mezipředmětové vztahy - Z
	Popíše neutralizaci známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. Zapíše z názvů vybraných solí vzorce a naopak. Uvede příklady uplatnění solí v praxi. Vysvětlí rozdíl mezi měkkou a tvrdou vodou.	solí a neutralizace vznik solí podstata neutralizace názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitanů		
Ví o využívání prvotních a druhotných surovin. Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.	Uvede příklad průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí. Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv. Reaguj adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích.	hospodářsky významné látky průmyslová hnojiva stavební pojiva (malta, sádra, beton) keramika situace hromadného ohrožení	EV/3	mezipředmětové vztahy - Z

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu CHEMIE
9. ročník

Minimální výstup ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	<p>Vysvětlí pojmy oxidace a redukce. Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. Popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství. Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsob ochrany ocelových výrobků před korozi. Rozliší podstatu galvanického článku a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití.</p>	<p>redoxní reakce oxidace a redukce výroba železa a oceli galvanický článek elektrolýza</p>		mezipředmětové vztahy - F
Zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	<p>Rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které jsou endotermické. Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a použití. Posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí. Rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami.</p>	<p>energie a chemická reakce exotermická a endotermická reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie fosilní paliva: ropa, uhlí, zemní plyn</p>	EV/2	mezipředmětové vztahy -Př, Z, F
	<p>Rozliší anorganické a organické látky. Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití. Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty.</p>	<p>Uhlovodíky alkany, alkeny, alkyne, arény průmyslové zpracování ropy</p>	EV/2	mezipředmětové vztahy - Př, Z
	<p>Rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků. Rozliší uhlovodíkový zbytek. Rozliší a zapíše vzorce: metanolu, etanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, kyseliny octové, etylesteru kyseliny octové, formaldehydu, acetonu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek. Uvede výchozí látky a produkty esterifikace. Rozliší esterifikaci mezi ostatními chemickými reakcemi.</p>	<p>deriváty uhlovodíků halogenderiváty alkoholy fenoly aldehydy ketony karboxylové kyseliny estery esterifikace</p>		Mezipředmětové vztahy - Z, Ov,

<p>Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy.</p>	<p>Orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy. Uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi. Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka, posoudí význam těchto látek pro zdravou výživu.</p>	<p>přírodní látky sacharidy tuky bílkoviny vitamíny fotosyntéza</p>		<p>Mezipředmětové vztahy - Př</p>
	<p>Rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich používání. Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. Uvede příklady názvů plastů, jejich vlastností a použití.</p>	<p>plasty a syntetická vlákna polyethylen, polypropylen, polystyrén, PVC polyamidová a polyesterová vlákna</p>	<p>EV/3</p>	
<p>Ví o využívání prvotních a druhotných surovin.</p>	<p>Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemickou výrobu. Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů. Uvede příklady chování při nadměrném znečišťování ovzduší. Zachází bezpečně s mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti. Rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami. Uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim. Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument.</p>	<p>chemie a společnost otravné látky biotechnologie a enzymy léčiva drogy detergenty potraviny chemie a životní prostředí</p>	<p>EV/4, MV/2</p>	<p>mezipředmětové vztahy - Př, Z, Ov pokusy: šampony, prací prášky, Orbit</p>
<p>Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.</p>	<p>Uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek, jejich označení. Zjistí výrobní podniky v regionu, uvede, co vyrábějí a posoudí nebezpečí související s touto výrobou. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích. Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</p>	<p>havárie s únikem nebezpečných látek látky výbušné, toxické a hořlavé zásady chování při úniku nebezpečných látek</p>	<p>EV/4</p>	

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Přírodopis** motivuje žáky k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytuje základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů.

Přírodopis je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů, resp. skupina organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi.

Výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.

Přírodopis se vyučuje v 6. – 9. třídách.

Hodinové dotace v jednotlivých ročnících:

6. třída - 2 vyučovací hodiny

7. třída - 1 vyučovací hodina

8. třída - 2 vyučovací hodiny

9. třída - 2 vyučovací hodiny

Většina hodin přírodopisu probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Část výuky je vedena ve specializovaných učebnách vybavených videem, projektořem, počítačem a přístupem na Internet a interaktivní tabulí.

Základními formami výuky jsou výklad, řízený rozhovor, pozorování a prezentace ukázek (přírodniny, videoprojekce, zpětný projektor, počítačová simulace), doplněných tematickými diskusemi a referáty žáků.

Výchovně vzdělávací strategie předmětu:

Ke kompetencím k učení:

- učíme žáky samostatně pracovat s textem, zpracovávat referáty
- prostřednictvím vhodně zvolených zadání vedeme žáky k poznání smyslu osvojování postupů pro běžný život
- vedeme žáky k získávání informací z internetu, naučné literatury a tím si vytvářet komplexní pohled na přírodní vědy a rozvíjet svou samostatnost při práci

Ke kompetencím k řešení problémů:

- podporujeme žáky při hledání a nacházení nových přístupů a nových řešení
- učíme žáky hledat argumenty pro přijetí či odmítnutí tvrzení

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně komunikovali o problémech a biologických souvislostech
- vyžadujeme, aby se žáci vyjadřovali jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně
- učíme žáky řešit úlohy, při kterých využívají kombinace různých komunikačních technologií (tisk, televize, Internet)
- společně s žáky vytváříme takové situace, ve kterých dokážou vysvětlit, čemu se naučili

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- umožňujeme žákům podílet se na skupinové diskusi o výsledcích práce (jednotlivce nebo skupiny), rozvíjet schopnosti v sociálním kontextu, sebekriticky hodnotit sama sebe
- vedeme žáky k respektování vzájemně dohodnutých pravidel pro práci skupiny i pro samostatnou práci

Ke kompetencím občanským:

- vytváříme situace, ve kterých jsou žáci příkladem ostatním ve vztahu k přírodě
- na příkladech z praxe přibližujeme žákům výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Ke kompetencím pracovním:

- v rámci výuky vedeme žáky k práci s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů
- požadujeme, aby žáci dodržovali pravidla pracovního řádu
- motivujeme žáky k dokončování úkolů ve sjednané kvalitě a termínech

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS
6. ročník

Minimální výstup ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Popíše jednotlivé vrstvy Země. Orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života.	Zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. Vysvětlí podmínky k životu.	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam (atmosféra, hydrosféra) fotosyntéza základní principy dýchání, růstu, rozmnožování	EV/2	mezipředmětové vztahy Ch, F, Z
Zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů.	Porovná buňku rostlin, živočichů a bakterií. Vysvětlí funkci základních organel.	základní struktury života (buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy)		
Rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy.	Zařazuje vybrané druhy rostlin a živočichů do hlavních taxonomických jednotek.	význam a zásady třídění organismů		
Ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka. Má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích. Pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka.	Posoudí význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka.	viry a bakterie		
Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce.	Rozlišuje a porovnává skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických jednotek. Uvede příklady ochrany proti parazitům.	bezobratlí - prvoci, žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci		
Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody.	Uvede příklady ochrany proti škodlivému hmyzu (na poli, v sadech, zahradách, v lese, v domácnostech). Zhodnotí význam včely medonosné. Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (práce s lupou, mikroskopování, určovací klíče, atlasy, práce na PC).	členovci: Pavoukovci - Křížák, Sekáč, Roztoči; Korýši - Rak říční a bahenní, mořští korýši, drobní korýši vzdušníkovci: Mnohonožky, Stonožky hmyz - s proměnou dokonalou (blechy, brouci, motýli, dvoukřídlí, blanokřídlí)		
		hmyz - s proměnou nedokonalou (stejnokřídlí, rovnokřídlí, síťokřídlí, vši, vážky, ploštice		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS
7. ročník

Minimální výstup ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Rozliší základní systematické skupiny rostlin.	Zařazuje podle charakteristických znaků rostliny do systému. Vysvětlí význam jednobuněčných rostlin v přírodě.	system rostlin: jednobuněčné, mnohobuněčné, nahosemenné, krytosemenné, jednoděložné, dvouděložné		
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků. Pozná lišejníky.	Porovná různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a potravinářském řetězci. Vysvětlí první pomoc při otravě jedovatými houbami. Objasní funkci a význam dvou organismů ve stélce lišejníků.	jednobuněčné organismy: řasy, sinice, kvasinky mnohobuněčné organismy: stavba a význam jednotlivých částí těla řasy, houby, lišejníky	EV/2	
Porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin.	Porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla. Popíše uspořádání od buňky přes pletiva k orgánům. Poznává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kapradorostů.	Mechorosty kapradorosty: plavuně, přesličky, kapradiny		
Ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití.	Popíše stavbu a funkci kořene rostlin. Vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením. Rozpozná naše jehličnaté stromy. Vysvětlí význam stromů pro přírodu a pro lidi.	nahosemenné rostliny stavba těla - kořen, stonek, list, opylení, oplození zástupci v naší přírodě (smrk, borovice, jedle, modřín, jalovec,)		
Zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování. Rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce.	Popíše funkci jednotlivých orgánů rostlin. Popíše květ a jeho přeměnu v plod. Vysvětlí pojmy: nahosemenné, krytosemenné, jednoděložné, dvouděložné, jednodomé, dvoudomé rostliny a uvede příklady. Uvede význam hospodářských rostlin. Nakreslí a popíše list.	krytosemenné rostliny základní orgány rostlin - kořen, stonek, list, květ, plod rostliny jednoděložné - lipnicovité, liliovité rostliny dvouděložné - růžovité, bobovité, miříkovité, hvězdnicovité, brukvovité, břizovité, bukovité, vrbovité hospodářsky důležité rostliny léčivé rostliny jedovaté rostliny		VV
Popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Vysvětlí funkci botanických zahrad. Zdůvodní nutnost ochrany přírody. Pomocí klíče určí a zařadí předložené druhy rostlin.	ochrana přírody botanické zahrady přírodní parky a chráněná území v ČR	EV/3	Z 8. tř.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS
8. ročník

Minimální výstup ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce.	Rozlišuje a porovná vnější a vnitřní stavbu těla vybraných živočichů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy. Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (určovací klíče, atlasy, práce na PC a Internetu).	obratlovci kruhoústí paryby ryby - hospodářsky významné sladkovodní a mořské obojživelníci		Z
Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. Využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb.	Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Vysvětlí první pomoc při uštknutí hadem. Rozlišuje hospodářsky významné druhy ptáků. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy.	stavba těla a funkce jednotlivých orgánů, způsob života - trávicí, dýchací, vylučovací, rozmnožovací soustava, krevní oběh plazi ptáci savci etologie živočichů chráněná zvířata domestikovaná zvířata		VV
Popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce. Popíše vznik a vývin jedince. Zná zásady poskytování první pomoci při poranění.	Popíše stavbu a funkci těla člověka (včetně vnitřních orgánů) Vysvětlí možné vlivy emisí, imisí, kyselých dešťů, narušování ozonoféry, a stresu na zdraví člověka. Poskytuje první pomoc při úrazech. Zaujímá stanoviska k ekologickým problémům současného světa, případně přispívá podle svých možností k jejich řešení.	zařazení člověka do systému soustava opěrná a pohybová první pomoc při zlomeninách oběhová soustava dýchací soustava trávicí soustava vylučovací soustava (močové ústrojí, kůže)řídící soustava (NS, hormony) rozmnožování a vývoj jedince		Z, VV, TV, CH
Rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Popíše prevenci chorob a realizuje je ve svém životě. Objasní pojmy imunita, transfúze, prevence, infarkt, alergie, racionální výživa, zdravý životní styl.	nakažlivé choroby		
Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka.	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	původ a vývoj člověka		Z

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS
9. ročník

Minimální výstup ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Popíše jednotlivé vrstvy Země.	Vysvětlí stavbu Země.	vznik Země (postavení ve vesmíru, stavba Země)		Z, F, VV
Pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny.	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny. Zhodnotí praktický význam nerostů a hornin.	nerosty - vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití horniny - vyvřelé, usazené, přeměněné		Z
Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů .	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů. Vysvětlí děj vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost.	vnitřní a vnější geologické děje	EV/2	F, M
Rozeznává některé druhy půd a objasňuje jejich vznik.	Popíše význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy. Uvede příklady devastace půd a možnosti rekultivace. Objasní pojmy: nerost, hornina, zvětrávání, vyvřelé, usazené a přeměněné horniny, geologické éry.	litosféra, pedosféra, atmosféra, hydrosféra geologická období Země geologická stavba ČR		VV, Z
Rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému. Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech.	Objasní pojmy: populace, společenstvo, ekosystém, endemit. Objasní základní princip existence každého ekosystému. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam.	základy ekologie a životního prostředí chráněná území	EV/3	Z
Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky. Pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.	Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi. Zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí. Uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí a ve světě.	ochrana ovzduší ochrana vody ekologické katastrofy a jejich předcházení		VV, F
	Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním. Uvede příklady přenosu dědičnosti ve šlechtitelství a chovatelství. Objasní pojmy: gen, genetika, chromozom, proměnlivost, DNA	genetika pohlavní a nepohlavní rozmnožování (shrnutí - rostliny, živočichové) fyziologie rozmnožování (chromozomy, dělení buněčného jádra) proměnlivost a dědičnost, šlechtitelství a chovatelství		

		J. G. Mendel, Mendelovy zákony		
--	--	--------------------------------	--	--

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody a jejich dílčích jevů, v návaznosti na učivo prvouky a vlastivědy. Výuka žáků probíhá v kmenových třídách. Žákům se dostává možnosti zkoumání přírody jako systému, jehož dílčí celky jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci se učí zkoumat jevy probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky přírodních jevů, umět popisovat, vysvětlovat a odpovídat na zadané otázky. Výuka zeměpisu vede děti k podchycení a rozvíjení zájmů o existenci planety Země a všech jevů s ní souvisejících. Zeměpisným učivem 2. stupně prostupuje tématický okruh geografických informací, zdrojů, dat, kartografie a topografie. Geografický a kartografický jazyk je tak rozvíjen postupně od 6. ročníku. Žáci se učí vyhledávat, srovnávat, hodnotit, popisovat, sestavovat a seřazovat geografická data dle zadaného učiva. Velké přiblížení a pochopení učiva je pomocí ICT.

Časová dotace předmětu: 6. třída - 1 vyučovací hodina týdně
7. třída - 1 vyučovací hodiny týdně
8. třída - 1 vyučovací hodiny týdně
9. třída - 1 vyučovací hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- prostřednictvím zeměpisného učiva a volbou vhodných metod vedeme žáky ke schopnosti plánovat a organizovat si své vlastní učení
- vedeme žáky k sebehodnocení
- učíme žáky využívat poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytvářet si tak na učivo komplexní pohled
- učivo žákům prezentujeme různými způsoby a metodami

Ke kompetencím k řešení problémů:

- ve vyučovacích hodinách zadáváme vyhledávání informací (z map, grafů, tabulek a jiných názorných pomůcek)
- pro podporu výuky využíváme i multimediální prostředky (prezentace stránky, vypracování testů na PC apod.)
- během vyučovacích hodin poskytujeme žákům možnost vybrat si z nabízených způsobů přednesení učiva
- při řešení problémů umožňujeme žákům volbu a výběr řešení na základě společného zeměpisného útvaru

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme dětem, aby uvažovaly a jednaly dle svých samostatných představ, dovedly si obhájit svůj názor, komunikovat na bázi zadaného problému nebo úkolu
- snažíme se, aby se žáci výstižně a kultivovaně vyjadřovali formou prezentací či referátů a besed a učili se naslouchat a vhodně reagovat na promluvy svých spolužáků

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky v souvislosti s probíraným učivem k uvědomění si významu a jedinečnosti života na planetě Zemi
- umožňujeme jim pochopit specifika a odlišnosti, jak geografické a regionální, tak společenské, hospodářské
- podporujeme u žáků uvědomění si významu a sounáležitosti ve vztahu ke své vlasti

Ke kompetencím personálním a sociálním:

- umožňujeme žákům pracovat v týmu (skupinová práce, debata, diskuse...)
- vedeme je k odpovědnému přístupu k sobě samým i druhým a chápání rozdílných potřeb jednotlivců

Ke kompetencím pracovním:

- dáváme žákovi možnost vlastního rozvoje, samostatné práce s mapou, atlasem, PC, apod.
- vedeme žáky k získávání informací z různých oblastí - věd přírodních, humanitních, životního prostředí a dalších. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali aktivně využívat a používat různé materiály a pomůcky vzhledem k dosažení daného cíle

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS
6. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	znázorňování Země		
Prokáže názorně tvar planety Země. Orientuje se v důsledcích pohybů Země na živé organismy.	glóbus	OSV/1	glóbus, mapy turistické, topografické, apod.
Rozlišuje dle barev tvary zemského povrchu.	mapa	OSV/1	mapa
Seznamuje se s pojmy poledník, rovnoběžka, jejich významem.	poledníky a rovnoběžky		mapa
Zvládá pojmy zeměpisných souřadnic, zvládá určovat zeměpisnou polohu daného místa na Zemi.	určení zeměpisné polohy daného místa na mapě		
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace z atlasu.	atlas, práce s atlasem		atlasy světa
Učí se určovat časový rozdíl mezi velkoměsty západní a východní polokoule.	časová pásma		atlasy, mapy
	sluneční soustavy		
Vyjadřuje se k postavení Země ve vesmíru, srovnává Zemi s ostatními tělesy sluneční soustavy.	vesmír	EV/2	
Popisuje důsledky dopadu slunečních paprsků na lidstvo, dovídá se informace o přirozené družici Země.	Slunce a Měsíc	OSV/1	kalendář
Zhodnotí souvislosti o ročních obdobích v návaznosti na zeměpisné souřadnice.	pohyby Země - roční období		kalendář, mapa, glóbus
Pojmenovává místa, ve kterých se vyskytují polární dny a noci. Přiměřeně vysvětlí, co je příčinou vzniku polárního dne a noci.	polární den a polární noc, roční období		
	krajinná sféra		
Rozlišuje specifické prvky přírodní krajinné sféry. Snaží se popsat jejich vzájemnou souvislost.	Krajinná sféra a její složky	EV/2	
Vyhledá na mapách oceány a světadíly, určuje jejich velikost.	litosféra - stavba zemské kůry, dna oceánů		referát
Uvádí závažné důsledky sopečné činnosti. Seznamuje se se zemětřesnými pojmy - magma, láva, sopečný kužel, seizmograf.	zemětřesení a sopečná činnost		
Porovnává informace o vzniku vrásových a kerných pohoří, jejich rozdílů.	horotvorné procesy, zvětrávání, eroze	EV/1	obrázky pohoří kerných a vrásových
	atmosféra		
Chápe a poznává, proč má atmosféra význam pro život na Zemi.	složení vzdušného obalu	EV/2	
Dovídá se, že počasí je stav atmosféry v určitý okamžik.	počasí		

Učí se vypočítat průměrnou denní či měsíční teplotu v návaznosti na učivo statistiky.	průměrná denní teplota	EV/2	teploměr
Seznamuje se s názvy hlavních meteorologických jevů, jenž v atmosféře vznikají.	informace meteorologů	EV/2	
Vysvětlí význam podnebí v jednotlivých oblastech Země.	podnebí		mapa klimatických poměrů světa
	hydrosféra		
Vysvětluje, kde všude je a jaký význam pro člověka má voda.	význam vodstva pro člověka		
Dovídá se o největších vodních plochách vody slané a sladké.	zásoby vody	EV/2	mapa světa
Určuje dle mapy světa názvy zálivů, průlivů, úžin, kanálů, bezodtokových lastí a dalších zeměpisných pojmů.	členitost pevninského pobřeží		mapa světa
	pedosféra		
Seznamuje se s pojmy černozem, červozem, žlutozem atd.	vznik, význam a kvalita půdy	EV/2	
Umí vysvětlit rozdíl mezi půdním typem a půdním druhem.	rozdělení půdního obalu Země	EV/2	mapa světa - pedosféra
	biosféra		
Vysvětluje význam světla a tepla pro život na Zemi v různých nadmořských výškách.	složky biosféry		
Snaží se rozlišit pojmy ledovec, tání, pohyby ledovců oproti pojmům deštný prales, plantáž, savana, prairie, pampa, atd.	krajiny tropických lesů a sněhu	EV/2	
Zhodnotí přeměnu tajgy či stepí v úrodné krajiny. Přemýšlí a aplikuje, jak zkulturnit přírodní krajinu, v níž žije.	krajiny ovládané člověkem	EV/1, 2	referát

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS
7. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Seznamuje se názorně s největším světadílem, povrchem, členitostí, geografickou polohou.	od Černého moře k Pacifiku	EV/1	nástěnná mapa Asie
Určuje nejteplejší a nejstudenější místa největšího světadílu.	podnebí a vegetace		nástěnná mapa
Rozpoznává názvy veletoků, velkoměsta.	vodstvo a obyvatelstvo	EV/2	
	zeměpisné oblasti Asie		
Lokalizuje jednotlivé státy východní Asie.	Asie východní	EV/3	mapa východní Asie
Seznamuje se s historií a významem státu Čína.	nejlidnatější země světa Čína	EV/3	čínská zeď - fotokopie
Pojmenuje japonské ostrovy, objasní význam Japonska pro svět.	Japonsko a ostrovy v Pacifiku		
Rozliší státní zřízení KLDK a Jižní Koreje a jejich hospodářství.	státy Korejců		
	poloostrov Zadní a Přední Indie		
Rozezná jednotlivé státy jižní Asie.	země Indočíny a Barmy		
Vyjmenuje indické výrobky, popisuje povrch Indie, Cejlonu, Pákistánu.	pod střechou světa		
Pracuje s vysvětlivkami mapy, poznává státy těžící ropu.	těžba ropy	EV/2, 3	
	státy v nitru Asie		
Seznamuje se s turismem v Turecku.	poloostrov Malá Asie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Uzbekistán		
Orientuje se v pojmech národnost (židovská, arabská).	ohniska nepokojů - Středozemní moře		
	Evropa	VMEGS/3	nástěnná mapa
Určuje zeměpisnou polohu a rozlohu Evropy.	Evropa - úvod	VMEGS/2	nástěnná mapa
Pojmenovává základní geomorfologické tvary světadílu Evropa.	nížiny, hory a podnebí	EV/1, 2	
Seznamuje se s historií a povrchem státu Ruska.	Rusko	VMEGS/1	
Určuje republiky na Pyrenejském poloostrově, jejich významem pro evropskou civilizaci.	Evropa jižní		
Lokalizuje historická místa států jižní Evropy.	Itálie a Řecko		
Charakterizuje povrch západní Evropy, státy, jejich kulturní památky a hospodářství.	Evropa západní		
Snaží se pochopit vznik zkratky BENELUX.	Státy Beneluxu		význam Komenského
Seznamuje se s pojmy fjordy, nutností budování vodních elektráren, pojmenováním zemí názvem "státy sportu."	Evropa severní		
Umí vyčíst z mapy i atlasu státy i jejich hlavní města.	Evropa střední		

Porovnává podnebí Evropy střední s podnebím Evropy západní a východní.	Evropa střední		
Určuje geomorfologické tvary Evropy, významné státy, města. Zhodnotí postavení světadílů ve světovém měřítku.	Evropa jako celek		
Rozděluje zeměkouli na část pevninskou a oceánskou.	světadíly a oceány		
	nejteplejší světadíl - Afrika		
Určuje pomocí zeměpisných souřadnic umístění světadílů na světových polokoulích. Pracuje s atlasem Afriky, určuje geomorfologické tvary kontinentu.	povrch, členitost pobřeží, zeměpisná poloha	EV/1	
Procvičuje na slepé mapě zeměpisné pojmy Afrického kontinentu.	povrch, členitost pobřeží, zeměpisná poloha	EV/2	
Rozpozná tropický prales od veletoků a naopak oblasti sucha (vádí) od pouští. Snaží se vyčíst z mapy.	vegetace a vodstvo Afriky	EV/2	
Poznává názvy států, jejich státní zřízení, turistický ruch.	Afrika severní		
Čte z mapy národní parky Afriky, umí odůvodnit význam slov národní park, dovede o ochraně přírody hovořit.	Afrika severní		
Lokalizuje na mapě východní Afriky státy s největší chudobou na světě. Seznamuje se s pojmem humanitární pomoc.	Afrika východní		
Zhodnotí význam, že v Africe jsou světové národní parky, které jsou zapsány v seznamu UNESCO. Pokouší se charakterizovat životní podmínky života v poušti, džungli, národním parku aj.	Afrika jižní		
Posoudí politické problémy v Jihoafrické republice.	Afrika jižní		
	Indický oceán	EV/2	
Pracuje s mapou světa, určuje hranice světadílů, mořské proudy, jejich směr a vliv na přírodní katastrofy.	vodstvo světa		
	světadíl Austrálie		
Popisuje na základě výkladů horopisné prvky, členitost pobřeží, řeky.	Austrálie jako nejsušší světadíl	EV/3	
Určuje osídlení světadílů a rozdělení na státní území a teritoria.	Australský svaz, politické rozdělení		
Seznamuje se na základě výkladu s pojmem vegetační kryt, živočichové a rostlinstvo světadílů.	vegetace Austrálie		
	Oceán klidu - Pacifik		
Určuje dle mapy oceán, umí vyčíst jeho proudy, hlubokooceánské příkopy, oceánské pánve.	Mezi Asií, Austrálií a Amerikou		
Snaží se vyčíst z mapy souostroví v Tichém oceánu.	Souostroví - Oceánie		
	Amerika - světadíl západní polokoule		
Určuje na mapy horské masívy, nížiny, veletoky.	od Aljašky k Ohňové zemi	EV/1	
Pracuje s mapou Ameriky severní - pouště, pohoří, nejvyšší hory, řeky, jezera.	Amerika Severní		

Vyjmenovává členitost Ameriky jižní - pampy, nížiny, pohoří, jezera, hory.	Amerika Jižní		
Zná strukturu obyvatelstva (Indiáni) v návaznosti na filmy i učivo dějepisu.	obyvatelstvo Ameriky		
Seznamuje ostatní o největších státech Ameriky - USA, Kanada.	největší státy severní Ameriky - Kanada, USA		
Ostatní spolužáky seznamuje s největšími zeměmi Jižní Ameriky, jejich státním zřízením, významu pro svět, lidstvo, sport.	největší státy jižní Ameriky		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS
8. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	ČR v srdci Evropy		
Určuje, co je planeta, polokoule, světadíl, stát, kraj, v němž žije.	úvod o České republice		glóbus, mapa ČR
Určuje zeměpisnou polohu státu, státy sousední.	postavení ČR ve světě	EV/4	
Určuje i zeměpisnou polohu, jmenuje státní hranice, nejznámější výběžky, vzdálenost od moře.	poloha, členitost ČR		mapa ČR
Zjišťuje podle mapy obyvatelstvo ČR celkový počet obyvatel republiky (hustota obyvatelstva).	skladba obyvatelstva a sídla		mapa - obyvatelstvo ČR
Chápe minulost naší vlasti (prezidenti, sportovci, herci, kulturní památky aj.).	vývoj a historie Českého státu		možnost referátu
Poznává důvody osídlení našeho území, vývoj 1918-1989, změny státního znaku.	vývoj a historie Českého státu	EV/4	nákres státního znaku
	přírodní poměry ČR		
Dovídá se o složení zemské kůry, poznává důkladněji rozdíl mezi pohořím vrásovým a kerným.	geologický vývoj území		geologická mapa ČR, atlas
Seznamuje se s názvy jednotlivých geologických období až po čtvrtohory, dovede popsat živočichy, rostlinstvo.	hlavní období v dějinách Země		geologická mapa ČR, atlas
Dle geologického učiva objasňuje rozdíl mezi Českou vysočinou a Karpatami.	geomorfologické soustavy ČR		geologická mapa ČR, atlas
Zařazuje těžbu nerostů daných soustav v návaznosti na učivo geologické.	nerostné bohatství ČR	EV/2	mapa nerostných surovin ČR
	horopisné celky podél státních hranic		
Pojmenovává dle mapy pohoří hraniční, nejvyšší vrcholy, nejznámější jezera, pralesy, CHKO.	vnější horopisné celky		mapa - vodopis, horopis ČR
Nalézá vysvětlení pro rozdíly barev na mapě.	vnitřní horopisné celky		mapa - vodopis, horopis ČR
	podnebí, vodstvo, půdy, biota		
Ukazuje na mapě ČR směr vanoucích vzdušných proudů, opakuje, že podnebí je stálá neměnná charakteristika daného místa na Zemi.	podnebí ČR		
Objasní pojem inverze vzduchu.	teploty a srážky ČR		
Připomene si a snaží se pochopit obsahům pojmů povodí, rozvodí, úmoří, průtok, přítok.	vodstvo ČR	EV/2	mapa vodstvo ČR

Seřadí řeky a jezera ČR dle velikosti a délký. Pracuje s atlasem.	nejvýznamnější řeky ČR a jezera		mapa vodstvo ČR
Vykládá vlastními slovy o oběhu vody v přírodě. Vyjádří se ke znečišťování přírody, odpadům, eutrofyzaci vod.	člověk a voda		mapa vodstvo ČR
Zdůvodní půdotvorné činitele, objasní rozdíl půdní typ a půdní druh.	půdy v ČR		mapa půdních druhů
	chráněná území ČR		
Chápe a vysvětluje nutnost potřeby ochrany přírody.	národní parky, CHKO, národní přírodní rezervace, národní památky a přírodní památky	EV/4	mapa lesního a vodního hospodářství
Seznamuje se s chráněnými územími jmenovanými organizací UNESCO.	národní parky ČR zapsané v organizací UNESCO		
	lidé a hospodářství ČR		
Pracuje s pojmy hustota zalidnění, přirozený přírůstek, úbytek, migrace, střední délka života.	obyvatelstvo ČR, přirozený přírůstek, úbytek		mapa obyvatelstvo ČR
Nalezne vysvětlení pro pojmy předproduktivní, produktivní a postproduktivní věk.	věk obyvatelstva		
Seznamuje se s odlišnostmi vzhledu každého občana na základě biologických znaků.	znaky obyvatelstva - biologické		
Uřídí skupiny osob ekonomicky aktivních.	znaky obyvatelstva - ekonomické	EV/3	politická mapa světa
	osídlení území ČR		
Vyjádří vlastními slovy rozdíl mezi venkovem a městem, objasní funkce sídel, zaznamená nejvýznamnější města a obce ČR.	venkovská a městská sídla	EV/4	
	hospodářství ČR		
Učí se o odvětvích a druzích národního bohatství.	výrobní, nevýrobní odvětví, národní bohatství		
Snaží se vyjmenovat nejznámější závody či firmy v blízkosti bydliště.	průmysl ČR		
Snaží se označit těžební oblasti, objasnit dopady těžby na krajinu a životní prostředí.	průmysl těžební a energetický		mapa průmyslu
Pokouší se pomocí mapy zaznamenat druhy elektráren.	průmysl energetický		
Přiřazuje k městům známé značky strojírenských produktů dle uvedeného seznamu (slepá mapka ČR).	průmysl hutnický a strojírenský		mapa průmyslu
Orientuje se ve výrobcích spotřebního průmyslu.	průmysl spotřební		
Rozlišuje druhy dopravy, výhody & nevýhody jednotlivých druhů.	doprava ČR		mapa dopravy
	zemědělství ČR		
Na příkladech vysvětluje rozdíl mezi živočišnou a rostlinnou výrobou.	průmysl potravinářský		
Dle druhů průmyslových odvětví se dovídá o případné rekultivaci či devastaci krajiny, v níž žije. Dle mapy průmyslových odvětví určí typ krajiny i na celém území ČR.	zkulturnění krajiny		
	Praha - velkoměsto na Vltavě		mapa Prahy
Pracuje a seznamuje se s plánem Prahy.	Praha a její památky	EV/4	

Vyjmenovává historické památky hlavního města.	Praha - velkoměsto na Vltavě		
	zeměpisné oblasti v ČR		
Pojmenovává základní administrativní jednotku ČR.	členění na oblasti		mapa zemědělství

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS
9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Diskutuje o sférách hospodářské činnosti na Zemi.	činnosti lidí na Zemi		
Vyhledá oblasti s nejvyšší hustotou zalidnění.	rozmístění obyvatelstva na Zemi	MV/3	
Objasňuje růst počtu obyvatel na Zemi. Připomíná si pojmy přirozená měna obyvatelstva.	obyvatelstvo planety Země		
Zdůvodní, co ovlivňuje růst počtu obyvatel na Zemi. Seznamuje se s pojmy natalita, mortalita, střední délka života.	přírůstky obyvatelstva, věková skladba		
Vyhledá oblasti osídlené jednou lidskou rasou. Dovídá se, co je národ, národnost, uvede rozdíl.	národy, rasy na světě	MV/3	mapa lidnatost Země
Jmenuje světové jazyky a snaží se zařazovat je do jazykových skupin.	národ a národnostní menšiny	MV/3	
Jmenuje nejznámější světová náboženství. Seznamuje se s pojmem rasismus, objasní na určitých příkladech význam tohoto slova.	světová náboženství		beseda
Hovoří o vesnických a městských sídlech, jejich rozdílech.	lidská sídla		mapa - lidnatost Země
Seznamuje se s významem slov aglomerace, urbanizace, aglomerace, (konurbace, megalopolis). Pracuje s politickou mapou světa.	obyvatelstvo světa	EV/3	
Popisuje významné aglomerace západní Evropy a východního pobřeží USA.	obyvatelstvo světa		politická mapa světa
	politické uspořádání světa		
Seznamuje se s pojmy stát nezávislý a závislý, poznává státy sdružené v OSN, stručně se pokouší pochopit i orgány, řídící OSN, v nichž jsou zastoupení členové České republiky.	svrchovanost a závislost zemí		politická mapa světa
Zdůvodňuje význam státních hranic.	území svrchovaná a závislá		
	státní zřízení zemí světa		
Vybavuje si rozdíl mezi republikou a monarchií, uvádí příklady na nejznámějších státech Evropy.	republiky a monarchie		
	globální problémy lidstva	MV/3	
Pojmenovává nejvýznamnější světové organizace (OSN, EU, NATO, UNESCO, WHO, FAO a další).	mezinárodní organizace světa	EV/3	
Zaznamenává význam evropských organizací.	evropská unie, NATO a OSN	VMEGS/3	
Seznámí se s dalšími světovými organizacemi a důvod jejich vzniku	země G7, NIZ a čtvrtého světa	VMEGS/3	

zaznamená.			
	země bohaté a chudé		
Jmenuje státy, které vlastní nebo vyrábí jaderné zbraně.	ohrožení existence lidstva		
Připomíná si státy, kde byly jaderné zbraně použity, např. Japonsko - Nagasaki, Hirošima, aj.	nebezpečí pro lidstvo		
Hodnotí životní a hospodářskou úroveň vytypovaných zemí.	země bohaté a chudé; pojem rozvojová země		
	hospodářská činnost lidí		
Vysvětlí pojem půda, zemědělská půda.	zemědělství světa - význam a rozdělení		
Hovoří o zemědělství jako celku, zdůvodňuje jeho význam pro člověka.	zemědělství světa		
Snaží se pracovat s atlasem světa a hledat nejvýznamnější plodiny pro výživu lidstva (světové obilnice, druhy brambor, aj.).	územní rozdělení zemědělství		
Popisuje a vysvětluje rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou výrobou. Zamýšlí se nad důsledky úhynu zvířat.	chov zvířat, rybolov		
Seznamuje se s názvem chov skotu, zvíře tažné i jiné, seznamuje se s užitkem bource morušového.	zemědělská výroba světa		mapa světa
Zaznamenává oblasti s významným rybolovem.	rybolov		
Charakterizuje význam lesů na Zemi, zná pojem " plíce světa ".	hospodaření s lesy a vodou		
Objasňuje význam známých průplavů a plavebních kanálů.	vodní hospodářství		
	průmysl a jeho členění		
Dle tabulek v učebnici rozčlení průmysl dle jednotlivých průmyslových oblastí. Uvažuje, jakou úlohu v rozvoji průmyslu má věda.	odvětvové členění průmyslu		
Pokouší se přiřadit názvy výrobků k průmyslovým odvětvím.	průmyslové závody světa		
Snaží se pochopit existenci nerostných surovin.	nerostné bohatství světa		
Vysvětluje zdroje energie, zjišťuje státy s největší výrobou elektřiny. V rámci možností napíše vlastní názor na šetření elektřinou.	průmysl energetický a hutní		
Zdůvodňuje dominantní postavení strojírenství světa.	strojírenství, chemický a stavební průmysl		
Zaznamená odvětví spotřebního průmyslu a prostředky pro naši každodenní potřebu.	spotřební průmysl		
Chápe postavení potravinářského průmyslu a zná některé jeho obory.	potravinářský průmysl		
	průmysl a životní prostředí		
Seznamuje se s cestovním ruchem, rekreací lidstva, zejména dopadu na krajinu.	příroda a cestovní ruch		
Zaměřuje se na definice krajiny přírodní, kulturní a životní prostředí v globále.	krajinná sféra		
Objasní přírodní krajinotvorné činitele vnitřní i vnější.	krajinná sféra a její činitelé		
Popíše životní prostředí a ekosystém biosféry.	biosféra		

6.2.6 UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura zastoupená vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova navazuje rozvíjením způsobu uměleckého osvojování světa na obsah a cíle 1. stupně. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se žákům otevírá cesta širšímu názírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** vychází svým obsahem ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Umožňuje kompenzovat a uvolnit pracovní napětí, rozvíjet schopnost a potřebu estetického vnímání, výběru a hodnocení. Systém hudební výchovy na naší škole se uskutečňuje v třístranném přístupu k hudbě prostřednictvím aktivit receptivních, reprodukcí a částečně i produkčních. Předmět je vyučován v odborné učebně v 6. až 9. ročníku vždy jednu vyučovací hodinu týdně. Žáci sledují s konkrétním záměrem ukázky hudebních a hudebně dramatických děl. Pravidelně využíváme možnosti návštěv výchovných koncertů, popř. účasti věkově přiměřených hudebně kulturních akcí ve městě.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vybíráme vhodné způsoby pochopení umění jako specifického prostředku komunikace
- vyhledáváme, třídíme a propojujeme informace v oblasti hudby
- vedeme k pochopení smyslu a cíle umění a kultury
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních

Ke kompetencím k řešení problémů:

- navozujeme situace vedoucí k nutnosti uplatnění vlastního aktivního přístupu k možnostem tvorby, pochopení a poznání uměleckých hodnot
- výuka směřuje k pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- přistupujeme k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- vytváříme postupy orientace se v hudbě
- vyhledáváme souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- umožňujeme spolupráci ve skupině, uvědomění si vlastního podílu a možnosti kvalitního ovlivnění společné práce
- vedeme k potřebě aktivní týmové spolupráce i individuálního nasazení a sebeukáznění
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

Ke kompetencím komunikativním:

- prostřednictvím vokálních, hudebně pohybových, poslechových i instrumentálních činností vedeme žáky k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- směřujeme k porozumění použití uměleckých prostředků k vyjádření myšlenek a názorů

Ke kompetencím občanským:

- vedeme k pochopení umění, vytváření pozitivního vztahu k hudebním dílům a hudbě samotné
- vhodně posilujeme u žáků vědomí českých národních tradic
- předkládáme konkrétní situace vyžadující respektování a ochranu našeho kulturního a historického dědictví
- nabízíme příležitosti k uvědomění si možnosti zneužití umění

Ke kompetencím pracovním:

- používáme bezpečně a správně jednoduché hudební nástroje
- seznamujeme žáky s možností využití jejich talentu a zájmu k ovlivnění přípravy na budoucnost
- vedeme k hodnocení kvality vlastní činnosti
- **zařazujeme vhodné možnosti chápání hierarchie hodnot**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Na základě svých individuálních schopností a dovedností vyjadřuje pohybem pochodový, valčíkový a polkový rytmus. Dle svých dispozic se pokouší o pohybové vyjádření písně.	hudebně pohybové činnosti: taneční kroky, pochod, valčík, polka, mazurka pantomima, improvizace, balet	OSV/1	Tv
	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	interpretace znějící hudby - slovní charakterizování vnímání hudebního díla hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva), kontrast, gradace, variace		Vv
Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru.	Sluchově analyzuje zvuk vybraných hudebních nástrojů.	rozdělení a poznávání hudebních nástrojů		
	Rozlišuje umělou a lidovou píseň.	lidové písně - charakteristika, písně jiných národů, lidová kapela	MKV/3	Čj
Rozezná různé hudební žánry.	Určí skladbu vokální a instrumentální. Orientuje se ve vybraných hudebních žánrech - opera, opereta, muzikál, melodram.	vokální a instrumentální skladba, melodram, muzikál, opera, opereta, komorní hudby, scénická hudba, balet		
	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	techniky vokálního projevu, rozšiřování hlasového rozsahu hlasová hygiena, mutace		
	Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu.	práce s jednoduchým notovým zápisem, základní stupnice, křížek, béčko, odrážka, předznamenání		
Doprovází písně pomocí ostinata.	Vytváří jednoduchý rytmický doprovod s využitím rytmických nástrojů.	hra a tvorba doprovodů s využitím Orffových nástrojů		
	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché hudební doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	analytická práce s písní, písňová forma		

	Vnímá a určuje zvolený rytmus v hudební ukázce.	rytmické hádanky rytmické vyjádření textu vyhledávání rytmu v zápisu písně		Čj - literatura
Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	Seznámí se s vybranými skladbami.	Bedřich Smetana Antonín Dvořák Leoš Janáček Jan Jakub Ryba		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase popř. jednoduchém dvojhlasě; dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky dle svých individuálních možností při zpěvu i při mluvním projevu.	lidová píseň, písně našeho regionu, romská lidová píseň, rozšiřování hlasového rozsahu hlasová hygiena, lidské nešvary v hudbě, vícehlasý zpěv	MKV/3	Ov
	Seznámí se s taktováním 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.	dirigent, orchestr, partitura tempové a dynamické reakce na znějící hudbu		
Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu.	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	homofonie, polyfonie, sonáta, symfonie, symfonická báseň, oratorium, kantáta, chorál, kánon, fuga, koncert, sonátová forma, duchovní a světská hudba, muzikál, záznam hudby, skladatel, interpret, nadání, virtuosita, audiotechnika v hudbě, hudební přehrávače a nosiče		
	Rozpozná některé z tanců různých stylových období. Získává orientaci v hudebně pohybovém vyjádření hudby.	tanec lidový, společenský pantomima, balet, tanec		D
Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	Seznámí se s vybranými skladbami.	J. S. Bach, A. Vivaldi L. V. Beethoven, J. Hayden B. Smetana P. I. Čajkovskij, S. Prokofjev	VMEGS	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
8. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Interpretuje vybrané lidové a umělé písně. Doprovází písně pomocí ostinata.	Uplatňuje správné pěvecké dovednosti a návyky. Zpívá vybrané písně dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase popř. jednoduchém dvojhlasě; dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Vytváří a volí jednoduché rytmické doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby.	hlasová a rytmická cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu zpěv lidových i umělých písní akord vokálně instrumentální aktivity		Čj
	Podle individuálních dispozic dokáže rytmicky vyjádřit obtížnější rytmus.	ragtime - synkopický rytmus, improvizace jazz, spirituál, swing, blues, rock		
	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, disco hudba, rap		Tv
Rozezná různé hudební žánry.	Rozlišuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu.	poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů		
	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává je z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Seznamuje se s vývojem hudby 19. a 20. století. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Hudba artificiální a nonartificiální Původ hudby, pravěk, starověk, hudba románská, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století Populární hudba 20. století (jazz, rock, country and western, rock and roll, . . .) Moderní hudební nástroje	OSV/1	D, Vv
Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	Seznámí se s vybranými skladbami. Vnímá historický vývoj v hudbě.	L. Janáček, B. Martinů W. A. Mozart F. Chopin G. Verdi M. Ravel ukázky rockové hudby, heavy metalu, punku, disco hudby,rapu	VMEGS/3	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
Interpretuje vybrané lidové a umělé písně. Doprovází písně pomocí ostinata.	Uplatňuje správné pěvecké dovednosti a hlasovou hygienu při hudebních aktivitách. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní projev druhého.	prohlubování učiva z předchozích ročníků - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus, rozšiřování hlasového rozsahu využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti využití jiné hudební činnosti	MKV/3	
	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	vybrané písně z oblasti jazzu, country, folku, trampská píseň, pop a rock	OSV/1	Čj
Rozzná různé hudební žánry.	Seznamuje se s nejstaršími hudebními památkami a zařadí je do historických souvislostí. Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích. Rozpozná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti.	počátky hudebních dějin v Čechách hudební renesance v Čechách české hudební baroko, klasicismus, romantismus a hudba 20. století česká populární hudba (lidovka, jazz, swing, Osvobozené divadlo, Semafor, big beat, rock, . . .)	VMEGS/1	D, Vv
	Vyjadřuje podle svých hudebních schopností a dovedností své představy pomocí jednoduchých hudebních nástrojů.	spojení interpretace s instrumentální činností využití počítače, technika v hudbě		I
Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	Na základě individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Seznámí se s vybranými skladbami.	A. V. Michna z Otradovic J. C. Vodňanský P. J. Vejvanovský B. Smetana, A. Dvořák B. Martinů, Z. Fibich J. Ježek hudební směry 20. století		D

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Výtvarná výchova** je zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílem tohoto předmětu je tvořivý přístup k práci s vizuálně obraznými znakovými systémy jako nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání. Tvorba, vnímání a interpretace těchto děl vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Tento předmět je na naší škole vyučován ve všech ročnících 2. stupně, v 6. a 7. ročníku má dotaci 2 vyuč. hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 vyuč. hodinu týdně. K práci je využívána odborná učebna výtvarné výchovy. Výtvarná díla jsou využita k výzdobě interiéru školy i k reprezentaci školy na veřejnosti formou účasti na různých soutěžích.

V tomto předmětu jsou zpracována především tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální rozvoj – vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti, sebepoznání a sebepojetí.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vzájemné obohacování se, svébytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví, specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj.

Multikulturní výchova – vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací.

Mediální výchova – specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj, vliv médií na kulturu, role reklamy, filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkováváme žákům pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním výtvarných technik a žánrů

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- umožňujeme žákům volit vhodné výtvarné prostředky
- učíme žáky kriticky myslet při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky využít kulturu a umění jako způsob dorozumívání se se světem, k vyjádření své myšlenky a názoru pomocí výtvarného díla
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuze o dojmu z uměleckého díla

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- předkládáme žákům dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků

Ke kompetencím občanským:

- seznamujeme žáky s výtvarnými díly a jejich autory
- vytváříme potřebu návštěv výstav výtvarných prací
- podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podpora
- poskytujeme informace o základních ekologických a environmentálních problémech při využití surovin a hospodaření s nimi

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky osvojovat si různé výtvarné techniky
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti při používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování vymezených pravidel

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
6. - 7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura		
	Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy		
uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	MV/4	
	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	smyslové účinky obrazných vyjádření kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	OSV/1	
	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti manipulace s objekty, pohyby těl		
při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává je s výsledky ostatních	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	typy vizuálně obrazných vyjádření hračky, objekty, texty, sochařství, plastika, volná malba	VMEGS/3	
	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých	přístupy k obrazným vyjádřením		

	hodnotových soudů.			
vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
8. - 9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák: uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	Žák: Vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu		
uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu		
	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly	MV/4	
vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	smyslové účinky obrazných vyjádření	OSV/1	
	Rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti		
	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	typy vizuálně obrazných vyjádření, sochařství, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce	VMEGS/3	
při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává je s výsledky ostatních	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	přístupy k obrazným vyjádřením	MV/4	

	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměru autora, veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách - historická, kulturní a sociální	VMEGS/3	
	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura		
	Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy		
	Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	OSV/1, MV/4	

6.2.7 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd.

Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** tvoří na 2. stupni základní školy předměty **Výchova ke zdraví**, jenž je vyučován v 6. a 7. ročníku, a **Tělesná výchova**.

Výchova ke zdraví je předmět, jenž je vyučován v kmenových třídách výše uvedených ročníků, časová dotace je jedna hodina týdně.

Žákům se dostane možnosti pochopení aktivního rozvoje a ochrany zdraví v návaznosti na všechny složky sociálního, fyzického, psychického rozvoje každého jedince. Žáci se budou učit zdravotním návykům, předcházení úrazům, odmítání škodlivých látek, čelit každodennímu nepředvídanému ohrožení aj. Budou se rovněž učit odpovědnosti za své zdraví, jakožto nejcennějšího daru, který člověk v životě může získat a získal. Současně s hodnotami svého zdraví budou probírat a upevňovat návyky hygienické, stravovací, pracovní, budou prohlubovat poznatky o rodině, škole, kolektivu spolužáků, přírodě a vztazích mezi lidmi. Všechny návyky a poznatky, jenž získají, budou porovnávat a rozhodovat o nich a jejich významu ve vztahu k sobě samým, zejména ku prospěchu svého zdraví.

Hlavní obsah učiva předmětu výchova ke zdraví se bude dotýkat hodnoty zdraví každého jedince, zdravých mezilidských vztahů ve spojitosti s etickými a morálními hodnotami společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení zdraví jakožto stavu tělesné, duševní a sociální pohody
- rovněž vedeme žáky k poznávání zdraví jako nejcennější hodnoty lidstva
- učivo je žákům prezentováno vhodnými způsoby a metodami

Ke kompetencím k řešení problému:

- žáci získávají základní orientaci v názorech, co je zdravé, zdraví škodlivé, život ohrožující
- žákům jsou zadávány referáty probraného učiva, hodnocen je individuální přístup
- při řešení problémů týkajících se zdraví upřednostňujeme rovněž společnou nebo samostatnou úvahu žáků

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme dětem, aby uvažovaly a jednaly dle svých představ, získaných vědomostí, zkušeností, rodinného zázemí
- upřednostňujeme formu referátů, besed či prezentací na PC

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky k odpovědnému přístupu k sobě samým i druhým
- propojujeme zdraví a zdravé mezilidské vztahy s etickými a morálními hodnotami

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky v souvislosti s nejcennější hodnotou člověka = lidským zdravím k tomu, aby si uvědomovali význam a jedinečnost jejich života na Zemi.
- podporujeme u žáků tělesnou, duševní a sociální pohodu vedoucí k pozitivním prožitkům jejich činností

Ke kompetencím pracovním:

- dáváme dětem možnost vlastního rozvoje, názoru na to, co je zdravé, zdraví prospívající, naopak upozorňujeme na věci zdraví poškozující
- učíme žáky získávat informace z různých oblastí – věd přírodních, humanitních, ekologie aj.
- žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně zapojovali do činností podporujících zdravý životní styl a do propagace zdravotně prospěšných činností školy, města (kroužky, soutěže, aj.)

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výchova ke zdraví
6. ročník**

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		základy rodinného života		
Chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny.	Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery.	kamarádství, přátelství, láska, partnerství, manželství a rodičovství		
	Komunikuje v rámci mezilidských vztahů v širším společenství (rodina, škola).	rodina, třída, škola		
	Rozlišuje rozdíly v chování mezi lidmi v souvislosti s duševním, tělesným a sociálním zdravím.	vliv prostředí rodiny, žáků třídy, školy	OSV/1,2	
		zdravý způsob života		
	Respektuje a dodržuje pravidla lidského bytí.	zdraví - nejcennější hodnota života, hygiena, výživa		
Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	Vyjadřuje názory k problematice zdraví. Vyzovuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	životní podmínky a způsob stravování, zásady zdravého stravování		
	Diskutuje o zdraví v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližšího okolí. Obhajuje svůj názor k problematice zdraví.	zdraví - změny v chování v dospělosti		
		tělesná a duševní hygiena		
	Respektuje základní pravidla tělesné a duševní hygieny jedinců obou pohlaví.	tělesná a duševní hygiena	OSV/1	
	Chápe dospívání jedince jako proces připravený na fyziologické změny.	osobní hygiena v pubertě		
Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví.	Vylepšuje hygienické podmínky třídy, školy, okolí bydliště s ohledem na zlepšení svého zdraví i zdraví ostatních.	hygiena pracovního prostředí ve vztahu ke zdraví		
		ochrana člověka za mimořádných situací		
	Seznamuje se s úlohou jedince i státu při ochraně životů a zdraví obyvatel.	mimořádné události, evakuace, první pomoc		

	Pokouší se diskutovat na téma majetkové poškození a poškození životního prostředí při vzniku nenadálých mimořádných událostí.	ochrana jedince při mimořádné události		
Uplatňuje způsoby bezpečného chování, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla. Chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel.	Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování účastníka silničního provozu a v modelových situacích simulujících silniční provoz.	bezpečné chování v silničním provozu		
		úrazovost		
	Vysvětlí na příkladech odpovědné chování v situacích vzniklého úrazu.	prevence úrazů		
Uplatňuje způsoby bezpečného chování v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla.	Poskytuje první pomoc v případě nečekané události.	základní zásady první pomoci		
	Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a dovede o něm diskutovat.	problematika zdraví formou diskuse		
Svěří se se zdravotním problémem.	Svěřuje se se svými zdravotními problémy, vyhledává odbornou pomoc a rady ostatních.	zdravotní problémy jedince		
	Projevuje bezpečné způsoby chování v případě, že je obeznámen o závažné chorobě ve škole, na sportovišti, v domácnosti.	přenosné, nepřenosné choroby, chronická onemocnění		
	Projevuje odpovědné chování během únavy a dovede předcházet stresovým situacím.	rizika ohrožující zdraví - stres a únava		
		zdravá výživa		
	Podílí se na zásadách zdravého stravování, které má vliv na životní podmínky.	výživa a zdraví jedince		
	Podporuje programy zdraví v rámci školy, navrhuje zdravou stravu, výživu.	zdravá výživa jedince a školy		
	Dbá na tělesnou a duševní hygienu a správný režim dne.	zdravý způsob života		
		péče o zdraví		
	Rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační.	ochrana před nemocemi		
	Rozezná pojmy infekce, dezinfekce, očkování, význam hygienických stanic, aj.	dodržování hygienických opatření		

	Vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše zdravotní problémy.	odpovědnost za své zdraví		
	Uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků	domácí lékárnička		
	Poskytuje nezbytnou první pomoc při vážnějších poraněních ve škole i venku.	základní postupy první pomoci, přivolání lékaře		
	Přijímá odpovědnost za bezpečné chování v souvislosti se zdravím.	rizika zdraví a jejich prevence		
	Rozlišuje informace sdělovacích prostředků, informační techniky a sociální dovednosti.	vliv reklam a informací zdraví dětí ohrožující	MV/2	
Uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím.	Uvědomuje si podporu svého zdraví ze strany školy, rodiny, lékařů, podporu coby celostního pojetí jedince. Vytváří si vlastní názor k problému zdraví na základě Maslowovy teorie.	sociální rozvoj jedince a Maslowova teorie		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výchova ke zdraví
7. ročník**

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
		zdravý životní styl		
	Jmenuje řadu činitelů, kteří kvalitně ovlivňují naše zdraví.	zdravý způsob života		
	Diskutuje o potravě, hygieně v návaznosti na své zdraví.	výživa a zdraví člověka		
	Vyjadřuje se k základním pojmům výživy a stravování.	dělení potravy		
	Dovídá se o výživných nárocích organismu.	výživná hodnota potravin		
	Seřazuje základní složky potravy, názorně ilustruje a vytváří ucelené práce na dané téma.	základní složky zdravé výživy		
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	Posuzuje odpovědnost za své zdraví, dává do souvislostí složení stravy, způsob stravování s civilizačními nemocemi.	člověk a zdraví		
	Sestavuje jídelníček dle předložených gastronomických prvků.	příprava stravy v domácnosti		
	Respektuje přijatá pravidla základů stolování.	vztahy mezi lidmi (dvojice, rodina, školní jídelna)		
		období dospívání ve vztahu ke zdraví		
	Rozhoduje se a radí, čím a jak chránit své zdraví.	osobní hygiena		
	Diskutuje na téma moje bydlení, místo, v němž žiji. Seznamuje se s pojmy klidové a komunikační zóny, patogenní zóny, apod.	domov, hygiena a moje zdraví		
	Zvažuje, zda má oděv vliv na zdraví člověka. Jmenuje různé druhy oděvů, látek, doporučuje nejkvalitnější materiály.	hygiena odívání a vliv na zdraví člověka		
	Prezentuje své názory ve vztahu k ostatním na téma vlasy a účes. Jmenuje kosmetické výrobky a sdělí, k čemu jsou dobré.	péče o vlasy a pleť		
	Zjišťuje, že existuje i jiné léčebné možnosti.	alternativní léčebné metody a zdraví		

	Posuzuje dosah živočišných a rostlinných produktů na zdraví jedince. Výrobky zobrazí na výkres, práci prezentuje na nástěnce.	rozdělení potravin a jejich význam		
	Vyhledává informace z různých informačních zdrojů o obsahu vitamínů v daných potravinářských produktech.	vitamíny potřebné pro zdraví		
	Zařazuje obyvatelstvo do věkových skupin, kdy nastávají zdravotní problémy.	zdravotní problémy lidstva, věk obyvatelstva		
	Dovede na základě výkladu vyznačit výkonnostní křivku biologických rytmů člověka za 24 hodin.	režim dne člověka		
	Uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví.	sociální klima a formy soužití, vrstevnická skupina		
		návykové látky, zdraví, osobní bezpečnost		
	Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a drogami.	zdravotní rizika a jejich předcházení		
Uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy.	Vysvětluje, jak negativní dopad na zdraví jedince i společnosti, mají látky zdraví škodlivé	odstraňování škodlivých návyků		
	Vysvětluje souvislost mezi zneužíváním alkoholu a bezpečnosti silničního provozu.	pravidla silničního provozu a alkohol		
	Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování účastníka silničního provozu a v modelových situacích simulujících silniční provoz.	bezpečné chování v silničním provozu		
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her.	Uvědomuje si zdravotní a sociální rizika spojená s hracími automaty, či návykovými látkami.	počítače, hazardní hry, gamblerství, návykové látky		
	Projevuje odpovědné chování v situacích skrytých forem násilí a šikany.	prevence rizik zdraví ohrožujících	OSV/3	
	Uplatňuje doporučené modely chování v případě šikany, týrání a zneužívání dětí.	šikana, týrání, sexuální zneužívání	OSV/3	
	Samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci.	linky důvěry, krizová centra		
Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	Vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt.	cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, reklamní vlivy, sekty	OSV/3	
		sexuální výchova		
	Rozlišuje vztah dvou lidí na základě vnitřních pocitů, rozpoznává kamarádství, přátelství, lásku, zamilovanost, nenávisť, zlost apod.	vnitřní pocity člověka	OSV/2	

	Respektuje a uplatňuje základy slušnosti k opačnému pohlaví.	dospívání	OSV/2	
	Pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání.	základy sexuality		
	Osvojuje si pojmy z oblasti sexuální výchovy.	slovníček pojmů		
	Zná základní pravidla hygieny pohlavních orgánů. Uplatňuje osvojené způsoby chování a jednání v souvislosti s přenosnými i jinými chorobami.	intimní hygiena, dětská gynekologie, urologie, přenosné i nepřenosné nemoci		
	Uvědomuje si, že pohlavní život by mohl začít až v době plné věkové zralosti. Přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování (v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životním cílem).	stanovení osobních cílů		
	Chápe, že žák v období puberty není biologický zralý pro těhotenství a porod.	sexuální zneužívání, cvičení zaujímání hodnotových postojů		
	Použije v případě sexuálních problémů a obtěžování kontakty na odbornou pomoc.	sexualita a zákon		
	Respektuje odlišnost přístupu k sexualitě v důsledku odlišné kultury a víry.	sexualita z hlediska odlišné kultury a víry	MKV/4	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i u jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede proto žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti (s narůstajícím podílem žáka na tomto řízení) a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě.

Část výstupů vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví – „výchova ke zdraví“**, je v rámci tělesné výchovy propojena v 6. a 7. ročníku. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti bude směřovat především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Časová dotace je 2 hodiny týdně.

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k tomu, aby:

- si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a průceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- kladně prožívali osvojevané pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy
- poznávali zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu
- chápali zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody a vnímali radostné prožitky z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

Naplnění daných cílů na úrovni žáků by v dalším životě mělo **vést ke zvýšení celkové kulturnosti jedinců, k odpovědnějšímu vztahu ke zdraví a k cílenějšímu začleňování pohybu do životního stylu jednotlivců i rodin.**

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání svých výsledků
- vybízíme k vyvození závěrů pro využití v budoucnosti a poznání smyslu a cíle

Ke kompetencím k řešení problémů:

- pomáháme žákům zdomáckovat problémy, hledat cesty a objevovat různé varianty řešení problémů,
- vedeme je k tomu, aby využívali získané dovednosti, aby se neodradili případným nezdarem, diskutujeme o problémech, příčinách

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky výstižně a kultivovaně, zapojovat se do diskuse

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- společně se podílíme na vytváření pravidel a práci v týmu
- vedeme je k tomu, aby přispívali k pozitivní atmosféře a v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali

Ke kompetencím občanským:

- snažíme se, aby se každý žák choval zodpovědně s ohledem na svou i cizí bezpečnost

Ke kompetencím pracovním:

- dbáme na dodržování vymezených pravidel a na ochranu svého zdraví i zdraví jiných

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
6. ročník chlapci

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.</p> <p>Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.</p>	<p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne</p> <p>základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj.</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.</p> <p>Cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení.</p> <p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem.</p>	<p>Užívá správné způsoby sezení (zvedání a nošení zátěže); užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p> <p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd.</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)</p> <p>denní pohybový režim, otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		Výchova ke zdraví

<p>Uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného.</p>	<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného, ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.</p> <p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.</p> <p>Užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.</p>	<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností.</p> <p>Chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže).</p> <p>Užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků.</p>	<p>Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti, kruhový provoz se zaměřením na posílení všech svalových skupin, překážková dráha trampolína - skok přímý šplh na tyči akrobacie (kotouly vpřed a vzad, stoj na lopatkách, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku) hrazda po ramena (svis stojmo, náskok do vzporu, sešin vpřed, průpravná cvičení na výmyk)</p>	<p>VDO/2</p>	<p>velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.</p> <p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.</p> <p>Užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.</p> <p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.</p>	<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti.</p> <p>Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti, atletická abeceda, technika běhu, nízký a polovys. start nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, skok daleký, hod, skok vysoký stříhem)</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.</p> <p>Používá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.</p> <p>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.</p>	<p>Zná zjednodušené pravidla sportovních her. Ovládá základní technické prvky. Dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností, základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích základní technika: fotbal, florbal, košíková, házená, ringo</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.</p>	<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity, záchrana a dopomoc</p>		
<p>Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity.</p>	<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi, vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		
		<p>Nepovinná část:</p>		
<p>Naplňuje ochranu přírody při sportu.</p>	<p>Zvládá nazouvání běžeckých lyží a základní techniku běžeckého kroku. Orientuje se v terénu ; zvládá základy orientačního běh. Zvládá některé pohybové hry v přírodě, hry dobrodružné.</p>	<p>Lyžování: obraty - přešlapováním, přivratem, odvratem chůze skluzem, sunem Turistika a pobyt v přírodě: chůze v terénu, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) základy orientačního běhu, lanová dráha</p>	<p>MKV/1,2 OSV/1</p>	<p>hřiště, lesopark</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
7. ročník chlapci

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</p>	<p>Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj.</p> <p>Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla hygieny a bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>význam přípravy organismu před cvičením</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj.</p> <p>prostředky komunikace při TV a sportu</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</p>	<p>Užívá správné způsoby sezení (zvedání a nošení zátěže); užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu.</p> <p>Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd.</p> <p>podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		

<p>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</p>	<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>	<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže). Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky. Průpravná cvičení pro výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě. Stoj na ruce za pomoci záchrany nebo pomocné stěny, přemet stranou.</p>	<p>Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - překážková dráha akrobacie (kotouly vpřed, vzad a letmo v před, stoj na lopatkách, přemet stranou, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku, skrčka švédská bedna na šíř) kruhy (kroužení ve svisu, stojmo, houpání, seskok) trampolína - skok přímý (různé modifikace) šplh na tyči, příraz na laně hrazda po ramena (náskok do vzporu, sešin vpřed, výmyk) Úpoly (základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště)</p>	<p>VDO/2</p>	<p>velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem. Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín. Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti atletická abeceda, technika běhu. nízký a polovys. Start nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, vytrvalý běh do 1000 m na dráze - technika běhu) skok daleký, hod, skok vysoký - flopem</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>

<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře. Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích základní technika: fotbal, florbal, košíková, házená, ringo, softbal</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p>	<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a dopomoc</p>		
<p>TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</p>	<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		
		<p>Nepovinná část:</p>		
<p>TV-9-3-02p naplňuje ochranu přírody při sportu</p>	<p>Zvládá nazouvání běžeckých lyží a základní techniku běžeckého kroku. Zvládá základy orientačního běhu. Zvládá některé pohybové hry v přírodě, hry dobrodružné. Volí vhodnou taktiku při zdolávání přírodních překážek.</p>	<p>Lyžování: obraty - přešlapováním, přivratem, odvratem chůze skluzem, sunem, běh - klasika (vše se odvíjí od lyžařského kurzu) Turistika a pobyt v přírodě: chůze v terénu, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) orientačního běhu, lanová dráha</p>	<p>MKV/1,2 OSV/1</p>	<p>hřiště, lesopark</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
8. ročník chlapci

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</p>	<p>Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj.</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p> <p>Ví, že by se měl aktivně pohybovat minimálně 2 hod. denně a snaží se o to (částečně samostatně).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj.</p> <p>prostředky komunikace při TV a sportu</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</p>	<p>Užívá správné způsoby sezení, zvedání a nošení zátěže; užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu.</p> <p>Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost.</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>využití audiovizuální techniky</p> <p>konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>správné držení těla při zvedání břemen atd.</p> <p>podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava.</p>		

<p>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</p>	<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>	<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže.</p> <p>Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, stoj na ruku za pomoci záchrany nebo pomocné stěny, přemet stranou, kruhy- svis vznesmo, střemhlav, houpání, seskok, výmyk odrazem jednohož.</p>	<p>Gymnastika: průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - cvičení na stanovištích akrobacie (kotouly letmo v před, modifikace kotoulu, přemet stranou a vpřed, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku, skrčka švédská bedna na šíř) kruhy (svis vznesmo, střemhlav, houpání, seskok) šplh na laně s přírazem hrazda po ramena (výmyk odrazem jednohož, obouhož, přešvihy únožmo ve vzporu, podmet)úpoly (základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, význam úponových sportů pro sebeobranu a brannost</p>	<p>VDO/2</p>	<p>Velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti.</p> <p>Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p> <p>Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně.</p> <p>Uplatňuje základní startovní povely.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti atletická abeceda, technika běhu. nízký a polovys. start nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, vytrvalý běh na dráze do 2000 m a 3000 m, skok daleký, hod, vrh, skok vysoký- flopem) běh v terénu až do 20 minut, štafetová předávka, běh v zatáčce, překážkový běh</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>

<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Zná pravidla sportovních her.</p> <p>Ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře.</p> <p>Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření.</p> <p>Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p> <p>Zaznamenává výsledek a pomáhá při rozhodování.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry:</p> <p>základní pravidla osvojovaných her</p> <p>pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností</p> <p>základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích</p> <p>základní technika: fotbal, florbal, košíková, házená, ringo, softbal</p> <p>základní prvky ve volejbale</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</p>	<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi, vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		
<p>TV-9-3-02p naplňuje ochranu přírody při sportu</p>	<p>Zvládá základy orientačního běhu.</p> <p>Zvládá některé pohybové hry v přírodě (hry dobrodružné).</p> <p>Volí vhodnou taktiku při zdolávání přírodních překážek.</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <p>běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů)</p> <p>orientačního běhu, lanová dráha</p>	<p>MKV/1,2 OSV/1</p>	<p>hřiště, lesopark</p>
<p>TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p>	<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity, záchrana a dopomoc</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
9. ročník chlapci

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</p>	<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu.</p> <p>Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí.</p> <p>Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku</p> <p>různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených</p> <p>první pomoc při úrazu</p>		
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</p>	<p>Užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu.</p> <p>Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		
<p>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</p>	<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného, ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>	<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví.</p> <p>Užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků.</p> <p>Zvládá roznožku, skrčku přes náradí odpovídající výšky.</p> <p>Zvládá průpravná cvičení pro výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, stoj na rukou a hlavě, sestavy na kruzích a hrazdě.</p>	<p>Gymnastika: průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - cvičení na stanovištích zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality akrobacie (přemet stranou a vpřed, stoj na rukou a hlavě, modifikace kotoulů, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza a švédská bedna na šíř a délku) kruhy (sestava) šplh na laně s přírazem hrazda po ramena (sestava) trampolína - (různé modifikace)</p>	<p>VDO/2</p>	<p>Velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti.</p> <p>Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně.</p> <p>Zvládá základní techniku skoků, hodů, vrhu koulí.</p> <p>Podílí se na zorganizování jednoduché soutěže.</p> <p>Dokáže změřit a zapsat potřebné výkony.</p>	<p>Atletika: průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti nácvik techniky vybraných atletických disciplín (vytrvalý běh do 3000 m na dráze - technika běhu, překážkový běh, skok daleký, hod, vrh, skok vysoký - flopem) běh v terénu až do 20 minut štafetová předávka</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	<p>Zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře.</p> <p>Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření.</p> <p>Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p> <p>Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Dokáže zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů).</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných) základní technika: fotbal, florbal, košíková,</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu		házená, korfbal, softbal, volejbal		
TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity	Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.	zprávy o počasí v televizí, vlastní měření v podmínkách školy a bydliště		
TV-9-3-02p naplňuje ochranu přírody při sportu	Dokáže sám zvolit potřebnou trasu při zdolávání přírodních překážek. Zvládá základní techniku záběru jednolistým pádlem - dle podmínek.	Turistika a pobyt v přírodě: orientačního běhu, lanová dráha vodní turistika (dle možnosti)	MKV/1,2 OSV/1	hřiště, lesopark
TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu	pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a dopomoc		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
6. ročník – DÍVKY

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</p>	<p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály učitele.</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne</p> <p>základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj.</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</p>	<p>Užívá správné způsoby sezení (zvedání a nošení zátěže); užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p> <p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd.</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		Výchova ke zdraví
<p>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</p>	<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného</p> <p>ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>	<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností.</p> <p>Chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže).</p> <p>Užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků.</p>	<p>Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti, kruhový provoz se zaměřením na posílení všech svalových skupin, překážková dráha trampolína - skok přímý šplh na tyči akrobacie (kotouly vpřed a vzad, stoj na lopatkách, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku) hrazda po ramena (průpravná cvičení na výmyk)</p>	<p>VDO/2</p>	<p>velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti.</p> <p>Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti atletická abeceda technika běhu - nízký a polovys. start návčik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, skok daleký, hod, skok vysoký stříhem)</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché</p>	<p>Zná zjednodušené pravidla sportovních her.</p> <p>Ovládá základní technické prvky.</p> <p>Dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření.</p> <p>Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností, základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>

taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu		základní technika: florbal, košíková, házená, ringo		
TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu	pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a dopomoc		
TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity	Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.	zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště		
		Nepovinná část		
TV-9-3-02p naplňuje ochranu přírody při sportu	Zvládá nazování běžeckých lyží a základní techniku běžeckého kroku. Orientuje se v terénu; zvládá základy orientačního běh. Zvládá některé pohybové hry v přírodě, hry dobrodružné.	Lyžování: obraty - přešlapováním, přivratem, odvratem chůze skluzem, sunem Turistika a pobyt v přírodě: chůze v terénu, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) základy orientačního běhu lanová dráha	MKV/1,2 OSV/1	hřiště, lesopark

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
7. ročník – DÍVKY

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</p>	<p>Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj.</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>význam přípravy organismu před cvičením</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj.</p> <p>prostředky komunikace při TV a sportu</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</p>	<p>Užívá správné způsoby sezení, zvedání a nošení zátěže;</p> <p>užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu.</p> <p>Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd.</p> <p>podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		

<p>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</p>	<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>	<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností. Chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže). Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky; průpravná cvičení pro výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě; stoj na rukou za pomoci záchrany nebo pomocné stěny, přemet stranou.</p>	<p>Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - překážková dráha akrobacie (kotouly vpřed, vzad a letmo v před, stoj na lopatkách, přemet stranou sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku, skrčka švédská bedna na šíř) kruhy (kroužení ve svisu, stojmo, houpání, seskok) trampolína - skok přímý (různé modifikace) šplh na tyči hrazda po ramena (náskok do vzporu, sešin vpřed, výmyk) Úpoly (základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště)</p>	<p>VDO/2</p>	<p>Velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem. Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín. Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály, průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti, atletická abeceda, technika běhu, nízký a polovys. start, nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, vytrvalý běh do 1000 m na dráze, technika běhu, skok daleký, hod, skok vysoký- flopem).</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>

<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře. Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností</p> <p>základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích</p> <p>základní technika: florbal, košíková, házená, ringo, softbal</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p>	<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity</p> <p>záchrana a dopomoc</p>		
<p>TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</p>	<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		
		<p>Nepovinná část</p>		
<p>TV-9-3-02p naplňuje ochranu přírody při sportu</p>	<p>Zvládá nazouvání běžeckých lyží a základní techniku běžeckého kroku.</p> <p>Zvládá základy orientačního běhu.</p> <p>Zvládá některé pohybové hry v přírodě (dobrodružné hry).</p> <p>Volí vhodnou taktiku při zdolávání přírodních překážek.</p>	<p>Lyžování: obraty - přešlapováním, přivratem, odvratem chůze skluzem, sunem, běh -klasika (vše se odvíjí od lyžařského kurzu)</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě: chůze v terénu, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) orientačního běhu</p> <p>lanová dráha</p>	<p>MKV/1,2 OSV/1</p>	<p>hřiště, lesopark</p>

**„Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
8. ročník – DÍVKY**

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</p>	<p>Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj.</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p> <p>Ví, že by se měl aktivně pohybovat minimálně 2 hod. denně a snaží se o to (částečně samostatně).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj.</p> <p>prostředky komunikace při TV a sportu</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</p>	<p>Užívá správné způsoby sezení (zvedání a nošení zátěže); užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu.</p> <p>Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost.</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>využití audiovizuální techniky</p> <p>konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>správné držení těla při zvedání břemen atd.</p> <p>podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		

<p>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</p>	<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>	<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže).</p> <p>Zvládá roznožku, skrčku přes náradí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, stoj na ruku za pomoci záchrany nebo pomocné stěny, přemet stranou, kruhy- svis vznesmo, střemhlav, houpání, seskok, výmyk odrazem jednohož.</p>	<p>Gymnastika: průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - cvičení na stanovištích akrobacie (kotouly letmo v před, modifikace kotoulu, přemet stranou a vpřed, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku, skrčka švédská bedna na šíř) kruhy (svis vznesmo, střemhlav, houpání, seskok)šplh na laně s přírazem hrazda po ramena (výmyk odrazem jednohož, obounož, přešvihy únožmo ve vzporu, podmet) úpoly (základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost</p>	<p>VDO/2</p>	<p>Velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti.</p> <p>Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p> <p>Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně.</p> <p>Uplatňuje základní startovní povely.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti atletická abeceda technika běhu nízký a polovys. start nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, vytrvalý běh na dráze do 1500 m, skok daleký, hod, vrh, skok vysoký- flopem) běh v terénu až do 15 minut, štafetová předávka, běh v zatáčce, překážkový běh</p>	<p>OSV/1, 2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>

<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Zná pravidla sportovních her.</p> <p>Ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře.</p> <p>Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření.</p> <p>Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p> <p>Zaznamenává výsledek a pomáhá při rozhodování.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry:</p> <p>základní pravidla osvojovaných her</p> <p>pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností</p> <p>základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích</p> <p>základní technika: florbal, košíková, házená, ringo, softbal</p> <p>základní prvky ve volejbale</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</p>	<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		
<p>TV-9-3-02p naplňuje ochranu přírody při sportu</p>	<p>Zvládá základy orientačního běhu.</p> <p>Zvládá některé pohybové hry v přírodě, hry dobrodružné.</p> <p>Volí vhodnou taktiku při zdolávání přírodních překážek.</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <p>běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů)</p> <p>orientačního běhu, lanová dráha</p>	<p>MKV/1,2 OSV/1</p>	<p>hřiště, lesopark</p>
<p>TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p>	<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity</p> <p>záchrana a dopomoc</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
9. ročník – DÍVKY

Minimální doporučená úroveň	Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</p>	<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu.</p> <p>Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí.</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku</p> <p>různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených</p>		
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</p>	<p>Užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu.</p> <p>Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		
<p>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</p>	<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného</p> <p>ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>	<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví.</p> <p>Užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků.</p> <p>Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky.</p> <p>Zvládá průpravná cvičení pro výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, stoj na rukou a hlavě, sestavy na kruzích a hrazdě.</p>	<p>Gymnastika:</p> <p>průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - cvičení na stanovištích zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality akrobacie (přemet stranou a vpřed, stoj na rukou a hlavě, modifikace kotoulů, sestava s využitím různých cviků)</p> <p>přeskok (roznožka i skrčka - koza a švédská bedna na šíř a délku)</p> <p>kruhy (sestava)</p> <p>šplh na laně s přírazem</p> <p>hrazda po ramena (sestava)</p> <p>trampolína - (různé modifikace)</p>	<p>VDO/2</p>	<p>velká nebo malá tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti.</p> <p>Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně.</p> <p>Zvládá základní techniku skoků, hodů, vrhu koulí.</p> <p>Podílí se na zorganizování jednoduché soutěže.</p> <p>Dokáže změřit a zapsat potřebné výkony.</p>	<p>Atletika:</p> <p>průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti</p> <p>nácvik techniky vybraných atletických disciplín (vytrvalý běh do 1500 m na dráze - technika běhu, překážkový běh, skok daleký, hod, vrh, skok vysoký- flopem)</p> <p>běh v terénu až do 15 minut</p> <p>štafetová předávka</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	<p>Zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře.</p> <p>Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření.</p> <p>Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p> <p>Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Dokáže zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů).</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry:</p> <p>základní organizační povely pro realizaci her</p> <p>základní pravidla osvojovaných her</p> <p>pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností</p> <p>pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných)</p> <p>základní technika: florbal, košíková, házená,</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu		softbal, volejbal		
TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity	Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.	zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště		
TV-9-3-02p naplňuje ochranu přírody při sportu	Dokáže sám zvolit potřebnou trasu při zdolávání přírodních překážek.	Turistika a pobyt v přírodě: technika orientačního běhu	MKV/1,2 OSV/1	hřiště, lesopark
TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.	pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a dopomoc		

6.2.8 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Na 1. a 2. stupni je tato oblast realizována prostřednictvím předmětu Pracovní činnosti.

Tento předmět v sobě obsahuje na 2. stupni vzdělávací obsah tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování a využití digitálních technologií, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce*.

Vzdělávací obsah na 2. stupni navazuje na 1. stupeň vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Oborové kompetence této vzdělávací oblasti si žáci mohou rozvíjet i prostřednictvím volitelných předmětů Technické práce nebo Vedení domácnosti a příprava pokrmů, které jsou nabízeny žákům od 7. ročníku.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Pracovní činnosti** vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti, pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, podílí se rovněž na rozvíjení řady vlastností osobnosti žáka, mezi něž patří schopnost řešení problémů, zvědavost, trpělivost, sebedůvěra, poctivost a schopnost spolupracovat.

Žáci se učí pracovat s různými materiály. Jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Realizace obsahu předmětu by měla také umožnit žákům získat aktivní, poučený vztah k tvorbě a ochraně životního a pracovního prostředí, který je zárukou vytváření pozitivních vztahů k ekologickým problémům a k rozvíjení ekologického myšlení. Na praktických příkladech se žáci učí zodpovědnosti za své jednání, formování pozitivních rysů osobnosti žáka prostřednictvím smysluplné praktické činnosti, která může přinést okamžité uspokojení i dlouhodobý společensky i osobně prospěšný zájem a ovlivnit jeho další zaměření.

Na 2. stupni je tomuto předmětu přidělena časová dotace jedné hodiny týdně od 6. do 9. ročníku, přičemž v 7. ročníku je výuka realizována ve dvouhodinových blocích.

V 6. a 7. ročníku budou žáci získávat praktické pracovní dovednosti a návyky v tematických okruzích **Práce s technickými materiály a Design a konstruování a využití digitálních technologií**.

V 8. a 9. ročníku budeme naplňovat tuto oblast tematickým okruhem **Svět práce**, který se bude střídat s okruhem **Provoz a údržba domácnosti**.

Předmětem Pracovní činnosti se prolínají všechna průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (spolupráce a pomoc při práci, zodpovědnost jedince za své zdraví) a Environmentální výchova (vztah k životnímu prostředí, podmínky života).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- požadujeme základní orientaci ve světě informací
- poskytujeme žákům aktivační metody s cílem utváření jednotlivých pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti, radosti z učení, sebehodnocení apod.

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky, aby hledali různá řešení problémů, činili uvážlivá rozhodnutí a svá rozhodnutí dokázali obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami
- zdokonalujeme žákovskou kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tisku, mediálních či počítačových), aby je uměli vyhledávat, tříditi a vhodným způsobem využívat
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti (plánování, přípravě, realizaci, hodnocení)

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných
- pomáháme jim rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke komunikaci a vyplývající spolupráci ve vyučování
- do výuky zařazujeme i takové projekty, které žáci prezentují popř. zpracovávají na veřejnosti v novém prostředí a před neznámými lidmi
- vždy dbáme na kultivovaný projev v komunikaci

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- v rámci kooperace umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině, vedeme je k respektování společně dohodnutých pravidel chování, (na jejichž formulaci se sami podíleli), vzájemné pomoci a učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky se snahou podílet se na utváření příjemné atmosféry a posilování dobrých mezilidských vztahů
- učíme je poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání, a k plnění povinností a společných úkolů

- při vlastní práci vedeme žáky i k tomu, aby co nejvíce objektivně hodnotili výsledky své práce, popřípadě dokázali citlivě posoudit práci celé skupiny se zaměřením se na vlastní přínos i přínos jednotlivých členů skupiny

Ke kompetencím občanským:

- při používaných metodách klademe důraz na prožitek žáka
- respektujeme názory druhých
- vedeme k sebeúctě a úctě k druhým
- učíme správně reagovat v krizových situacích
- zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské spolupráce

Ke kompetencím pracovním:

- získané poznatky žáků využíváme při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem
- zdůrazňujeme vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce
- seznamujeme žáky s různými profesemi (exkurze, film, beseda apod.)
- usilujeme o dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce
- uvědoměle, správně a bezpečně volíme a používáme různé pracovní nástroje
- učíme odvádět práci v co nejlepší kvalitě a co nejehospodárněji

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
6. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	Práce s technickými materiály			
-dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím -poskytne první pomoc při úrazu	-dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím -poskytne první pomoc při úrazu	Řád školní dílny Seznámení s vybavením a zařízením školní dílny Bezpečnostní předpisy První pomoc při drobném úrazu		Př
-získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; -provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	-provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - postupy při opracování dřeva (měření, orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení, lepení, spojování - hřebíky)	Vlastnosti materiálů, užití v praxi Funkce a užití nářadí a nástrojů. Jednoduché pracovní postupy při práci se dřevem Zhotovení jednoduchých výrobků ze dřeva		
-řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem, používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje, rozeznává základní nářadí pro opracování materiálů.	Vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevo, kov, plasty) Zhotovení jednoduchých výrobků dle zadání		Exkurze: dřevodílna, kovodílna.
-organizuje svoji pracovní činnost	- popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály -připraví pracovní prostor a vybavení, které je potřebné pro zadaný úkol (nářadí, materiál...) -rozvrhne práci dle časových dispozic -reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí -uklidí pracovní prostor na konci práce	Organizace práce při zhotovení jednoduchých výrobků	OSV/1	

-pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	-čte jednoduchý technický výkres, orientuje se v něm	Technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody		
	Design a konstruování			
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	-sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný el. obvod	Základní elektrotechnické značky Stavebnice – elektrotechnické, elektronické		F
	- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Sestavování jednoduchých modelů, tvorba jednoduchých konstrukčních prvků Úkazka modelování pomocí počítače		M, INF
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- provádí montáž, demontáž - způsoby ochrany nářadí a nástrojů před poškozením, způsoby zajištění delší životnosti nástrojů a nářadí	Montáž demontáž. Způsoby ochrany nářadí a nástrojů		
	Využití digitálních technologií			
-ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	-ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Digitální technika: Počítač a periferní zařízení. Digitální fotoaparát, kamera, tablet – propojení s PC, tisk		INF
-propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	-propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Druhy konektorů Propojení digitálního zařízení s počítačem Sestavení digitálního zařízení		
-pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	-pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi a aplikacemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Využití mobilních technologií. Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, stříh		
-ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	-ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Pravidla pro ošetření digitální techniky. Nástroje pro čištění a ochranu digitálních technologií		
-dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a	-dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první	Hygiena práce s digitální technikou		

poskytne první pomoc při úrazu	pomoc při úrazu			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
7. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:			
	Práce s technickými materiály			
-dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím -poskytne první pomoc při úrazu	-dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím -poskytne první pomoc při úrazu	Řád školní dílny Seznámení s vybavením a zařízením školní dílny Bezpečnostní předpisy První pomoc při úrazu		Př
-získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; -provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	-provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - postupy při opracování dřeva (měření, orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení, lepení, spojování – hřebíky, vruty, vrtání, dlabání, hoblování)	Vlastnosti materiálů, užití v praxi Funkce a užití nářadí a nástrojů Pracovní postupy při práci se dřevem Zhotovení výrobků ze dřeva		
-řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem, používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje, rozeznává základní nářadí pro opracování materiálů.	Vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevo, kov, plasty) Zhotovení výrobků dle zadání		Exkurze: dřevodílna, kovodílna.
-organizuje svoji pracovní činnost	- popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály -připraví pracovní prostor a vybavení, které je potřebné pro zadaný úkol (nářadí, materiál...) -rozvrhne práci dle časových dispozic -reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí -uklidí pracovní prostor na konci práce	Organizace práce při zhotovení výrobků	OSV/1	

-pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	-čte jednoduchý technický výkres, orientuje se v něm -zná základy rovnoběžného, pravouhlého promítání (nárýs, půdorys, bokorys)	Technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody		
	Design a konstruování			
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	-sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný el. obvod	Elektrotechnické značky Stavebnice – elektrotechnické, elektronické		F
	- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Sestavování modelů, tvorba jednoduchých konstrukčních prvků. Úkazka modelování pomocí počítače		M
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Montáž demontáž. Způsoby ochrany nářadí a nástrojů		
	Využití digitálních technologií			
-ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	-ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	<u>Digitální technika:</u> Počítač a periferní zařízení. Digitální fotoaparát, kamera, tablet – propojení s PC, tisk. E-kniha, mobilní telefony <u>Digitální technologie:</u> USB, Bezdrátové technologie – (Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie		INF
-propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	-propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Druhy konektorů Propojení digitálního zařízení s počítačem Sestavení digitálního zařízení		
-pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	-pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi a aplikacemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Využití mobilních technologií Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy		

-ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	-ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Pravidla pro ošetření digitální techniky. Nástroje pro čištění a ochranu digitálních technologií (povrchové čištění, čištění vnitřních částí)		
-dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	-dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Hygiena práce s digitální technikou		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
8. a 9. ročník

Minimální doporučená úroveň	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Žák:	Svět práce:		
-zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách	Z různých informačních zdrojů shromažďuje informace o různých povoláních a o požadavcích na ně.	druhy povolání		
-využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	Ve spolupráci se spolužáky vytvoří prezentaci vybraných povolání včetně potřebných kvalifikačních předpokladů pro ně.	kvalifikace k výkonu povolání		
-posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života	Popíše své osobní vlastnosti a schopnosti, které mohou ovlivnit jeho volbu povolání.	Sebepoznání	OSV/1	
	Společně se spolužáky ve skupině řeší modelové situace, s nimiž se může setkat v dospělosti, zejména při vstupu do zaměstnání.	modelování řešení složitých životních a pracovních situací	OSV/3	
-prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání	S pomocí počítače napíše strukturovaný životopis a žádost a inzerát o přijetí do zaměstnání.	Životopis		ČJ
	Po vyzkoušení různých postupů popíše, který učební styl mu nejvíce vyhovuje.	učební styly	OSV/1	
	Vede strukturované záznamy z návštěv podniků a poradenských pracovišť i z besed s hosty, kteří navštíví třídu.	exkurze a besedy		
-byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů -byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	Modelově předvede rozhovor při přijímání do zaměstnání.	přijímání do zaměstnání		
	Z různých zdrojů připraví přehled profesí, o něž je v Karviné a v našem kraji v současnosti největší zájem.	poptávka po pracovních místech v našem regionu		Z, OV
	Díky prezentaci středních škol (např. na jejich "burze") vybere tři možnosti, které ho nejvíce zajímají, a připraví o nich podrobnější informaci pro své spolužáky.	studium na střední škole - výběr		
	Vytvoří mapu cesty za svým profesním cílem s vyznačením potřebného vzdělání a dalších potřebných kroků.	cesta k povolání		ČJ
	Na modelových příkladech pracovní smlouvy ukáže její nezbytné náležitosti a vysvětlí jejich smysl.	pracovní smlouva, pracovní právo		OV

	Společně se spolužáky ve skupině modeluje založení firmy - popíše, jaké nezbytné kroky by museli podniknout.	Podnikání		OV
		Provoz a údržba domácnosti:		
-provádí jednoduché operace platebního styku	Modelově provádí jednoduché operace platebního styku. Seznamuje se s tvorbou domácího rozpočtu.	ekonomika domácnosti, rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní operace		M
-ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Provádí běžnou údržbu domácnosti. Seznámí se s jednoduchými technickými pracemi v bytě.	prostředky k údržbě domácnosti, způsob práce s nimi, návody k použití		Ch
-správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením.	domácí mechanické, plynové a elektrické spotřebiče, ekonomika provozu, instalace spotřebičů		F
	Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti.	údržba a úklid domácnosti		
	Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	návody k obsluze spotřebičů		
-dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	Řídí se základními hygienickými a bezpečnostními pravidly.	bezpečnostní pravidla pro práci s domácími spotřebiči, řád učebny, ekologické zacházení s odpadem, dopad na životní prostředí	EV/3	
-dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	Je schopen poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	první pomoc při úrazech		Př

6.2.9 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku. Do jedné skupiny lze spojovat žáky různých ročníků v rámci 7. - 9. ročníku podle zaměření volitelných předmětů a pracovat s nimi diferencovaně. Podporujeme věkovou integraci plně v souladu se zásadami našeho školního plánu, aby docházelo k vertikálnímu propojování žáků se stejným zaměřením z více ročníků. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislé od počtu žáků v daných ročnících, za uplatňování zásady nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí. Dělení tříd na skupiny žáků se řídí platnými právními předpisy.

Škola žákům nabízí alespoň 4 volitelné předměty. O jejich výběru a zařazení do učebního plánu rozhodne ředitel školy podle zájmu žáků, možností a profilace školy tak, aby byl dodržen celkový týdenní počet hodin v jednotlivých ročnících. Volitelné předměty se vyučují jako předměty s dvouhodinovou týdenní dotací. Volitelným předmětům se vyučuje podle jejich charakteru po dobu nejméně 1 školního roku.

Soustavu volitelných předmětů může ředitel školy podle pedagogických záměrů školy a potřeb žáků doplnit o další předměty s podmínkou, že jejich vzdělávací obsah bude navazovat na školní vzdělávací program a funkčně jej rozvíjet.

7. ročník - dvě hodiny

Finanční gramotnost
Technické práce
Ekologické praktikum
Výpočetní technika
Sportovní hry
Vedení domácnosti a příprava pokrmů

8. ročník – dvě hodiny

Ruský jazyk
Finanční gramotnost
Technické práce
Ekologické praktikum
Výpočetní technika
Sportovní hry
Vedení domácnosti a příprava pokrmů

9.ročník – dvě hodiny

Ruský jazyk
Finanční gramotnost
Ekologické praktikum
Výpočetní technika
Sportovní hry
Vedení domácnosti a příprava pokrmů

Obsahová náplň volitelných předmětů

VOLITELNÝ RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Ruský jazyk** naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Je realizován v 8. a 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

Umožňuje žákům osvojit si základy komunikativní kompetence v třetím cizím jazyce. Výuka je zaměřena na rozvoj základních řečových dovedností s důrazem na poslech s porozuměním a na ústní vyjadřování. Pozornost se ovšem věnuje také čtení a jednoduchému písemnému projevu.

Hlavní cíle vzdělávacího oboru:

- vnímání a postupné osvojování jazyka k získání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku
- získávání informací z různých zdrojů a zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny
- rozvíjení pozitivního vztahu k německému jazyku a jeho chápání jako zdroj pro rozvoj osobního a kulturního bohatství

Ve vyučovacím předmětu další cizí jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které zahrnují formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat v německém jazyce pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- za pomoci učitele nebo samostatně žáci vyhledávají nástroje k odstraňování problémů při komunikaci
- analyzujeme a procvičujeme novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- pro vyučování využíváme zejména taková témata, která vycházejí z potřeb uplatnění jazyka v každodenních běžných situacích
- nabízíme žákům aktivizační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky
- umožňujeme žákům zpětnou vazbu, učíme je také objektivnímu sebehodnocení i hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- umožňujeme žákům řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, rozvíjíme schopnost mluvit v cizím jazyce s cizím člověkem
- učíme žáky využívat všechny prostředky a opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- zadáváme žákům texty, které simulují různé problémové situace v praktickém životě

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v německém jazyce
- vedeme žáky k využívání dovedností osvojených v německém jazyce k navazování kontaktů s jinými lidmi
- žáci procvičují gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a tím jsou vedeni k efektivnímu a logickému vyjadřování se

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky v jednoduchých situacích dokázat vyžádat si nebo poskytnout radu a pomoc v německém jazyce
- dbáme o dodržování zásad slušného chování, vzájemné tolerance a vzájemné ohleduplnosti
- žáci pracují na úkolech ve dvojici nebo v týmu, ovlivňují kvalitu společné práce
- rozvíjíme individuální schopnosti a potřeby žáků
- podporujeme u žáků sebedůvěru a sebeúctu
- vytváříme situace, ve kterých si žáci uvědomí potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Ke kompetencím občanským:

- umožníme žákům získat představu o zvycích a svátcích v německy mluvících zemích a porovnávat je se svátky a zvyky u nás v České republice
- prohlubujeme odpovědnost za svou práci, která je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka
- rozvíjíme u žáků úctu k tradicím německy mluvících zemí

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- vedeme žáky ke správnému používání různých studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k využívání dalšího cizího jazyka k získávání informací z různých zdrojů
- dáváme jim dostatek příležitostí pracovat samostatně nebo ve skupině při realizaci projektů v rámci vyučovacího předmětu i v rámci školních projektů
- vedeme žáky k práci na úkolech, při kterých projeví kromě své iniciativy, představivosti a schopnosti spolupracovat s ostatními, také smysl pro správné načasování dílčích úkolů
- vedeme žáky k přesnému rozplánování si jednotlivých etap práce
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce i práce spolužáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu RUSKÝ JAZYK
8. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
jednoduchou formou vyjádří základní informace o sobě a dokáže pozdravit	pozdrav, představení	OSV/1	
vyslovuje foneticky správně, čte nahlas správně slova a jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	slovní zásoba základních tematických celků		
pochopí obsah jednoduché konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	tvorba jednoduchých vět, skládání jednoduchých vět do textu		
zopakuje krátkou informaci na základě poslechu	slovní zásoba základních tematických celků		
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci	čtení hlasitě/tiché, čtení s porozuměním		
rozumí jednoduchým krátkým pokynům	rozkazovací způsob		
aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace	pozdravy, představení, poděkování, slovní zásoba základních tematických celků	MKV/4	
dokáže odpovědět na jednoduché otázky, užívá krátké odpovědi	věta oznamovací, tázací; sloveso být/mít		
reaguje kladně a záporně na dotazy	souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz		
pojmenuje jednotlivé předměty podle obrázků	slovní zásoba základních tematických celků		
doplní chybějící slova do textu	jednoduchá písemná sdělení; určení předmětů ve třídě/místnosti		
napiše gramaticky správně jednoduchou větu	pořádek slov ve větě; věta oznamovací, tázací		
podle vzoru napíše krátký text	krátký dopis kamarádovi; popis osoby, zvířete, věci		
reprodukuje ústně obsah jednoduchého textu, příp. jednoduché konverzace	krátký příběh; denní program; dramatizace		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu RUSKÝ JAZYK
9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
rozumí známým slovům a jednotlivým větám	slovní zásoba jednotlivých tematických celků		
pojmenuje jednotlivé členy rodiny a vede jednoduchou konverzaci o ostatních lidech	tematický celek <i>rodina</i> ; slovosled; základní gramatické struktury		
pojmenuje a vyjádří vlastními slovy jednoduché každodenní činnosti	slovní zásoba jednotlivých tematických celků		
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	základní pravidla komunikace; osvojená slovní zásoba; základní gramatické struktury		
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace	pravidla komunikace; osvojená slovní zásoba tematických celků		
dokáže odvodit význam neznámých slov	čtení textů		
vyplní své základní údaje do formulářů	jednoduchá sdělení, žádost		
vyhledává v textu požadovanou informaci	základní gramatické struktury; osvojená slovní zásoba		
roztřídí slova podle jejich významu do jednotlivých skupin	osvojené tematické celky; synonyma - antonyma	MKV/3	
používá dvojjazyčný	čtení autentických textů		
čte nahlas foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	čtení textů z učebnice/autentické texty		
vytvoří odpověď na otázku	věta oznamovací, tázací; zápor nichts, nie, niemand		
dokáže najít chyby v jednoduchých větách a opraví je	čtení textu s porozuměním		
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů	autentické texty - čtení, poslech		
obměňuje krátké texty se zachování jejich smyslu	čtení, poslech textů		
uspořádá do správného pořadí jednotlivé části krátkých textů	procvičování porozumění textu		

TECHNICKÉ PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je seznámení žáků se základními pracovními postupy. Žáci provádí jednoduché práce zejména se dřevem, ale i ostatními materiály. Seznamují se s technologickými postupy a návyky při práci s materiály. Při pracovních postupech dodržují obecné zásady bezpečnosti a hygieny. Umí bezpečně užívat ruční nástroje a seznámí se s jejich údržbou.

Předmět Technické práce navazuje na povinný předmět Pracovní činnosti, prohlubuje a rozšiřuje pracovní kompetence žáků. Je realizován od 7. do 8. třídy v odborné učebně pro vybranou skupinu žáků, časová dotace je 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- žáky vedeme k rozvíjení tvořivosti, uplatňování vlastních nápadů, vytrvalosti a soustavnosti
- učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- umožňujeme dětem pracovat s různými materiály, používat vhodné pomůcky a nářadí
- všímáme si pokroku u všech žáků

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k promýšlení postupů při plnění úkolů
- zadáváme úkoly tak, aby žáci mohli hledat své vlastní řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- rozvíjíme slovní zásobu - názvy pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, při popisu postupu práce
- vedeme žáky ke správné terminologii
- učíme žáky komunikovat při práci ve skupině, při hledání vhodného řešení, postupu

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- zadáváme práce do skupin
- vedeme žáky ke spolupráci, respektování různých názorů, k hledání nejlepší cesty k dosažení dobrých výsledků
- učíme žáky používat sebehodnocení
- dbáme na uplatnění všech členů ve skupině, střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k ocenění pomoci spolužáků

Ke kompetencím občanským:

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci
- vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce
- umožňujeme každému žákovi zažít pocit úspěchu

Ke kompetencím pracovním:

- dbáme na hygienu a bezpečnost při práci, na vhodné používání pomůcek a dodržování pravidel při používání nástrojů k práci
- zohledňujeme různé tempo při práci
- oceňujeme i dílčí úspěchy
- vedeme žáky k pozitivnímu sebehodnocení dosažených pokroků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TECHNICKÉ PRÁCE
7. – 8. Ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Řídí se pravidly bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím Ošetří drobná zranění	Praktické činnosti, bezpečnost a hygiena práce Řád učebny Zásady bezpečnosti při práci s nástroji a jejich údržba První pomoc při úrazech, lékárnička		Přírodopis
Užívá technickou dokumentaci Přečte technický výkres modelu podle návodu, plánu, náčrtu	Základy při zobrazování při práci s technickými materiály Jednoduchý náčrt výrobku podle modelu, návod		Fyzika, Matematika
Seznamuje se s technologickými postupy a návyky při práci s technickými materiály, provádí jednoduché práce s technickými materiály Dodržuje technologickou kázeň	Jednoduché pracovní operace a postupy		Fyzika, Chemie
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Volí pro práci vhodný materiál, pracovní nářadí a postupy.	Organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	EV/3,4	
Samostatně pracuje pod vedením vyučujícího se dřevem, kovem	Pracovní postup při výrobě jednoduchého výrobku		Přírodopis
Provádí pod vedením vyučujícího drobné technické práce v areálu školy	Zhotovování a opravy předmětů ze dřeva a kovu		

EKOLOGICKÉ PRAKTIKUM

Předmět **Ekologické praktikum** je volitelný předmět nabízený v 7. až 9. ročníku. Je určen žákům, kteří mají hlubší zájem o přírodu a její poznávání. Cílem je podněcovat zájem žáků o okolní přírodu, o její poznávání, a to zejména z hlediska environmentálních aspektů (rozvoj odpovědnosti žáků za zdraví vlastní i zdraví jejich okolí, přírody a celé planety, podpora myšlenky trvale udržitelného rozvoje).

Předmět **Ekologické praktikum** je koncipován tak, aby zvolené okruhy učiva se mohly obměňovat v závislosti na zájmu žáků a učitele. Tato komplexně pojatá témata v sobě spojují a využívají nejen vědomosti a dovednosti z přírodopisu, ale také zeměpisu (fyziky i chemie) i regionální historie; vedou k estetickému vnímání a hodnocení prostředí, ke spolupráci s ochránci přírody, k rozvíjení názorů a námětů pro řešení problémů ochrany přírody a zdraví.

Ve vyučovacím předmětu Ekologické praktikum jsou zahrnuta některá z témat tematických okruhů *Environmentální výchovy a Osobnostní a sociální výchovy*.

Předmětu se vyučuje dvě hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- učíme žáky pracovat s odborným textem – rychle se v něm orientovat, vycházet z pochopení struktury odborného textu
- vedeme žáky k práci s obrázky a schémata, dbáme na jejich smysluplný popis
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- vedeme žáky k vytváření a formulování otázek směřujících k pochopení učiva

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života
- rozvíjíme schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů z pozorování a z experimentů na základě užití přírodovědných zákonitostí
- učíme žáky ověřovat své hypotézy i výsledky pozorování a experimentů

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- motivujeme žáky k třídění dostupných informací (odborná literatura, internet, média, ...)
- procvičujeme s žáky prezentaci výsledků jejich práce, podporujeme diskusi nad prezentací

Ke kompetencím sociálním a personálním

- kooperativním učením vedeme žáky k osvojování kooperativních dovedností a dovednosti společně hledat optimální řešení problémů
- týmovou práci motivujeme žáky k hodnocení výsledků celé skupiny, jednotlivých členů skupiny i sebe sama a učíme je naslouchat názorům
- druhých

Ke kompetencím občanským:

- motivujeme žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí a života na zemi

Ke kompetencím pracovním:

- motivujeme žáky ke kvalitním výsledkům vlastní práce (přehledný zápis výsledků pozorování a experimentů)
- učíme žáky optimálně plánovat pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s poskytnutím první pomoci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu EKOLOGICKÉ PRAKTIKUM
7. – 9. Ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozumí základním ekologickým pojmům Rozlišuje různé systémy organizmů – populace, společenstva, ekosystémy a na základě konkrétních příkladů objasňuje vztahy mezi nimi	Užitečné informace (ekologie, ekosystém, společenstvo, podmínky života) Jak fungují společenstva Biosféra, význam biodiverzity	EV/1,2	Přírodopis Zeměpis
Vnímá různými smysly přírodní prostředí, oceňuje jeho hodnotu a nenahraditelnost	Smyslové vnímání přírody	OSV/1í	Výtvarná výchova Hudební výchova
Orientuje se v základních principech vztahů organizmů a jejich životních prostředí.	Adaptace Mimikry Život a vývoj v rybníce	EV/1,2	Přírodopis Výtvarná výchova
Popisuje okolí svého bydliště Chápe a vysvětluje význam zeleně v krajině Rozlišuje krajiny z hlediska jejího ovlivnění člověkem	Jaké je vaše okolí? Význam zeleně v krajině Typy krajiny	EV/1,4 OSV/1	Přírodopis Zeměpis Občanská výchova
Zná způsob života na venkově v minulosti a porovnává jej se současností Zná postup výroby některých potravin	Statek – život na vesnici dnes a v minulosti	EV/4	Přírodopis Pěstitelské práce Chovatelství
Uvědomuje si potřeby hospodářských zvířat, popisuje různé způsoby jejich chovu	Potřeby hospodářských zvířat	EV/2	Přírodopis Pěstitelské práce Chovatelství
Orientuje se v problematice různých typů zemědělské výroby v současnosti (intenzivní, alternativní) Poznává ekoznačku pro biopotraviny a chápe její smysl Nastíní možnou budoucnost zemědělství z hlediska udržitelného rozvoje Navrhne vlastní alternativy řešení	Zemědělství současnosti a budoucnost	EV/4 OSV/1	Zeměpis Pěstitelské práce Chovatelství
Vysvětluje podstatu potravních závislostí v různých ekosystémech a hodnotí jejich význam Uvádí příklady zásahů člověka ovlivňujících fungování potravních závislostí	Potravní řetězce, pyramida Smrtící články řetězce (pesticidy)	EV/1,3,4	Přírodopis Chemie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu EKOLOGICKÉ PRAKTIKUM
7. – 9. Ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Orientuje se v problematice odpadového hospodářství Popisuje způsoby nakládání s odpady (skládky, spalování, recyklace) Dokáže rozeznat symboly označující ekologicky šetrné výrobky, chápe jejich smysl	Odpady Ekoznačky Recyklace	EV/3	Chemie
Porovnává biotické a abiotické podmínky v různých přírodních biotopech Uvádí příklady výskytu organismů v přírodních biotopech a vztahy mezi nimi	Biotopy naší přírody	EV/1,2	Přírodopis Zeměpis
Uvádí příklady vztahů v lesních ekosystémech Vysvětluje podstatu rozmanitosti lesa	Ekosystém les	EV/1,2	Přírodopis
Orientuje se v podmínkách, fauně a flóře deštných pralesů Chápe smysl existence deštných pralesů Vysvětluje příčiny a následky kácení deštných pralesů	Deštný prales	OSV/3 EV/1,2,3,4	Přírodopis Zeměpis
Orientuje se v podmínkách, fauně a flóře pouští Vysvětluje přizpůsobení organismů podmínkám pouštního prostředí	Život a podmínky pouští	EV/1,2	Přírodopis Zeměpis Anglický jazyk
Popisuje abiotické podmínky v městském prostředí a hodnotí jejich vliv na výskyt organismů	Příroda ve městě	EV/2	
Popisuje vodní cyklus a jeho ovlivňování činností člověka Vysvětluje důvody vedoucí k ochraně vody Orientuje se v problematice kyselých dešťů, objasňuje jejich vznik a důsledky pro různé složky ŽP	Voda Vodní cyklus Kyselý deště	EV/2,3,4	Přírodopis Zeměpis Chemie Fyzika
Vysvětluje minulost a vývoj lidstva a z něj vyplývající změny ŽP Odvozuje důvody ohrožení a vymírání biologických druhů, nastiňuje možnosti jejich ochrany Uvádí příklady ohrožených druhů	Vliv lidstva v průběhu vývoje na přírodu Ohrožené organismy a možnosti jejich ochrany	EV/3,4	Přírodopis Dějepis
Posuzuje význam zoologických zahrad, uvádí pozitivní a negativní stránky jejich existence	ZOO	EV/4	

Vysvětluje důvody vedoucí k ochraně přírody Uvádí příklady chráněných území a přírodních památek svého regionu	Chráněná území	OSV/1 EV/1,3	Přírodopis Zeměpis Občanská výchova
Poznává organizmy vyskytující se v okolí bydliště			Přírodopis

VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výuky je prohloubení úrovně dovedností získaných v povinném předmětu Informatika. Žáci mají na základě svého zájmu možnost rozšířit zvládnutí výpočetní techniky, osvojit si dovednosti aplikace části bohaté škály vzdělávacího softwaru (např. tvorbu www stránek, počítačovou grafiku, základy tvorby animovaných obrázků apod.).

Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů.

V předmětu jsou uplatňované stejné výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí jako v předmětu Informatika.

Předmět Výpočetní technika navazuje a doplňuje předmět Informatika. Je realizován od 7. do 9. třídy v odborné učebně pro vybranou skupinu žáků, časová dotace je 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- zadávanými úkoly vedeme žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušenosti s jiným software, spolupráce s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- rozvíjíme schopnost pořizovat si takové poznámky, které žákům pomohou při praktické práci s technikou

Ke kompetencím k řešení problémů:

- zadáváním úkolů a projektů je žák veden k tvořivému přístupu při jejich řešení; učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- žáci jsou vedeni k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dokončení

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům využít vhodné technologie pro komunikaci na dálku (možnost odevzdání práce prostřednictvím elektronické pošty).
- při komunikaci dodržíme vžitá konvence a pravidla, tj. formu vhodnou pro danou technologii, náležitosti apod.

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky ke spolupráci, práci v týmu, naplánování si práce, dodržování časového harmonogramu

Ke kompetencím občanským:

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat.
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Ke kompetencím pracovním:

- dodržíme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- zapojujeme žáky do soutěží
- uplatňujeme a využíváme získané informace v ostatních předmětech
- seznamujeme žáky s možnostmi využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝPOČETNÍ TECHNIKA
7. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dodržuje pravidla práce s PC.	pravidla učebny ICT		
	vývojové trendy informačních technologií		
	informační terminologie		
Rozumí základnímu pojmu počítačové terminologie - hardware. Pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače a vysvětlí jejich funkci. Orientuje se v přípojných zařízeních. Rozlišuje základní charakteristické jednotky popisující hardware. Sestavuje ve skupině počítač z komponentů.	HW - hardware základní deska, mikroprocesor, pevný disk, porty, karty vstupní a výstupní zařízení jednotka výkonu procesoru, kapacita paměti, rychlost připojení		sestavení počítače z různých komponentů
Chápe používání různých verzí softwaru. Uvede příklady nejčastěji používaných operačních systémů..	SW - software druhy softwaru operační systémy		
	správa souborů		
Orientuje se ve struktuře ukládání dat, chápe nutnost logické struktury ukládání dat. Dokáže vytvořit složku nebo soubor, přejmenovat, zkopírovat, přesunout, odstranit. Ovládá jednoduchou strukturu dat prezentovanou Commandery a Průzkumníkem – umí kopírovat a přesunovat složky a soubory mezi dvěma a více disky.	Práce se složkami a soubory složka, soubor Průzkumník, Commander		
	textové editory		
Rozlišuje textové editory. Vytváří textové soubory. Pohybuje se v dokumentu pomocí klávesnice a myši. Dokáže upravit písmo v dokumentu. Využívá elektronickou nápovědu v opravě gramatických chyb. Používá obrázky pro zkrášlení psaných textů. Dokáže zarovnávat text pomocí odrážek. Vytváří firemní dokumenty – vizitky, hlavičkové papíry, aj. Chápe rozdíl mezi různými druhy licencí textových editorů.	textové editory otevření, uložení, zavření souboru označování textu pomocí myši a klávesnice velikost a typ písma, barva písma oprava textu vlození obrázku - obtékání, ohraničení firemní dokumentace Open licence – textové editory	OSV /1	Firma – vizitka, grafický návrh

<p>Chápe význam internetu jako celosvětové sítě obsahující nesmírné množství údajů. Orientuje se v historii vzniku Internetu. Rozlišuje pojmy Internet a WWW (World Wide Web). Dokáže vyhledat informaci nebo stránku o určitém tématu. Navštěvuje stránky své věkové kategorie. Dokáže vyhledat informace z více zdrojů, ověřit jejich věrohodnost, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Domluví se pomocí komunikátorů.</p>	<p>Internet význam internetu internet & web internetové prohlížeče webovských stránek práce s informacemi komunikátory</p>	<p>MV /1 MKV /5</p>	
---	--	--------------------------	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝPOČETNÍ TECHNIKA
8. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dodržuje pravidla práce s PC.	pravidla učebny ICT		
	prezentace informací		
Používá web jako zdroj informací. K zadanému tématu dokáže vyhledat informace, zpracovat je a s využitím dostupného softwaru vytvořit písemný výstup splňující formální i estetické nároky.	www (world wide web), pohyb po webu, ukládání z webu vyhledávání a zpracovávání informací, vytvoření výstupního dokumentu		
Dokáže se prezentovat na celosvětové síti. Zvládá registraci svých stránek. Edituje informace na svých stránkách. Vkládá fotografie na své stránky. Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit.	vlastní www stránky registrace správa stránek fotogalerie ochrana osobních dat sociální sítě a jejich význam – druhy a rozdíly	MV /6 OSV/1 VDO /4	
	grafické editory		
Rozlišuje několik grafických editorů. Z názvu souboru pozná grafické formáty. Zvládá základní úpravy obrázku, přizpůsobuje velikost obrázku požadované velikosti, upravuje barevnou škálu, stínování pracuje s křivkami. Fotografuje statické i dynamické objekty. Fotografie dále upravuje v PC.	grafické editory Rastrová grafika – změna formátu, práce s fotografií, ořez, výběr Vektorová grafika – práce s body, křivkami	OSV /1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝPOČETNÍ TECHNIKA
9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dodržuje pravidla práce s PC.	pravidla učebny ICT		
	Prezentace		
Chápe nutnost používání programů pro prezentaci svých prací. Orientuje se v základních šablonách. Používá základní snímky. Nastavuje animace jednotlivých objektů. Vkládá do prezentace grafiku.	prezentace šablony snímky - jejich nastavení a funkce animace vkládání grafiky	MV /6	
	Hudba a videa		
Poznává základní audio – video formáty. Umí převádět mezi jednotlivými formáty pomocí open software. Zvládá vytvořit jednoduché video sekvence z fotek, hudby a videa.	Hudební formáty – MP3, WAV, MPEG, AVI, MP4, aj. Střih a základní funkce programů na úpravu hudby a videa – konverze mezi jednotlivými formáty		Video o škole, městě, aj.
	Zálohování dat		
Ovládá jednoduché vypalování datových i hudebních CD – v souladu se zákony ČR (copyright)	Vypalovací mechaniky – druhy médií (CD, DVD, Blue - Ray, aj... Vypalování CD a DVD		

SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahem volitelného předmětu Sportovní hry je prohlubování zvláště kolektivních sportů, které jsou vhodné pro žáky daného věku. Také kondiční a všestranné rozvíjející činnosti (především s hudbou) prováděné s ohledem na věk, pohlaví a zájmy žáků, při zachování vhodných didaktických metod a pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.

Žák ovládá: průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení (význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků), aplikuje poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikuje při pohybových činnostech, organizuje, dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu (terminologie osvojovaných pohybových činností, pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl), zvládá dle individuálních předpokladů a posoudí provedení daných sportovních her a tvořivě je aplikuje.

Při všech sportovních aktivitách jsou bezpodmínečně dodržovány všechny **zásady bezpečnosti a úrazové zábrany** platné pro osvojování a provádění zvolené aktivity.

Předmět Sportovní hry navazuje a doplňuje předmět Tělesná výchova. Je realizován od 7. do 9. třídy v tělocvičně nebo venkovních sportovištích pro vybranou skupinu žáků, časová dotace je 2 hodiny týdně.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

V předmětu jsou využívány stejné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí jako v předmětu Tělesná výchova.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu SPORTOVNÍ HRY
7. – 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je ve hře. Zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejnámější sportovní hry. Má radost ze hry a jedná v duchu fair play. Spolupracuje ve hře a vytváří jednoduchou taktiku družstva. Ovládá základy rozhodování ve hře. Chápe význam sportovních her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů..	kopaná - základy herních systémů, herní Kombinace - hra odbižená - hra košíková – základy herních systémů, herní kombinace - hra vybíjená – hra florbal - hra ringo -hra nohejbal -hra přehazovaná badminton – hra	OSV/1	
Chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti a využívá je v pohybovém režimu.			

VEDENÍ DOMÁCNOSTI A PŘÍPRAVA POKRMŮ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výuky je prohloubení úrovně dovedností získaných v povinném předmětu pracovní činnosti, občanská výchova a výchova ke zdraví. Předmět svým obsahem stravování v rodině prohlubuje a rozšiřuje znalosti žáků o zdravém jídelníčku, o technologii přípravy pokrmů a způsobu jejich podávání o další dovednosti spojené s vedením domácnosti a účelnějším hospodařením s finančními prostředky. Učivo je zaměřeno na možnosti ovlivňování stravovacích zvyklostí ve smyslu zdravé výživy a uplatňování nových technologií šetrného zpracování poživatin. Žáci se učí i ovládat jednoduché postupy při šití a používání vhodných materiálů a pomůcek. Předmět svým obsahem navazuje na předmět Výchova ke zdraví, jehož výchovné a vzdělávací strategie uplatňuje.

Při přípravě pokrmů se doporučuje vzhledem k zásadám zdravé výživy dávat přednost úpravě drůbežího a rybího masa, luštěnin, obilovin, zeleniny a ovoce. Jednotlivé jídelníčky si žáci samostatně sestavují tak, aby v průběhu výuky byly více procvičeny různé způsoby technologických úprav i postupy při zpracování různých surovin.

Předmět je realizován od 7. do 9. třídy v odborné učebně – školní kuchyňce – pro vybranou skupinu žáků, časová dotace je 2 hodiny týdně.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- zadáváme žákům referáty z oblasti vyváženého jídelníčku, zdravého životního stylu či ekologického vedení domácnosti, ke kterým získají a vytřídí informace z různých zdrojů (knihy, časopisy, internet, televize)
- vedeme žáky k práci podle návodů

Ke kompetencím k řešení problému:

- vedeme žáky k výběru potřebných informací z poznatků získaných v jiných předmětech – především přírodopisu a fyzice
- požadujeme od žáků vyhledávání různých popisů pracovních postupů při přípravě určitého pokrmu, výběr nejvhodnějšího postupu, případně zvolení vlastního

Ke kompetencím komunikativním:

- vyžadujeme srozumitelný přednes referátů, stejně jako pozorné naslouchání
- vedeme žáky k případnému doplňování informací, prezentaci a obhajobě vlastního názoru

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- klademe důraz na spravedlivé, ale ohleduplné hodnocení práce spolužáka
- dáváme žákům možnost výběru členů pracovní skupiny

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky ke vnímání tradic (vánočních, velikonočních – dekorace, jídelníček) společnosti, ve které žijí, respektování řádu učebny a pravidel bezpečnosti práce
- zdůrazňujeme toleranci různých názorů (vegetariánství, veganství.) a přizpůsobení se odlišným potřebám

Ke kompetencím pracovním:

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci v kuchyni
- zadávanými úkoly vedeme žáky k pochopení základních pracovních návyků a postupů při přípravě pokrmů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VEDENÍ DOMÁCNOSTI A PŘÍPRAVA POKRMŮ
7. – 9. Ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Ovládá pracovní postupy. Má znalosti o výživě člověka. Ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu. Má představu o předpisech a hygienických pravidlech. Umí využít profesní informace.	Hygiena výživy – výživa člověka Zásady správné výživy – výživová hodnota Úprava stolu a bytu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů Společenské chování	OSV/1, 2	Návštěva restaurace, supermarketu, hotelové střední školy
Má představu o základních činnostech přípravy pokrmů. Volí správnou, odpovídající technologii. Organizuje a plánuje pracovní činnost. Dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě. Získává informace o ekonomice v rodině.	Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel Polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže Úpravy tepelné, za studena Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku Stolování, inventář, aranžování květin Nákup a skladování potravin, správné využití	VMEGS/2, MKV/1	
Zvládá jednoduché postupy při šití a používá vhodné materiály a pomůcky. Orientuje se v návodech. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci. Zapojí šicí stroj, žehličku. Zná základy pletení a háčkování. Umí vkusně a esteticky upravit oblečení.	Šití, pletení a další domácí práce Výběr vhodného materiálu k šití (sukně, batoh, polštář, čepice) Návlek spodní a vrchní nitě Zapojení šicího stroje a žehličky Základy pletení a háčkování	OSV/1,2	
Navrhne rozpočet čtyřčlenné domácnosti.	Finance a provoz domácnosti		
Vybere vhodné čisticí prostředky pro úklid různých typů povrchu, nádobí (dřevo, linoleum, sklo, porcelán, kov.), textilií	Údržba domácnosti	EV/3	

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu

Nabídka volitelného předmětu finanční gramotnost vychází z možností školy a kopíruje vzdělávací oblasti školního plánu tak, aby byl zajištěn individuální rozvoj žáků podle jejich zájmů a prohloubení vzdělání v jimi zvolených oblastech. Žák si vybere předmět z aktualizované nabídky na daný školní rok. Vyučovací předmět finanční gramotnost je vyučován v 7. a 9.ročníku jako volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Jeho obsahem je umožnit žákům zvládnout základy finanční gramotnosti. Žáci by se měli seznámit se základními poznatky z finančnictví, tržního hospodářství a práva. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi pro jeho zapojení do aktivního života. Učí žáky hospodařit s vlastními financemi.

Finanční gramotnost klade důraz na získání znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Výuka je realizována v domovských třídách a dle stanoveného rozpisu je využívána učebna informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- žáky vedeme k správnému výběru, zpracování a použití informací
- učíme žáky používat vhodné způsoby a metody k řešení úkolů
- vedeme žáky k poznání smyslu a cílů učení, k posouzení vlastního pokroku
- vedeme žáky k využití nových pojmů v reálním životě
- všímáme si pokroku u všech žáků

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k promýšlení postupů při plnění úkolů
- zadáváme úkoly tak, aby žáci mohli využívat informace k vhodnému řešení
- zadáváme problémové úlohy z praktického života

Ke kompetencím komunikativním:

- rozvíjíme slovní zásobu o nové pojmy z finanční gramotnosti
- vedeme žáky ke kultivovanému ústnímu a písemnému projevu
- učíme žáky porozumění různým textům a obrazovým materiálům
- učíme žáky komunikovat při práci ve skupině, při hledání vhodného řešení, postupu
- vedeme žáky k využití moderní technologie k získání informací i komunikaci se vzdálenými osobami

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- zadáváme práce do skupin

- vedeme žáky ke spolupráci, respektování různých názorů, k hledání nejlepší cesty k dosažení dobrých výsledků
- učíme žáky používat sebehodnocení
- dbáme na uplatnění všech členů ve skupině, střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k ocenění pomoci spolužáků

Ke kompetencím občanským:

- učíme žáky respektovat a vážit si druhých lidí
- vedeme žáky ke schopnosti čelit osobním problémům ve finanční oblasti
- vedeme žáky k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- umožňujeme každému žákovi zažít pocit úspěchu

Ke kompetencím pracovním:

- vedeme žáky k orientaci ve finanční a ekonomické oblasti
- žáky vhodně motivujeme pro praktický život
- učíme žáky posoudit své reální možnosti
- vedeme žáky k pozitivnímu sebehodnocení

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FINANČNÍ GRAMOTNOST
7 - 9. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává jednotlivé potřeby - rozlišuje různé formy vlastnictví - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - vysvětlí pojem zboží 	<p>Potřeby Potřeby a zdroje, uspokojování potřeb Vlastnictví, majetek Hmotné a duševní vlastnictví, ochrana vlastnictví, pirátství. Zboží</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní funkce peněz - vysvětlí pojem platidlo - používá peníze jako prostředek směny - vysvětlí koloběh peněz na konkrétní situaci - uvede příklady měn - vysvětlí pojem mince a bankovka - rozlišuje mince a bankovky používané na území ČR - určí vhodnost hotovostní platby v různých situacích - používá platební kartu, obsluhuje bankomat - vyplňuje poštovní poukázky a jiné doklady používané k hotovostnímu placení - využívá základní služby pošty 	<p>Peníze Platidla Peníze jako platidlo Měna Funkce peněz Koloběh peněz Cena</p> <p>Hotovostní peníze Mince a bankovky – vzhled, ochranné prvky Hotovostní placení Nákup zboží za hotovost Hotovostní placení na poště a v bance Pošta, poštovní poukázka</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem bezhotovostní peníze, bankovní účet - uvede příklady bezhotovostního placení - vysvětlí funkci banky - objasní vliv úroků a poplatků na výši zůstatku na účtu - získává informace o bankovních účtech, pracuje s nimi a na jejich základě vybere konkrétní vhodný produkt - rozlišuje úhradovou a inkasní formu placení - zadává údaje k provedení bezhotovostního placení - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - používá platební kartu, obsluhuje bankomat - uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - dodržuje bezpečnostní zásady při používání nástrojů bezhotovostního placení 	<p>Bezhotovostní peníze, bankovní účet Banka a její funkce Druhy účtů, pohyby peněžních prostředků na účtech, výpisy z účtů Bankovní úroky a poplatky za služby Zadávání platebních příkazů a jejich způsoby Úhradová forma placení Inkasní forma placení Nástroje bezhotovostního placení</p> <p>Platební karta Bankomat</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojem valuta a deviza - orientuje se v kurzovních lístcích - porovná výhodnost nákupu a prodeje různých druhů měn podle kurzovního lístku 	<p>Měna Valuty a devizy Směnný kurz Kurzovní lístek</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé ekonomické systémy - chápe úlohu státu v tržním hospodářství - umí vysvětlit hospodářský proces - rozlišuje druhy výroby, obchodu a služeb - vysvětlí životní úroveň a co ji ovlivňuje - vysvětlí pojem trh - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - prokáže v modelových situacích schopnost vyznat se v nabídce a poptávce 	<p>Tržní hospodářství Ekonomické systémy Základní prvky tržního mechanismu Nedokonalosti tržního mechanismu Úloha státu v tržním hospodářství Hospodářský proces – výroba, rozdělování a přerozdělování, směna a spotřeba Výroba a výrobní faktory Členění výroby Úloha výroby, obchodu a služeb, životní úroveň</p> <p>Trh, podstata fungování trhu Nabídka, poptávka</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem cena - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - vysvětlí různé způsoby stanovení ceny zboží - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - na příkladu uvede marketingový způsob stanovení ceny - rozezná reklamu, uvede příklad klamavé reklamy - vysvětlí výhody a nevýhody slev na konkrétním případu <p>- popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>Cena Cena jako výsledek působení nabídky a poptávky Tvorba ceny Nákladový přístup stanovení ceny Marketingové nástroje Marketingový způsob stanovení ceny Reklama, klamavá reklama Slevy</p> <p>Inflace</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy rozpočet, příjmy a výdaje a pracuje s nimi - rozlišuje a na příkladu vysvětlí neomezenost potřeb a omezenost zdrojů - na modelových příkladech hospodaření jednotlivce a domácnosti uvede hlavní příjmy a výdaje, vytvoří strukturu rozpočtu - v rozpočtu rozlišuje příjmy podle frekvence na pravidelné, nepravidelné a jednorázové - v rozpočtu rozlišuje výdaje pevné, kontrolovatelné a jednorázové - sestaví měsíční rozpočet jednotlivce a domácnosti - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti 	<p>Hospodaření – rozpočet domácnosti Struktura rozpočtu, příjmy a výdaje Neomezenost potřeb, omezenost zdrojů Struktura osobního rozpočtu a rozpočtu domácnosti</p> <p>Příjmy pravidelné, nepravidelné a jednorázové Výdaje pevné, kontrolovatelné a jednorázové Sestavení osobního rozpočtu a rozpočtu domácnosti</p> <p>Typy rozpočtů: vyrovnaný, přebytkový, schodkový</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem rozvaha - pracuje s pojmy majetek, závazky - provede rozvahu modelových domácností 	<p>Rozvaha Majetek, závazky Sestavení rozvahy</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá čisté jmění modelových domácností - vystihne rozdíl mezi průběžným a celkovým stavem financí - uvede do souvislosti rozpočet a rozvahu 	Čisté jmění, zadluženost		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - vysvětlí pojem reklamace - uvede postup při reklamaci 	Práva spotřebitelů Reklamace spotřebního zboží Reklamace potravin Dohled nad ochranou spotřebitele Nekalé obchodní praktiky		
<ul style="list-style-type: none"> - umí určit právní formy podnikání - chápe rozdíl mezi zaměstnancem a OSVČ - chápe složky mzdy a platu - vysvětlí rozdíl mezi hrubou mzdou a čistou mzdou - uvede náležitosti pracovní smlouvy 	Formy podnikání – právnické a fyzické osoby Zaměstnanci Nezávislost a závislá práce Plat, mzda, pojistné, daně Pracovní smlouva Pracovní poměr Nezaměstnanost		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem finanční trh - vysvětlí pohyb peněz na finančním trhu - charakterizuje složky, ze kterých je složena výsledná cena daného finančního produktu 	Finanční trh Pohyb peněz na finančním trhu Produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vklady a investice - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - orientuje se v úrokových mírách, vypočítá úrok - určí výnos u vkladů a investic - určí cenu daného produktu pro ukládání peněz 	Produkty k ukládání peněz vklady, investice úrok, úroková míra, poplatky výnos		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je úvěr - určí celkové náklady na úvěr - určí cenu daného produktu pro půjčování peněz 	Produkty k půjčování peněz úvěr roční procentní sazba nákladů (RPSN) celkové náklady na úvěr		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je banka - charakterizuje činnost bank - uvede jednotlivé druhy bank - uvede základní produkty nabízené bankami 	Instituce na finančním trhu: Banky a jejich služby Aktivní a pasivní operace Druhy bank: centrální banka, obchodní banky Produkty obchodních bank		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede, co je stavební spořitelna 	Stavební spořitelny		

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje činnost stavebních spořitelén - vysvětlí účel a princip stavebního spoření - uvede, co je penzijní fond - charakterizuje činnost penzijních fondů - uvede účel a princip penzijního připojištění - uvede, co je leasingová společnost - vysvětlí princip činnosti leasingových společností - charakterizuje leasing - uvede, co je splátková společnost - vysvětlí princip činnosti splátkových společností - charakterizuje základní produkty splátkových společností - uvede, co je pojišťovna, význam pojištění - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít 	<p>Účel instituce, princip činnosti Produkty stavebních spořitelén</p> <p>Penzijní fondy Účel instituce, princip její činnosti Produkty penzijních fondů</p> <p>Leasingové společnosti Účel instituce, princip její činnosti Produkty leasingových společností Splátkový prodej, leasing</p> <p>Splátkové společnosti Účel instituce, princip její činnosti Produkty splátkových společností</p> <p>Pojišťovny Účel instituce, princip její činnosti Pojištění Význam pojištění, druhy pojištění</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede možnosti využití finančních produktů jako nástroje řešení dané finanční situace - charakterizuje složky, ze kterých je složena výsledná cena daného finančního produktu 	<p>Finanční produkty Finanční produkty jako nástroje řešení dané finanční situace Ceny finančních produktů</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je běžný účet - vysvětlí využití běžného účtu pro správu financí - charakterizuje jednotlivé finanční produkty k uložení peněz - rozlišuje rozdíl mezi vkladem a investicí - vysvětlí, co je akcie, podílový list, dluhopis - porovná vkladové a investiční produkty z hlediska rizikovosti, likvidity a výnosu 	<p>Správa peněz</p> <p>Vklady a investice <u>Bankovní vklady</u> Spořicí účet, termínovaný vklad, vkladní knížka Stavební spoření jako spořicí produkt Penzijní připojištění</p> <p>Investice do cenných papírů Akcie, podílové listy, dluhopisy</p> <p>Porovnání vkladových a investičních produktů Měřítka pro výběr produktu pro zhodnocení peněz</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé finanční produkty k půjčení peněz - určí zdroje financí pro splácení úvěru jako priority ve svých budoucích výdajích - porovná vhodnost finančních produktů k půjčení peněz - uvědomuje si rizika při půjčování peněz 	<p>Půjčky peněz <u>Účelové úvěry:</u> stavební spoření jako úvěrový produkt hypoteční úvěr spotřebitelský úvěr finanční leasing splátkový prodej <u>Neúčelové úvěry:</u> kontokorentní úvěr osobní půjčka kreditní karty Porovnání úvěrových produktů</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede účel a význam pojištění - charakterizuje jednotlivé druhy pojištění - rozhodne se v dané finanční situaci pro vhodný typ pojištění 	<p>Pojištění Význam pojištění Druhy pojištění: Životní pojištění Úrazové pojištění Pojištění invalidity Pojištění majetku obyvatelstva Pojištění odpovědnosti za škody Cestovní pojištění</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem finanční plán - vysvětlí význam finančního plánu - zhodnotí stav financí na základě rozpočtu a rozvahy - na základě svých potřeb určí své cíle - porovná jednotlivé cíle a určí jejich vzájemnou prioritu - rozhodne se na základě dané finanční situace a předpokladu budoucích finančních nákladů a zdrojů a na základě porovnání rizikovosti, likvidity a výnosnosti pro vhodný typ finančního produktu - rozhodne se na základě porovnání nabídek finančních institucí pro konkrétní finanční produkt - zohlední neočekávaná rizika a zajistí je případným pojištěním - navrhne finanční plán s využitím vhodných bankovních produktů, zvaží jejich klady a zápory - navrhne alternativní finanční plán - porovná klady a zápory finančních plánů pro danou situaci 	<p>Finanční plán Význam finančního plánu Sestavení finančního plánu Stav financí Stanovení cíle Vyhodnocení cílů Způsob dosažení cíle Zajištění rizik Důvody k zajištění</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam daní - rozlišuje přímé a nepřímé daně 	<p>Daně a rozpočet státu Význam daní</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<p>Druhy daní Příjmy a výdaje státního rozpočtu typy rozpočtu a jejich odlišnosti</p>		
--	---	--	--

7 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

7.1.1 Obecné zásady hodnocení

upravuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláška č. 48/2005 Sb., v platném znění.

Jednou z důležitých součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení je proces, při kterém učitel a žáci ve škole přidělují skutečnostem určitý význam, je to především proces získávání informací, podkladů, materiálních produktů atd. o kvalitě a míře úspěšnosti žáka ve vyučovacím procesu.

Hodnocení má tyto základní vlastnosti:

- **jednoznačné** - proces hodnocení i závěry jsou vyjádřeny konkrétní myšlenkovou úrovní, strukturovanými činnostmi
- **srozumitelné** – žáci znají obsah používaných pojmů, sami je využívají v hodnotících procesech
- **věcné a srovnatelné s předem danými kritérii** – kritéria jsou daná především kvalitně stanovenými cíli – musí splňovat požadavky SMARTU

Hodnocení plní tyto úkoly:

- slouží jako důležitá zpětná vazba pro žáka, rodiče, vedení školy, především pak pro učitele
- poskytuje informace o kvalitě a míře splnění stanovených cílů
- má mít pozitivní charakter a žáka tak motivovat pro další činnost
- včasné, systematické, adekvátní závěry hodnotícího procesu jsou důležitým podkladem pro řízení dalšího vyučovacího procesu a uskutečňování rozvoje jednotlivých žáků
- přihlíží k individuálním předpokladům každého žáka

7.1.2 Způsoby hodnocení

Žáci jsou hodnoceni za zvládnutí dosažené míry (cíle) očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. U celkového hodnocení na I. a II. stupni (tj. pololetní a závěrečné vysvědčení) používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP a SPC se u žáků se SVP používá hodnocení slovní.

U průběžného hodnocení používáme různé způsoby hodnocení či jejich kombinace – klasifikaci, slovní hodnocení i sebehodnocení žáků. Při výuce se cíleně zaměřujeme také na sebehodnocení a sebekontrolu žáků, věnujeme se práci s chybou.

Formy získávání podkladů pro hodnocení:

- společné prověřování vědomostí a dovedností ve třídě (skupinové činnosti)
- ústní zkoušení a mluvený projev (referáty, hry, tematické rozhovory, recitace,..)
- modelové a problémové úkoly (kvízy, hádanky, křížovky, rébusy, prezentace ...)
- písemné práce (slohové práce, testy, diktáty, cvičení)
- samostatné aktivity a domácí úkoly
- výroba pomůcek, praktické činnosti a pokusy
- a kombinace těchto forem.

7.1.3 Zásady efektivního hodnocení

Při efektivním hodnocení ve výchovně – vzdělávacím procese se uplatňují tyto zásady:

- zásada souladu cíle (rozvoj osobnosti, naplnění kompetencí) s průběhem vyučování a odpovídajícím procesem hodnocení (vhodný typ hodnocení, kritéria, forma prezentace závěrů)
- zásada soustavnosti a systematickosti - hodnocení probíhá přirozeně v průběhu celého vyučovacího procesu a jeho neodělitelnou součástí
- zásada komplexnosti, kde se jedná o maximální rozvoj osobnosti žáka s přihlednutím k individuálním vzdělávacím a osobnostním možnostem a k věku žáka s využitím různých forem a typů hodnocení
- zásada podílu žáka na procesu hodnocení (tvorba pravidel, stanovení kritérií, poskytování prostoru pro sebehodnocení)

- při klasifikaci a jiných formách hodnocení sledujeme tyto ukazatele:
 - a) *ucelenost, úplnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí*
 - b) *schopnost uplatňování získaných znalostí v praxi*
 - c) *dovednost zpracovat a využívat různé zdroje informací a práce s nimi*
 - d) *schopnost spolupracovat*
 - e) *samostatnost, kreativita myšlení*
 - f) *úroveň komunikativních dovedností /jak ústní, tak i písemný projev/*

Klasifikační stupeň	Úroveň splnění cíle - dosažení požadované úrovně - rozsah splnění cíle	Samostatnost
výborně	Dosáhl požadované úrovně, zadání splnil v plném rozsahu	Pracuje zcela samostatně
chvalitebně	Dosáhl požadované úrovně, zadání splnil s drobnými chybami nebo nedostatky	Pracuje samostatně s náznakem souhlasu, podpory, pomoci
dobře	Dosáhl požadované úrovně, zadání splnil v potřebném rozsahu nebo s chybami	Pracuje samostatně s pomocí (nasměrování, výběr možností)
dostatečně	Ještě dosáhl požadované úrovně, zadání splnil v minimálním rozsahu nebo se závažnými chybami	Pracuje s výraznou systematickou pomocí
nedostatečně	Nedosáhl požadované úrovně	Nepracuje, nereaguje na žádné podněty

Ukazatele jednotlivých stupňů hodnocení:

Stupeň 1 - výborný

Získané znalosti a vědomosti žák zvládá uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a dokáže je samostatně a tvořivě uplatňovat při řešení úkolů. Zadání splnil v plném rozsahu. Ústní i písemný projev je přesný a výstižný. Je schopný sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen zcela samostatně studovat přiměřené texty.

Stupeň 2 - chvalitebný

Získané znalosti a vědomosti žák zvládá v podstatě uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a většinou samostatně, popř. s menšími podněty (náznak souhlasu, podpory, pomoci) vycházejícími od učitele, je dokáže uplatňovat při řešení úkolů. V ústním a písemném projevu se mohou občas vyskytnout menší nedostatky ve správnosti, přesnosti či výstižnosti. Při práci s informacemi nemá větší problémy. Dokáže je zpracovat a uplatnit. Je schopen spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně nebo pouze s malou dopomocí studovat přiměřené texty.

Stupeň 3 - dobrý

V získaných znalostech a vědomostech má žák mezery a dopouští se chyb. Při řešení úkolů, kde uplatňuje své znalosti a dovednosti, vyžaduje pomoc. Má problémy s organizací vlastní práce, je méně samostatný. V ústním a písemném projevu se vyskytují nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Se zpracováním informací má častější problémy. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc. Podle návodu a s pomocí učitele je schopen studovat přiměřený text.

Stupeň 4 - dostatečný

V požadovaných znalostech a vědomostech má závažnější nedostatky, při jejich uplatňování se dopouští závažných chyb. Zorganizovat si vlastní práci dokáže pouze s pomocí učitele, je nesamostatný. Závažnější nedostatky a chyby se projevují

v ústním a písemném projevu. Informace zpracovává těžce a často je nedokáže zpracovat vůbec. Při spolupráci je pasivní a vyžaduje výraznou pomoc od ostatních.

Stupeň 5 - nedostatečný

Ve znalostech a vědomostech má zásadní nedostatky, které mu brání ve využití těchto znalostí. Většinou neproказuje snahu, nepracuje, nereaguje na žádné podněty. Nedokáže si zorganizovat vlastní práci, je nesamostatný. Správnost, přesnost a výstižnost ústního a písemného projevu se vyznačuje závažnými nedostatky. Některé chyby a nedostatky nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání. Velké problémy má při spolupráci s ostatními i přes pomoc a podporu.

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 - výborný

Žák se o aktivity a poznatky v těchto předmětech velmi zajímá. V činnostech je velmi aktivní, přistupuje k nim tvořivě a samostatně. Plně využívá své osobní předpoklady a úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je estetický a působivý, nezřídka v něm také uplatňuje vlastní originalitu. Vždy bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení. Zajímá se o umění a estetiku a jeho tělesná zdatnost je na odpovídající úrovni.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní a samostatný. Využívá své osobní předpoklady a rozvíjí je. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší drobné nedostatky. Používá bezpečně nástroje, materiály a vybavení. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje zpravidla tvořivě. Zájem o estetiku a umění je přiměřený a tělesná zdatnost vcelku přiměřená.

Stupeň 3 - dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, jeho projev méně tvůrčí a méně samostatný. Často se v něm dopouští chyb a je méně působivý. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho vědomosti a dovednosti mají nedostatky, které se projevují při jejich aplikaci, která pak vyžaduje pomoc učitele. Jeho zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu je pouze příležitostný a pasivní.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák je málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý. Jeho projev je málo estetický a dopouští se v něm častých chyb. Vědomosti a dovednosti aplikuje pouze s pomocí učitele. Projevuje malý zájem a snahu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně málokdy. O umění, estetiku a tělesnou kulturu projevuje jen minimální zájem.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je chybný a nemá estetickou hodnotu. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Své minimální vědomosti a dovednosti nedokáže aplikovat. O umění, estetiku a tělesnou kulturu neprojevuje zájem.

Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství podkladů. V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém. Žák má právo si své případně neúspěšné hodnocení opravit po dohodě s vyučujícím.

7.1.4 Sebehodnocení

Sebehodnocení žáka je přirozenou součástí procesu hodnocení. V jednotlivých předmětech jsou žáci vedeni k sebehodnocení průběžně, jsou navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou, či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, se kterým bude vnější hodnocení konfrontováno. Sebehodnocení nemá nahrazovat hodnocení pedagogem, má doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

V nižších ročnících probíhá nejčastěji ústně, žáci se učí využívat také formu značek. Na druhém stupni probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých předmětů průběžně ústně a žáci se učí hodnotit svou vlastní úroveň jednotlivých kompetenčních dovedností prostřednictvím škálování.

Rozvíjení schopnosti objektivního sebehodnocení (silné i slabé stránky)

1. spolupráce s učitelem při hodnocení vlastní práce ústní i písemnou formou
2. odpovědi na otázky typu:
 - jak jsem pracoval/co se mi dařilo – nedařilo,
 - v čem mohu zdokonalit svou práci,
 - dosáhl jsem vytýčený cíl,
 - pracoval jsem samostatně nebo jsem potřeboval pomoc a podporu,
 - co jsem se o sobě dozvěděl atd.

Rozvíjení schopnosti hodnocení skupinové práce

1. vedení žáků k hodnocení skupinové práce a jejich podílu na ní
2. otázky typu:
 - jaký byl cíl hodiny, co jsem se v ní naučil,
 - co jsem se dozvěděl o tématu,
 - co jsem se během společné práce dozvěděl o sobě,
 - jak pracovala naše skupina (snadné nebo obtížné pasáže, činnosti, úkoly),
 - jak jsem přispěl ke skupinové práci,
 - jak se mi spolupracuje s jednotlivými členy skupiny.

Vedení žáků k hodnocení ostatních

1. komentování práce žáků a jasné formulování připomínek
2. schopnost přijímat kritiku, změnit názor a přiznat chybu
3. otázky typu:
 - co jsem se dozvěděl od druhých,
 - čím kdo přispěl ke společné práci,
 - jak se můžeme příště vyvarovat chyb.

7.1.5 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení těchto žáků vychází učitel z doporučení a závěrů školních poradenských zařízení a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Je vzděláván i hodnocen na základě plnění Individuálního vzdělávacího programu. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení může být hodnocen slovně.

Při slovním hodnocení se uvádí:

ovládnutí učiva předepsaného osnovami

ovládá bezpečně
ovládá
podstatně ovládá
ovládá se značnými mezerami
neovládá

úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost v myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné

- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i na navodné otázky

úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

píle a zájem, postoj k učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

7.2 Autoevaluace školy

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu, zjištění informací o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí a vybavení školy, v níž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a z kvalitnění školního vzdělávacího programu.

7.2.1 Oblasti autoevaluace

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- kultura školy
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- výsledky vzdělávání
- výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

7.2.2 Cíle, kritéria, nástroje autoevaluace a časové rozvržení evaluačních činností

Materiální, technické, ekonomické, hygienické a jiné podmínky ke vzdělávání

Cíl:

- udržení stávajících podmínek a postupné zkvalitňování vybavenosti odborných učeben, jejich rozšíření
- zabezpečení podmínek vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním
- vytvoření týmu pedagogických pracovníků s potřebnými profesními dovednostmi (ve směru k žákům i k jejich rodičům) schopných diagnostikovat žáky, motivovat je k další činnosti, udržet si neformální kázeň

Kritéria:

- dodržování rozpočtu i případných výdajů na investice
- obsah hodnotících zpráv a výsledků kontrol od zřizovatele, příp. ČŠI
- návrhy a připomínky pracovníků, rodičů i žáků k vybavenosti školy
- odborná úroveň pedagogů
- využívání grantů a projektů

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

rozbor výkazů, smlouvy, plnění rozpočtů	2x ročně
revizní zprávy odborných firem	plán revizí
hodnocení zřizovatelem	čtvrtletní podklady
přehled o pracovnících školy	každoročně
hospitační činnost	v průběhu celého roku
zhodnocení aktivity a práce pro školu	1x ročně
přehledy o získání prostředků od sponzorů,	
úspěšnost grantů	každoročně
rozhovory s učiteli, žáky a rodiči	v průběhu školního roku

Průběh vzdělávání

Cíl:

- realizace školního vzdělávacího programu
- kvalitní promyšlená úroveň výchovně vzdělávací práce pedagogů
- aktivní podíl žáků na vytváření pravidel chování

Kritéria:

- přiměřenost ŠVP k podmínkám školy
- vhodnost časové dotace a posloupnosti jednotlivých částí ŠVP
- závěry a doporučení metodických a předmětových komisí
- vhodnost a přiměřenost stanovených cílů výuky k předpokladům žáků
- vhodnost metod výuky k vymezeným cílům a obsahu výuky
- využívání různých organizačních forem výuky
- využívání samostatné a týmové práce žáků
- využívání sebehodnocení žáků

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

hospitace, pohospitační pohovory	v průběhu celého roku
hodnocení metodické a předmětové komise	2x ročně
sebehodnocení práce učitelů	konec školního roku
výsledky prověrek a dovednostních testů	průběžně

Kultura školy; podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíl:

- dostačující nabídka mimoškolních aktivit a zájmových kroužků
- zabezpečení činnosti školního poradenského pracoviště
- spokojenost rodičů s prací školy
- fungování webové stránky školy a výměna informací přes Internet

Kritéria:

- připomínky a doporučení školské rady
- vzkazy žáků ze „schránky důvěry“
- návštěvy rodičů ve škole a na třídních schůzkách
- stížnosti rodičů
- činnost, opatření a doporučení výchovného poradce, metodika prevence a školního psychologa
- zájem rodičů o návštěvu školy ve dnech otevřených dveří
- zapojení žáků do mimoškolní činnosti
- demografický vývoj, zájem o školu

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

doporučení školské rady	v průběhu školního roku
vyhodnocování vzkazů ze „schránky důvěry“	průběžně pravidelně
rozbor stížností rodičů	na konci školního roku
dotazníky žáků, rodičů a učitelů	1x za tři roky
vedení přehledu absence (TU, VP)	každoročně
zhodnocení jednotlivých akcí pedagogů	ihned po uskutečnění akce
rozbor záznamů o účasti v kroužcích	na konci škol. roku
vyhodnocení činnosti VP, MP a ŠP	na konci školního roku
dotazník pro rodiče žáků 1.tříd	každoročně
vyhodnocení pochval a trestů	2x ročně

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl:

- vybudování kvalitního týmu pedagogických pracovníků ochotných realizovat cíle ŠVP
- podpora odborného růstu pedagogů

Kritéria:

- úroveň pedagogického sboru a jeho složení

- úroveň zpracování tematických plánů
- plnění cílů dílčích plánů školy (činnostní, tematických, metod. orgánů)
- úroveň vedení pedagogické dokumentace
- větší šíře úkolů, aktivita, zavádění změn, „práce pro školu“ mimo vyučování
- záznamy z hospitací
- vztah učitel x žák
- výběr školení

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

přehled o pracovnících podle odborné kvalifikace	každoročně
kontroly pedagogické dokumentace	1 – 2 ročně
vedení přehledu o mimořádných akcích	průběžně
hospitace, pohospitační pohovory	v průběhu celého roku
zhodnocení osobním pohovorem při přidělování os. příplatku	1 – 2 ročně
vedení přehledu o dalším vzdělávání	v průběhu celého roku
hodnotící zprávy a záznamy o výsledcích kontrol	1x ročně

Výsledky vzdělávání žáků

Cíl:

- dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků

Kritéria:

- hodnocení zjištěných výsledků na úrovni školy
- srovnání zlepšení výsledků žáků vzhledem k minulému hodnocení
- výsledky a úspěšnost žáků při přijímacím řízení
- umístění v soutěžích
- zapojení školy do projektů a dalších aktivit

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

srovnávací prověrky a vědomostní testy	aktuálně
vyhodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků	2x ročně
vyhodnocení přijímacího řízení	každoročně
přehled o zapojení do projektů	na konci školního roku
přehled o účasti v soutěžích a jiných aktivitách	každoročně
projednání vlastního hodnocení školy	1x ročně

Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíl:

- zajistit co nejvyšší efektivitu výchovy a vzdělávání
- udržet a nadále rozvíjet efektivní využívání všech ekonomických prostředků

Kritéria:

- efektivita využívání kvalifikace pedagogů
- úroveň přijímaných žáků (škol. výsledky)
- rodinné zázemí žáků
- revize vlastního hodnocení školy
- rozbor výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

projednání vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou	1x ročně
průběžně	přehledy o žácích
přehledy o pedagogických pracovnících	každoročně
rozbor výkazů z hlediska účelnosti a efektivitu využívání	
materiálních a finančních zdrojů	1x ročně
korekce ŠVP	1x ročně

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**pro přípravný ročník při Základní škole a mateřské škole
Družby, Karviná – Nové Město, příspěvková organizace**

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017

Autorský tým ŠVP

Předkladatel ŠVP

Mgr. Andrzej Szyja

Koordinátor autorského týmu

Mgr. Gabriela Wojdylová

Přípravný ročník

René Rác, Mgr. Madeleine Polášková

Jazykové, stylistické a obsahové korektury

Mgr. Květuše Zmrzlíková, Mgr. Renata Stalová

1. Charakteristika přípravného ročníku

Přípravná třída je zřízena na základě § 47 zákona č.561/ 2004 Sb. v platném znění. Přípravný ročník navštěvují žáci, kterým byla rozhodnutím ředitele školy na základě doporučení poradenského zařízení a lékaře odložena povinná školní docházka. Důvodem tohoto odkladu bývá zpravidla školní nezralost těchto dětí, případně jiný problém, který jim znemožňuje se úspěšně zařadit do běžného vzdělávání ve škole.

Docházka do přípravné třídy je bezplatná. Vzdělávání probíhá v dopoledních hodinách v rozsahu 4 vyučovací hodiny s celkovým počtem 20 hodin týdně. Děti mají možnost navštěvovat ranní i odpolední školní družinu. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují.

2. Cíle přípravné třídy

- připravit děti k bezproblémovému začlenění do výchovně-vzdělávacího procesu v první třídě a předcházet případným neúspěšným začátkům ve vzdělávání
- prohlubovat návyky sebeobsluhy
- rozvíjet osobnost dítěte (fyzické, psychické a sociální schopnosti a dovednosti).
- umožnit dětem potřebný rozvoj podle jejich individuálních potřeb
- napravit a kompenzovat s pomocí učitelek jejich nedostatky
- napomáhat rozvoji hrubé a jemné motoriky, nacvičovat dovednosti soustředění a naslouchání, pozornosti a paměti pro učení
- rozvíjet základní matematické představy, orientaci v čase a prostoru
- rozvíjet komunikační dovednosti, rozvíjet slovní zásobu dětí
- osvojit si základy hodnot, na nichž je založena naše společnost
- rozvíjet estetický projev dětí, jejich dovednosti v oblasti pracovní a tělesné výchovy
- úzce spolupracovat s rodinou, navazovat na práci jiných odborníků – psychologů, logopedů
- vytvářet kladné sociální postoje a snažit se o vytvoření příjemné atmosféry ve třídě, o vytvoření přátelských vztahů jako jsou kamarádství, ohleduplnost, spolupráce a sounáležitost s kolektivem
- probudit u dětí zájem o prostředí, které je obklopuje, vnímat vzájemné působení člověka a přírody.

3. Podmínky vzdělávání

Prostorové podmínky

Vzdělávání v přípravné třídě probíhá ve speciální učebně, která je umístěna v traktu školní družiny. Učebna je vybavena vhodným žákovským nábytkem. K vzdělávání je k dispozici interaktivní tabule s dataprojektorem a počítač. K dispozici je rovněž dostatek spotřebního materiálu a základních potřeb.

Místnost je každodenně uklížena a pravidelně větrána.

Děti se mohou stravovat ve školní jídelně, další činnost může probíhat i na školním hřišti a školní zahradě.

Personální podmínky

Ve třídě pracuje plně kvalifikovaná zkušená pedagožka. Pedagog v přípravné třídě spolupracuje zejména s rodiči, s vyučujícími 1. ročníku, mimo školu s pracovníky školských poradenských zařízení, logopedickými poradnami a mateřskou školou. Společně se žáky 1. stupně a dětmi z MŠ mohou navštěvovat kulturní, společenské a sportovní akce.

4. Vzdělávací program přípravného ročníku

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (Praha, VÚP, 2001) zahrnuje 5 interakčních oblastí: biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně – kulturní a environmentální. *Rámcový program* lze vnímat jako určitou normu, která zahrnuje očekávané kompetence – co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže.

1. OBLAST BIOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO TĚLO

„Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních schopností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům postojům“. (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání*, s. 9)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy či pohyby, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (zvládat osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví (výživa, aktivní pohyb, zdravé prostředí, pohoda) a co mu škodí (škodlivé látky a vlivy, nezdravé návyky a závislosti, nemoci, úrazy, nebezpečí hrožící v dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi, s neznámými věcmi či jevy apod.)
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Diagnostika: Pozorujeme např. – jak dítě chodí, běhá, skáče, hází a chytá míč, manipuluje s předměty, s nářadím, s nástroji, zda rád zraje psychomotorické a hudebně – pohybové hry, hraje si s legem nebo jinými stavebnicemi, pečuje o sebe, vnímá nebezpečí, jedná impulzivně apod.

2. OBLAST PSYCHOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

„Záměrem vzdělávání v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů a vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahližení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení“. (*Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, s. 10.*)

JAZYK A ŘEČ

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat, děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtíp a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- vést rozhovor (poslouchat, nehovořit, je-li třeba, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty
- sledovat očima zleva doprava
- rozlišovat některé symboly, porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- rozlišovat a znát některá písmena a číslice

- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky

Diagnostika: normativní – sledujeme pouze jednotlivce ve srovnání s výsledky reprezentativního vzorku. Pozorujeme např.:
- jakou má dítě slovní zásobu, jak se vyjadřuje, zda je pohotové, jak zachází s knihou atd.

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, MYŠLENKOVÉ OPERACE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- vnímat všemi svými smysly
- záměrně se soustředit nečinnost a udržet pozornost
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet a to, o čem přemýšlí, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní matematické a číselné pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, řadit a třídít soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod. v prostoru i rovině), částečně se orientovat v čase
- řešit kognitivní problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, vymýšlet „nápad“
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je,
- rozhodovat o svých činnostech
- odpovídat za sebe a své jednání ve známých a opakujících se situacích
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- odhadovat, na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chybu
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a kontrolovat ji, dokončit, co započalo
- poslouchat a plnit smysluplné pokyny a slovní příkazy, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přistupovat na vysvětlená a pochopená pravidla
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Diagnostika: individualizovaná – dítě je hodnoceno pouze ve vztahu k sobě samému, bez porovnání s vrstevníky. Upozorňujeme na nepatrné pokroky, což v případě diagnostiky normativní nebo kriteriální není možné.

3. OBLAST INTERPERSONÁLNÍ – DÍTĚ A TEN DRUHÝ

„Záměrem z'vzdělávání v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů“. (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání, 2001, s. 14.*)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- navazovat kontakty s dospělými, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem respektovat ho
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přesto, že je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, přijmout jiný názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- oprostít se od nepřiměřených projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělit o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné děti)

Diagnostika: Pozorujeme, zda chce dítě být středem pozornosti, zda dovede spontánně ustoupit druhému dítěti, zda je pozorný k ostatním dětem, zda nabídne pomoc dítěti, které je v nesnázích, zda umí přijmout dítě postižené, zda hovoří o rodičích a prarodičích s úctou, jak je oslovuje, zda mají společné zážitky atd.

4. OBLAST SOCIÁLNĚ - KULTURNÍ

„Záměrem vzdělávání v oblasti sociálně – kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.“ (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání, 2001, s. 15.*)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na prostředí školy i na jeho běžné proměny (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí (nelhat, nebrat cizí věci, neničit věci kolem sebe, neubližovat, neponižovat, neposmívat se druhým) a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, ve škole i na veřejnosti)
- odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhovost či agresivitu) a bránit se jeho důsledkům, vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají
- chovat se slušně a zdvořile k dospělým i dětem, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zacházet šetrně s hračkami, věcmi denní potřeby, s knihami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit je (líbí, co se mu líbí či nelíbí, co je baví či nebaví a proč apod.)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Diagnostika: Sledujeme dítě při hrách, dodržování pravidel, při komunikaci v centrech aktivity, při řešení problémů atd.

5. OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ – DÍTĚ A SVĚT

„Záměrem vzdělávání v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí“. (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání, 2001, s. 17.*)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- osvojit si elementární poznatky o sobě, o rodině, o vývoji, životě a činnostech člověka, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a práci lidí, o přírodě a přírodních jevech, o technických přístrojích, se kterými se dítě setkává doma i ve svém okolí
- orientovat se bezpečně v okolním prostředí, resp. v okolí domova, v prostředí a okolí školy, v obci (ulice, doprava, obchody, lékař a další důležité instituce apod.), všimnout si rozmanitostí, změn a dění v nejbližším okolí
- osvojit si elementární poznatky o místě, ve kterém žije, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru apod.
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody (rostliny, živočichové, krajina, podnebí apod.), tak i svět lidí (tělesné, zdravotní, a rasové, etnické, jazykové, národnostní jiné rozdílnosti)
- porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka i prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, neničit okolí, neublížovat živým tvorům apod.)
- uvědomovat si, co je nebezpečné (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, se zdravím ohrožujícími látkami, přírodními a povětrnostními jevy, technické objekty a jevy a další situace, s nimiž se dítě může setkat), odhadnout některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout

Diagnostika: Pozorujeme konkrétní situaci, také jevy zachycené na videozáznamu, v naučných pořadech, v pohádkách, divadelních hrách (zvláště v loutkových, kde se děti podílejí na vývoji děje), v ilustracích atd. Sledujeme, zda dítě rozlišuje jméno a příjmení, zda rozumí rodinným vztahům a pojmům teta – strýc – synovec – neteř, zda se orientuje v budově školy a v okolí školy (obchody, lékař atd.), zda rozlišuje lidi podle barvy pleti, zda si uvědomuje příčinu a následek přírodních jevů – co může způsobit bouřku, dlouhotrvající déšť apod.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**školní družiny při Základní škole a Mateřské škole Družby,
Karviná-Nové Město, příspěvková organizace**

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017

2. Charakteristika Školní družiny

Školní družinu navštěvují žáci přípravného až 5. ročníku základní školy. Kapacita je 75 žáků, což odpovídá 3 oddělením. Školní družina se nachází v budově školy, v samostatném traktu, spolu se třídami přípravných ročníků.

Vzdělávací program pro školní družinu je součástí ŠVP pro základní vzdělávání. ŠVP ŠD vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která komplexně vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat... V této oblasti lze velice nenásilně a účinně navázat na činnosti a učivo probírané ve škole.

5. Cíle ŠD

- kompenzovat u dětí jednostranné zatížení z vyučování
- nabídnout dětem takové zájmové činnosti, které volně naváží na poznatky získané ve škole
- rozvíjet v dětech schopnost spolupráce, otevřené komunikace, tolerance, ohleduplnosti vůči svým kamarádům
- rozvíjet a upevňovat u dětí zásady slušného chování nejen k dospělým osobám, ale také ke svým vrstevníkům
- využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření a aktivně je rozvíjet
- vést děti k respektování práce druhých, ale také respektovat práci svou
- vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví a být za něj zodpovědný
- pěstovat a rozvíjet u dětí základní pohybové dovednosti, vést je k aktivnímu, zdravému a plnohodnotnému trávení volného času
- vést děti aktivně k ochraně přírody ve svém okolí, k získávání informací o přírodě nejen ve svém okolí, ale i po celém světě
- rozvíjet a podporovat u dětí získávání informací o životě lidí (historie, kultura, životní podmínky) nejen u nás, ale i ve světě

6. Výchovné kompetence

- pozitivně žáky motivujeme
- podporujeme žáky při samostatném vyhledávání, zpracování, ověření a obhájení poznatků
- převádíme získané výsledky do praktického života
- učíme žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí a jednání
- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na kulturní úroveň žáků
- poznáváme s žáky význam neverbální komunikace
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti, vedeme je k vzájemné toleranci a ohleduplnosti
- pracujeme v týmu
- upevňujeme mezilidské vztahy
- vedeme žáky k vhodné obraně proti násilí (verbální i fyzické)
- vychováváme osobnosti zodpovědné za svůj život, zdraví
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- poznáváme kulturní tradice a historické dědictví, vytváříme s žáky vlastní školní tradice
- vedeme žáky k tvořivému myšlení
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a hygieny práce
- dodržujeme stanovené pracovní postupy při všech činnostech
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- seznamujeme žáky s prací druhých
- respektujeme, oceňujeme, hodnotíme práci

7. Délka a časový plán vzdělávání

Časové rozvržení práce ve ŠD

- ranní činnost 6. 00– 7. 40 hod.
- odpolední činnost 11. 40 – 15. 30 hod.

8. Formy vzdělávání

V naší školní družině usilujeme o kompenzaci sedavého zaměstnání při vyučování a to nejrůznějšími činnostmi spojenými s odpočinkem, rekreací, pohybovými hrami jak v přírodě, v místnosti, tak i v tělocvičně, zájmovými činnostmi, zábavou. Hlavním cílem však je, aby i tyto činnosti působily na všeobecný rozvoj žáka. V době mimo vyučování naplňuje ŠD péči o svěřené žáky činnostmi:

- příležitostná činnost** – zapojení dětí do akcí školy např. Podzimní slavnosti, Advent, Mikulášská a Vánoční besídka, Talent školy, Jarní slavnosti, Den Země, MDD, aj.
- pravidelná činnost** – zájmové činnosti zaměřené výtvarně, hudebně, tělovýchovně, pracovní atd. Poskytujeme dětem možnost psaní domácích úkolů a přípravy na vyučování.
- spontánní činnosti** – jsou zahrnuty do denního režimu ŠD – např. ranní hry, odpolední klidové činnosti, poslech hudby, četba časopisů, luštění křížovek atd.

9. Obsah vzdělávání – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

a) MÍSTO, KDE ŽIJEME

Domov:

- Můj domov – rodina, prostředí domova, rodina jako základní pilíř pro rozvoj dítěte

Zájmové činnosti – společenskovední – rozhovory...

- výtvarné, pracovní – koláže, kresba pokojíčku, členů rodiny ...

Škola:

- Seznámení se školou – určeno hlavně pro žáčky I. ročníku – význam školy, prostory školy, bezpečná cesta do školy...
- Seznámení s vnitřním řádem ŠD, denního programu ŠD

Zájmové činnosti

- společenskovední – rozhovory, dopravní, internet, bezpečnost a řád ŠD
- výtvarné – kresba plánu školy
- společenské hry, orientační hry po budově ...

Obec:

- Seznámení s obcí (instituce v obci, doprava, památky...)
- Obecní úřad a důležitá místa v obci – pošta, zdravotní středisko, knihovna...
- Orientace v místě bydliště
- Místní krajina

Zájmové činnosti

- pracovní (tvorba modelu obce)
- společenskovední, kultura v obci, vycházky po obci...
- přírodovědné -vycházky do okolní přírody
- výtvarné – kresba plánu obce

Naše vlast:

- Domov – obec, kraj, stát, významná města v okolí bydliště, hlavní město, orientace v mapě ...
- Okolní krajina
- Dějiny, významné památky našeho regionu, pověsti, báje
- Tradice, kultura – zvyky našeho kraje

Zájmové činnosti

- Společenskovední - povídání o historii naší vlasti, vyhledávání zajímavostí na internetu
- literární - četba Starých pověstí českých, regionální pověsti
- výtvarné
- přírodovědné
- sportovní (turistika po okolí obce)

Svět:

- Postupné seznámení s jednotlivými kontinenty – kultura, tradice, zvyky, příroda, zajímavosti. S tímto tématem se děti seznámí během celoročního projektu MY A SVĚT, který je zaměřen na postupné seznamování se s jednotlivými kontinenty, jejich historií, kulturou, zvyky, přírodou apod. Tento projekt se bude prolínat jak všemi tematickými okruhy, tak i zájmovými činnostmi.

b) LIDÉ KOLEM NÁS

- **Soužití lidí** – vytváření pozitivního klimatu v ŠD, vztah ke spolužákům, umění naslouchat, vycházet spolu, ohleduplnost, přátelství, pomoc druhým, osvojování a dodržování základů slušného chování, pozdrav, stolování, úcta ke starším, rodičům, vrstevníkům, sobě samým, chování v dopravních prostředcích, v cizím prostředí, úcta ke každému povolání (seznamování s různými druhy povolání a jejich významu pro společnost), úcta k handicapovaným osobám
- **Kultura a tradice u nás a v jiných zemích** – zvyky, tradice, způsoby chování v dané společnosti, srovnání s naší společností
- **Právo a spravedlnost** – základní lidská práva, práva dítěte, ale také jeho povinnosti, řád ŠD, školní řád

Zájmové činnosti

- společenskovední -využití internetu, encyklopedií, sledování dění u nás i ve světě (tisk, TV)
- výtvarné -výstavky a malování obrázků
- pracovní – výroba drobných dárečků pro své blízké ...
- modelové situace, spontánní rozhovory, společenské, stolní, námětové, sociální hry...

c) LIDÉ A ČAS

- **Dodržování denního režimu** - seznámení s režimem ŠD, vytváření si „pravidelných“ návyků jednotlivých činností v ŠD

- **Orientace v čase** – minulost, přítomnost, budoucnost – zařazení různých zážitků do časové osy, uvědomování si času, přiřazení denní činnosti k času (vstávání, snídaně, vyučování, ŠD, večeře ...)
- **Pozorování ročních období, rozčlenění roku na roční období, čtvrtletí, měsíce, dny ...**
- **Zařazení „důležitých mezníků“ v roce** – vysvědčení, prázdniny, svátky, narozeniny ...
- **Zvyky a tradice, báje, mýty, pověsti** – význam a zařazení lidových tradic (Masopust, Vánoce, Velikonoce, lidové pranostiky...)

Zájmové činnosti

- společenskovední – práce s internetem, encyklopediemi, besídky, Vánoce, Masopust, Velikonoce, Den matek, pálení čarodějnic ...
- pracovní, výtvarné – výroba přáníček, pozvánek, dárečků, masek ...
- nácvik hudebně pohybových pásem na vánoční besídky, karneval, Den matek, zpívání koled, básně ...
- literární – čtení mýtů, bájí, pověstí; regionální pověsti, vyprávění bájných příběhů ...
- využití výukových programů na PC – určování času ...
- kolektivní, společenské hry, vycházky po obci ...

d) ROZMANITOST PŘÍRODY

- **Prohlubování znalostí o přírodě** – vycházky do přírody, pozorování změn během jednotlivých ročních období, krmení zvířete v zimních měsících, flora a fauna našeho okolí
- **Hry v přírodě** – stavění domečků z přírodních materiálů, využití přírodních materiálů i v jiných činnostech (pracovní, výtvarné, přírodovědné)
- **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **Příroda u nás a ve světě** – rozdíl přírody na jednotlivých kontinentech – podnebná pásma: živočišné a rostliny v pralese, na poušti, na Severním, Jižním pólu ...
- **Ochrana přírody** – v lese jako na návštěvě – ochrana živočichů a rostlin, ohleduplné chování k přírodě, třídění odpadů, sběr drobných odpadků v okolí školy...
- **Přírodní katastrofy** – živelné pohromy, ekologické katastrofy

Zájmové činnosti

- přírodovědné – vycházky do přírody, pozorování přírody, sběr kaštanů, žaludů, péče o pokojové rostliny
- pracovní – výrobky z různých přírodních materiálů, stavění domečků z přírodních materiálů, tvorba sluneční soustavy
- společenskovední – využití encyklopedií, výukových programů, internetu
- výtvarné – kresby s přírodními motivy – zvíř, rostliny, zážitky z vycházek do přírody, kreslení na kamínky, kreslení v přírodě
- sportovní – zdolávání přírodních překážek, pohybové hry v přírodě, turistika
- literární – čtení knih s přírodní tematikou

e) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- **Základní hygienické návyky** – sebeobsluha, pořádek, stolování ...
- **Odpočinek a relaxace** – odpočinkové a relaxační činnosti po vyučování, v průběhu pobytu ve ŠD, ranní odpočinkové činnosti po příchodu do ŠD
- **Základy zdravé životosprávy** – zdravá životospráva a pohyb jako základ zdravého životního stylu, prevence obezity a civilizačních chorob potravinová pyramida, škodlivost špatných stravovacích návyků
- **Sportovní činnosti, tělovýchovné chvílky, pohybové hry** – sportovní hry v tělocvičně, hřišti, pohybové hry v přírodě, turistika, drobné pohybové hry v místnosti, relaxační činnosti, vycházky
- **První pomoc** – prevence úrazů, důležitá telefonní čísla, základy první pomoci, modelové situace, ošetření drobných poranění
- **Ochrana zdraví** - sociálně patologické jevy – kouření, alkohol, drogy, otužování, oblékání podle ročních období ...

Zájmové činnosti

- sportovní – pohybové hry v přírodě, sportovní hry v tělocvičně, na hřištích i v přírodě
- drobné pohybové hry v místnosti, relaxační chvílky
- společenskovední - využití knih, internetu, rozhovory
- přírodovědné – vycházky do přírody, sporty v přírodě, turistika
- výtvarné, pracovní – tvorba vlastní potravinové pyramidy, koláž

10. Podmínky přijetí

Přihlašování i odhlašování dětí do ŠD zajišťuje vychovatelka. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy. Rodiče přihlášeného dítěte sdělí písemně na zápisním lístku údaje o odchodu dítěte ze ŠD. Informaci o jiném čase odchodu dítěte ze ŠD musí rodiče oznámit písemně.

11. Popis materiálních podmínek

Naše ŠD má samostatné prostory, své učebny. ŠD dále využívá prostory školy, jako jsou tělocvična, PC učebna, knihovna, cvičná školní kuchyně, školní jídelna, šatny, sociální zařízení. Ke své činnosti má k dispozici televizor, DVD přehrávač, video, CD přehrávač. ŠD je dostatečně vybavena nábytkem, koberci, velkým množstvím stolních her i stavebnic.

12. Popis personálních podmínek

Hlavní provoz ŠD zajišťují kvalifikovaná vychovatelky.

Profil vychovatelky ŠD :

- má vysokou míru empatie, dovede projevovat vřelý vztah k dětem
- umí vytvořit příznivé klima, umí jednat s dětmi
- zná různé zájmové aktivity přiměřené danému věku dětí
- má organizační schopnosti
- snaží se vybranými aktivitami vzbudit zájem dětí o určitou činnost, podporovat jejich sebevědomí
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi
- pravidelně se vzdělává v DVPP a samostudiem.

Souběžně s činnostmi zájmových kroužků zajišťuje doplňkově provoz ŠD další pedagogický pracovník.

13. Popis ekonomických podmínek

Činnost ŠD je poskytována za úplaty. Výši úplaty stanoví ředitel školy – v souladu s finančními možnostmi rodin ve zdejší regionu a ve spolupráci se zřizovatelem školy.

14. Popis podmínek zajišťujících BOZP

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáka a bezpečné prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajišťována vnitřním řádem ŠD. V dalších prostorách (např. jídelna, tělocvična, PC učebna) se žáci řídí pokyny daného pedagogického pracovníka a řády uvedených učeben či prostor.

15. Zveřejnění ŠVP

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy. Zveřejní ho na přístupném místě ve škole – zákonným zástupcům a žákům je poskytnut kdykoliv k nahlédnutí.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**pro předškolní vzdělávání v mateřské školce při Základní škole a
mateřské škole**

Družby, Karviná – Nové Město, příspěvková organizace

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017

„POHYB NÁS BAVÍ, HRAJEME SI A JSME ZDRAVÍ“

Čj: ZŠ- Dr/623/2017

Tímto se ruší platnost Školního vzdělávacího programu č. j.:
PJ 1908/2014 – Ma-50/2014

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Podmínky a organizace vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém
8. Přílohy

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) je základním dokumentem pro výchovu a vzdělávání dětí v mateřské škole. Vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) a je zpracován podle Školského zákona, ve kterém došlo ke změnám předpisů. Z tohoto důvodu bylo třeba předchozí verzi aktualizovat.

Změny se týkají:

- zákona č. 82/2015 Sb. a zákona č. 178/2016 Sb., kterými se mění zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2005 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky č. 27/2016 Sb. ze dne 21. ledna 2016, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- § 16 (16a, 16b) školského zákona, jehož účinností je legislativou zakotveno tzv. společné vzdělávání a zahájení procesu nového způsobu podpory vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- § 19, 23 odst. 3 a § 26 odst. 4 této novely školského zákona byla vydána vyhláška č. 27/2016 Sb. ze dne 21. ledna 2016, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Změny tohoto ŠVP vycházejí z upraveného RVP PV, kterého součástí je

Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, vydané v Praze 18.1. 2017, č.j. MSMT-38628/20016-1, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání č. J. MŠMT-22405/2016-2 ze dne 11. 8. 2016 a materiál Informace k předškolnímu vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let v mateřské škole, vydaný MŠMT č.j.: MSMT – 26747/2016 ze dne 1. 9. 2016, které počítá se vzděláváním dětí od dvou let.

1. Identifikační údaje mateřské školy

Název organizace:	Základní škola a Mateřská škola Družby, Karviná, příspěvková organizace, tř. Družby 1383, Karviná –Nové Město
IČO:	48004472
ředitel školy:	Mgr. Andrzej Szyja
e-mail:	zs-druzby@volny.cz
tel.kontakt:	596311317
www.stránky:	www.zsdruzby.cz
zřizovatel:	Statutární město Karviná Fryštátská 72/1,Karviná-Fryštát IČO: 00297534 tel.: (+420) 596 387 111
právní forma:	příspěvková organizace
pracoviště:	Mateřská škola, tř. Družby 1389, Karviná – Nové Město
vedoucí učitelka:	Bc. Adriana Szmeková
tel. kontakt:	603229674
e-mail:	szmekova@zsdruzby.cz

2. Charakteristika školy

2.1 Charakteristika školy

Mateřská škola je od 1. 1. 2016 součástí Základní školy Družba, jejímž zřizovatelem je Statutární město Karviná. Původně byl však její provoz zahájen již 1. 11. 1952, jedná se tedy o mateřskou školu s velmi dlouhou tradicí.

Škola sídlí v jednopatrové vilové budově obklopené zahradou s pískovišti, herními prvky pro děti a dostatečným prostorem pro volný pohyb dětí. Součástí MŠ je i vlastní školní jídelna, kotelna a již nefunkční kryt CO, který je možno v budoucnu využít. V letošním roce prošla mateřská škola částečnou rekonstrukcí, byly obnoveny kryty topení, instalováno nové obložení stěn, jedna třída byla kompletně vybavena novým nábytkem, nově byla zřízena prádelna. V rekonstrukci budeme i nadále postupně pokračovat.

Kapacita školy je 60 dětí, které se vzdělávají ve třech třídách. Provoz školy je celodenní, od 6.30 – 15.30 hod.

Děti se vzdělávají dle aktualizovaného ŠVP „Pohyb nás baví, hrajeme si a jsme zdraví“ s prvky tvořivé dramatiky. Snažíme se rozvíjet samostatnost, sebekontrolu, vést děti ke zdravému sebevědomí, připravit je na život s danými pravidly a zprostředkovat jim základní poznatky ze všech oblastí života.

O děti pečují 5 plně kvalifikovaných pedagogů a 3 provozní zaměstnanci, tedy celkem 8 zaměstnanců.

Pro veřejnost je v odpoledních hodinách, o víkendech a svátcích pak i celodenně k dispozici školní zahrada, jejíž provoz se řídí „Provozním řádem zahrady“ - pod dozorem správce zahrady, a to vždy od května do října.

2.1. Charakteristika tříd

Mateřská škola má tři třídy běžného typu pro děti zpravidla ve věku 3 – 6 let, mohou být vřazeny i děti mladší.

Dvě třídy jsou primárně určeny pro děti plnící povinnou předškolní docházku, případně děti s odkladem povinné školní docházky, jedna třída je pro děti mladšího věku.

Všechny třídy, které jsou prostorné, světlé a jejich interiér je postupně modernizován, jsou umístěny v přízemí a 1.patře naší MŠ. Třídy jsou vybaveny stolovým vybavením, které odpovídá věkovému složení třídy a odpovídajícím nábytkem. Herny jsou určeny spontánním hrám i řízeným aktivitám, v odpoledních hodinách i odpočinku a relaxačním aktivitám. Odpočinku je vyhrazena i lehárna v 1.patře.

Součástí školy jsou šatny a dostatečně prostorné sociální zařízení.

Všechny třídy pracují podle aktualizovaných třídních vzdělávacích programů, které vždy vychází z ŠVP.

3. Podmínky vzdělávání

Při vzdělávání dětí v mateřské škole je nutno dodržovat podmínky, které jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami. V našem ŠVP vycházíme z podmínek předškolního vzdělávání obsažených v rámcovém vzdělávacím programu, s využitím prvků programu „Začít spolu“, které se nám v minulosti velmi osvědčily.

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké a vhodně uspořádané prostory vhodné jak pro frontální, tak i individuální činnosti s dětmi s přihlédnutím k věkovému složení tříd a jejich počtu. Každá třída má svou umývárnu a WC odpovídající požadavkům hygieny s postupně se obnovujícím vybavením.

Dětský nábytek je bezpečný, zdravotně nezávadný, je průběžně modernizován, je variabilní a umožňuje vytváření herních a pracovních koutků pro děti. Tělovýchovné nářadí je postupně obměňováno a doplňováno.

Lehátka pro odpočinek jsou bezpečná, odpovídají hyg. normám a také počtu dětí. Veškerý materiál, hračky a pomůcky pro děti jsou uloženy tak, aby byly dětem dostupné, umožňovaly samostatný výběr i uložení. Děti se svými výtvoři přímo podílí na výzdobě interiéru školy a prezentují svou práci rodičům i ostatním návštěvníkům školy.

Součástí školy je dostatečně velká prosluněná zahrada, vhodná k volnému pohybu dětí i organizovaným hrám a činnostem. Pro možnost většího využití chybí zastřešený prostor – pergola.

Po ukončení provozu MŠ je školní zahrada k dispozici pro veřejnost, a to v období květen – říjen. Provoz se řídí „Provozním řádem“, který je vyvěšen na budově školy.

Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2. Životospráva

Mateřská škola má vlastní kuchyň, jídlo je tedy vždy čerstvě připraveno a dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle zásad správné výživy. Skladba jídelníčku je pestrá, dodrženy jsou technologie přípravy pokrmů. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Respektujeme individuální potřebu jídla, která odpovídá věku, konstituci a potřebám dítěte, děti nikdy nejsou do jídla nuceny, ale vhodně motivovány k ochutnání jídla. Společné stravování je využíváno k vytváření a rozvoji základních hygienických a stravovacích návyků a taktéž k rozvoji sebeobslužných dovedností a samostatnosti.

Samozřejmostí je dodržování pitného režimu v průběhu celého dne, tento je samoobslužný.

Denní režim je stanoven, avšak umožňuje takovou organizaci činností, aby bylo možné reagovat na aktuální situaci či nepředvídané události v MŠ a rodiče mohli, po dohodě, přivést dítě do MŠ i v průběhu dopoledne. Každodenní pobyt venku je vždy dostatečně dlouhý, v závislosti na klimatických podmínkách, a dětem poskytuje dostatek času na volný pohyb a hru.

Odpolední odpočinek je přizpůsoben aktuální potřebě spánku dítěte. Po krátké relaxaci je dětem s nižší potřebou spánku nabídnut jiný klidný program.

3.3. Psychosociální podmínky

Nově přichozímu dítěti je dán prostor pro adaptaci, rodič má možnost před nástupem dítěte do MŠ prohlédnout si interiéry a seznámit se s provozem školy a taktéž jsou mu zodpovězeny všechny otázky týkající se tohoto provozu.

Pro děti pedagog vytváří klidné, přirozené prostředí s respektováním individuálních zvláštností každého dítěte, s ohledem na věk, potřeby, schopnosti, individuální tempo tak, aby byl co nejvíce eliminován stres a spěch.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, všechny mají stejná práva a povinnosti, žádné není znevýhodňováno či znevýhodňováno.

Dětem jsou dány jasné a srozumitelné pokyny, jsou vedeny ke kamarádským vztahům mezi vrstevníky i dospělými a seznamují se s pravidly chování a jejich respektováním. Děti jsou vedeny k dodržování a respektování daných pravidel, avšak není omezována jejich volnost nad nezbytnou mírou. Jsou organizovány pouze v odůvodněných situacích, vyvážené jsou řízené a volné aktivity.

Učitelky děti pozitivně motivují, dostatečně chválí a hodnotí. Cílem je, aby ve škole vládla atmosféra vzájemné pomoci, podpory, důvěry a tolerance.

Učitelka je pro dítě vždy oporou, jistotou, pomáhá mu řešit obtížné situace, nenásilně a vlídně s dětmi komunikuje a dává dítěti možnost samostatného rozhodování.

Třídní skupiny jsou nenásilně ovlivňovány prosociálním směrem, jsou podporována dětská přátelství, ohleduplnost, tolerance, samostatnost a zdravé sebevědomí.

3.4. Organizační řád mateřské školy

Provozní doba mateřské školy je od 6.30 – 15.30 hodin.

Předškolní vzdělávání probíhá v mateřské škole ve třech třídách, z nichž dvě jsou primárně určeny pro povinně se vzdělávající děti, případně pro děti s odloženou školní docházkou a třetí je určena pro mladší děti.

Denní řád mateřské školy

- je dostatečně přizpůsoben podmínkám školy, je pružný, aby byl schopen reagovat na aktuální potřeby a zájmy dětí
- respektuje věkové a individuální zvláštnosti dětí, biorytmus a náročnost prováděných činností
- vytváří podmínky pro vyváženost spontánních a řízených činností
- umožňuje organizaci skupinových, individuálních i frontálních činností, a to jak ve velkých, tak i menších skupinách dětí
- umožňuje zařazování řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit
- poskytuje dostatek času na spontánní hru a také na její dokončení či pozdější pokračování
- poskytuje dostatečný prostor na osobní soukromí dítěte, které má dle potřeby možnost neúčastnit se společných aktivit, také soukromí při osobní hygieně.

Učitelky se plně věnují dětem a vytváří jim potřebné zázemí, klid, bezpečí a dostatečný prostor pro hru. Při nástupu dítěte do MŠ vždy umožníme a uplatňujeme adaptační režim.

Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného školního vzdělávacího programu probíhá v následujícím základním denním režimu:

6:30 – 8:00

Děti se scházejí v určené třídě - tvořivé činnosti a hry dětí, námětové hry, hry dle vlastního výběru, tělovýchovné chvilky a různé pohybové aktivity, esteticko - výchovné činnosti, komunikace s dětmi i učitelkou, realizace plánovaných činností, tvůrčí realizace nápadů dětí, každodenní rituály, individuálně plánované činnosti zaměřené na psychomotorický, kognitivní, osobnostní, sociální a morální rozvoj, na rozvoj řeči a upevňování správné výslovnosti, rozchod do tříd.

8:00 - 8:30

Komunitní kruh, tělovýchovné chvilky, komunikace s dětmi, seznámení s denním plánem.

8:30– 9:00

Osobní hygiena, svačina – samoobslužným způsobem u dětí starších, mladším dětem pomáhají učitelky.

9:00 -9:40

Pokračování či dokončení činností, řízené činnosti a aktivity tématicky zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí dle týdenního plánu - citový, rozumový a tělesný rozvoj, hodnocení činností, návrhy dětí na další den.

9:40 -11:40

Osobní hygiena, příprava na pobyt dětí venku, pobyt venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné podle školního vzdělávacího programu a s důrazem na pohybové aktivity, volné hry dle vlastního výběru dítěte, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem (v případě nepříznivého počasí pokračují řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí ve třídách mateřské školy).

11:40-14:15

Oběd a osobní hygiena dětí, odpočinek dětí – respektujeme rozdílné potřeby dětí

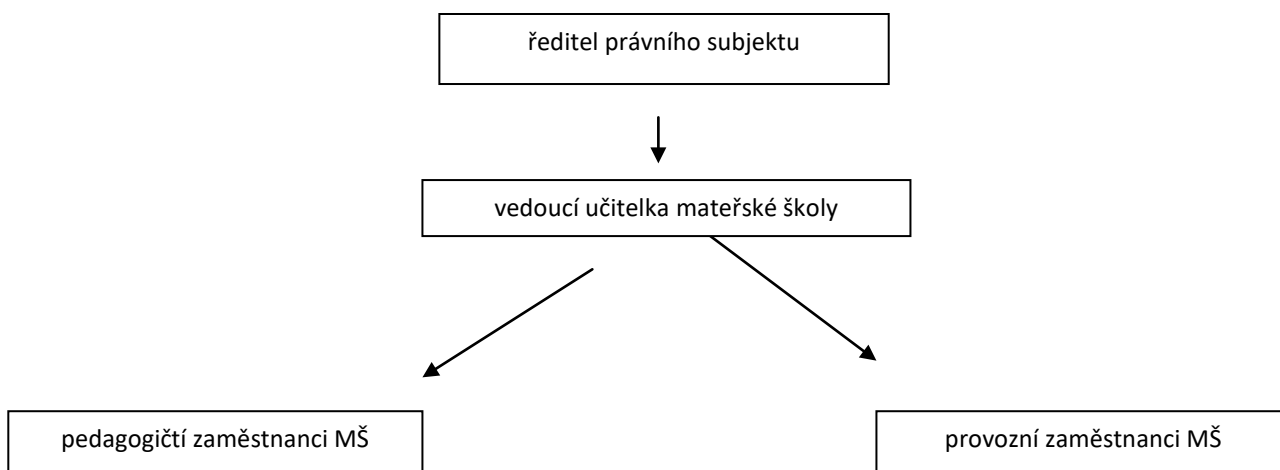
14:15 – 15:30

Odpolední svačinka, hygiena, volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, společenské hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy, doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci.

Stanovený základní denní režim může být pozměněn v případě, že to vyplývá ze školního vzdělávacího programu a v případě výletů, exkurzí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a podobných akcí.

3.5. Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy podléhá organizaci řízení Základní školy a Mateřské školy Družba dle organizační struktury:

Organizační řád a směrnice ředitele školy vymezují jasná pravidla a kompetence všem zaměstnancům. Důraz je kladen na týmovou spolupráci, vytváření prostředí důvěry a otevřenosti. Pravomoci a povinnosti jsou jasně stanoveny v náplni práce jednotlivých zaměstnanců.

Mateřská škola má úsek pedagogický, provozní a školní jídelnu. O záležitostech školy jedná na základě pověření vedoucí učitelka s ředitelem právního subjektu. Ten schvaluje organizační strukturu školy, ustanovuje a řídí vedoucí zaměstnance, koordinuje jejich práci.

Vedoucí učitelka napomáhá vytváření příznivého fyzického i psychického pracovního prostředí, vede pracovníky k dobré pracovní kázní, umožňuje jim spolupracovat při vedení mateřské školy, ponechává zaměstnancům dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Vedoucí učitelka se podílí na plánování rozvoje školy, realizaci, hodnocení školního roku.

Vypracovává ŠVP, ve spolupráci s ostatními členy týmu, případně s rodiči, průběžně dle potřeby jej doplňuje, hodnotí.

Provozní a pedagogickou problematiku pravidelně řeší na provozních poradách a pedagogických radách.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, dalšími orgány státní správy a samosprávy, a také s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (OSPOD, školská poradenská zařízení apod.).

Podrobnější organizační záležitosti a podmínky chodu školy jsou vypracovány v těchto dokumentech:

- Školní řád mateřské školy
- Provozní řád mateřské školy
- Kritéria pro přijímání žáků k předškolnímu vzdělávání

Prostředky řízení:

- porady provozní a pedagogické
- hospitační činnost
- kontrolní činnost
- kontrola dokumentace
- konzultační pohovory a problémech tříd
- návštěva akcí pořádaných jednotlivými třídami

3.6. Personální zajištění

Provoz mateřské školy zajišťuje 8 kmenových zaměstnanců a 1 externí pracovnice – ved.školní jídelny na částečný úvazek (DPP).

Na vzdělávání dětí se podílí 5 pedagogických pracovníků. Všechny splňují předepsanou kvalifikaci. Směny učitelek jsou plánovány tak, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče o děti. RVP PV ukládá mateřským školám povinnost zajistit povinné překrývání pedagogické činnosti učitelů každý den a v každé třídě minimálně v rozsahu 2,5 hodin, avšak s ohledem na počet tříd a výši úvazků pedagogických pracovníků toto nelze v naší MŠ v plné míře zajistit.

Díky úzké spolupráci se základní školou máme možnost, např. při organizování větších akcí, využívat pomoci školních asistentů ZŠ.

Vedení školy podporuje profesionalizaci pracovního týmu, vytváří podmínky pro systematické vzdělávání. Pedagogové mají možnost dalšího vzdělávání prostřednictvím kurzů a seminářů s akreditací MŠMT, studiem odborné literatury, využívají webové stránky. Úzce spolupracujeme s PPP Karviná a SPC Karviná.

Personální zajištění:

Vedoucí učitelka pro MŠ	Bc. Adriana Szmeková
Pedagogické pracovnice	Jana Andrejkovičová Lenka Baranová Marie Dospivová Olga Likoová
Správní zaměstnanci	Ludmila Ochodková - kuchařka Žaneta Kurillová – pomocná kuchařka, prádlena Elena Tarkaiová – školnice, uklízečka

Stravování zajišťuje hlavní a pomocná kuchařka, ved. školní jídelny MŠ. Hlavní kuchařka zodpovídá také za výběr stravného a úplaty za předškolní vzdělávání.

Úklid a provozní záležitosti zajišťuje školnice dle povinností vyplývajících z náplně práce.

Za praní prádla je zodpovědná prádlena.

Ekonomická problematika mateřské školy spadá pod ekonomku základní školy v součinnosti s ředitelem školy a vedoucí učitelkou školy.

3.7. Spoluúčast rodičů

Dobrá spolupráce mateřské školy s rodinou je pro její bezproblémové fungování podmínkou.

Snažíme se o spolupráci založenou na důvěře, otevřenosti a porozumění, ochotě. Podporujeme všechny formy spolupráce, aktivity rodičů, pomoc při organizaci akcí. Jelikož většina našich žáků pochází z odlišného sociokulturního prostředí, je pro nás zapojení rodičů do chodu mateřské školy a v podstatě jakékoli spolupráce se školou stěžejní. Velmi důležité je vštěpení rodičům povědomí o vhodnosti, nutnosti předškolního vzdělávání jejich dětí.

Formy spolupráce a spoluúčast rodičů:

- osobní kontakt se zákonnými zástupci, předávání informací o aktuálním stavu dítěte je zajištěno při každodenní komunikaci při přijímání a předávání dětí
- získání informací je umožněno na informační schůzce rodičů nových dětí, na třídních schůzkách či předem domluvených konzultacích
- před zápisem dítěte má rodič možnost navštívit MŠ, účastnit se spolu s dítětem školních aktivit v rámci dopoledního programu
- žádoucí je účast rodičů na společných akcích (tématické dílničky, besídky, kulturní a společenské akce)
- aktuální informace a další platné organizační směrnice (školní řád, režim dne, jídelníček, platby stravného, úplata za předškolní vzdělávání) jsou k dispozici na webových stránkách školy, informačních nástěnkách ve vestibulu školy a jednotlivých tříd
- připomínky či odlišnosti ve stravování dítěte lze projednat s paní kuchařkou
- zprostředkování konzultace s odborníky z PPP, SPC
- pomoc při opravách hraček, pomůcek a dalšího vybavení zařízení
- dotazníky, ankety
- možnost spolupráce přímo ve vzdělávacím procesu, kdy rodič může asistovat při činnostech dětí, a tak poznávat přímou práci s dětmi, poznávat chování dítěte, jeho reakce a schopnost komunikace mezi vrstevníky

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě drobné obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.

- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).
- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. v platném znění.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ a ŠVP. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu vedoucí učitelky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu vedoucí učitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání /protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže/ může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Škola prostřednictvím pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- prací s notebookem - vzdělávací programy
- nabízenými specifickými činnostmi

Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP

Zpracování PLPP a IVP je povinností učitelek dle RVP PV „Vzdělávání dětí se speciálními potřebami, novely školského zákona č. 82/2015 Sb., zejména z § 16 a z prováděcí vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění.

Cílem je zajistit pro děti v mateřské škole takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby ve vztahu k jejich aktuálnímu věku; rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu.

Na začátku školního roku, během měsíce září, nebo při nástupu nového dítěte do MŠ /po adaptaci dítěte cca 2 měsíce/ učitelka vyhodnotí potřebu podpůrných opatření na základě pozorování práce a hry dětí.

Podpůrná opatření 1. stupně

- po konzultaci s vedoucí učitelkou školy zpracovává učitelka PLPP
 - opatření MŠ, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti
 - formulovat pozorované výukové obtíže, hledat možné intervence v oblasti forem a metod výuky, organizaci výuky a používání pomůcek
- hodnocení PLPP provádí učitelka průběžně a po 3 měsících konzultuje vyhodnocení s vedoucí učitelkou školy

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

- pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující, požádá učitelka po konzultaci s vedoucí učitelkou školy zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů;
- na základě doporučení ŠPZ zpracovává učitelka IVP, konzultuje IVP se zákonnými zástupci dítěte, vedoucí učitelkou školy a ŠPZ nejpozději do 1 měsíce
- IVP průběžně hodnotí /minimálně 1x za 2 měsíce/ a konzultuje jej se zákonnými zástupci, vedoucí učitelkou školy, v případě potřeby se ŠPZ
- v případě podpůrného opatření v podobě asistenta pedagoga jej metodicky vede, úzce s ním spolupracuje při plánování činností a jejich vyhodnocení, dbá na zpracování potřebné dokumentace /zápisy v TK, vedení portfolia dítěte, konkretizovaný plán individuální práce k daným tématům/
- nemůže-li učitelka ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, informuje vedoucí učitelku školy a škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte, poskytne, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně
- shledá-li učitelka po konzultaci s vedoucí učitelkou školy, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské

pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

3.8. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole lze vzdělávat i děti od dvou let. Je nutné si však uvědomit specifika související s obsahovou úrovní ve všech oblastech vývoje. Cíle a záměry pak k tomu přizpůsobit. Dvouleté děti potřebují více individuální péče, pravidelný denní režim, emoční podporu, pocit bezpečí, podnětné prostředí a srozumitelná pravidla. Nejvíce se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Důležité je, abychom těmto dětem nechali co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity a citlivě přizpůsobovali organizaci – střídaly nabídkové činnosti, osvojovaly a prohlubovaly návyky a praktické dovednosti.

V naší mateřské škole se již vzdělávají děti starší 2 let. Děti se vzdělávají ve třídě mladších dětí, tato je vybavena vhodným sedacím nábytkem, dle hygienických norem, hračky a pomůcky jsou bezpečné, bezpečnost ohrožující předměty jsou zneprístupněny v uzavíratelných a nedostupných skříňkách. Děti mají nastavená pro ně srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Mají k dispozici velkou hernu, určenou pouze mladším dětem, kde je dostatek prostoru pro volný pohyb a hru a také pro průběžný odpočinek.

Nově přichozím dětem je poskytnut dostatečně dlouhý adaptační program a jsou zajištěny podmínky pro naplňování individuálních potřeb dítěte.

Vzdělávací nabídka pro děti mladší tří let

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Avšak je potřeba uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Proto se podmínky vzdělávání a průběh výchovně – vzdělávacího procesu těchto dětí mohou poněkud lišit. V našem ŠVP je dětem ve věku 2 – 3 let věnovaná samostatná kapitola, jež obsahuje dílčí očekávané výstupy v jednotlivých oblastech.

Individuální výchovná péče o svěšené děti do tří let věku je zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

Dítě a jeho tělo:

Fyzický vývoj dítěte je ve dvou letech stále u osvojení dokonalého udržení rovnováhy, chůze je již jistá. Dítě se pouští do nebezpečných situací, vědomí nebezpečnosti není ještě na stejné úrovni s jeho fyzickými schopnostmi. Proto je třeba neustálý dohled. Postupně poznává vlastní tělo. Dovede pojmenovat jeho jednotlivé části. Zlepšuje se koordinace činností mezi očima a rukama.

Očekávané výstupy:

- sebeobsluha, samostatnost
- používá WC s pomocí
- umyje si samo ruce, utře se
- po upozornění se vysmrká
- spolupracuje při oblékání a svlékání
- jí samo lžičkou
- napije se samo z hrnečku

Hrubá motorika:

- dobře chodí
- dobře běhá
- s oporou vystupuje a sestupuje po schodech
- skáče snožmo a krátkou chvíli se udrží na jedné noze
- udělá několik kroků po špičkách
- skáče z malé výšky
- hraje si s míčem, kopne do míče

Jemná motorika:

- střídavě používá obě ruce
- horizontálně řadí předměty k sobě
- staví věže, skládá, rozebírá, ukládá předměty
- různě manipuluje s předměty
- zkouší malování prsty

Spontánní kresba: Čmáranice

Dítě a jeho psychika:

Ve dvou letech má dítě vybudovanou určitou úroveň nezávislosti, učí se mluvit, věnuje tomu mnoho času a energie, učí se zachovávat hygienické návyky, to vyžaduje psychickou, intelektovou a citovou vyzrálou dítěte. Období negativismu je na ústupu, dítě je klidnější, přesto jsou jeho emoce ještě dost labilní. Postupně se stává velmi citlivé a milé, mnohem lépe mu rozumíme. Velmi rádo s něčím pomáhá, má vybudováno mnoho zvyků a upíná se na drobné rituály, které mu pomáhají rozvíjet sebedůvěru a utvrdit si bezpečnou představu o okolním světě. Začíná si osvojovat pravidla života ve skupině, snaží se je dodržovat a jejich dodržování vyžaduje od ostatních. Je schopné rozlišovat předmět podle barvy, tvarů, uspořádat nebo vyjmenovat několik prvků. Do svých objevů zapojuje také schopnost logického myšlení /prozkoumává nové věci a místa, rozebírá různé předměty, objevuje/. Mnoho vět u téměř tříletého dítěte začíná slůvkem "já". Věty už mají správnou gramatickou strukturu a jsou mnohem srozumitelnější. Na ostatních si ověřuje jakou má moc.

V jednu chvíli je dítě poslušné a milé, ale za chvíli může být panovačné a nepoddajné. Nechce rozhodovat jen za sebe, ale také za druhé. Protože jen obtížně přistupuje na vyjednávání nebo naslouchání druhému, řeší tyto situace občas záchvaty vzteku nebo vzdorem. Je dobré dítěti důvěřovat - respektovat jeho touhu po svobodě a přání dělat samo to, co je v jeho možnostech. Poskytnout mu pevné a bezpečné zázemí - ocení, když dospělí dokážou odolat jeho rozmarům, nedovolí mu vždycky prosadit svou a stanoví mu rozumné hranice. A to je základ, který dítěti poskytne pocit bezpečí a jistoty. Je důležité být důsledným.

Řeč:

Na začátku tohoto období se dítě ptá na věci, které nezná, opakuje jejich názvy. Zdokonaluje se paměť. Dítě potřebuje dostatek času, aby se mohlo vyjádřit. Postupně se řeč rychle vyvíjí. Na konci tohoto období dítě klade mnoho otázek. Protože je dítě v tomto období velmi citlivé na kouzlo slov na jejich zvukomalebnost, je to doba vhodná na čtení poezie, na vymýšlení básniček a říkanek, na hry se slovy.

Očekávané výstupy:

- pojmenuje některé věci na obrázku
- ukáže na obrázku činnost
- správně používá slova „ano, ne“
- má zájem o obrázkové knížky, příběhy

Zrakové vnímání a paměť:

- třídí předměty podle pokynů
- řadí předměty podle pokynů
- porovnává předměty

Sluchové vnímání a paměť:

- dítě napodobuje hlasy zvířat na obrázku
- dítě opakuje, co slyší
- doplňuje jednotlivá slova ve verši
- naučí se krátké říkadlo

Dítě a ten druhý:

Ve hře batolete je velká proměnlivost, ale silná zaujatost, radost, neochota se svojí hrou přestat, touha se k ní vracet a určité fragmenty z ní neustále opakovat. Z manipulační hry se postupně stává konstruktivní, z napodobivé námětová, protože dítě je schopno postupně postihnout a ve hře prozkoumávat větší celky, začlenit více zkušeností a dovedností, naplňovat určitý širší vnitřní záměr. Hra v tomto věku buduje svět představ a fantazie, který se následně s velkou vehemencí uplatňuje v dalším období vývoje dítěte. Děti si rády naplno hrají převážně samostatně a tento individualismus není dobré omezovat nebo se ho snažit rychle překlenout. To neznamená, že mu nejsou ostatní děti přínosem a inspirací. V

námětových hrách je dítě kolem třetího roku schopné reprodukovat řetěz činností, které odpozorovalo, dokáže připisovat předmětům náhradní význam, používat určitou symboliku. V konstruktivních hrách v této době pojmenovává po dokončení své výtvary, někdy vyslovuje záměr svých konstruktivních pokusů ještě před započítím činnosti, ale často ho několikrát v průběhu tvorby mění. Soustředěnost na tuto činnost je krátká a je závislá i na mnoho vnějších okolnostech. Před třetím rokem si hraje dítě nejčastěji samostatně a má-li možnost, pozoruje hru druhých. Je v tomto věku plně koncentrované na sebe, zajímá se o druhé, ale nemá potřebu se s někým porovnávat.

Očekávané výstupy:

Hra:

- staví si z kostek
- hraje si s pískem
- zapojuje se do pohybových her

Dítě a společnost:

V období po dosažení dvou let je dítě po všech stránkách tvorem společenským. I když si ještě hraje většinou vedle ostatních dětí než s nimi, začíná se ve společnosti ostatních dětí cítit dobře. Ačkoli má dítě rádo kontakty s vrstevníky a vyhledává je, ještě si neumí počínat dobře ve vztazích. Dítě si vytváří jen krátkodobé a často konfliktní vztahy. Stále ovšem rádo vyhledává společnost dospělých a chce se zapojovat do jejich činností. Ke konci tohoto období se míra konfliktů mezi dětmi snižuje díky tomu, že se zlepšuje vyjadřování.

Očekávané výstupy:

Sociální dovednosti:

- dokáže se odloučit od matky
- napodobuje správné společenské chování - pozdravit, poděkovat
- porozumí běžným pokynům

Dítě a svět:

Dítě přirozeně pozoruje blízké prostředí a život v něm, učí se zacházet s předměty, se kterými se běžně setkává. Je třeba vysvětlovat dítěti, co se děje ve světě, který ho obklopuje, pomocí jednoduchých vět. Neomezovat se jen na pojmenování věcí, ale také vyprávět, k čemu slouží, jak se s nimi zachází. Říkat dětem přesné názvy zvířat, rostlin apod.

Očekávané výstupy:

- orientuje se ve známém prostředí

3.9. Zajištění bezpečnosti dětí

Podmínky pro zajištění bezpečnosti dětí pedagogy, práva a povinnosti zákonných zástupců jsou vedeny ve školním a provozním řádu mateřské školy. Rodiče či jimi pověřené osoby předávají dítě osobně učitelce. Dítě je vždy vydáváno jen zákonnému zástupci či osobě, kterou rodiče či zákonní zástupci písemně pověřili.

Rodiče svým písemným souhlasem rozhodují o tom, zda budou veřejně vystavovány poděspané výrobky, fotografie či kresby dětí.

Vedoucí učitelka mateřské školy je povinna zabezpečit prostřednictvím pedagogů školy dohled nad dětmi, a to při školní a mimoškolní výchově a vzdělávání, tzn. při všech aktivitách organizovaných mateřskou školou.

Budova školy, zahrada a veškeré vybavení je pravidelně kontrolováno a podléhá revizím. Pracovníci jsou proškoleni v oblasti bezpečnosti práce, požární ochrany a poskytování první pomoci. Znají pravidla a nařízení pro péči o zařízení školy. Prostředí budovy i zahrady je udržováno v čistotě a ve stavu bezpečném pro děti paní školnicí.

Opatření v průběhu vzdělávací činnosti, při pobytu venku a výletech:

- Každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga, do doby jejich předání rodičům, pověřené osobě či jinému pedagogovi.
- Dětem nedáváme bez náležitého dohledu nůžky, štětce, tužky či jiné ostré a špičaté předměty, dále drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly děti strčit do nosu či ucha.
- Při chůzi po schodech dbáme na to, aby se děti nestrkaly, chodily klidně a držely se zábradlí.

- Při vycházkách se děti učí chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby se zajistila jejich bezpečná chůze, maximálně se vyhýbají frekventovaným úsekům. Průběžně se seznamují s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě (semaforey, přechody pro chodce apod.).
- Při pobytu mimo MŠ odpovídá jeden pedagogický pracovník za bezpečnost maximálně 20 dětí nebo 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti s příznými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně nebo děti mladší 3 let.
- Vedoucí učitelka školy rozhoduje na základě náročnosti akce a počtu dětí o určení další způsobilé osoby k zajištění bezpečnosti dětí.

4. Organizace vzdělávání

4.1. Vnitřní uspořádání

Základním dokumentem, vymezujícím práva a povinnosti všech návštěvníků mateřské školy, je **školní řád**. Mimo jiné vymezuje podmínky bezpečnosti dětí.

Naše mateřská škola je školou s celodenní péčí, poskytovanou v rozsahu od 6.30 hod. – 15.30 hod.

Celková kapacita je 60 dětí. Výchovně vzdělávací činnost mateřské školy probíhá ve třech třídách, z nichž jedna je určena zejména pro mladší děti a dvě určené primárně pro děti s povinnou předškolní docházkou a děti s odkladem povinné školní docházky.

- 1. třída „Berušky“ - třída běžného typu, zpravidla pro děti ve věku 2,5 – 4 roky
- 2. třída „Sluníčka“ - třída běžného typu, zpravidla pro starší děti ve věku 5 - 6 let
- 3. třída „Motýlci“ - třída běžného typu, zpravidla pro starší děti ve věku 5 - 6 let, případně děti po OŠD

Děti jsou rozdělovány do tříd podle věku. Pokud je to možné, a rodič o to požádá, je zpravidla přání rodičů na zařazení dítěte do konkrétní třídy vyhověno. Zejména pokud se jedná o příbuzenské vazby mezi dětmi.

4.2. Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelek v každé třídě

Při počtu 60 dětí, rozdělených do tří tříd, a výši úvazku pedagogů není možné zcela zajistit překrývání přímé pedagogické činnosti v každé třídě v plném rozsahu.

Souběžné působení bude zajištěno zejména při řízených činnostech a aktivitách tematicky zaměřených na výchovu a vzdělávání dětí dle týdenního plánu tak, aby byl zajištěn individuální přístup při tělovýchovných chvilkách a pohybových aktivitách, esteticko - výchovných činnostech, realizaci plánovaných činností, individuálně plánovaných činnostech zaměřených na psychomotorický, kognitivní, osobnostní, sociální a morální rozvoj, na rozvoj řeči a upevňování správné výslovnosti, v době dopoledního programu. V době odpoledního programu, v poledním klidu, zajistí souběžné působení nabídku klidových aktivit pro děti s menší potřebou spánku.

Také umožňuje realizaci doplňkových aktivit naší mateřské školy, a to pohybové a hudební výchovy.

4.3. Adaptační program školy

Nově přichozím dětem se snažíme usnadnit vstup do mateřské školy tím, že před nástupem může zákonný zástupce navštívit s dítětem naši školu a prohlédnout si ji, seznámit se s učitelkami i s dětmi. Snažíme se nenásilnou formou o zapojení dítěte do chodu školy. Zákonný zástupce má možnost trávit první dny ve škole společně s dítětem, a to až do doby, kdy je dítě schopno trávit čas v MŠ samostatně.

4.4. Spolupráce se základní školou

Nástup dítěte do základní školy je významným mezníkem v jeho životě. Zásadním způsobem mění jeho režim, poměr mezi hrou a pracovní činností, sociální vztahy a vazby. Předpokladem úspěšného zvládnutí této náročné změny je určitý stupeň

tělesného, duševního a sociálního rozvoje dítěte. Mateřská škola usiluje o součinnost se základní školou, pomáhá vytvářet podmínky pro plynulý přechod dětí z mateřské školy do 1. ročníku ZŠ.

Mateřská škola:

- iniciuje spolupráci se základní školou
- zajímá se o pedagogické zaměření, způsoby výuky
- realizuje se staršími dětmi návštěvy v prvních třídách, a to alespoň dvakrát ročně a také návštěvy dětí ze ZŠ na naší MŠ
- děti z MŠ se účastní akcí školy, jako je Den dětí, Bezpečně o prázdninách, akcí pořádaných školní družinou
- školáci navštěvují děti z MŠ u příležitosti Mikuláše, Dne učitelů apod.
- spolupracuje se se ZŠ při zápisech do prvních tříd

4.5. Spolupráce s dalšími partnery

Mateřská škola se snaží být otevřenou veřejnosti, spolupracuje s organizacemi v našem městě. Do ročních aktivit školy je zařazena spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému (Policie – ukázky práce Policie s prvky dopravní výchovy, Městská policie – besedy o bezpečném chování, Hasiči – praktické ukázky práce hasičů v požární zbrojnici, Záchraná služba – program prevence úrazu).

Součástí ŠVP je také návštěva divadelních představení, výchovných a hudebních programů v MDK Karviná a knihovně Karviná – Fryštát.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Vzdělávací cíle a záměry

Školní vzdělávací program je vypracován v souladu s obecně platnými předpisy na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, odpovídá cílům a záměrům předškolní výchovy. Jeho obsah vychází z dlouhodobé koncepce a analýzy současného stavu mateřské školy. Využívá prvky programu „Začít spolu“, který se nám velmi osvědčil, a prvky tvořivé dramatiky. Jelikož jsme v posledních letech zaznamenali u dětí viditelné zhoršení motoriky a jelikož je motorika jednou z oblastí, které dítě potřebuje dobře ovládat před nástupem do první třídy, aby se mohlo úspěšně naučit psát, zaměřujeme se více na oblast pohybových aktivit, také při pobytu venku, jemněmotorických dovedností a grafomotoriky. Třída pracuje v centrech aktivit, děti mají možnost výběru činnosti a pestrosti nabídky, s respektováním daných pravidel.

Pedagog bere na zřetel individuální zvláštnosti jedince i celé třídy, upravuje činnosti dle přání dětí a jejich požadavků, věnuje zvýšenou pozornost dětem z odlišného sociokulturního prostředí, z romských rodin. Podstatné je pro nás navázání úzké spolupráce s rodiči, vytvoření atmosféry důvěry, otevřenosti, ochoty. Kromě delšího adaptačního procesu nabízíme rodičům možnost spolupráce přímo ve vzdělávacím procesu, kdy rodič může asistovat při činnostech dětí, vidět jeho chování, reakce, způsob komunikace. Rodiči je nabízena možnost podílet se aktivně, přímou formou na úkolech k danému tématu. Pro naše děti je to mnohdy jediná možnost společného prožitku a tato pozitivní zkušenost je velmi obohacuje. Navíc dítě získává pocit sounáležitosti rodiny a mateřské školy, cítí větší pohodu a bezpečí. K pravidelné školní docházce se snažíme motivovat nejen děti, ale především jejich rodiče a zákonné zástupce, a to zejména u starších dětí, nyní se povinně vzdělávajících, pro které je mateřská škola první příležitostí setkat se s pravidly a řádem, určitou pravidelností, a to samostatně, bez přítomnosti rodičů, na které mají velmi silné emocionální vazby a ne vždy se dokáží s odloučením snadno vyrovnat.

Školní vzdělávací program byl vydán ředitelem školy a zpracován vedoucí učitelkou mateřské školy s využitím poznatků pedagogických pracovníků školy a jeho účinnost je plánovaná na 3 roky s pravidelnou aktualizací na základě evaluačních činností. Představuje komplexní projekt práce mateřské školy a je zpracován do pěti integrovaných bloků.

Základní orientaci předškolního vzdělávání a každodenní práci pedagogů vyjadřují tyto rámcové cíle:

- vychovávat děti ke zdravému životnímu stylu, rozvíjet jeho učení a poznání

- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Rámcové vzdělávací cíle směřují vzdělávání k utváření základních klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence jsou obecně formulovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, ke kterým by dítě mělo dojít na konci předškolního vzdělávání. Jsou to :

1. **Kompetence k učení**
2. **Kompetence k řešení problému**
3. **Kompetence komunikativní**
4. **Kompetence sociální a personální**
5. **Kompetence činnostní a občanské**

Vzdělávací oblasti

Obsah předškolního vzdělávání je strukturován do oblastí, které respektují vývoj dítěte, jeho učení a poznávání s ohledem na jeho individuální potřeby, podporovat u dětí získávání klíčových kompetencí, uvědomovat si sounáležitost s přírodou a lidmi. Prosazovat u dětí zdravý životní styl života (pohyb, strava). Být školou otevřenou na spolupráci s rodiči i veřejností, udržet si odbornost pedagogů a nadále zkvalitňovat jejich výchovně vzdělávací práci, dbát na to, aby tato práce byla pestrá, nápaditá a nestereotypní.

Vytvářet takové prostředí, ve kterém budou děti prožívat pohodu, citovou, fyzickou i sociální.

Cílem našeho ŠVP je přiblížit dětem svět tak, aby jim byl srozumitelný a našly v něm své místo. Chceme, aby děti ve školce mohly poznat a zkusit si co nejvíce věcí a našly si to, co by je bavilo. Proto se snažíme nabízet dětem bohatý rozsah činností, dostatek prostoru pro spontánní hru, prožitkové učení, kdy se děti učí tak, že konají, jednají a prožívají. Rozvíjet osobnost dítěte v součinnosti s vhodnou rodinnou výchovou, vést jej k užívání daných pravidel, a také jejich respektování, a to nejen v mateřské škole, ale i mimo ni, a v neposlední řadě připravit dítě na plynulý přechod do první třídy.

Snažíme se řídit příslovím:

„Řekni mi a já zapomenu,
ukaz mi a já si zapamatuji,
nech mne to udělat a já pochopím“

Třídní vzdělávací program TVP:

- RVP PV stanovuje vzdělávací rámec, na který navazuje ŠVP, jenž je zpracovaný na konkrétní podmínky naší mateřské školy.
- Na školní vzdělávací program navazují třídní vzdělávací plány, které si pedagogové zpracovávají s ohledem na podmínky jednotlivých tříd, na potřeby a zájmy jednotlivých dětí.
- TVP je souhrnem dokumentů, vztahujících se k plánování, realizaci a evaluaci vzdělávacích činností. Je vytvářen tak, aby umožňoval rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.
- Musí být variabilní a flexibilní, ale přitom částečně pravidelný, neboť pak děti často nevnímají režim dne jako povinnou zátěž, ale jako příjemné plynutí času, ve kterém vědí, co bude následovat.
- Nabídka všech činností v TVP rozvíjí všechny typy inteligencí a děti si mohou vybrat činnost, která je zajímavá, která odpovídá jejich schopnostem a možnostem. Vzdělávací nabídka má dostatek příležitostí jak ke kooperaci, k rozvíjení společenských rolí a vzájemných vztahů, tak k individuální práci.
- Program vytváří dostatečný prostor pro spontánní herní aktivity dětí, umožňuje mladším dětem nezúčastnit se společných řízených činností a zvolit si alternativní činnost, dostatečné pohybové vyžití a spontánní pohyb venku.

- Obsahuje mimo jiné i „pravidla třídy“, která jsou tvořena paní učitelkami společně s dětmi na začátku školního roku.
- S pravidly úzce souvisí i třídní rituály, kterými upevňují pocit sounáležitosti, připomínají si pravidla. Rituálem může být ranní pozdravení, diskusní kruh, písnička, přání dobré chuti u jídla jakoukoliv formou, říkadla, narozeninový rituál aj. Přínosem pro dítě je právě rituál budování pocitu příslušnosti ke skupině a sounáležitosti s ostatními dětmi.
- Pro děti integrované je vypracován ve spolupráci se školským poradenským zařízením individuální vzdělávací plán.

5.2.1. Metody a formy práce s dětmi.

- Jsou pedagogy voleny dle specifik třídy, vzhledem k individuálním zvláštnostem dětí, jejich osobním potřebám a schopnostem (respektování individuálního tempa každého dítěte), podle potřeby dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.
- Integrované bloky vzdělávacího obsahu, vzájemná propojenost všeho se vším.
- Učení hrou, podpora tvořivosti.
- Komunitní kruh.
- Prožitkové učení založené na přímých zážitcích dětí.
- Kooperativní učení.
- Situační učení, podporující dětskou zvědavost a zájem poznávat nové (vytváření a využívání situací).
- Spontánní sociální učení (princip přirozené nápodoby, vzory chování a postojů).
- Individuální práce s dětmi.
- Práce ve skupinách.
- Frontální řízené činnosti – zejména u starších dětí.
- Motivace a aktivní účast dítěte.
- Pohybově zacílené aktivity.

Cílem je, aby byly aktivity řízené a spontánní vzájemně provázané a vyvážené, ty plánované vhodně motivované. Vždy je nutný předpoklad aktivní účasti dítěte.

6. Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu

Vzdělávací obsah je zpracován do pěti integrovaných bloků (IB), které jsou rámcové, nastiňují vzdělávací cíle a záměry. Jsou zpracovány společně pro všechny věkové skupiny a jsou závazné. Charakteristika vzdělávací nabídky je předmětem TVP.

6.1. Integrované bloky

I. integrovaný blok: „Jsem tvůj kamarád, sport mám rád“.

Charakteristika integrovaného bloku:

S integrovaným blokem pracujeme v průběhu celého roku. Cílem IB je podpořit přirozený přechod z rodiny do prostředí MŠ. Povedeme děti k pochopení vlastní identity, seznámí se s prostředím třídy a mateřské školy. Vytvoříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace. U dětí budeme rozvíjet poznatky o vlastním těle, smyslech, zdraví a nemoci, zdravém životním stylu. Zaměříme se na rozvíjení sebeobslužných a základních kulturně hygienických návyků, pohybových dovedností a koordinace.

Děti si osvojí poznatky o rodině, seznámí se s místem, kde žijí, budou poznávat různá povolání a profese. Budoucí školáci se seznámí s prostředím základní školy, budeme je připravovat na vstup do školy rozvíjením předčtenářských a předmatematických dovedností a vědomostí.

Doporučená témata:

- Kamaráde, pojď si hrát.
- Pravidla nám pomáhají.
- Moje tělo.
- Naše smysly.
- Když kamarád stůně.
- Cvičím, abych byl zdravý.
- Jak si prsty pomáhají.
- Moje rodina – kdo je u nás doma?
- Kde je moje doma?
- Brzy budu školákem.

KOMPETENCE – kam směřujeme (pro dítě ukončující předškolní vzdělání)

Kompetence k učení:

- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Komunikativní kompetence:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

Kompetence sociální a personální:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které pozoruje ve svém okolí.

Činnostní a občanské kompetence:

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo:

- rozvíjení pohybových schopností v oblasti jemné i hrubé motoriky

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojování poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a pohody

Dítě a jeho psychika:

- osvojování poznatků o lidském těle, zdraví a zdravém životním stylu
- pomáháme rozvíjet relativní citovou samostatnost
- rozvoj komunikativních dovedností, a to jak verbálních, tak neverbálních
- rozvoj tvořivosti
- podpora zájmu o učení

Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k tomu druhému
- osvojování si elementárních poznatků a dovedností důležitých pro navazování mezilidských vztahů a rozvíjení vhodného chování dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- posilování prosociálního chování v rodině, ve škole apod.

Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklých v tomto prostředí
- vytváření povědomí o morálních hodnotách
- rozvíjení schopností spolupráce a kooperace, prosocialního chování

Dítě a svět:

- seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY (dítě se naučí):

- pečovat o hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní hygienické úkony
- přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- nebát se požádat o radu a pomoc
- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí
- chovat se přiměřeně a bezpečně v sobě známém prostředí
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin jako je rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod. a umět jim přizpůsobit chování
- navazovat kontakty s dospělým
- spolupracovat s dospělým, respektovat ho, komunikovat s ním vhodným způsobem
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- postarat se o své osobní věci, hračky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- chápat funkci rodiny a jejich členů
- provést jednoduchý pohyb podle vzorů či pokynů

- pracovat se stavebnicemi, skládačkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku – předškoláci)
- pojmenovat viditelné části těla, včetně některých dílčích částí (např..rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (srdce, plíce, mozek, žaludek)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- znát většinu slov běžně používaných v prostředí dítěte (sdělit jméno a příjmení, adresu, jména rodinných příslušníků, rozumět většině pojmenování, které se týká dítěti známých předmětů)
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (dokázat naslouchat, vyčkat, až druhý domluví, umět vyslovit otázku a také smysluplně na otázky odpovídat, umět komentovat zážitky...)
- komunikovat verbálně i neverbálně (používat vhodná gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (dopoledne, poledne, odpoledne) rozlišovat základní časové údaje, uvědomovat si plynutí času (den, noc, včera, dnes, dny v týdnu)
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí či vlastní prožitky

II. integrovaný blok: „Cvičíme a je nám prima, ať je léto nebo zima“

Charakteristika bloku:

Tento blok je zaměřen na roční období. Pomocí tohoto integrovaného bloku budeme vytvářet u dětí povědomí o sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou. Děti si osvojí poznatky o jednotlivých ročních obdobích, seznámí se s jejich charakteristikou, činnostmi spjatými s těmito obdobími.

Doporučená témata:

- **Co nám přinesl podzim.**
- **Vlaštovičko, leť.**
- **Dovádíme s větrem – počasí je na draka.**
- **Ptáčci v zimě.**
- **Tančíme se sněhovými vločkami.**
- **Jaro klepe na dveře.**
- **Na rozkvetlé louce.**
- **Jaro na zahrádce.**
- **Objevují svět zvířat.**
- **Léto čaruje.**

KOMPETENCE – kam směřujeme (pro dítě ukončující základní vzdělávání)

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- pokud se mu dostává ocenění, učí se s chutí.

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, dramatickými apod.)
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku).

Sociální a personální kompetence:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky, při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, které je mu nepříjemné, umí odmítnout
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Činnostní a občanské kompetence:

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- odhaluje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobit se daným okolnostem.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika:

- sluchově rozlišit začáteční i koncové slabiky a hlásky ve slovech
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku, sledovat děj, zopakovat jej ve správných větách)
- osvojení si poznatků předcházejících čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociálních dovedností, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (dítě se naučí):

- zvládat jemnou motoriku, zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem – tužkami, barvami, modelovací hmotou, papírem
- ovládat koordinaci oko-ruka, sledovat očima zleva doprava
- koordinovat lokomoci, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví, bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- kreativně předkládat „nápady“, řešit situace a úkoly
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- odloučit se na určitou dobu od rodičů, blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- rozhodovat o svých činech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití, herní pravidla
- bránit se projevům násilí, ubližování ze strany jiného dítěte, odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (samostatně či s pomocí)
- uvědomit si, že změny jsou přirozené a samozřejmé

III. integrovaný blok: „Veliký a barevný je ten náš svět, pojdme si o něm vyprávět“

Charakteristika bloku:

Budeme si společně všimnout barev kolem nás, vyprávět si o cestování po okolí i světě různými dopravními prostředky. Naučíme se je rozlišovat, poznávat dopravní situace, dopravní značení. Seznámíme se s pravidly bezpečného chování. Budeme poznávat různá povolání, naučíme se vnímat a vážit si práce dospělých. Seznámíme se nejen s městem, ve kterém žijeme, ale budeme nabývat vědomosti o České republice, ale i jiných zemích a jejich obyvatelích.

Doporučená témata:

- **Znám dopravní prostředky - jedeme, plujeme, letíme.**
- **Děti pozor, červená!**
- **Co děláme celý den.**
- **Ten dělá to a ten zas tohle.**

- **My jsme muzikanti.**
- **Jak se oblékáme.**
- **Z čeho se vyrábí.**
- **Byl jeden mráček cestovatel....**
- **Na našem dvorku.**
- **Kdo bydlí v lese.**
- **Kdo žije v moři.**
- **Co se děje v trávě.**
- **Na návštěvě v ZOO.**
- **Letíme do vesmíru.**

KOMPETENCE – kam směřujeme (pro dítě ukončující předškolní vzdělávání)

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Kompetence komunikativní:

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu, chápe, být komunikativní je výhodou

Kompetence sociální a personální:

- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá zdůvodněné povinnosti, dodržuje pravidla
- chápe, že se lidé různí a je tolerantní vůči odlišnostem

Činnostní a občanské kompetence:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevášnivost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností, verbálních i neverbálních
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému člověku
- osvojování si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj interaktivních komunikativních dovedností, a to jak verbálních, tak i neverbálních

Dítě a společnost:

- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležit k tomu společenství (třídě, rodině, ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění
- osvojení základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět:

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (dítě se naučí):

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky a různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- pohybovat se rytmicky, držet rytmus
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (triangl, bubínky, chřestidla)
- držet správně tužku, t.j. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněným zápěstím
- kreslit, malovat, modelovat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- pracovat se stavebnicemi a skládačkami
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- jíst příborem, používat ubrousek
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (škola, hřiště, v přírodě)
- znát a dodržovat základní pravidla bezpečnosti na chodníku a na ulici
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké
- mít povědomí o pestrosti a různorodnosti okolního svět

IV. integrovaný blok: „ Svátky máme všichni rádi, dospělí i kamarádi“

Charakteristika bloku:

V tomto bloku se děti seznamují s kulturním prostředím, ve kterém žijí, s lidovými zvyky a národními tradicemi. Učí se také poznávat a porovnávat jiné kultury, rozdíly mezi nimi, učí se respektu a toleranci. Aktivně se zapojují do příprav různých oslav, svátků, také se podílejí na přípravě různých školních akcí. Tento blok podporuje rozvoj estetického cítění a vnímání, kdy jsou děti vedeny k hudebnímu, výtvarnému a také verbálnímu projevu. Dochází k posilování emočních a citových vztahů mezi dítětem a učitelem, dětmi navzájem, vztahů v rodině, k místu, ve kterém žijí. Snažíme se vytvořit povědomí o vlastenectví a národní hrdosti, ale také udržet specifické zvyky, tradice a kulturu národnostní menšiny.

Doporučená témata:

- Přijel k nám Martin na bílém koni.
- Už je zima, už je čas, Mikulášci mají sraz.
- Čas adventní, čas vánoční.
- My tři králové jdeme k vám....
- Haló, pane Karnevale.
- Svátky jara.
- Naše Země slaví.
- Maminka má svátek.
- I děti slaví svůj den.

KOMPETENCE – kam směřujeme (pro dítě ukončující předškolní vzdělávání)

Kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává ocenění a uznání, učí se s chutí
- získá elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, který ho obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení problémů je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za chybu

Komunikativní kompetence:

- dokáže se vyjadřovat, sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, dramatickými apod.)
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší spolupři

Sociální a personální kompetence

- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomuje si, že za sebe i své chování a jednání odpovídá a nese si důsledky

Činnostní a občanské kompetence:

- dokáže rozpoznat a využívat svoje silné stránky a poznává svoje slabé stránky
- uvědomuje si i práva druhých, učí se je respektovat a chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- spoluputává pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění, prožívání
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém žije
- vytvoření základních aktivních postojů ke světu, životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluputávání v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytváření povědomí a existenci jiných kultur a národností

Dítě a svět:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí a jeho neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (dítě se naučí)

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, a to jak svět lidí, tak i přírody
- chovat se zdvořile, přistupovat k lidem dospělým i dětem s úctou k jejich osobě, bez předsudků
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z příjemných i kulturních krás a setkávání se z uměním

- zachytit a vyjádřit své prožitky různými způsoby
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje také vyjádřit
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat hudbu, četbu, divadlo
- popsat situaci
- sledovat a vyprávět příběh
- učit se nová slova a aktivně je používat
- vést rozhovor
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo, intonaci řeči
- koordinovat lokomoci a další pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vnímat tradice a zvyky v průběhu roku
- podílet se na společných aktivitách a zapojit se do nich

V. integrovaný blok: „Koulelo se, koulelo kouzelné klubičko“

Charakteristika bloku:

V tomto bloku se děti seznamují s kouzelným světem pohádek a příběhů pravidelným čtením a zařazováním nejrůznějších aktivit v průběhu celého dne. Klubičko nás vede do pohádky, kde budeme porovnávat skutečnost s pohádkovým světem, budeme se učit rozlišovat dobro a zlo, uvědomovat si možné důsledky jednání, poznávat pokoru, spravedlnost, radost, ale i smutek apod. Pohádky a příběhy budeme vybírat tak, aby každá seznamovala děti s něčím novým, s řádem světa, ukazovala vzorce chování, identifikační vzory, rozvíjela sociální citění, přinášela estetický prožitek, rozvíjela jazyk. Děti seznámíme s různými druhy pohádek, klasickou i autorskou, lidovou, veršovanou i bajkami. Získají také kladný vztah k psanému slovu a ke knize jako takové.

Doporučená témata:

- **Kniha je můj kamarád.**
- **Zvířátka v pohádkách.**
- **Pohádky o rostlinách.**
- **Veršované pohádky.**
- **Kouzelné pohádky.**
- **Pohádky o neživé přírodě (slunci, větru, mrazu).**
- **Pohádky novelistické – ze života.**
- **Bajky.**
- **Pohádky na přání.**

KOMPETENCE – kam směřujeme (pro dítě ukončující předškolní vzdělávání)

Kompetence k učení:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- poznává, že se už mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- uvědomuje si, že vlastní aktivita a iniciativa může situaci ovlivnit a změnit
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k cíli a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných i matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a je schopno vést dialog
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dokáže se vyjadřovat, sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Kompetence sociální a personální:

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost, ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost

Kompetence občanské a činnostní:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, snaží se podle toho chovat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- odhoduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale dokáže měnit své cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí i osobní pohody

Dítě a jeho psychika:

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Dítě a společnost:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o tomto světě

Dítě a svět:

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností a planetou Zemí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (dítě se naučí)

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě a v písku)
- koordinovat lokomoci a další pohyby a polohy těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky i oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládnout jednoduché úklidové práce)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, telefonovat
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, před...) a elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v rodinném i cizím prostředí
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)

6.2. Závaznost integrovaných bloků, TVP

Učitelky v jednotlivých třídách naplňují vizi mateřské školy a dílčí cíle (záměry) programu průběžně. Z integrovaných bloků si volí témata dle svého uvážení a rozpracovávají je do TVP.

Nabídku si volí tak, aby:

- směřovaly k naplňování rámcových cílů (obecných)
- směřovaly k naplňování cílů specifických a jim odpovídajícím výstupům ze všech vzdělávacích oblastí
- vytvářely základy klíčových kompetencí

TVP je zpracováván v písemné formě, a to buď jako myšlenková mapa nebo v předem vytvořeném formuláři. Při jeho tvorbě se vychází z cílů ŠVP, individuálních zvláštností dětí, rodinného prostředí, podmínek třídy i MŠ.

7. Evaluační systém školy

Vzhledem ke změně v přístupu k dítěti se mění i přístup k jeho hodnocení. Dřívější hodnocení zaměřené na výkon dítěte a jeho pozorování je třeba nahradit průběžným sledováním, hodnocením individuálních pokroků, kterých děti v průběhu vzdělávání postupně dosahují.

Hodnocení není cílem, na jehož základě budou děti rozdělovány na úspěšné a neúspěšné, ale je prostředkem k hledání optimálních cest ve vzdělání jednotlivých dětí.

VNITŘNÍ EVALUACE

Činnost mateřské školy se zaměřuje na následující oblasti:

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek vzdělávání
- způsob zpracování a realizace podmínek vzdělávání (integrovaných bloků)
- práce pedagogů
- výsledky vzdělávání

Evaluace probíhá jak na úrovni mateřské školy, tak na úrovni třídy. Informace jsou zpracovávány a využívány pravidelně a systematicky. Cílem evaluace (včetně hodnocení) je ověřovat a zlepšovat veškeré činnosti včetně podmínek školy.

Formy a metody evaluace:

- rozhovory, konzultace, diskuze
- pozorování, dotazníky, ankety
- hospitace včetně pohospitačního pohovoru
- analýza školní a třídní dokumentace
- hodnotící zprávy
- inspekční záznamy
- sběr a rozborů dětských prací (výkresy, výrobky, individuální diagnostiky dětí)

Prostředky evaluace:

- sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP vzhledem k zaměstnancům a dětem
- průběžné vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP
- průběžné vyhodnocování TVP – na poradách, pololetně, výročně
- sledování a hodnocení kvality práce pedagogického sboru – kontrolní a hospitační činnost

- závěrečné pololetní a roční hodnocení - porovnávání průběhu a výsledků vzdělávání se vzdělávacími cíli RVP PV a ŠVP, kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace, sledování spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky
- kontroly dodržování vnitřních norem školy – provozního a školního řádu školy a plnění pracovní náplně

EVALUACE ŠVP A TVP

1.	Vstupní diagnostika dítěte	k 1.10.	třídní učitelka	písemně
2.	Diagnostika třídy	k 1.10.	třídní učitelka	písemně
3.	Vzájemné konzultace ve třídě	denně	třídní učitelky	ústně
4.	Konzultace s rodiči	denně	třídní učitelky	ústně
5.	Vyhodnocení témat. celků	průběžně	třídní učitelky	písemně
6.	Hodnocení vývoje a pokroků dětí	2 x ročně	třídní učitelky	písemně
7.	Spolupráce s rodiči a veřejností	průběžně	třídní učitelky	ústně
8.	Pololetní evaluace	2 x ročně	třídní učitelky	písemně
9.	Hodnocení hospitační činnosti	průběžně	vedoucí učitelka	písemně
10.	Vyhodnocení návaznosti TVP-ŠVP-RVP	k 31.1 a 30.6.	vedoucí učitelka	ústně

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

1.	Vnitřní podmínky školy	průběžně	učitelky školy
2.	DVVP, kvalifikace zaměstnanců	průběžně	učitelky školy

Zpracovala: Bc. Adriana Szmeková, ved. učitelka MŠ

Schváleno: pedagogickou radou dne 29. 8. 2017

Účinnost: 1.9. 2017 – 31. 8. 2020

Bc. Adriana Szmeková
ved. učitelka MŠ

Mgr. Andrzej Szyja
ředitel školy

Základní škola a Mateřská škola Karviná-Nové Město tř. Družby 1383

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání

Č.j.: ZS-Dr/383/2018

Tento dodatek školního vzdělávacího programu je platný od 1. 9. 2018. Zbytek školního vzdělávacího programu zůstává v podobě platné od 1. 9. 2017.

První školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/177/2007 projednala školská rada dne 31. 8. 2007 a je platný od 1. 9. 2007.

Druhý školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/434/2012 projednala školská rada dne 29. 8. 2012 a je platný od 1. 9. 2012.

Třetí školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/468/2017 projednala školská rada dne 31. 8. 2017 a je platný od 1. 9. 2017.

Školská rada projednala dodatky ke školním vzdělávacím programům dne 31. 8. 2018.

Mgr. Petr Bičej – předseda školské rady

Mgr. Iveta Ondruchová – člen školské rady

Silvie Knyblová – člen školské rady

Identifikační údaje

Název programu

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání Úprava učebního plánu žáků s LMR v sedmém až devátém ročníku

Předkladatel	Základní škola a Mateřská škola Karviná, příspěvková organizace tř. Družby 1383/1, 735 06 Karviná – Nové Město
Ředitel školy	Mgr. Andrzej Szyja
Tel.(fax.)	596 311 317
Email	zs-druzby@volny.cz
Webové stránky	www.zs-druzby.cz
IČO	48 00 44 72
IZO	048 004 472
REDIZO	600 135 900
Koordinátor ŠVP	Mgr. Gabriela Wojdylová
Zřizovatel	Statutární město Karviná Fryštátská 72/1 733 24 Karviná – Fryštát IČO 00 29 75 34

V Karviné dne 31. 8. 2018

Mgr. Andrzej Szyja
ředitel školy

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání

Úprava učebního plánu žáků s LMR v sedmém až devátém ročníku č. j. ZS – Dr/383/2018

U žáků s LMR bude v sedmém až devátém ročníku nahrazena výuka druhého cizího jazyka (2 hodiny týdně) rozšiřující výukou českého jazyka. Tyto dvě hodiny budou sloužit zejména k opakování a procvičování učiva, které žáci probírají v běžné výuce češtiny. Tyto hodiny probíhají v paralelní třídě daného ročníku, která má v rozvrhu v této době český jazyk.

